

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

CİLT: 39

76'ncı Birleşim
1 Nisan 2020 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	6
II.- GELEN KÂĞITLAR	12
III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI	25
1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in, koronavirüs salgını nedeniyle bugünkü Genel Kurul çalışmalarını hızlı şekilde götürebilmek adına İç Tüzük 60'a göre söz alma taleplerini karşılamayacağına ilişkin açıklaması	25
IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	25
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>25:29</i>
1.- Konya Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, koronavirüs salgınına ilişkin gündem dışı konuşması	25:27

2.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, 1 Nisan İkinci İnönü Zaferi'nin 99'uncu yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması 27:28

3.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, ülkedeki coronavirüs salgınına ilişkin gündem dışı konuşması 28:29

V.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

29,38,54,59,64,70,74,77,
80,82

A) KANUN TEKLİFLERİ

29:34,38:47,54:59,59:63,
64:70,70:73,74:76,77:80,
80:82,82:87

1.- Kilis Milletvekili Mustafa Hilmi Dülger ile 55 Milletvekilinin Çarşı ve Mahalle Bekçileri Kanunu Teklifi (2/2555) ve İçişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 174) 29

2.- İzmir Milletvekili Binalı Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınması ve Tebdiline İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1595) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 85) 30:34,38:47,54:59,59:63,

64:70,70:73,74:76,77

3.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binalı Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti ile Moğolistan Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1196) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 107) 77:80,80:82,82:85

4.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2022) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 115) 85

5.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Veri Paylaşımına İlişkin İş Birliği Uygulama Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2057) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 122) 86

6.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2401) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 163) 87

7.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binalı Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1413) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 192) 87

VI.- AÇIKLAMALAR

35,47,59,63,70,73,76,80,

- 1.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in görüşülmekte olan 85 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 82 35
- 2.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 36
- 3.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 36:37
- 4.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve yüzyıl sonra ilk defa böyle bir salgınla karşı karşıya kalındığına, eksiklerin, yanlışların olabileceğine ve bunların tartışılmasının, eleştirilmesinin doğal olduğuna ilişkin açıklaması 37:38
- 5.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un görüşülmekte olan 85 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 47:49
- 6.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, konuşma yeri olan Meclisin zamanının gereksiz polemiklerle işgal edilmesini doğru bulmadığına, Türkiye Büyük Millet Meclisinde yaptığı basın toplantısında "Biz Bize Yeteriz Türkiye'm" bağış kampanyasına zorunlu katılım uygulandığına dikkat çektiğine ilişkin açıklaması 49:50
- 7.- Batman Milletvekili Mehmet Ruştü Tiryaki'nin, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve iktidarı yapılan eleştirilerle ilgili önlem almaya çağırıldığına, kurumların bağış kampanyası için alt limit belirleyerek para topladığına ilişkin açıklaması 51:52
- 8.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, usul ekonomisine riayet ederek az konuşmaya özen gösterdiklerine ilişkin açıklaması 52:53
- 9.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Ankara Milletvekili İbrahim Halil Oral'ın görüşülmekte olan 85 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesi üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve bağışın gönüllülük esasına dayandığına, zorlama ve baskı iddialarını reddettiklerine ilişkin açıklaması 59
- 10.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın görüşülmekte olan 85 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve millî dayanışma kampanyasının AK PARTİ'nin değil, devletin, tüm kurumların kampanyası olduğuna ilişkin açıklaması 63

- 11.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve millî dayanışma kampanyasıyla toplanılacak paraların yerine ulaşip ulaşmayacağı konusunda endişeleri olduğuna ilişkin açıklaması 63:64
- 12.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve devletin vakfı aracılığıyla imkânı olmayan vatandaşlara hep birlikte destek olunması gerektiğine ilişkin açıklaması 64
- 13.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs'ün görüşülmekte olan 85 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve yüz elli iki yıldan beri Kızılayın görevinin başında olduğuna ilişkin açıklaması 70
- 14.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, vatandaşların Halkbankın kredileri yapılandırmasına yönelik şikâyetlerine, Bilim Kurulunun corona salgınına ilişkin iktidar partisine, yürütmeye önerilerinin neler olduğunu ve bu önerilerinden ne kadarının kabul gördüğünü öğrenmek istediklerine, eksik bir uygulama varsa bunun sorumluluğunun Bilim Kuruluna da ait olacağına ilişkin açıklaması 73:74
- 15.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın görüşülmekte olan 85 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 76
- 16.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın görüşülmekte olan 85 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasında yapıcı muhalefet anlayışı içerisinde, eksikleri, ihmali ve yetersizlikleri ortaya koyduğuna, Çayyrdere Barajı'nın sulama sahasının AK PARTİ'li Pınarhisar Belediyesine devredildiğine yönelik haberlere ilişkin açıklaması 76:77
- 17.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Türkoğlu Açık Cezaevinde 12 kişinin karantinaya alındığı yönündeki haberlere ve salgının en büyük tehdidi oluşturduğu cezaevlerinin bir an önce boşaltılması gerektiğine ilişkin açıklaması 80
- 18.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Adalet Bakanlığından alınan bilgiye göre Kahramanmaraş ilinde corona testi pozitif çıkan hiçbir tutuklu ya da hükümlünün olmadığına ilişkin açıklaması 82
- VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR** 54
- 1.- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 54

VIII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI**88**

1.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, çimento içinde kullanılan alkali oranının düşürülmesi önerisine ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan'ın cevabı (7/26313)

88:89

2.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, TBMM'de koronavirüse karşı alınan önlemlere ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in cevabı (7/26476)

90:92

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.00'te açılarak beş oturum yaptı.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç, dünyayı etkisi altına alan coronavirus salgını nedeniyle insanlığın zor günler geçirdiğine ve kontrol altına alınarak insanlık adına tehdit olmaktan çıkmasını Cenab-ı Allah'tan niyaz ettiğine, krizin gerek devletler arasında iyi niyete dayalı iş birliğinin gerekse toplumsal dayanışmanın ve sorumluluk bilincinin hayati önemi haiz olduğunu acı biçimde hatırlattığına, sürecin en az zararla atlatılabilmesi için başta sağlık çalışanları olmak üzere devletin bütün kurum ve kuruluşlarıyla özverili çaba içerisinde bulunduğu, Meclis olarak milletin kader birliğine vurgu yapan bir tavır takınarak toplumun beklentilerine tercüman olunması gerektiğine, Genel Kurul ve komisyon çalışmalarına katkı veren milletvekillerine teşekkür ettiğine,

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç, 25 Mart 2009 tarihinde vefat eden Büyük Birlik Partisi kurucu Genel Başkanı Muhsin Yazıcıoğlu'nu ve yol arkadaşlarını rahmetle andığına,

İlişkin birer açıklamada bulundu.

Aydın Milletvekili Hüseyin Yıldız, coronavirus salgınına,

Batman Milletvekili Mehmet Ruştü Tiryaki, coronavirus salgınına karşı alınan ve alınması gereken önlemlere,

Ankara Milletvekili Mustafa Destici, 25 Mart Büyük Birlik Partisi kurucu Genel Başkanı Muhsin Yazıcıoğlu'nun vefatının 11'inci yıl dönümüne,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Mersin Milletvekili Baki Şimşek, üreticilere yapılan mazot ve gübre desteği ödemeleri için teşekkür ettiğine, Mersin ili için önemi haiz olan limon ihracatının yeniden serbest bırakılmasını ve tarımsal kredilerin ertelenmesini Tarım ve Orman Bakanından talep ettiklerine,

İzmir Milletvekili Murat Çepni, kamuoyunda salgın vakalarının açıklanandan fazla olduğu görüşünün hâkim olduğuna ve aile sağlığı merkezlerinin rutin hizmetlerini verebilmesi için salgın nedeniyle ilk başvurulan merkez olmaktan çıkarılması, aile hekimlerinin çalışmadığı günlerde ücretlerinin kesileceği endişesinin giderilmesi gerektiğine,

Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu, dünya ilaç, gıda ve kozmetik sanayisinde ham madde olarak kullanılan ve 51 ülkeye ihraç eden kayısı çekirdeğinin Tarım ve Orman Bakanlığının güvenli bitki listesinde bulunmadığına,

Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz, yaşanan coronavirus salgını sebebiyle sağlık adına alınan önlemlerin memnuniyet verici olduğuna, ihracat kısıtlamasının kalkması, üreticilerin ve esnafın mağduriyetinin giderilmesi, çiftçilere gereken teşvikin verilmesi ve Hükûmetin bu yönde attığı olumlu adımları devam ettirmesi gerektiğine,

Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan, Millî Eğitim Bakanlığının uzaktan eğitimi daha kapsamlı sürdürmesini beklediklerine, kamu kurumlarında uygulanması gereken İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'na göre enfekte olan sağlık personelinin üç gün içerisinde iş kazası olarak bildirilmesinin zorunlu olduğuna,

Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir, netameli bir dönemden geçildiğine ve devletin her zeminde gereğini yaptığına, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın başlattığı "Biz Bize Yeteriz Türkiye'm" kampanyasına katkı sunanların milletin baş tacı olduğuna,

Muğla Milletvekili Suat Özcan, corona virüsün Türkiye'ye Sağlık Bakanının ilk vakayı açıklamasından ne kadar önce geldiğini ve daha önceki vefatların zatürre veya başka teşhislerle kayıt altına alındığı, malzeme yetersizliğinden dolayı şüphelilerin tamamına test yapılmadığı ve testin pozitif sonuç verdiği hastaların karantina için evlerine yollandığı iddialarının doğru olup olmadığını öğrenmek istediğine,

Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil, kriz döneminin Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın açıkladığı koronavirüs önlem paketiyle fazla etkilenmeden atlatılacağına,

Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu, 120 bin kapasiteli cezaevlerinde 300 bin mahpusun bulunduğu, düşünce ve siyasi mahpuslarını da içine alan adil, eşit bir ceza infaz yasasının bir an evvel çıkarılması gerektiğine,

Ankara Milletvekili Zeynep Yıldız, 25 Mart Muhsin Yazıcıoğlu'nu vefatının 11'inci yıl dönümünde rahmetle andığına,

Hatay Milletvekili Serkan Topal, yurt dışında mahsur kalan ve mağdur durumda olan vatandaşların Türkiye'ye getirilmesi gerektiğine,

Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç, koronavirüs nedeniyle yaşamını yitiren yurttaşlara Allah'tan rahmet dilediğine ve yurt dışında bulunan işçilerin Türkiye'ye getirilmesi için Dışişleri Bakanlığını göreve çağırdıklarına,

Konya Milletvekili Ahmet Sorgun, 31 Mart İstanbul Cumhuriyet Başsavcısı Mehmet Selim Kiraz'ı şehit edilmesinin 5'inci yıl dönümünde rahmetle andığına,

Konya Milletvekili Halil Etyemez, koronavirüs sebebiyle hayatını kaybeden vatandaşlara Allah'tan rahmet dilediğine, 25-31 Mart 55'inci Kütüphane Haftası'na,

İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz, dünyanın en gelişmiş sağlık sektörüne sahip ülkelerinden biri olduğuna, Covid-19'la yoğun mücadele içerisinde girilen süreçte sağlık çalışanlarının sayısının artırılması ve maaşlarının yüksek ölçekte tutulmasının isabetli olacağına, tüm sağlık çalışanlarına millet adına şükranlarını arz ettiğine,

Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül, çiftçilerin zor durumda olduğuna ve ek destek paketinin açıklanması gerektiğine, Aydın ili pamuk ve çilek üreticisinin çözüm beklediğine,

Uşak Milletvekili Özkan Yalım, tır şoförü Malik Yılmaz'ın sosyal medya paylaşımı nedeniyle gözaltına alınmasına,

Aksaray Milletvekili Ramazan Kaşlı, halkın temel gıda ihtiyaçları için yeterli tedbirler alınarak çiftçilerin üretime devam etmesinin sağlanması ve özel sektörde çalışan işçilerin göz ardı edilmemesi gerektiğine, çiftçilere yapılan destekleme ödemeleri için Tarım ve Orman Bakanına teşekkür ettiğine ve yapılması gereken düzenlemelere, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın başlattığı millî dayanışma kampanyasını desteklediğine,

Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit, Covid-19 salgınında en önde olan sağlık emekçilerinin ihtiyaçlarının neden karşılanmadığını, eksikliklerin sağlık emekçilerinin sağlık ve yaşamlarını riske attığının ne zaman fark edileceğini ve bu durumun ileriki günlerde daha da artması hâlinde sağlık hizmet sunumunu birinci dereceden olumsuz etkileyip etkilemeyeceğini öğrenmek istediğine, sağlık emekçilerinin Covid-19 olması hâlinde iş sağlığı ve güvenliği çerçevesinde işlem yapılması gerektiğine,

Adana Milletvekili Ayşe Sibel Ersoy, Covid-19 salgınına karşı yoğun tedbirler alındığına ve bu süreçte evde kalınmasının öneminin sık sık vurgulandığına, kamu çalışanları arasında sağlık personelinin sonra virüse en fazla maruz kalma riski taşıyan PTT çalışanlarının özlük haklarının iyileştirilmesi gerektiğine,

İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın 30 Mart 2020 tarihli Ulusa Sesleniş konuşmasının hayal kırıklığı yarattığına, Türk milletinin evde kaldığı dönemde geçimini sağlayacak ya da en azından ödemelerini rahatlatacak adımların atılmasını beklediğine, toplanılan vergilerin doğru şekilde kullanılması hâlinde millettten bağış istemeye ya da ek vergi, ek ödenek getirmeye ihtiyaç kalmayacağına, İYİ PARTİ olarak yapılan yardımların ihtiyaç sahipleri için mi kullanılacağına takipçisi olacaklarına,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Hükümetin ve Bilim Kurulunun coronavirus salgınıyla mücadele için önemli kararlar aldığına ve millete bu kararlara uyma noktasında göstermiş olduğu hassasiyet sebebiyle teşekkür ettiğine, başta sağlık personeli olmak üzere kamu kurum ve kuruluşları ile gönüllü kuruluşlarda fedakârane hizmetler sunanları tebrik ettiklerine, MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli'nin Cumhurbakanı Recep Tayyip Erdoğan'ın başlattığı millî dayanışma kampanyasına katkı sağladığını ve destek verdiğini açıkladığına, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak bu kampanyaya katkı sağlayacaklarına,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, pandeminin hızla yükseldiği ülkeler arasında bulunduğuna, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın 30 Mart 2020 tarihli Ulusa Sesleniş konuşmasının özetinin halka ilan edilen yardım çağrısı olduğuna, halkın açlık ile corona tehdidi arasında tercihe zorlanmasının derhâl bitirilmesi gerektiğine, suyun ve hijyenin önemli olduğu günlerde başta Mardin Belediyesi olmak üzere suya yapılan zamma, Batman Belediyesine kayyum atanarak Eş Başkanlarının gözetimine alındığına ve Batman Belediyesinin internet sitesindeki Kürtçe seçeneğinin kaldırıldığına, HSK'nin 6284 sayılı Yasa kapsamında verilen tedbir kararlarının yükümlülerin sağlığının riske atılmayacak şekilde değerlendirilmesi gerektiği yönündeki kararıyla şiddete meşruiyet sağlanmasını kabul etmediklerine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, coronavirus salgınına yönelik milletçe mücadele verildiğine ve mücadelenin başaktörleri olan sağlık çalışanlarına CHP Grubu adına şükranlarını sunduğuna, sağlık çalışanlarına yönelik tedbirlerin yetersiz kaldığına ve döner sermaye paylarının tavandan ödenmesi uygulamasının doktor ve hemşirelerle sınırlı tutulmasının kabul edilemez olduğuna, hastanelerdeki "Tıbbi sarf malzemesi yok, dezenfektan yok, maske yok." feryatlarının duyulması gerektiğine,

Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, virüsle mücadele önlemleri alınırken vatandaşlardan resmî açıklamalar dışındaki paylaşımlara itibar etmemelerini istirham ettiğine, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan öncülüğünde ihtiyaç sahipleri için başlatılan millî dayanışma kampanyasına vatandaşları katkı sunmaya davet ettiğine, özveriyle çalışan sağlık personeline ve ilgili kurumlara teşekkür ettiğine, 31 Mart İstanbul Cumhuriyet Başsavcısı Mehmet Selim Kiraz'ı şehit edilişinin 5'inci yıl dönümünde rahmetle yâd ettiğine, Ulaştırma ve Altyapı Bakanı olarak atanan Adil Karaismailoğlu'nu tebrik ettiklerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığına Adil Karaismailoğlu'nun atandığına ilişkin Cumhurbaşkanı Kararı'nın 28/3/2020 tarihli ve 31082 sayılı Resmî Gazete'de yayımlandığına ve Bakanın İç Tüzük'ün 3'üncü maddesi uyarınca atandığı tarihten sonraki ilk birleşimde Genel Kurulda ant içeceğine ilişkin tezkeresi Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu ant içti.

HDP Grubunun, 30/3/2020 tarihinde Grup Başkanvekili Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş tarafından, Covid-19 salgını kapsamında cezaevlerinde alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (6010 sıra no.lu),

CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi Gündemi'nin "Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler" kısmında yer alan, doktorların çalışma hayatının düzenlenmesi ve yaşadıkları sorunların tespit edilerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan (10/2621) esas numaralı Meclis araştırması önergesi'nin,

Görüşmelerinin, Genel Kurulun 31 Mart 2020 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

AK PARTİ Grubunun, Gündem'in "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında bulunan 174, 50, 24, 51, 61, 63, 65, 77, 78, 80, 81, 85, 107, 115, 122, 163, 192, 195, 139, 141 ve 29 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin bu kısmının sırasıyla 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20 ve 21'inci sıralarına alınmasına ve diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine; Genel Kurulun, 1, 2, 7, 8, 9, 14, 15, 16, 21, 22, 28, 29 ve 30 Nisan 2020 Salı, Çarşamba ve Perşembe günü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyle Gündem'in "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesine ve anılan birleşimlerde çalışmalarını saat 24.00'e kadar sürdürmesine ilişkin önerisi kabul edildi.

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un HDP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran, Covid-19 testi pozitif çıkan Mazıdağı Belediyesi Eş Başkanı Nalan Özaydın'ın Tarsus Cezaevinden Mardin Cezaevine sevk edildiğine, Kırşehir E Tipi Cezaevinde karantina uygulaması yapıldığına ve Şakran Cezaevinde test yapılan bir görevlinin sonucunun da pozitif çıktığına, cezaevlerinde corona virüsün niye yaygınlaştığını öğrenmek istediğine, temizlik malzemelerinin ve dezenfektanların cezaevlerinde ücretsiz dağıtılmadığına,

Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, ceza infaz paketinin Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulduğuna ve cinsel suçların yer almadığına,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yerinden sarf ettiği bazı ifadeleri sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşma yaptı.

CHP Grubu Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Engin Altay, CHP Grubu Başkan Vekili Manisa Milletvekili Özgür Özel ve CHP Grubu Başkan Vekili Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un (2/1507) esas numaralı 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın doğrudan gündeme alınma önergesi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın grup başkan vekillerinin zaman ekonomisiyle ilgili mutabakatını fiil olarak ortadan kaldırmasını doğru bulmadıklarına,

Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Gündem'in "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının:

1'inci sırasına alınan, Kilis Milletvekili Mustafa Hilmi Dülger ile 55 Milletvekilinin Çarşı ve Mahalle Bekçileri Kanunu Teklifi (2/2555) ve İçişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 174),

12'nci sırasına alınan, İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınması ve Tebdiline İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1595) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 85),

Görüşmeleri komisyon temsilcileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

2'nci sırasına alınan, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Filistin-Türkiye Dostluk Hastanesi'nin Gazze'de Ortak İşletilmesi ve Devri ile Filistin Vatandaşlarının Tıpta Uzmanlık Eğitimini Türkiye'de Almasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1456) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 50),

3'üncü sırasına alınan, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Transit ve Ulaştırma İşbirliği Anlaşması (Lapis Lazuli Güzergâh Anlaşması)'nın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1195) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 24),

4'üncü sırasına alınan, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1460) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 51),

5'inci sırasına alınan, İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari ve Ekonomik İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1589) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 61),

6'ncı sırasına alınan, İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Eğitim Öğretim Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1599) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 63),

7'nci sırasına alınan, İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Eğitim ve Öğretim İş Birliği Anlaşmasına Dair 1 Numaralı Değişiklik Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1601) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 65)

8'inci sırasına alınan, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Hükümeti Arasında Gelir ve Servet Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasını Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1800) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 77),

9'uncu sırasına alınan, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Avrupa Bölge Ofisi Vasıtasıyla Dünya Sağlık Örgütü Arasında İnsani ve Sağlık Acil Durumlarına Hazırlıklılık DSÖ Coğrafi Ayrık Ofisi'nin İstanbul Türkiye'de Kurulmasına İlişkin Ev Sahibi Ülke Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1803) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 78),

10'uncu sırasına alınan, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1359) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 80),

11'inci sırasına alınan, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Uluslararası Demiryolu Taşımalarına İlişkin Sözleşme (COTIF) Hakkında Kısmi Revizyonun Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1544) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 81),

Görüşmeleri tamamlanarak açık oylamaları 2 Nisan 2020 Perşembe gününe bırakıldı.

Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın görüşülmekte olan 50 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın 50 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, Mazıdağı Belediyesi Eş Başkanı Nalan Özyaydın'ın Covid-19 tanısıyla tahliye edildiğine, cezaevlerindeki sorunun hafife alınmaması gerektiğine,

Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin görüşülmekte olan 24 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü'nün görüşülmekte olan 24 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki üslubunu kınadığına,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, Trabzon Milletvekili Salih Cora'nın satışına nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve demokratik siyaset içinde konuşarak, tartışarak sorunları çözecek adımların birlikte atılması gerektiğine,

Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın görüşülmekte olan 24 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Trabzon Milletvekili Salih Cora, İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü'nün görüşülmekte olan 24 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine ve şahsına satışına nedeniyle konuşma yaptı.

Komisyonların bulunamayacağı anlaşıldığından, 1 Nisan 2020 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşime 21.32'de son verildi.

Süreyya Sadi BİLGİÇ

Başkan Vekili

Emine Sare AYDIN

İstanbul

Kâtip Üye

Nurhayat ALTACA KAYIŞOĞLU

Bursa

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR**No: 121****1 Nisan 2020 Çarşamba****Milletvekili Teklifleri**

1.- İyi Parti Grup Başkanvekilleri İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu ve Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın; 3/11/1980 Tarih ve 2330 Sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2763) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.03.2020)

2.- Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Özgür Özel ve Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un; Yeni Tip Koronavirüs (COVID-19) Salgını Mücadele Programı Çerçevesinde Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2764) (Adalet; Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji; Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.03.2020)

3.- İyi Parti Grup Başkanvekilleri İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu ve Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın; İşsizlik Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/2765) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2020)

4.- İyi Parti Grup Başkanvekilleri İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu ve Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın; Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurt Hizmetleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2766) (Plan ve Bütçe ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2020)

5.- İyi Parti Grup Başkanvekilleri İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu ve Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın; 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2767) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2020)

6.- İyi Parti Grup Başkanvekilleri İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu ve Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın; Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2768) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2020)

7.- İyi Parti Grup Başkanvekilleri İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu ve Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın; 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2769) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2020)

8.- İyi Parti Grup Başkanvekilleri İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu ve Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın; 14/3/2013 Tarihli ve 6446 Sayılı Elektrik Piyasası Kanununda ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2770) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2020)

9.- İyi Parti Grup Başkanvekilleri İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu ve Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın; Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2771) (Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2020)

Yazılı Soru Önergeleri

1.- Tokat Milletvekili Kadim Durmaz'ın, Suriye'ye yönelik yapılan operasyonlar sonucunda Rusya ile yapılan görüşmenin ayrıntılarına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/26573) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

2.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Türkiye'de toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik yapılan çalışmalara ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/26574) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

3.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Çin ve İran'dan ithal edilen ürünlerin ikamesine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/26575) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

4.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, koronavirus bulunan ülkelerden ithal edilen gıda ürünleri ile ilgili alınan önlemlere ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/26576) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

5.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, olası bir deprem durumu için iletişim altyapılarının güçlendirmesine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/26577) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

6.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Mardin ilindeki bir kaymakamın bir gazetede yer verilen köşe yazısına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/26578) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

7.- Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin'in, son 10 yılda ülkemizde ve Balıkesir ilindeki kişilerin bankalar aracılığıyla kullandığı krediler ile bunların geri ödenme oranlarına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/26579) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

8.- Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin'in, 2019 yılında Balıkesir iline yapılan yatırımlar ile 2020 yılı öngörülerine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/26580) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

9.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Osmaniye 2 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir hükümlünün sağlık durumuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26581) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

10.- İstanbul Milletvekili Zeynel Özen'in, eşinin sosyal medya hesabından yapılan paylaşımlar nedeniyle hakkında yurt dışı çıkış yasağı konulduğu iddia edilen bir kişinin durumuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26582) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

11.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Antalya L Tipi Kapalı Cezaevindeki bir mahkumun cezaevi koşulları nedeniyle ameliyat olamamasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26583) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

12.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sincan Kadın Kapalı Cezaevinde kalan bir mahkumun iddialarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26584) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

13.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kayseri Bünyan 1 Numaralı T Tipi Kapalı Cezaevindeki bir mahkuma kötü muamelede bulunduğu iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26585) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

14.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Ankara Sincan Kadın Kapalı Cezaevindeki bir mahkumun hastalığına yönelik önlemlerin alınmadığı ve cezaevinde olan eşinin farklı bir yere naklinin yapıldığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26586) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

15.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Karaman M Tipi Kapalı Cezaevindeki hasta bir mahkumun sağlık durumunun cezaevi koşulları ile daha kötü duruma geldiğine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26587) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

16.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, 2017 yılında Kırşehir'de gözaltına alınıp haklarında mahkumiyet kararı verilen on beş öğrenci ile ilgili yargı sürecine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26588) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

17.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Türkiye'deki tutuklu ve hükümlü olan kadın sayısına ve çeşitli verilere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26589) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

18.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Giresun T Tipi Kapalı Cezaevindeki bir hükümlünün açık cezaevine geçme hakkından yararlandırılmadığı iddiasına ve nakil talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26590) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

19.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Isparta Yalvaç T Tipi Kapalı Cezaevindeki bir tutuklunun sağlık durumuna ve tedavisine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26591) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

20.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Osmaniye 1 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevindeki bir mahkumun tek kişilik odada tutulduğu iddiasına ve sağlık durumuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26592) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

21.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kahramanmaraş Türkoğlu 1 Nolu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda görevli infaz koruma memurlarıyla ilgili iddialara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26593) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

22.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İzmir 4 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevindeki bir hükümlünün kampüs hastanesindeki tedavisi ile ilgili iddialara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26594) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

23.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bandırma Açık Cezaevindeki bir mahkumun nakil talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26595) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

24.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sakarya L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir tutuklunun eğitim hakkının kısıtlandığına dair iddialarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26596) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

25.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Tekirdağ F Tipi Kapalı Cezaevinde kalan mahkumların şikayetlerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26597) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

26.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bingöl M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun infaz koruma memurlarınca kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26598) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

27.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sincan Çocuk Cezaevinde kalan çocukların kötü muameleye maruz kaldıkları iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26599) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

28.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir vatandaşın Sivas E Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan annesi ve ablasının sağlık durumlarının cezaevi koşullarından dolayı kötüleştiği iddialarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26600) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

29.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli Adliyesi nezaretinde gözaltındaki bir vatandaşın ilaçlarının verilmediğine, ayakta ve soğukta bekletildiğine dair iddialara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26601) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

30.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Türkoğlu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda kalan bir tutuklunun sağlık durumuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26602) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

31.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Erzurum H Tipi Kapalı Cezaevinde tutuklu bulunan ve tedavi sürecindeki ihmaller nedeniyle hayatını kaybettiği iddia edilen bir kişiye ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26603) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

32.- Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin'in, Balıkesir'de Bakanlık ve bağlı kuruluşlarında FETÖ/PDY ile iltisaklı görülüp ilişki kesilen ve görevden uzaklaştırılıp iade edilen personel sayılarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26604) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

33.- Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın, koronavirüse karşı cezaevlerinde alınan önlemlere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26605) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

34.- Samsun Milletvekili Bedri Yaşar'ın, 2019 yılında icra dosyalarında meydana gelen artışa ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26606) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

35.- Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul'un, SGK'nın güvenlik soruşturması nedeniyle sözleşme yapmadığı eczacılara ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26607) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

36.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, kadına yönelik şiddetin önlenmesi için yapılan çalışmalara ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26608) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

37.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, GREVİO Raporu'nda yer alan ve ülkemizin taraf olduğu İstanbul Sözleşmesi'nin yükümlülüklerini yerine getirmesi konusunda verilen görüşlere ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26609) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

38.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kişiye güvenlik soruşturması nedeniyle iş yeri hekimliği sertifikasının verilmediği iddiasına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26610) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

39.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, KHK ile kamu görevinden ihraç edilen kişilerin İŞKUR aracılığıyla yapılan işe yerleştirmelerde teşvik primi indiriminden yararlandırılmadığı iddiasına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26611) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

40.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kişiye güvenlik soruşturması nedeniyle iş yeri hekimliği sertifikasının verilmediği iddiasına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26612) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

41.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kişiye güvenlik soruşturması nedeniyle iş yeri hekimliği sertifikasının verilmediği iddiasına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26613) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

42.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Türkiye'de işsiz olan, yoksulluk sınırı altında yaşayan, sosyal güvence kapsamında olmayan ve kayıt dışı çalışan kadın sayısı ile çeşitli verilere ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26614) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

43.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kişiye güvenlik soruşturması nedeniyle iş güvenliği sertifikasının verilmediği iddiasına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26615) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

44.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, maaşı ve mal varlığı üzerindeki tedbir kararları kaldırılan bir kişinin bankayla yaşadığı soruna ve maaşını alamadığı iddialarına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26616) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

45.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kişiye güvenlik soruşturması nedeniyle iş yeri hekimliği sertifikasının verilmediği iddiasına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26617) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

46.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kişiye güvenlik soruşturması nedeniyle iş yeri hekimliği sertifikasının verilmediği iddiasına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26618) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

47.- İzmir Milletvekili Selin Sayek Böke'nin, işçilerin koronavirüs salgınından korunması için alınan önlemlere ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26619) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

48.- Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin'in, Balıkesir'de Bakanlık ve bağlı kuruluşlarında FETÖ/PDY ile iltisaklı görülüp ilişiği kesilen ve görevden uzaklaştırılıp iade edilen personel sayılarına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26620) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

49.- Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin'in, Balıkesir ilindeki çalışan sayısı ile bu ilde son 5 yılda açılan ve kapanan iş yerlerine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26621) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

50.- Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin'in, İşsizlik Sigorta Fonunun yürürlüğe girdiği tarihten bu yana Fondan yararlananların sayısı ile bu Fondaki birikimlere ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26622) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

51.- Adana Milletvekili Tulay Hatimoğulları Oruç'un, Adana'nın Yumurtalık ilçesinde meydana gelen trafik kazasında hayatını kaybeden mevsimlik işçilere ve mevsimlik işçilere yönelik düzenlemelerin uygulanmasına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26623) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

52.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Türkiye Şehit Yakınları ve Gaziler Dayanışma Vakfı tarafından yardım yapılan şehit ve gazi yakınlarının sayısı ile yardım tutarına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26624) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

53.- Samsun Milletvekili Bedri Yaşar'ın, 2019 yılı yoksul sayısında yaşanan artışa ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26625) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

54.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, koronavirüs salgını sebebiyle istihdamda meydana gelecek azalmaya yönelik alınacak tedbirlere ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26626) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

55.- Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, itfaiye çalışanlarının sayısına ve 657 sayılı Kanun'da ayrı bir hizmet sınıfı olarak düzenlemesi önerisine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26627) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

56.- Antalya Milletvekili Feridun Bahşı'nın, esnaf ve sanatkarların emeklilik haklarına yönelik düzenleme yapılması önerisine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26628) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

57.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Türkiye'de kadınların TOKİ konutları ile diğer konutlar içerisindeki hak sahipliğine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26629) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

58.- Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin'in, Balıkesir Büyükşehir Belediyesinin fay hattı geçen bir bölgeyi imara açacağı iddiasına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26630) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

59.- Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin'in, Balıkesir'de Bakanlık ve bağlı kuruluşlarında FETÖ/PDY ile iltisaklı görülüp ilişki kesilen ve görevden uzaklaştırılıp iade edilen personel sayılarına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26631) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

60.- Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin'in, 2002-2020 yılları arasında Balıkesir için yatırım programına alınan projelere ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26632) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

61.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'deki okulların depreme dayanıklılığına yönelik çalışmalara ve riskli okulların bulunduğu ilçelere ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26633) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

62.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, Ordu'nun Çaybaşı ilçesi İlküvez Mahallesi'nde bulunan Keçeli yaylasında kurulan düzenli çöp depolama alanına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26634) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

63.- Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, Adana ilinde hayata geçirilen Çatalan İçme Suyu Projesinden dolayı yer altı sularının artması sebebiyle hasar gören binalara ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26635) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

64.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Bakanlığın toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlamayı amaçlayan faaliyetlerine ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26636) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

65.- Ankara Milletvekili İbrahim Halil Oral'ın, Irak'taki FETÖ okullarına ve bu okulların kapatılmasına yönelik girişimlere ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26637) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

66.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Bakanlık ve ilgili kurumlarda unvanlara göre kadın personel oranı ile bazı işletmelerdeki kadın sahiplik oranına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26638) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

67.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Erzurum'daki bir doğalgaz şirketinin abonelerden ek teminat bedeli istemesine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26639) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

68.- Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin'in, Balıkesir'de Bakanlık ve bağlı kuruluşlarında FETÖ/PDY ile iltisaklı görülüp ilişki kesilen ve görevden uzaklaştırılıp iade edilen personel sayılarına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26640) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

69.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, tarımsal sulama abonelerinin kullandığı elektriğe yapılan zamlara ve indirim önerisine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26641) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

70.- Erzurum Milletvekili Muhammet Naci Cinsli'nin, Erzurum'daki bir doğalgaz şirketinin abonelerden ek teminat bedeli istemesine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26642) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

71.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Türkiye'de spor dallarına göre kadın sporcu ve hakem sayısına ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26643) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

72.- Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin'in, Balıkesir'de Bakanlık ve bağlı kuruluşlarında FETÖ/PDY ile iltisaklı görülüp ilişiği kesilen ve görevden uzaklaştırılıp iade edilen personel sayılarına ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26644) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

73.- Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin'in, 2002-2020 yılları arasında Balıkesir için yatırım programına alınan projelere ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26645) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

74.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, 2020 yılı itibarıyla Türkiye'de doğrudan vergi türlerine göre kadın mükellef sayısı ile vergi muafiyeti kapsamındaki kadın oranına ve çeşitli verilere ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26646) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

75.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir bankanın KHK ile ihraç edilen kişilerin işlemlerini yapmadığı iddiasına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26647) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

76.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir bankanın KHK ile ihraç edilen bir kişinin kredi kartını iptal ettiği ve işlemlerini yapmadığı iddiasına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26648) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

77.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, KHK ile ihraç olmuş bir kişinin banka hesabına kredi çekemez uyarısının konulduğu ve bankacılık işlemlerinin incelendiği iddiasına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26649) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

78.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir bankanın KHK ile ihraç edilmiş kişilerin hesaplarını ve kredi kartlarını iptal ettiği iddiasına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26650) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

79.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir sigorta şirketinin KHK ile ihraç edilen kişilere ödeme yapmadığına dair iddialara ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26651) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

80.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir bankanın KHK ile ihraç edilmiş kişilere hesap açmadığı ve kredi vermediğine dair iddialara ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26652) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

81.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir bankanın KHK ile ihraç edilen bir kişiye sigorta ödemesi yapmadığı iddiasına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26653) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

82.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, maaşı ve mal varlığı üzerindeki tedbir kararları kaldırılan bir kişinin bankayla yaşadığı soruna ve maaşını alamadığı iddialarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26654) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

83.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir bankanın KHK ile ihraç edilen kişilerin işlemlerini yapmadığı iddiasına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26655) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

84.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir bankanın KHK ile ihraç edilen kişilere hesap açmadığı iddiasına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26656) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

85.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir sigorta şirketinin bir vatandaşa ödeme yapmadığı iddiasına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26657) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

86.- İzmir Milletvekili Selin Sayek Böke'nin, petrol fiyatlarının düşmesinin ve koronavirüs salgınının Türkiye piyasalarına etkisine ve Bakanlığın bu konuda ileriye dönük eylem planına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26658) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

87.- Samsun Milletvekili Bedri Yaşar'ın, tüketici fiyatları endeksinde ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26659) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

88.- Samsun Milletvekili Bedri Yaşar'ın, pos kullanımı ücretlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26660) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

89.- Samsun Milletvekili Bedri Yaşar'ın, hazine garantisi verilen Yap-İşlet-Devret modeli projelere yapılan ödemelere ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26661) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

90.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, gıda enflasyonunun düşürülmesine ve gıda piyasasıyla ilgili düzenlemelere ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26662) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

91.- İstanbul Milletvekili Gürsel Tekin'in, 8 Mart Kadınlar Gününde kadınların yaptığı yürüyüşün engellendiğine dair iddialara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26663) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

92.- Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın, Protestan Hristiyan kişilere yönelik ayrımcılık iddialarına ve nefret suçlarıyla mücadeleye ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26664) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

93.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, toplumsal cinsiyet farkındalığı ve eşitliği eğitiminden yararlanan AFAD ve EGM personel sayısına ve çeşitli verilere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26665) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

94.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Silvan Belediyesindeki görevine son verilen bir kişinin iddialarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26666) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

95.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, 17 Ocak 2020 tarihinde Hatay'da bir eve düzenlenen polis operasyonu nedeniyle bir kişinin kalp krizi geçirdiği ve ihmaller neticesinde hayatını kaybettiği iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26667) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

96.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, gözaltındaki bir kişinin kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26668) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

97.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, 15 Temmuz davaları kapsamında yargılamaları devam eden Harbiyeli öğrencilerin anneleri tarafından organize edilen yürüyüşe ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26669) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

98.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'de gözaltına alınan bir kişiye ilaçlarının verilmediği iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26670) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

99.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Libya'ya asker dışında gönderilen başka bir kolluk gücü bulunup bulunmadığına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26671) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

100.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2010-2020 yılları arasında alkol ve tütün satma ruhsatı bulunan işletmelere kesilen cezalara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26672) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

101.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'deki otopark ve pazar yerinin İl Özel İdaresince kullanıma kapatılmasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26673) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

102.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'de trafik kontrolü uygulamalarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26674) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

103.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, olası bir depremde yaşanabilecek ulaşım sorunlarına karşı yapılan planlamalara ve GSM operatörlerinin altyapı çalışmalarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26675) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

104.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, olası deprem durumunda iletişimin sağlanması için kurulacak ortak hatta ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26676) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

105.- Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin'in, 2010-2020 yılları arasında ülkemiz genelinde ve Balıkesir ilinde uyuşturucu kullanımı ve yasa dışı uyuşturucu ticareti ile ilgili verilere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26677) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

106.- Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin'in, Balıkesir'de Bakanlık ve bağlı kuruluşlarında FETÖ/PDY ile iltisaklı görülüp ilişiği kesilen ve görevden uzaklaştırılıp iade edilen personel sayılarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26678) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

107.- Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin'in, 2002-2020 yılları arasında Balıkesir için yatırım programına alınan projelere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26679) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

108.- Mardin Milletvekili Tuma Çelik'in, Mardin ilinde çalışma izinleri iptal edilen minibüslere ve şehir içinde faaliyet gösteren toplu taşıma firmasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26680) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

109.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, son 5 yılda desteklenen kadın yönetmen ve yapımcı sayısı ile Türkiye'deki kütüphanelerden yararlananlar arasındaki kadın oranına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26681) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

110.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, Bakanlığın 9 Mart 2020 tarihinde açıkladığı Çeşme Projesine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26682) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

111.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, Bakanlığın 9 Mart 2020 tarihinde açıkladığı Çeşme Projesinin sermayesinin kaynağına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26683) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

112.- Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin'in, 2002-2020 yılları arasında Balıkesir için yatırım programına alınan projelere ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26684) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

113.- Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin'in, Balıkesir'de Bakanlık ve bağlı kuruluşlarında FETÖ/PDY ile iltisaklı görülüp ilişiği kesilen ve görevden uzaklaştırılıp iade edilen personel sayılarına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26685) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

114.- Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın, Diyarbakır ilinde bulunan tarihi Çifte Han'ın restore edilmemesine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26686) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

115.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, turizm sektörünün koronavirüs salgınından olumsuz etkilenmemesi için Bakanlıkça alınacak önlemlere ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26687) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

116.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, öğretmenlik mülakatlarıyla ilgili şikayetlere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26688) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

117.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, ders kitaplarında cinsiyetçiliğin azaltılması ve toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması amacıyla yürütülen faaliyetler ile okullardaki kadın idareci sayısına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26689) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

118.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir sözleşmeli öğretmenin ataması yapıldığı halde güvenlik soruşturmasının sonucu beklendiği için göreve başlatılmadığı iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26690) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

119.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir sözleşmeli öğretmenin ataması yapıldığı halde güvenlik soruşturmasının sonucu beklendiği için göreve başlatılmadığı iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26691) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

120.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir öğretmenin ataması yapıldığı halde güvenlik soruşturmasının devam etmesi nedeniyle göreve başlatılmadığı iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26692) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

121.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, ataması yapılan bir öğretmenin güvenlik soruşturmasının sonucu beklendiği için göreve başlatılmadığı iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26693) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

122.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, güvenlik soruşturmasının devam etmesi nedeniyle görevine başlatılmayan bir öğretmene ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26694) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

123.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, ataması yapılan bir öğretmenin güvenlik soruşturmasının sonucu beklendiği için göreve başlatılmadığı iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26695) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

124.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir öğretmenin ataması yapıldığı halde güvenlik soruşturmasının devam etmesi nedeniyle göreve başlatılmadığı iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26696) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

125.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir öğretmenin güvenlik soruşturması nedeniyle görevine başlatılmadığı iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26697) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

126.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bakanlık tarafından ataması yapılan bir kişinin güvenlik soruşturması nedeniyle işe başlatılmadığı iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26698) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

127.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir sözleşmeli öğretmenin ataması yapıldığı halde güvenlik soruşturmasının devam etmesi nedeniyle göreve başlatılmadığı iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26699) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

128.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, ilk ve ortaöğretimde yatılı okuyan öğrenci sayısı ile yurt kapasitelerine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26700) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

129.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'de depreme dayanıklı okullar yapılmasına yönelik çalışmalara ve riskli binalarda eğitim yapılamaması durumunda alınacak önlemlere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26701) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

130.- Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin'in, Balıkesir'de Bakanlık ve bağlı kuruluşlarında FETÖ/PDY ile iltisaklı görülüp ilişiği kesilen ve görevden uzaklaştırılıp iade edilen personel sayılarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26702) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

131.- Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin'in, 2002-2020 yılları arasında Balıkesir için yatırım programına alınan projelere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26703) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

132.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, eğitim yöneticilerinin belirlenme sürecindeki mülakat uygulamasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26704) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

133.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, maarif müfettişlerine ve denetim yapılan eğitim kurumlarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26705) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

134.- Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin'in, Balıkesir'de Bakanlık ve bağlı kuruluşlarında FETÖ/PDY ile iltisaklı görülüp ilişiği kesilen ve görevden uzaklaştırılıp iade edilen personel sayılarına ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26706) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

135.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir doktorun devlet hizmeti yükümlülüğü gereği kurada çıkan hastaneye güvenlik soruşturması nedeniyle atamasının yapılmadığı iddiasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26707) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

136.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Türkiye'de sağlık sigortası bulunmayan kadın sayısına ve çeşitli verilere ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26708) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

137.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2010-2020 yılları arasında alkol ve tütün satma ruhsatı bulunan işletmelere kesilen cezalara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26709) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

138.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, ithal edilen gıda ürünlerinde koronavirüs riskinin bulunup bulunmadığına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26710) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

139.- Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin'in, Bakanlığa bağlı bulunan ve Balıkesir ilinde yer alan kurum ve kuruluşlarda çalışıp FETÖ ile bağlantılı olması gerekçesi ile ilişiği kesilenlere ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26711) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

140.- Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin'in, 2002-2020 yılları arasında Balıkesir için yatırım programına alınan projelere ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26712) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

141.- Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Hakkari Devlet Hastanesi projesinin akıbetine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26713) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

142.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Türkiye'de yatırım teşvik sisteminden yararlanan ve bir konuda patent alan kadın sayısı ile çeşitli verilere ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26714) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

143.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, teknoloji geliştirme bölgeleri ile ilgili çeşitli verilere ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26715) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

144.- Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin'in, Balıkesir'de Bakanlık ve bağlı kuruluşlarında FETÖ/PDY ile iltisaklı görülüp ilişiği kesilen ve görevden uzaklaştırılıp iade edilen personel sayılarına ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26716) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

145.- Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin'in, 2002-2020 yılları arasında Balıkesir için yatırım programına alınan projelere ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26717) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

146.- Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, ülkemizde koronavirüsten dolayı hammadde tedarikinde ve otomotiv sektöründe yaşanabilecek sıkıntılara ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26718) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

147.- Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin'in, sahte balın satış izni süresinin uzatılmasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26719) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

148.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Türkiye'de tarım sektöründe çalışan ve verilen teşviklerden yararlanan kadın sayısı ile çeşitli verilere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26720) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

149.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2010-2020 yılları arasında alkol ve tütün satma ruhsatı bulunan işletmelere kesilen cezalara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26721) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

150.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, koronavirüs bulunan ülkelerden ithal edilen gıda ürünleri ile ilgili alınan önlemlere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26722) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

151.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, koronavirüs bulunan ülkelerden ithal edilen gıda ürünlerine dair arzın azalması sonucunda yaşanacak sorunlara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26723) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

152.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, göller ve sulak alanların korunmasına yönelik yapılan çalışmalara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26724) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

153.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, Bakanlığın 9 Mart 2020 tarihinde açıkladığı Çeşme Projesi kapsamında kamulaştırılan arazilere ve projenin su ihtiyacına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26725) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

154.- Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin'in, Bakanlığa bağlı bulunan ve Balıkesir ilinde yer alan kurum ve kuruluşlarda çalışıp FETÖ ile bağlantılı olması gerekçesi ile ilişiği kesilenlere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26726) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

155.- Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın, ön lisans mezunu gıda teknikerlerinin istihdam sorununa ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26727) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

156.- Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin'in, 2002-2020 yılları arasında Balıkesir için yatırım programına alınan projelere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26728) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

157.- Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın, gıda denetimleri kapsamında yapılan analizlere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26729) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

158.- Mardin Milletvekili Tuma Çelik'in, Mardin'in Derik ilçesinde Yıldız Barajı'nın patlamasından dolayı zarar gören köylülere ödenen tazminata ve süreçle ilgili soruşturma yapılıp yapılmadığına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26730) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

159.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, tarımsal sulama aboneleri için uygulanan elektrik tarifesine ve belirlenen bedelin çiftçilerden peşin olarak istenmesine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26731) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

160.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Türkiye'de faaliyet gösteren kadın esnaf ve sanatkar sayısı ile ihracat teşviklerinden kadın girişimcilerin yararlanma oranına ve çeşitli verilere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26732) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

161.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, maden ihracatında koronavirüsün etkilerinin azaltılmasına ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26733) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

162.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, 2018 ve 2019 yıllarında ihracatın desteklenmesine yönelik çalışmalara ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26734) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

163.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Türkiye'de internet abonesi olan toplam kadın sayısı ile sürücü ehliyeti olan kadın sayısına ve çeşitli verilere ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26735) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2020)

164.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, sivil havacılık faaliyetlerine yönelik düzenlemeler ve Sabiha Gökçen Havalimanı'nda meydana gelen uçak kazasına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26736) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

165.- Balıkesir Milletvekili Ensar AYTEKİN'in, Balıkesir ilinin Bigadiç ilçesinde bulunan Milli Emlak Genel Müdürlüğüne ait bir arazinin özel bir şirkete kiralandığı iddiasına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26737) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

166.- Balıkesir Milletvekili Ensar AYTEKİN'in, Bakanlığa bağlı bulunan ve Balıkesir ilinde yer alan kurum ve kuruluşlarda çalışıp FETÖ ile bağlantılı olması gerekçesi ile işi kesilenlere ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26738) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

167.- Balıkesir Milletvekili Ensar AYTEKİN'in, 2002-2020 yılları arasında Balıkesir için yatırım programına alınan projelere ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26739) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

168.- Muğla Milletvekili Mürsel Alban'ın, Muğla ilinde bulunan Göcek 2 Tünelinin işletmesine ve bakım onarım çalışmalarına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26740) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

169.- İstanbul Milletvekili Ümit Beyaz'ın, İstanbul Havalimanına giden metro hattı inşaatına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/26741) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2020)

1 Nisan 2020 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.05

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ

KÂTİP ÜYELER: Nurhayat ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa), Emine Sare AYDIN (İstanbul)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 76'ncı Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in, coronavirus salgını nedeniyle bugünkü Genel Kurul çalışmalarını hızlı şekilde götürebilmek adına İç Tüzük 60'a göre söz alma taleplerini karşılamayacağına ilişkin açıklaması

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, bugün, biliyorsunuz, bu salgın meselesiyle çalışmalarını hızlı bir şekilde götürelim istiyoruz. O yüzden, 60'a göre söz taleplerinin hiçbirini bugün karşılamayacağım; bunu bilgilerinize sunuyorum.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, coronavirus salgını hakkında söz isteyen Konya Milletvekili Leyla Şahin Usta'ya aittir.

Buyurun Sayın Usta. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Konya Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, coronavirus salgınına ilişkin gündem dışı konuşması

LEYLA ŞAHİN USTA (Konya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri ve ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimiz; bugün coronavirus salgınıyla ilgili gündem dışı söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce Meclisi, hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, coronavirus nedeniyle hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, ailelerine ve sevenlerine sabırlar diliyorum; tanı konan ve tedavi altına alınanlara da acil şifalar temenni ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bütün dünya, insan hayatı ve sağlığı açısından son derece önemli ve tehlikeli zamanlardan birini yaşıyor. Coronavirus, küresel ölçekte ve eş zamanlı olarak her yerde görüldüğünden, Dünya Sağlık Örgütü tarafından “pandemi” olarak ilan edildi. Pandemi ilanı, bize salgının da vahametini anlatıyor.

Türkiye olarak, ülkemizde daha herhangi bir vaka görülmeden tedbirlerimizi aldık. Salgının durumuna ve gelişen şartlara göre yeni ve sıkı tedbirler almaya da devam ediyoruz. Bu virüsün bilinen bir tedavisi olmadığından dolayı, almamız gereken en önemli tedbir enfekte olunabilecek durumlardan ve ortamlardan uzak durmaktır. Salgının kontrol altında tutulması için devletimiz ve Hükümetimiz, alınması gereken her tedbiri, hiçbir çekince gözetmeden, ivedilikle almaktadır. İnsan hayatı ve sağlığı bizim için de her şeyin önündedir. Devlet milleti için vardır ve bu şarla hareket ediyoruz.

Coronavirusla mücadelede en etkin yol sosyal ilişkilerin belirli bir süre için durdurulması, sosyal mesafenin korunmasıdır. Vatandaşlarımızdan ısrarla evlerinde kalmasını istemimizin de nedeni budur.

Salgının yayılımını durdurmak ve enfekte olanların da tedavi altına alınarak izole olmasını sağlamak bu süreçte hayati öneme sahip. Unutmayalım ki, tanı konan ve tedavi altına alınarak izole edilen her vaka, toplum için risk olmaktan çıkar.

Bu virüsle mücadelede başta Sağlık Bakanlığımız, tüm kurum ve birimlerimiz bütün imkânlarıyla seferber olmuş vaziyettedir. Dünyanın birçok yerinde sağlık sistemleri çökmüş durumda. İtalya'nın, İspanya'nın, İran'ın durumunu izliyoruz. Yaşlılarını ölüme terk ederek imkânsız seçimler yapmak zorunda olduklarını görüyoruz. Maalesef, çok acı haberler duyuyoruz.

Türkiye'de hamdolsun sağlık hizmeti ve ekipmanı hususunda herhangi bir problem yaşanmadı, inşallah da yaşanmayacaktır. Bu başarı sağlık alanında attığımız adımların ve dev yatırımların bir sonucu aynı zamanda. Elbette, başta Sağlık Bakanımız Sayın Fahrettin Koca olmak üzere bütün sağlık çalışanlarımızın özverili çalışmaları her türlü takdirin üstünde. Bir doktor olarak milletin kürsüsünden meslektaşlarıma, sağlık çalışanlarımıza ben de teşekkür ediyorum, Allah hepsinden razı olsun.

İnsan hayatını ve sağlığını çok ciddi tehdit eden salgın, küresel ölçekte ekonomik ve sosyal alanda da büyük etkilere neden olmaktadır. Cumhurbaşkanımız, Genel Başkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın talimatları ve yönlendirmeleri sonucu koronavirüsle mücadele sürecinde, toplumumuzun her kesimine yönelik yapıcı ve kolaylaştırıcı tedbirler alınmış durumdadır. Esnaf, işveren ve çiftçilerimiz başta olmak üzere üretim yapan bütün sektörler mali anlamda kolaylıklar sağlandı. Emeklilerimizin ve ihtiyaç sahibi vatandaşlarımızın süreçten kötü etkilenmemesi ve güvende kalması amacıyla da her türlü tedbir alındı. Hizmetler ilgili kurumlarımız tarafından evlerine kadar götürülüyor. Eğitim ve öğretim bütün kademelerde uzaktan ve dijital ortamda devam etmektedir. Kamu ve özel sektörde sosyal mesafenin korunması amacıyla uzaktan ve esnek çalışma yöntemleri uygulanıyor. Bu sayede sağlık açısından risk minimize edilmiş, bir taraftan da kamu hizmetleri aksatılmadan devam ettirilmektedir. Hiçbir vatandaşımızın temel ihtiyaç sıkıntısı çekmemesi için bütün kurumlarımız da durmadan çalışmalarını sürdürüyorlar.

Bu arada, bilgi ve deneyimlerini halkımız için hizmete dönüştüren; dezenfektan, sabun gibi hijyen malzemesi ile koruyucu maske üreten öğrencilerimize, gençlerimize, onları yetiştiren öğretmenlerimize de teşekkür ediyorum ve tebriklerimi sunuyorum.

Coronavirüsle mücadelede alınan tedbirler kadar önemli bir husus da birlik ve beraberlik ruhudur, birlikte bu hastalığı yeneceğimize olan inancımızın, moral ve motivasyonumuzun yüksek tutulmasıdır. Bu virüs hiçbir sınır tanımıyor; din, dil, ırk, mezhep, siyasi parti, ideoloji farkı gözetmiyor; bunu aklımızdan çıkarmamız lazım.

Şimdi, iktidar, muhalefet hep birlikte bu mücadeleye omuz vermek zorundayız. Toplumumuzun buna ihtiyacı var. Burada milletin temsilcileri olarak bizlere büyük görev düşüyor. Vatandaşımızın sağlığı ve ülkemizin selameti için ne gerekiyorsa hep beraber yapalım.

Vatandaşlarımızdan da talebimiz şudur: Alınan tedbirlere ve uyulması gereken bütün kurallara uyalım. Resmî kurumlarımız her gelişmeyi bütün şeffaflığıyla kamuoyuna açıklamaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi Sayın Usta.

LEYLA ŞAHİN USTA (Devamla) – Başka söylemlere itibar etmeyelim. Bu mücadelede sorumluluk hepimiz için geçerlidir. Tek tek, birey birey uymamız gereken kurallara lütfen uyalım. Bütün dünyada, bilim adamları bu virüse karşı aşı ve ilaç tedavisi için çalışmalarını yaparken bizler evlerimizde kalarak, sosyal mesafeyi koruyarak, uymamız gereken tedbirlere uyararak hem basit, kolay hem de hem ülkemiz için hem dünyamız için büyük bir görevi yerine getirmiş olacağız.

Öğrenmenin yaşı yok. Bu vesileyle, aslında çok uzun süredir bizim geleneğimiz, göreneğimiz olan pek çok şeyi yeniden hayata geçirmeyi ve uygulamayı da hatırlamış oluyoruz; kolonya ikram etmek gibi. Birliğimizi beraberliğimizi pekiştirmek için aile büyüklerimizin, 65 yaş üstü insanlarımızın hâlini hatırlamamızı sorarak onlar için yapabileceğimiz, komşularımızdan haberdar olarak onlara yardımcı olabileceğimiz yeni bir duygu ve birlik beraberlik içerisinde girmemizi tekrar hatırlatarak hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum ve coronasız sağlıklı günler diliyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Gündem dışı ikinci söz, İkinci İnönü Zaferi'nin 99'uncu yıl dönümü münasebetiyle söz isteyen Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'na aittir.

Buyurun Sayın Kabukcuoğlu. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

2.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, 1 Nisan İkinci İnönü Zaferi'nin 99'uncu yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kurtuluş Savaşı'mızın dönüm noktalarından biri olan İkinci İnönü Savaşı'nın, İkinci İnönü Zaferi'nin 99'uncu yıl dönümü nedeniyle söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlarım.

1919-1923 yılları arasında Anadolu'da Mustafa Kemal Atatürk'ün önderlik ettiği Ulusal Kurtuluş Harekâtı, ömürleri cephede geçen, tecrübeli, yorgun, hasta ve galibiyete aç Osmanlı zabıtları ile ellerinde kalan son vatan toprağını kurtarmaya çalışan bir avuç yoksul halkın destansı birlikteliğidir. Birinci Dünya Savaşı'ndan önce başlayan itilaf devletlerinin Osmanlı İmparatorluğu'nu paylaşma çalışmaları 30 Ekim 1918'de Mondros Mütarekesi'yle noktalanmıştır. İtilaf devletleri Türklerin silahlarını ellerinden alıp, orduları terhis ettirip ulaştırma ve haberleşme sistemlerine el koyduktan sonra 5 Mayıs 1919 yılında Yunan orduları İzmir'i işgal ettiler. Kurtuluş Savaşı'mızın ilk muharebesi, Ermenistan'a karşı 30 Ekim 1920 yılında Kâzım Karabekir Paşa komutasındaki ordunun Batum, Kars ve Artvin'i işgalden kurtarmasıyla oldu. Takiben Moskova ve Kars anlaşmalarıyla doğuda Kars ve Artvin sınırlarımızda kaldı. 11 Ocak 1921 tarihinde ise Eskişehir-Bilecik hattında yer alan İnönü ve civarındaki bölgelerde kazanılan Birinci İnönü Zaferi, Batı'ya karşı alınmış ilk başarımızdır. Peşinden Londra Konferansı yapılmışsa da Yunanların kendilerine çok güvenmeleri, askerî üstünlüklerini devam ettirecekleri düşüncesiyle başarısızlıkla sonuçlanmıştır.

27 Mart 1920'de İnönü mevzilerinde Türk ve Yunan askerleri karşı karşıya geldiler. İkinci İnönü Savaşı'nda Türk ordusunun 38.610 askeri, 290 makineli tüfeği, 104 topu varken Yunanlıların 44.600 askeri, 3.950 makineli tüfeği ve 220 topu vardı. Ordumuz 1.499 şehitle ve 2.470 vatan evladının da yaralanmasıyla karşılaşmıştır. Bu savaş 1921'de Türk ordularının zaferiyle sonuçlanmıştır.

Mustafa Kemal İkinci İnönü Muharebesi'nden sonra İsmet Paşa'ya yolladığı telgrafta “Siz orada yalnız düşmanı değil, milletin makûs talihini de yendiniz.” demiştir. İkinci İnönü Zaferi çetin bir muharebenin sonucunda millete kurtuluş için güvence ve inanç aşılamıştır, millî mücadelenin gelişmesinde önemli değişiklikler yaratmıştır. İnönü Muharebesi'nde Türk askerleri işgalcileri ne pahasına olursa olsun topraklarından atacakları konusunda kararlı olduklarını göstermişlerdir. Subaylar ön saflarda savaştılar. 3'üncü Alayın 3'üncü Taburunun bütün komutanları şehit oldu. Kocaeli Grup Komutanı, 1'inci Tümen ve 61'inci Tümen Komutanları yaralandı.

İkinci İnönü Savaşı'ndan sonra Fransa Ankara'yla anlaşmanın yollarını aradı, Zonguldak'ı tahliye etti. Ankara Hükûmetinin kazandığı bu zafer İngiltere'yi Yunanistan hususunda kuşkuya düşürdü. Churchill bu olaydan sonra İngilizlerin izleyeceği tutumu “askerî maceraya atılmama” olarak özetlemiştir.

İtalyanlar Mayıs 1921'de Ege ve Akdeniz'den çekilmeye başladılar. Yunan ordusu 1 Nisanda Bursa yönünde çekilmeye mecbur kaldı. İkinci İnönü Zaferi'nin ardından Türk birliklerinin Afyon'a sevk edilmesiyle Yunan birlikleri Afyon'dan da Uşak'a doğru geri çekilmeye başladılar.

Kurtuluş Savaşı'nda ve cumhuriyetin kuruluşunda ortaya konulan irade bugünlerde karşılaştığımız ağır sorunların aşılmasında bize rehberlik edecek kuvvettedir.

Sözlerimi bitirirken İkinci İnönü Zaferi'nin yıl dönümü vesilesiyle başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve İsmet İnönü olmak üzere, memleketimizin her köşesinde vatanın bütünlüğü ve milletin bağımsızlığı için canını feda eden tüm şehitlerimizi saygı ve rahmetle anıyorum; milletimiz tüm şehitlerine ve gazilerine minnettardır, ruhları şad olsun.

Teşekkür ederim. (İYİ PARTİ, AK PARTİ, CHP ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz Türkiye'deki coronavirus salgını hakkında söz isteyen Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'a aittir. (MHP sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Aycan.

3.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, ülkedeki coronavirus salgınına ilişkin gündem dışı konuşması

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; coronavirus konusunda söz almış bulunuyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Evet, bugün, tabii ki coronavirus konuşmak lazım, başka şeyler konuşmanın pek bir anlamı yok. Bundan sonra ne olacağını konuşmadan önce mevcut durumu konuşmak gerekir ve bu durum üzerinde polemik yapıp yıpratmanın hiçbir yararı yok; ne yapıp pandemiyi önleyeceğiz, ne gibi önlem alacağız, bunu konuşmak gerekir.

Pandeminin şu an 182 ülkede vaka görüldüğünü biliyoruz. Ne yapacağız; bu salgın durur mu, nasıl durur; bunun üzerinde birkaç cümle söylemek istiyorum. Tabii ki doğal olarak sona ermesi için virüsün mutasyona uğraması lazım. Bunun ne zaman olacağını bilmiyoruz. Daha önceki örneklerinde, SARS'ta, MERS'te mutasyon oldu ve virüs kendi kendini hastalık yapamaz hâle getirdi. Şimdi öyle bir şey olursa tabii ki kurtulacağız ama bunun olup olmayacağını ve ne zaman olacağını bilmiyoruz. Burada, doğal olarak bu durumu beklerken biz ne yapabiliriz? Bizim yapabileceğimiz, salgını önlemekte, hastalık sayılarını önlemekte en önemli konu, yapabileceğimiz en önemli konu aşı geliştirmek fakat şu an aşı geliştirme çalışmaları da başarılı şekilde seyretilmiyor, hâlâ aşı üretilmedi, ne zaman üretileceği belli değil. Buna karşı antikor da geliştirilemedi, onun için antikor vermek de şu an için doğru değil. Bu arada gereksiz polemikler yapılıyor; “Şunu yerseniz hastalık bulaşmaz.” gibi sözler hiç inandırıcı değil. Hele hele bunu bir hekimin söylemesi çok ayıp ve etik dışı bir davranış, öyle bir şey yok. “Şunu yediğiniz zaman hastalık bulaşmayacak.” diye hiçbir yiyecek, hiçbir madde yok, bunu da belirtmek lazım. O zaman tek bir şey kalıyor: Hastalarla sağlam insanların arasını ayırmak. Bu, şu an yapabileceğimiz en önemli önlem, başka da bir önlemimiz yok, başka bir koruma yöntemi yok. Hasta olanları, tabii, izole ediyoruz, hasta olanları hastanelere kapatıyoruz fakat daha büyük tehlike, kendisi hastalığının farkında olmayan, içimizde dolaşan insanlar. Bunlar, kendileri de durumun farkında değil, yakınındaki insanlar da farkında değil, hastalığı da esas bunlar yayıyor çünkü hastaları ayırıyoruz ve tedavi ediyoruz.

Bu arada tabii ki test önemli. Testle ilgili çeşitli polemikler yapılıyor. Herkese test yapılması diye bir yaklaşım yok, tıpta öyle bir uygulama yok. Yapılan testlerin -şunu göstermiş ki- yüzde 15'i pozitif çıkıyor yani bulgusu olan, şikâyeti olan ve sağlık kuruluşuna başvurduğunda hekimin bile test yapılmasını gerekli gördüğü kişilerde yüzde 15 çıkmış. Öyle, 83 milyona test yapılması diye bir yaklaşım yok, hiçbir ülkede de böyle bir uygulama yok. Yani test yapılanların yüzde 15'inde virüs saptanmış, bunların da yüzde 5'i çok ağır seyrediyor yani yoğun bakımda, akciğer yetmezliğinde.

Türkiye'de şu an için ölüm sayısı da vakaların yüzde 1,5'u düzeyinde. Bu yönden iyiyiz ama vaka artışımız devam ediyor. Bu konuda çok daha duyarlı olmamız lazım, düz çizdirmemiz lazım. Özellikle dün ciddi bir vaka artışı oldu, bunu stabilize edersek, sabitleştirirsek, düz çizgi hâline getirirsek o zaman başarılı olacağız, ondan sonra da düşürmenin yollarını arayacağız ama dün olumsuz bir durum oldu, ciddi bir yükselme oldu.

Dünyada da tabii ki çok ciddi seyrediyor, İtalya'ya ve İspanya'ya göre daha iyiyiz. 100 binde vaka görülme hızı atak hızlarıyla ölçülür. Atak hızı bir enfeksiyonun yayılma hızını gösterir ve burada kuluçka süresi on dört gün olduğu için on dört gün arayla atak hızlarına bakmamız lazım. İlk on dört günde atak hızımız yüz binde 2,25 iken ikinci on dört günde yüz binde 20'ye çıkmış durumda. Bu, ciddi bir yükseliş gösteriyor, bunu düşürmemiz lazım. Bunun için mutlaka, tek yapılacak şey hastaların ayrılması, hastalık bulaştıran, virüs bulaştıran kişilerin mutlaka sosyal izolasyonunun yapılması, bizim de bunlardan uzak durmamız. Yine hesaplar yapılıyor, eğer evden çıkmayı yüzde 75 önlersek hastalıkları yüzde 90 azaltabiliriz. Onun için tekrar söylüyorum: Lütfen, buna uyalım, dışarı çıkmayalım; özellikle risk gruplarının mutlaka çıkmaması gerekiyor.

Herhâlde sürem bitiyor, bir dakika süre verirsiniz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin lütfen, buyurun.

SEFER AYCAN (Devamla) – Son olarak sağlık personeli üzerinde de birkaç cümle söylemek istiyorum.

Sayın Genel Başkanımızın da belirttiği gibi, biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak Türk sağlık personeline güveniyoruz, onlara inanıyoruz ve destekliyoruz. Her yerdeki sağlık personelimize güveniyoruz; hastanede çalışanlara, 112'de çalışanlara, birinci basamakta çalışan aile hekimlerine, hepsine güveniyoruz; hepsi özveriyle çalışıyor ve görevlerini çok iyi şekilde yapmaya çalışıyorlar ama bu dönemde sadece alkışın ötesinde başka şeyler yapmak lazım. Ne yapmak lazım? Mesela hâlâ sağlık personeli şiddet görüyor, “Bana test yapın.” diye şiddete uğruyor. Bunun için benim de verdiğim, grubumuzun verdiği, Milliyetçi Hareket Partisi olarak verdiğimiz, şiddetin önlenmesine yönelik yasa teklifimiz var, bunu gündeme getirebiliriz bu dönemde. Bir şey daha yapabiliriz: Özellikle, enfekte olan, virüse yakalanan sağlık personelinin de -aslında yasa buna uygun- bu durumunu bir meslek hastalığı veya iş kazası olarak kabul edip bunun da tazminata dönüşmesini sağlayabiliriz. Biz sağlık personeline güveniyoruz, özverilerinden dolayı teşekkür ediyoruz. Sağlıklı günler diliyorum hepinize.

Teşekkür ederim. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Alınan karar gereğince, gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1'inci sırada yer alan, Kilis Milletvekili Mustafa Hilmi Dülger ile 55 Milletvekilinin Çarşı ve Mahalle Bekçileri Kanunu Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

V.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- Kilis Milletvekili Mustafa Hilmi Dülger ile 55 Milletvekilinin Çarşı ve Mahalle Bekçileri Kanunu Teklifi (2/2555) ve İçişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 174)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

2'nci sırada yer alan, İzmir Milletvekili Binalı Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınması ve Tebdiline İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

2.- İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınması ve Tebdiline İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1595) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 85) (x)

BAŞKAN - Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 85 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde gruplar adına ilk söz, İYİ PARTİ Grubu adına Sayın Arslan Kabukcuoğlu'nun.

Buyurun Sayın Kabukcuoğlu. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Tabii ki uluslararası anlaşmalar çok önemlidir. Ancak günümüzde coronavirus ve bununla ilgili olarak sağlık teşkilatının durumu ve bunların problemleri ayrı bir önemdedir. Bunların da dile getirilmesi ve yüce Meclisin dikkatine sunulması gerekmektedir.

Ülkemizde sağlık hizmetleri devlet kademesi olarak üç basamaktan yürütülmektedir: Birinci basamakta aile hekimliği yer almaktadır. Aile hekimliği, normalde, tüm hastaların gitmesi gereken ilk devlet kurumudur. Aile hekimleri, çocukların aşılanması, gebelerin takibi ve bölgesinde yer alan kronik hastaların takibinden sorumlu bir kurumdur. Ancak aile hekimliği pek çok sorunla baş başadır. Burada, devlet kendisinin yapması gereken bazı işleri aile hekimlerinin omzuna yıkmıştır; mekânın kiralanması gibi, gider, sarf malzemelerinin karşılanması gibi ve orada çalışan personelin ayarlanması gibi.

İkinci kademede yer alan, eğitim hastanesi dışında kalan yataklı tedavi kurumlarıdır. Birinci kademeye giden hastalar, orada sorunlarına çare bulamazsa bundan sonra ikinci kademeye gidecekler ve burada sorunlarına bir çare bulunacaktır.

Üçüncü basamak ise eğitim veren yataklı tedavi kurumlarıdır. Bunlar, Sağlık Bakanlığının eğitim hastaneleri ya da üniversite hastaneleridir. Yalnız bizde öyle garip bir duruma gelmiştir ki üçüncü basamak, birinci basamak gibi çalışmaktadır. Baş ağrıyan, diş ağrıyan, nezle olan, grip olan her kim varsa doğrudan üçüncü basamağa gitmektedir. Bu, üçüncü basamakta aşırı bir yığılmaya ve normalde oradaki çalışanların vakit ayırması gereken, uğraşması gereken hastalar yerine daha alt grup hastalarla uğraşmasına neden olmaktadır. Bu niye böyle olmaktadır? Bu, şundan dolayı böyle olmaktadır arkadaşlar; AK PARTİ'nin çok işine gelmektedir. Bu sayede hastaya denmektedir ki: "Ben sana üniversitenin kapısını açtım." Ne getirir ne götürür, bunun böyle bir hesabı yoktur. Üniversitenin kapısını açmıştır, bu sayede vatandaşın oyunu alacaktır, hesap budur.

Bunun yanında, diğer kurumlar; serbest muayenehanesi olan, serbest çalışan hekimlerin muayenehaneleri ve özel hastanelerdir. Özel hastaneler de yine keşmekeştir. Örneğin bir özel hastanede 850 liraya doğum yaptırılırken, başka bir özel hastanede 8.500 liraya doğum yaptırılır. Devlet, özel hastanelere on yıldan fazla zamandır bütçeden katkıda bulunmamaktadır. Bu tamamen vatandaşın omzuna yıkılmıştır. Her ne kadar devlet, burada, vatandaşa destek vererek özel hastanede vatandaşın tedavi olmasını sağlıyor gözükse de normalde özel hastanede vatandaş kendi cebinden çıkan parayla, kendi gücüyle tedavisini ve tanısını koydurmaktadır. Normalde sistem de aile hekimleri üzerine kurulmuş olmalıdır.

(x) 85 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Günümüzde de bakarsanız şu andaki yaşadığımız koronavirüs nedeniyle hastanelerde aşırı bir yığılma olmaktadır hem ikinci basamakta hem de üçüncü basamakta. Arkadaşlar, bu hastaların ilk gitmesi gereken yerler birinci basamak sağlık kurumlarıdır. İkinci, üçüncü basamağa gittikleri vakit oradaki hastalar, oradaki insanların işlerini yapmalarına, sağlık personelinin işlerini, görevlerini yerine getirmelerine engel olmakta, bunun yanında da bizde değil ama yurt dışındaki bir yayında hastaneye giden insanların yüzde 40 kadarının hastanedeki diğer hastalar yüzünden koronavirüs hastalığına yakalandığı belirtilmiştir. O yüzden zincirin sağlam tutulması ve buna uyulması, devletin başka türlü davranışa izin vermemesi gerekir.

Hastaların, sağlıkları için cebinden her yerde para çıkmaktadır, her yerde bir ödemesi vardır. Devlet, yine burada başka bir davranışla eczaneleri de kendisinin tahsildar memuru hâline getirmiştir. Normalde hastadan alması gereken parayı hastanede tahsil etmek yerine, hasta, eczaneye gidip de ilaç alacağı vakit o ödeme karşısına çıkmaktadır. Eğer ki hasta 2 defa, 3 defa gitti, muayenesini aldı, reçetesini aldı ama ilacını almadıysa, 4'üncüde, 5'incide, kaçınıcıda giderse eczane tüm birikenlerle birlikte bunu tahsil etmektedir; bu, kabul edilebilir bir şey değildir.

Günümüzde sağlık tamamen bir ticari meta hâline getirilmiştir. Ülkemizdeki uygulamalarda sağlık, bir sosyal hizmet olması dışında şu olmuştur “Her türlü sağlık hizmeti verilir, dünyadaki her türlü gelişmişliğe sahibiz, sen yeter ki paradan haber ver, ne kadar paran varsa bunları o kadar fazla alırsın.” tutumu içine girilmiştir. 60 milyar dolarlık özelleştirmeye yetinmeyen AK PARTİ hükümetleri, sağlıkta da rant derdine düşmüştür, Türk halkını yirmi yıl sonraya borçlandırmıştır. Şehir hastaneleri bu durumda, bu grupta karşımıza çıkan en büyük garabettir.

Arkadaşlar, devletimizin Ödemiş'te yaptırmış olduğu, şehir hastanelerine örnek bir hastane vardır. Şehir hastaneleri için hasta başına maliyet 338 bin dolarken Ödemiş Devlet Hastanesi için hasta başına maliyet 43 bin dolara düşmüştür. Yakın zamanda bitecek olan hastanelerle birlikte şehir hastanelerine toplam 10 milyar 777 milyon dolar ödenecektir, 300 yataklı Ödemiş Devlet Hastanesine ödenen paraysa 15 milyon dolar kadardır. Eğer şehir hastaneleri rant yerine kamu yararı düşünülüp Ödemiş Devlet Hastanesi muhasebesiyle yapılmış olsaydı arkadaşlar, tüm şehir hastanelerinin bugün bize maliyeti 1 milyar 350 milyon dolar olacaktı. Şehir hastanelerinin süresi bittiğinde, on beş yıl, on sekiz yıl, yirmi yıl bittiğinde devletin kesesinden çıkacak olan para 96 milyar dolardır, 96 milyar dolar. Bu, yalnız, şu anda Türkiye'de yaşayanların değil, bizden sonra gelen nesillerin, belki de bizim torunlarımızın omzuna yıkılacak olan maddi bir külfettir, maddi bir yüküdür.

AK PARTİ'nin şirket gibi ülkeyi yönetme mantığında gelinen nokta şudur: “Bir lokomotif saatte kaç kilometre hızla gider?” “100.” “Sen kaçla gidiyorsun?” “60.” “Çık 90'a.” Ondan sonra, kaza yaparsan yap. Bir yerde rant varsa hiç düşünmeden bu rantın üzerine gitmek, rantın üzerine çullanmak... Önemli olan bugündür. Devlet olmanın icabı olan, adaletin kuvvetli olması, eğitimin kuvvetli olması, sağlığın kuvvetli olması. Bunlar için sosyal destek göz ardı edilmektedir ve AK PARTİ hükümetleri, şu anda, bunlardan ne kadar faydalanabilirse onun peşinde koşmaktadır.

Yine, sağlık sisteminde performans sisteminin getirdiği bir durum ayrı bir garabettir. Performans sistemiyle tedaviler uzamakta, gereksiz operasyonlar ortaya çıkmakta, poliklinikler defalarca aynı hizmeti vermektedir. İdare, yapması gereken işletme konusunda, gösterdiği âcizliğin sorumluluğunu çalışanlarına ve özellikle de doktorlarına bırakmıştır. Performans sistemi kesinlikle terk edilmelidir. Sağlık personeline şiddete on yedi yıldır devam edilmiştir. Bu konuda bir arpa boyu yol alınamamıştır ve hükümetin burada hastalara söylediği şey şudur: “Git, tedavini ol, oradaki personele de iki tokat at, çık, gel.” Bununla ilgili hiçbir şey yapılmadı ve yüce Mecliste bekleyen en az 10 tane kanun var ve hiçbirisine el uzatılmıyor. Hiç olmazsa -ki şu anda sağlık personelinin ve sağlık sisteminin kıymetini anlamış olmalıyız- bu dönemde şu kanunlardan birisini el birliğiyle çıkartalım, sağlık personelinin bu etkiden, bu baskıdan kurtaralım.

Arkadaşlar, hiçbir devlet kurumu yok ki hem vatandaşın işini görsün hem de vatandaş tarafından sopa yesin. Bununla ilgili, defalarca söylendi, uğraşıldı ama yine burada, kusura bakmayın ama çok popülist bir davranış, herhâlde bunun bir oy tahvili var ve bir şey yapılmıyor. Sağlık personeli bu işten, bu durumdan, bu rahatsızlıktan çok muzdariptir.

Yine, ilaç tüketimi ayrı bir problemdir. Amerika Birleşik Devletlerinde başkan seçilirken, biliyorsunuz orada, 4 tane sektörün kulisini yapmak serbesttir; silah, petrol, ilaç ve tütün. Bunlardan, tabii ki tütün de bizi ilgilendiriyor, silah da bizi ilgilendiriyor ama günümüzün konusu olarak ilaç bizi bayağı çok ilgilendirmektedir. Hani diyorsunuz: “Sigortalarda hasta kuyruklarını kaldırdık, Ordu İlaç Fabrikasını kaldırdık; ne oldu?” Şu oldu arkadaşlar; Türk milleti 2002 yılında ithal ilaca 1,18 milyar dolar para öderken, 2018 yılında 4,9 milyar dolar para öder olmuştur. Arkadaşlar, 2002 yılında bizim işsizliğimiz yüzde 10,5’ti, 2018 yılında yüzde 13,5’ti şu anda, biliyorsunuz ki... Yani parayı harcıyorsunuz, nereye harcıyorsunuz, ne için oraya harcıyorsunuz belli değil ama bu milletin refahı için bunu harcadığınızı söylerseniz bu hiç inandırıcı değil, buna inanmak kolay değil arkadaşlar.

Burada, Milli Savunma Bakanlığı tıbbi malzeme yapımıyla ilgili faaliyete geçti. İnşallah, Milli Savunma Bakanlığı yakında ilaç fabrikalarını açar ve devlet de kendisinin bazı ilaç fabrikalarını açar. Bununla ilgili, Sağlık Bakanlığının birtakım çalışmalar içerisinde olduğunu biliyoruz. İnanıyoruz ki olması gereken, mantığın ve sağduyunun gerektirdiği budur. Resmî olarak Sağlık Bakanlığının ilaç fabrikalarını...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kabukcuoğlu, tamamlayın sözlerinizi, buyurun.

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Devamla) – Hiç olmazsa çok fazla kullanılan ve çok fazla sarfiyata neden olan ilaçların Türkiye’de yapılması, ülkemizde yapılması milletimizin sağlığı için gereklidir.

Ekonomiyi hepimiz biliyoruz arkadaşlar, bir tercih meselesidir. İsterseniz siz şehir hastanelerini 10 bin yataklı da yaparsınız -ki günümüzde kabul edilen, 200 ila 600 yataklı dışındaki hastaneler rantabl hastane değildir- şehrin 10 kilometre değil 50 kilometre uzağına da yaparsınız, orada ki klozetlerini altın da yaparsınız ama bir taraftan da yüzde 13,7 işsizliği ne hâle getirirsiniz bilmem.

Bu vesileyle hepimizi saygıyla selamlıyorum ve sağlık personelinin problemlerine eğileceğimize ve onlara çare bulacağımıza inanıyorum.

Teşekkür eder, saygılar sunarım. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gruplar adına ikinci söz talebi, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Gülüstan Kılıç Koçyiğit’in. (HDP sıralarından alkışlar)

Buyurun.

HDP GRUBU ADINA GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

22 Ocak 1946 yılında İran Kürdistanı’nın Mahabad kentinin Çarçıra Meydanı’nda ilan edilen, ilan edilmesinden kısa bir süre sonra hegemonik güçlerin “ulus devlet” ideolojisinin kurbanı edilen Mahabad Kürt Cumhuriyetinin kurucusu ve aynı zamanda Başkanı Gazi Muhammed’in 31 Mart 1947’de idam edilmesinin 73’üncü yıl dönümüdür. Bu münasebetle Gazi Muhammed’i ve yol arkadaşlarını saygıyla, minnetle ve rahmetle yâd ettiğimi ifade etmek istiyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; corona günlerindeyiz ve bütün dünya corona salgınıyla uğraşiyor. Türkiye’deki ilk corona vakası, biliyorsunuz, 11 Mart tarihinde Sağlık Bakanlığının resmî olarak vakayı açıklamasıyla başladı. Eğer bu süre zarfında ve hatta ondan daha öncesinde, yani başımızda, komşumuz olan İran’da ilk corona vakaları görülmeye başlandığında Türkiye yeterli önlemleri almış olabilseydi, bugün, biz, 13 bini aşan corona vakasıyla uğraşmayacaktık ve kaybettiğimiz insan sayısı da belki 200’lere gelmeyecekti, 250’lere dayanmayacaktı değerli arkadaşlar.

Bu virüsle başarılı olarak mücadele eden ülkeler var mı? Evet, var. Örneğin, Güney Kore ve Singapur çok hızlı bir şekilde bu virüsle mücadeleye başladılar ve gayet de başarılılar. Peki, ne yapıyorlar? Yaygın test yapıyorlar, katı izolasyon ve karantina koşullarını uyguluyorlar, bundan taviz vermiyorlar. Peki, bizim ülkemizde ne oluyor değerli arkadaşlar? Bizim ülkemizde olan şu: Sabır, dua ve kolonya üçlemesiyle bizim Hükümetimiz işleri yürütmeye, corona gibi dünyanın başına bela olmuş bu salgını alt etmeye çalışıyor. Aslında bütün ülkeler sosyal paketler açıklarken ve vatandaşlarına güvence verirken, yurttaş olmanın gereklerini, 21'inci yüzyıl medeniyetinin gereklerini yerine getirirken bizim ülkemizde ne yapıyor peki? Değerli arkadaşlar, AKP, bir kez daha, yine ve yeniden halkın cebine gözünü dikiyor ve bu süreci yine halktan alacağı parayla bir şekilde atlatmaya çalışıyor. İki gün önce Tayyip Erdoğan'ın ulusa seslenişi neydi aslında: Bunu, devletin israfının, AKP'nin süreci yönetemediğinin, yapısal, rasyonel ve stratejik bir aklın olmadığına ve bu akla yanaşmak istemediğinin resmî göstergesi olarak da okuyabiliriz değerli arkadaşlar.

Biz, AKP'ye buradan soruyoruz: Siz değil miydiniz “Biz en büyük ülkeler arasında yer alıyoruz, 17 büyük ülke arasında yer alıyoruz.” diyen? Siz değil miydiniz “Batı ülkeleri bizi kıskanıyor.” diyen? Siz değil miydiniz “IMF bizden 5 milyar dolar borç istiyor.” diye caka satanlar? Evet, sizsiniz.

Peki, o zaman biz buradan soruyoruz: Diğer ülkeler sizin neyinizi kıskanıyor ya da bizim neyimizi kıskanıyor? Örneğin Covid salgınının olduğu günlerde sizin, halkın iradesini gasbetmenizi, HDP'li belediyelere kayyum atamanızı mı kıskanıyorlar değerli arkadaşlar? Yoksa cezaevinde 300 bine yakın mahpus olmasına rağmen ve 11 Nisandan beri yirmi günden fazla geçmiş olmasına rağmen hâlâ hiçbir önlem almadan cezaevindeki insanları ölüme mahkûm etmenizi mi kıskanıyorlar? Ya da bu salgınla mücadelede en önde olan sağlık emekçilerine bir maskeyi bile bulamamış olmanızı, koruyucu sağlık ekipmanlarını sağlamamış olmanızı mı kıskanıyorlar diye sormadan edemiyoruz değerli arkadaşlar. Ya da ne bileyim, belki, bütün ülkeler kendi işçilerine “Sen evde kal, otur; yemek için, gıda için, borçların için kaygılanma.” derken bizim işçilerimizin balık istifi bir şekilde her gün, ölümüne işe gitmesini de kıskanıyor olabilirler. Ya da sizin, aslında, salgınla mücadele kapsamında açıklamış olduğunuz düzenlemelerde yer alan konut kredilerinin düzenlenmesini ya da uçulardaki KDV oranının düşürülmesini de kıskanmış olabilirler.

Evet, bütün bunlar, gerçeklikten kopmuş ve algısı bozulmuş AKP gerçekliğini bizlere gösteriyor değerli arkadaşlar.

Siz normal zamanlarda bile bu ülkeyi yönetemiyordunuz; zapturapt politikalarıyla muhalifleri sürekli denetlemeye çalışıyor; savaştan, ranttan ve talandan da bekanızı kurtarmaya, sağlamaya çalışıyordunuz.

Bugün, artık corona günlerinde, bunun, mızrağın çuvala sığmadığını siz de iyi biliyorsunuz. Bu sefer de coronayla mücadeleyi bırakmış, bu mücadeledeki aksaklıkları dile getirenlerin peşine düşmüşsünüz. İçişleri Bakanlığınız gece gündüz Twitter'ın başında oturuyor; kim, hangi “tweet”i atıyor diye çetele tutup onlar hakkında gözaltı kararı çıkarmakla uğraşıyor.

Değerli arkadaşlar, artık yolun sonuna geldiniz. Şimdi, ne yapıyorsunuz? Şimdi de halkın gözünü boyamaya çalışıyorsunuz. Ne diyorsunuz: “Biz Bize Yeteriz Türkiyem.” Bununla aslında bir kez daha halkı manipüle etmeye, algılarla oynamaya çalıştığınız açık ve net. Biz ne diyoruz? Bu ülkenin kaynakları bu ülkenin halklarına yeter; yeter ki siz elinizi kaynaklardan çekin, yeter ki halktan topladığınız vergileri yeniden halkın yararına kullanın, kullanmayı becerin, bunu düşünebilin.

Birkaç tane kaynak söylemek istiyorum “Kaynaklar bitti.” diyenlere. Örneğin, halktan topladığınız vergilerle yaptığınız ve günlük harcaması 4,5 milyonu aşan sarayı kapatabilirsiniz. Devlet ihaleleriyle ihya ettiğiniz Cengiz'in, Kolinin, Limakın, Kalyonun, Makyolun kazandıklarının bir kısmını geri

isteyebilirsiniz. Şu an hiçbir gerekliliği olmadığı hâlde hazine bütçesinden ödenecek olan, kamu-özel iş birliğiyle yapılan yollar, köprüler, tüneller, havaalanları için ödeyeceğiniz parayı ödemeyebilirsiniz, bunları hızlı bir şekilde kamulaştırabilirsiniz ama kamulaştırmıyorsanız da mücbir sebep nedeniyle ödemelerini iptal edebilirsiniz; sözleşmelerde bu maddelerin olup olmadığını da bilmiyoruz.

Başka ne yapabilirsiniz? Örneğin, silahlanmaya harcadığımız parayı, İHA'ya, SİHA'ya, F-35'lerin yakıtına harcadığımız parayı corona salgını için kullanabilirsiniz ve bu arada belki Kürt sorununun demokratik yollarla çözülmesi için de aklınıza bir fikir gelebilir değerli arkadaşlar.

Evet, bu zorlu günlerde iç barışı sağlamak samimiyetten ve samimi olarak atılacak adımlardan geçer. Her gün hamasi söylemlerde bulunup her gün bu toplumun muhaliflerini baskıyla sindirirseniz, sonra kalkıp onların kurumlarını bertaraf etmeye kalkarsanız, sonra da kalkıp buradan samimiyet üzerine söz kuramazsınız, kurmamalısınız da değerli arkadaşlar. Sizlerin bugünkü muhalif düşmanlığınız Kürt belediyelerine kayyum atamakla başladı ve şimdi, muhalif olan diğer belediyelerin halkçı belediye örneklerini gasbemek için onların hesaplarını bloke etmeye kadar da uzanmış durumda. Yarın ne yapacaksınız? Yarın da belediyelerin kalan yetkilerini gasbederek tek adam rejimini gittikçe ilerletmeye çalışacaksınız.

Değerli arkadaşlar, tabii, en önemli şeylerden birisi cezaevleri. Cezaevlerinde şu an yatması bile zül olan binlerce, on binlerce arkadaşlarımız var. Şimdi AKP bize ne diyor? “Ben hırsızlık yapanı, ben dolandırıcılık yapanı, ben sahte para basanı veya kalpazanı cezaevinden çıkaracağım ama bu ülkenin eşitliği için, özgürlüğü için söz söyleyeni, bu ülkede insanlar onurlu olarak yaşasınlar diyenleri de cezaevinde tutmaya devam edeceğim.” diyor. Yani hırsızlar ellerini kollarını sallayarak dolaşacaklar ama Selahattin Demirtaş, Figen Yüksekdağ, Selma Irmak, İdris Baluken, Çağlar Demirel ve Selma arkadaşımız içeride, cezaevinde kalacaklar ya da sadece düşüncelerini açıkladıkları için Osman Kavala, Ahmet Altan ve yüzlerce gazeteci cezaevinde coronayla baş başa bırakılacaklar ve ölüm tehlikesi onlar için geçerli olacak ve siz de buna “infazda düzenleme” diyeceksiniz, siz de buna “halkın yararına düzenleme” diyeceksiniz, siz de bunu “Aslında biz halkımızı düşünüyoruz.” diye kamuoyuna anlatacaksınız. Böyle bir şey olamaz değerli arkadaşlar.

12 Eylül cezaevinde Esat Oktay'a diz çökmemiş, 12 Eylül faşizminin bütün işkencelerine maruz kalmış Sayın Gültan Kışanak bu ülkenin demokrasisi için, barışı için mücadele etti, bu Mecliste belki bazılarımızla beraber çalıştı, mesai yaptı ve şimdi siz o beyaz saçlı bilge kadını cezaevinde ölümle baş başa bırakacaksınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) - Bu kabul edilemez. Dün de arkadaşlarımız ifade etmişlerdi, bir kez daha buradan ben de söylemek istiyorum. Yapacağımız bu düzenleme eğer siyasi tutsakları dışarıda bırakırsa, eğer siyasi tutsakları kapsamazsa çok açık ve net söyleyelim, birincisi, bu ülkenin toplumsal barışına ve geleceğine dönük çok önemli, onu baltalayan bir adım olacaktır ama en önemlisi, bu, bilerek ve isteyerek cinayet olacaktır, kasten adam öldürmeye girecektir ve sizleri, buradan bunu yapmamanız için bir kez daha uyarıyoruz. Size yalvarmıyoruz, bu halkın verdiği yetkiyi insanlığa, ahlaka ve vicdana uygun olarak kullanmaya davet ediyoruz. Burada takdir sizindir. Halkımız en nihayetinde halkın yararına olanı da olmayanı da görecektir ve bunu tarih mutlaka ama mutlaka yazacaktır diyorum.

Genel Kurulu selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Turan, buyurun lütfen.

VI.- AÇIKLAMALAR

1.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in görüşülmekte olan 85 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; az önceki konuşmacı yardım kampanyasından ötürü, devletin iflas ettiğinden bahsetti; “Diğer ülkeler neyinizi kısıkanacak?” “Dua ve kolonyadan başka neyiniz var?” “Maske verilmedi.” gibi temelsiz birtakım ifadelerde bulundu. İnanın, hepsi ayrı bir tartışma konusu, hepsi iddia.

Bakınız, Sayın Başkan, dün konuşmuştuk, bu yardımla ilgili bir daha söylemek istiyorum: Bu, asla devletin zaafi falan değil, aksine devlet-millet kaynaşmasının güzel bir örneğidir. Bugün Türkiye, sırf Türkiye'ye değil, dünyanın ihtiyacı olan birçok ülkesine yardım eden, Türk Bayrağı'nı gururla oralara gönderen büyük adımlar atmakta. Hâlâ biz, özellikle yoğun bakım ünitesi sayısında, dünyanın en gelişmiş ülkelerinden bir tanesiyiz. Hâla biz, sağlıkta, hiçbir kurum ayırımı yapmaksızın, hangi kurumdan, hangi sosyal kesimden demeksizin tüm insanlarımıza, hepsine eşit şartlarda sağlık imkânı sunan az sayıda ülkelerden bir tanesiyiz.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Hastaneler paralı, bilmiyor musunuz?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Hele ki duayla ilgili eleştirisini, inanın, mahcup olarak dinledim. Bizler hem tüm tedbirlerimizi alacağız hem de insanlarımızı dua etmeye teşvik edeceğiz. Bu konuda, toplum değerlerinden bu kadar uzak ifade kullanmayı şık bulmadığımı ifade etmek isterim.

Dön dolaş, gelinen yerde “Maske yok.” iddiasını da çok garipsiyorum. Bu bilgilerin güncellenmesi lazım Sayın Başkan. Bakınız, 24 milyon cerrahi maske, 3 milyon N95 tipi maske, 1 milyon koruyucu maske teslim edildi Sayın Başkan.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Onlar kâğıt üstünde, kâğıt; her şeyiniz gibi kâğıt üstünde.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Eksik varsa biz tamamlarız ama itham ederek, ilzam ederek... Bu tarz paylaşımları doğru bulmuyorum.

Kaldı ki dön dolaş, coronadan, sağlıktan çıkıp yine, infaz paketinde sadece terör mahkûmlarını gündem yapmasının da konuşmacının niyetinin aslında ne olduğunu ortaya koyan bir yaklaşım olduğu kanaatindeyim.

BAŞKAN - Sayın Turan, keşke ben size en sonunda söz verseydim çünkü bunu 4-5 sefer daha tekrarlamak zorunda kalacaksınız her konuşmacıdan sonra.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Yapmazlar Sayın Başkan, o kadar insafsız olmazlar diye düşünüyorum. Yani, bu konuşmanın sebebi açık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Olurlar, olurlar.

Tamamlayın, buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Böyle bir ön yargıda bulunamazsınız Sayın Başkan.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Sayın Başkan, böyle bir üslup olabilir mi?

BAŞKAN - Buyurun Sayın Turan, tamamlayın.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Sayın Başkan, infaz paketine terör mahkûmlarından başka hiçbir eleştiri yapılmamasını da açıkcası çok garipsediğimi ama beklediğimiz tavır olduğunu da ifade etmek istiyorum. Hele ki “İHA yapmayın, SİHA yapmayın.” tarzı -bir anlamda niyetlerini ifşa eden yaklaşımlarını da tüm kamuoyunun takdirine sunuyorum.

BAŞKAN - Sayın Oluç, buyurun.

2.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, iki üç noktaya değinmek istiyorum biraz daha açıklanması için. Şüphesiz bugün diğer konuşmalarda da bu konuyu ele alacağız.

Şimdi, birincisi, bu dayanışma meselesi. Şimdi, biz kesinlikle dayanışmayı ayıplayan, kötü bulan bir parti hiçbir zaman olmadık. Konu dayanışmanın kötü olması değil, dayanışmanın yapılmasının uygun olmaması değil; başka bir şey konu, bunu tartışmaya çalışıyoruz. Konu şu: Siz iktidarsınız ya, iktidar kamu kaynaklarını kullanma hakkına ve yetkisine sahip ya, “Siz iktidar olarak kamu kaynaklarını kullanıp yurttaşların ihtiyaçlarını karşılayın.” diyoruz. Yani sizin yapmanız gereken, dayanışma kampanyası yapmak değil, onun yerine kamu kaynaklarını eşit ve adil bir biçimde, ihtiyacı olan yurttaşlarımıza yani “Evde kalın.” “Çalışmayın.” “Dükkanınızı kapatın.” “Üretmeyin.” denilen yurttaşlara bu kamu kaynaklarını eşit ve adil bir biçimde paylaşmak; söylediğimiz esas olarak budur...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) - ...yani tartıştığımız konu da budur. Siz iktidar olarak görevinizi yerine getirmiyorsunuz kamu kaynaklarını bu şekilde kullanmayarak. Ve diyoruz ki... Yani bu kamu kaynakları nasıl oluyor? Bu toplumdaki herkesin alın teriyle, üretim gücüyle oluşturduğu zenginlikler, kaynaklardır bunlar. Böyle bir zamanda yani bu kadar yaygın bir salgının olduğu, bu kadar yüksek bir ihtiyacın olduğu zamanda bu kamu kaynaklarını yurttaşlarımıza eşit ve adil dağıtmayacaksanız ne zaman bunu dağıtmayı düşünüyorsunuz acaba? Sorun buradan kaynaklanıyor. Yani iktidar, kamu kaynakları konusunda üstüne düşen vazifeyi, görevi yapmayıp da dayanışma yoluna başvurduğu ve yurttaşlardan para toplamaya kalktığı için biz buna itiraz ediyoruz. Yoksa –biraz sonra tartışacağız- belediyelerin bu tür işleri yapma hakları vardır ve yasal olarak yetkileri dâhilindedir ya da sivil toplum kuruluşlarının vardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Bunların yapılmasında bir sıkıntı yoktur ama esas, iktidarın yapması gereken nedir; konuştuğumuz, tartıştığımız konu bu.

İkincisi: Yani herhâlde siz de takdir edersiniz ki Halkların Demokratik Partisi dua edilmesiyle ilgili sıkıntısı olan bir parti değildir. Elbette ki herkesin bu zamanda duaya da ihtiyacı vardır, her bir yurttaşın da başka yurttaşlar için de. Tartışma konusu bu değil ama yine iktidarın yapması gereken “Dua edin.” demek değildir; iktidarın yapması gereken, bütün diğer dünya ülkelerinde de olduğu gibi “Evde oturun.” diyen bütün iktidarlara bu güvenceyi verdikleri için insanlar huzur içinde evde oturumaktadırlar ama Türkiye’de bu güvence maalesef verilememektedir. Sorun buradan kaynaklanıyor. Bir kez daha işaret etmiş olayım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Turan...

3.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, aslında, sözlerimi çok itinalı kullandım ve Sayın Grup Başkan Vekilinin söz almayacağını düşündüm. Kendi vekilleri cevap verebilirdi, konuşmasını savunabilirdi.

Sizin bu konuda niye söz aldığınızı garipsediğimi ifade etmek istiyorum. Yani Sayın Vekil çok iyi bir şekilde kendi savunmasını yapabilirdi eğer bir yanlış anlama varsa. Söylediklerimin muhatabı siz değildiniz, Sayın Vekildi. Neden böyle bir garip yaklaşım oldu, usul hatası oldu...

BAŞKAN – Sayın Turan, sayın milletvekillerine söz vermiyorum, sadece Grup Başkan Vekilleri istediğinde onların söz taleplerini karşılıyorum.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Hayır, Sayın Vekil kendini savunabilir eğer bir ithamım varsa.

BAŞKAN – Bir satışma olmadığı için söz verme imkânım yok zaten.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – O yüzden, Grup Başkan Vekilinin bu tavrının kendi vekiline haksızlık olduğu kanaatindeyim Sayın Başkan.

Sayın Başkan “Türkiye’de iktidar görevini yerine getirmiyor.” ifadesini inanın, çok ayıplıyorum, çok garipsiyorum. Dünyada sürecin başından beri en iyi tedbirleri alan, sorunu en çok geciktiren ülkelerin başında gelmesine rağmen bu ifadelerin inanın insaf dışı olduğu kanaatindeyim. O kadar yapılan çalışma var, tedbir var, kanunları biz beraber geçirdik, destek olduk...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen sözlerinizi.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – ...her Bakanlık kendi alanında çok önemli işler yaptı, adımlar attı. Biz, kanun talepleri olduğu zaman tüm partilerle bir araya gelip bunu beraberce göğüsledik. Bir gün içerisinde burada 15-20 madde geçirdik, beraber işler yaptık.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Hiçbir şeyi beraber yapmadık, yalan konuşmayın.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bunlar yokmuş gibi davranıp da Türkiye’nin bu konuda zaafıta olduğunu iddia etmek inanın şaşkınlıkla izlememize vesile oluyor.

Başından beri “İnsanı yaşat ki devlet yaşasın.” anlayışıyla çok önemli kararlar alındı. Her sosyal kesim için tedbir almaya çalıştık. Sözüm ona kimi gelişmiş ülkelerin vatandaşı kendisiyle baş başa bırakma kararına rağmen, birçok gelişmiş ülkenin adım atmaktan bile çekindiği, “Bırakın ne olursa olsun.” yaklaşımı içerisinde olduğu bir zamanda Türkiye, başından beri, bu işlerde büyük adımlar attı. Ben biraz daha insafılı yaklaşmakta fayda olduğu kanaatindeyim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Oluç.

4.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç’un, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve yüzyıl sonra ilk defa böyle bir salgınla karşı karşıya kalındığına, eksiklerin, yanlışların olabileceğine ve bunların tartışılmasının, eleştirilmesinin doğal olduğuna ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Çok kısa bir şey söylemek istiyorum. Şimdi, dünyada belki de böyle bir salgınla yüzyıl sonra ilk defa karşı karşıya kalındı.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Parti propagandası mı yapıyorsunuz?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Evet, AK PARTİ vekiliyim ben.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Hakkınız var mı Mecliste...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ben AK PARTİ vekiliyim, bilmiyor musunuz?

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Yapamazsınız...

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Sayın Vekil kimin nasıl konuşacağına karar vermeye...

BAŞKAN – Arkadaşlar Sayın Grup Başkan Vekili konuşuyor, lütfen.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Yüzyıl sonra dünyada ilk defa böyle bir salgınla karşı karşıya kalındı. Doğal olarak Türkiye de bu konuda ilk defa böyle bir durumla karşı karşıya kaldı. Şimdi, dolayısıyla şunu tartışmak, bazı eleştirilerde bulunmak ya da bazı önerilerde bulunmak çok doğal bir şey. Yani bu iktidar ilk defa böyle bir durumla karşı karşıya kaldı. O yüzden eksikler olabilir, bazı yanlışlar olabilir; bunları tartışmak ve eleştirmek, önerilerde bulunmak son derece doğal şeylerdir. Bunların insafsızlık olarak değerlendirilmesini doğrusu çok tuhaf buluyorum. Herhangi bir insafsızlık yapmıyoruz, önerilerimizi ve eleştirilerimizi dile getiriyoruz. Yoksa yapılmış olan... Mesela, 500 testle başlandı, biz o zaman diyorduk ki çok yetersiz, test sayısı hızla artırılmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Açılım sistemi.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) –. Nitekim şimdi, günde 15 bin teste ulaşıldı ama bu da yetersiz, bunu söylemek, iktidar hiçbir şey yapmıyor demek değil ama 15 bin testin de yetersiz olduğunu bilelim. Dünyada biliyorsunuz, Güney Kore ve Singapur günde 20 bin testle başlayarak aslında yayılmayı büyük ölçüde sınırlandırabilirdi. Dolayısıyla, burada eksiklikler varsa bunları dile getirmekte bir tuhaflık olduğunu, doğrusu, düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

V.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

2.- İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınması ve Tebdiline İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1595) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 85) (Devam)

BAŞKAN – Gruplar adına son söz, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Tekin Bingöl'ün.

Buyurun Sayın Bingöl. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA TEKİN BİNGÖL (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Pandemi büyük bir hızla, maalesef, ülkemizde de etkisini gösteriyor. Her fırsatta şunu dile getirdik: Bir toplumsal dayanışmayla, âdeta seferberlik ilan edercesine bu sorunun üstesinden geliriz, yapmamız gereken de bu. Burada, hiçbir şekilde bir siyasi kaygı duymadan, 83 milyon vatandaşın sağlığını koruyacak bir anlayışla bu olaya bakmalıyız; kaldı ki Anayasa'nın ilgili maddesi Türkiye Cumhuriyeti'nin bir sosyal devlet olduğuna vurgu yapar. “Sosyal devlet” ilkesi bir kuruma has bir ilke değil. “Sosyal devlet” ilkesi ülkenin bütün kurumlarını yakından ilgilendiren, bütün kurumların bu maddeye sıkı sıkıya bağlı olması gereken bir Anayasa düzenlemesi; dolayısıyla, belediyeler de haklı olarak bu “sosyal devlet” ilkesini hayata geçirmek durumundalar. İyi şeyler yapıldı; İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Ankara Büyükşehir Belediyesi, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, Konya Büyükşehir Belediyesi ve hangi partiye bağlı olduğuna bakılmaksızın birçok il ve ilçe belediyeleri de bu süreçte müdahil oldu. Çok iyi bir şey yaptılar, çok doğru bir şey yaptılar; “sosyal devlet” olmanın gereğini yerine getiriyorlar, bir. İkincisi: Yurttaşın en rahat ulaşabileceği kurumlar belediyeler. E, belediyelerde bunun gereğini yaptı. Ne yaptı belediyeler? İstanbul Büyükşehir Belediyesi süratle devreye girdi, sahra hastaneleri oluşturdu, 12 büyük kapalı spor salonunu geçici hastanelere dönüştürdü; binlerce vatandaşa üç öğün sıcak yemek, aş dağıttı; sokakta yaşayan vatandaşları barınmaevlerinde misafir etti.

E, peki Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Mansur Yavaş ve ekibi neler yaptı? “6 milyon birlikteyiz.” dedi, ayırım yapmadı. Bakın, Sayın Mansur Yavaş’ın başında bulunduğu Büyükşehir Belediyesi 640’ın üzerindeki kamu kurumunun dezenfeksiyonunu yaptı, yapmaya devam ediyor; sokakları temizledi, taksilere varıncaya kadar bütün ulaşım araçlarının dezenfeksiyonunu yaptı, çok önemli işler yaptı. Günde sadece üç beş kilo gazeteyle, üç beş kilo plastik toplayıp hayatını idame ettirmeye çalışan sokak çalışanlarını aldı, konuk etti, onların hijyen koşullarına sahip olmasını sağlamaktan öte üç öğün sıcak yemekle karınlarını doyurdu, misafir etti, baş tacı etti. Başka ne yaptı? Sokakta yaşayan gariban vatandaşlarımızı konuk etti, onları misafirliğin ötesinde ağırlayıp karınlarını doyurdu, birçok şey yaptı.

Bakın, değerli arkadaşlar, dün itibarıyla 94 bin vatandaşımız Ankara Büyükşehir Belediyesine başvurdu gıda yardımı almak için. Dün, bu talihsiz girişimden sonra zannedersiniz ki bu başvurular durdu mu? Asla. Şu andaki sayı 120 bini aştı. Dün itibarıyla, işini kaybeden, günlük kazancıyla hayatını idame ettirmeye çalışan 14 bin vatandaşımız belediyeye başvurmuştu; nakit yardımı ve gıda yardımı için. Bugün, o sayı 20 bini aştı ve hâlâ başvurular devam ediyor. İşte o bağışlarla bütün bunları yapmaya çalıştı Sayın Mansur Yavaş. Başka neler yaptı? Övgüler dizdiğimiz sağlık çalışanlarına sahip çıktı. Hastaneler, kendi hastanelerine yakın konaklama yeri istediler -örneğin Hacettepe Hastanesi- hemen onlara bir yurt tahsis etti, sadece Hacettepe çalışanları kullanıyor. Bilkent’teki şehir hastanesinin böyle bir talebi oldu, o talebi de karşılamak üzere girişimde bulundu. Sağlık çalışanlarına özel dezenfekte edilmiş otobüsler tahsis etti. Başka neler yaptı? Keşke bununla sınırlı kalsa. Birçok yere termal kamera kurdu, birçok yere dezenfektan cihazı kurdu ve 12 yaşın altında çocuğu olan belediye personelinin tamamını ücretli izinli saydı. Bakın, 775 simit satarak hayatını idame ettiren kardeşimize 500’er lira nakit para ile gıda yardımı yaptı, yapmaya da devam ediyor. Keşke dün, sosyal devlet olmanın gereğini yerine getiren bu belediye başkanlarımızın önu kesilmeye çalışılmasaydı. Beklerdik ki bu belediye başkanlarına teşekkür edilsin, beklerdik ki bu belediye başkanları diğer belediye başkanlarına örnek gösterilip teşvik edilsin, beklerdik ki bu belediye başkanlarının önleri kesilmek yerine daha fazla ne yapılabilirin arayışı içerisine girilseydi, heyhat!

Değerli milletvekilleri, bu nasıl bir anlayıştır ki sadece yardım yapmak, o seferberlik anlayışıyla yardım yapmak üzere yola çıkan belediye başkanlarına böyle bir haksızlık reva görülüyor, umarım buradan dönülür. Umarım, bugün hepimizin yapmaya çalıştığı bireysel ya da daha geniş kapsamlı yardımların önü kesilmez, bu yardımlara devam edilir.

Bakın, dünden itibaren hepimizi arayan vatandaşlarımız olmuştur. Bana mesaj atan, telefon açan onlarca vatandaşımız oldu, birisinden bahsedeceğim, mesajı bende duruyor: “Ben on beş yıldır AK PARTİ’nin üyesiyim eşimle beraber ve o günden bugüne kadar AK PARTİ’ye oy verdim. O günden bugüne kadar, her seçim döneminde -komşularıma, akrabalarıma- AK PARTİ’ye oy verilsin diye çaba sarf ettim ama dün müthiş bir hayal kırıklığı yaşadım –mesaj duruyor bende- ve ben ilk fırsatta soracağım, Ankara Büyükşehir Belediyesine nasıl katkıda bulunacaksam oraya katkıda bulunacağım.” Şimdi, bu anlayış, vatandaşları haklı olarak kaygıya teşvik ediyor. Bu anlayış, vatandaşlarımızı üzüyor. Bu anlayış, doğru bir yaklaşım değil. Siz, devlet olarak bir kampanya başlatacaksınız, vatandaşın en rahat ulaşacağı kurumlar olan belediyelerin önünü keseceksiniz. Devlet, yardım kampanyası düzenlemez; devlet, bütçesinden yardım yapar. Bu ülkeyi 27 liralık bir fitreye mahkûm etmek bu devlete yapılacak en büyük haksızlıktır. Fitre ve zekât, herkesin, yakınındaki garip gurebaya, fakir fukaraya yapacağı yardımdır. Siz eğer ona muhtaç etmişseniz bu ülkeyi, vallahi söyleyecek çok fazla bir şey bulamıyorum, yazıklar olsun diyeceğim, başka da bir şey diyemiyorum. Bırakın, belediyelerimiz o sosyal belediyecilik anlayışını, insan odaklı belediyecilik anlayışını sürdürsünler. Siz bu belediyelere ne yaparsanız yapın, asla onları vatandaşa hizmetten alıkoyamayacaksınız.

Bugün 1 Nisan, bundan iki gün önce, 30 Martta belediye seçimlerinin 1'inci yılıydı. Belediye başkanlarımız bu süre içerisinde, bu bir yıllık süre içerisinde neler yapmış; halka hizmet, Hakk'a hizmettir şiarıyla yola çıkıp neler yapmış, bunları dinleyecektik ama neylersiniz ki bu salgın, belediye başkanlarımızın bu mütevazı çalışmalarını sergilemekten alıkoydu. Hiç merak etmeyin, bizim belediye başkanlarımız ne yapar ederler, kendilerine başvuran o on binlerce vatandaşa, yüz binlerce vatandaşa o yardımları mutlaka ulaştırırlar. Umut ediyorum ki bu yardımların önünü kesmek için başka girişimlerde bulunulmasın.

Ben, Ankara'da yaşayan bir vatandaşım. Ben, Ankara milletvekiliyim. Huzur içinde bireysel yardımlar yaptım, sizler de yapmışsınızdır ama dün erken saatlerde, Ankara Büyükşehir Belediyesinin açtığı o bağış kampanyasına, gittim, kendi olanaklarımla yardım ettim. Birkaç saat sonra o paralar bloke edildi, bunu yapmayın, bunu yapmayın! Vatandaşlar güvendiği yerlere gider, yardım yaparlar. Vatandaşlar, inandıkları kurumlara gider, yardım yaparlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bingöl, tamamlayın sözlerinizi.

TEKİN BİNGÖL (Devamla) – Teşekkürler.

Bu vatandaşlar, Ankara Büyükşehir Belediyesinin bağışına yüzlerini dönüyorlarsa, İstanbul Büyükşehir Belediyesinin bağış kampanyasına destek oluyorsa tümüyle gönüllülük esasına göre yapıyorlar; hiçbir baskı yok. E, gelin görün ki iktidarın, Cumhurbaşkanının başlattığı kampanyayla -ki bizim belediye başkanlarımızın başlattığı kampanyadan çok sonradır- âdeta salma salınıyor. Kurumların başındakiler vatandaşlara zorla, dayatmayla “Buraya yardım edin.” diye baskı kuruyorlar. Bu bir gönül işidir değerli arkadaşlar. İçinizden gelecek, yüreğinizden hissedeceksiniz. Yardım yaptığınız yere eğer güveniyorsanız anasının sütü gibi helal olsun.

Ben inanıyorum ki Mansur Yavaş da arkadaşları da kendilerine yapılan bu bağışları sonuna kadar iyi niyetle hak sahiplerine ulaştıracaklar diyorum, hepimizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahsı adına ilk söz Sayın Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun.

Buyurun Sayın Gergerlioğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; coronavirus tedbirlerinin geç alındığını söyledik ve bir yıldır bekletilen infaz yasası teklifi vardı; bize binlerce insan, mahpuslar ve mahpus yakınları her gün soruyordu “Bu yasa ne zaman gelecek?” diye çünkü cezaevleri kaldırılacak bir durumda değildi. Ancak işte, 10 Marttan sonra bu gündeme geldi ki biz bir aydır söylüyoruz “Coronavirus salgını var.” diye ve yasa teklifi, iktidar tarafından ancak bir hafta öncesinde bir taslak hâlinde Meclise sunuldu; oldukça önemli bir gecikme var. Yasanın bir an evvel yürürlüğe girmesi lazım ve cezaevlerinde, önemli bir şekilde, tahliyelerin yapılması lazım, adil ve eşit bir şekilde yapılması lazım. Cezaevlerinde gerçekten büyük bir tehlike var; risk grubudur. Cezaevlerinin, göçmenlerin, yine psikiyatri bakım merkezlerinin ve diğer risk grubunda olan kişilerin bir an evvel dikkatle gözden geçirilmesi gerekmektedir.

Bakın “Coronavirus müspetliği cezaevlerinde yok.” diyordu Adalet Bakanı. Biz cezaevlerinde coronavirus vakalarının olduğunu ve gizlendiğini çok iyi biliyoruz. Bakın, daha geçtiğimiz hafta Sincan Cezaevinden Bilkent Şehir Hastanesine kaldırılan Arif Yıldırım'ı kamuoyuna duyurduğum için hakkımda soruşturma açıldı. Niye? Halkı doğru bir şekilde bilgilendirdiğim için ve bunu yapanlar da halkı bilgilendirmemek için, bilgi gizlemek için bunu yapmaya çalışıyorlar. Şu anda da bakın, daha dün gizlemeye çalıştıkları bilgiler ortaya döküldü. Tarsus Cezaevinde kalan Mardin Mazıdağı eski Belediye Eş Başkanımız -kayyum atandı maalesef- Nalan Özaydın'ın günlerdir şikâyetleri vardı ve

hastaneye gidiyordu, tanı konulamıyordu çünkü doğru dürüst test yapılmıyor, son derece acemi ve amatörcü işler yapılıyordu, daha sonra Mardin'e sevk edildi. Mardin Devlet Hastanesinde günler sonra corona müspetliği ortaya çıktı ve dün tahliye edilmek zorunda kalındı. Bakın, aradan günler geçtikten sonra saklanmaya çalışılan bilgiler ortaya çıkıyor, müspet vaka çıkıyor, mahkeme tahliye kararı vermek zorunda kalıyor ama göremedikleri, bilemedikleri nice vakalar var; çok net. Nalan Özaydın, bakın, cezaevini bize nasıl anlatıyor: "Cezaevinde küçük odalarda 15-20 kadının kaldığını söyleyeyim. 15 kadın bir odada kalıyorduk. Ortam havasız, şartlar uygun değildi. 65 yaş üstü anneler vardı aramızda, kronik hastalığı olan arkadaşlarımız vardı, panikatak hastalığı olan arkadaşlarımız vardı. Zaten, doktorlar ve uzmanlar kesinlikle o şartların uygun olmadığını, insan sağlığını tehdit ettiğini dile getiriyor. Bugün, benim tahliyem panikatağım ve coronavirüs tehdidi nedeniyle oldu. Umuyorum ve istiyorum ki tüm arkadaşlarımız bu coronavirüs ortada varken tahliye olurlar." diyor Nalan Özaydın.

Evet, bakın, Adalet Bakanlığı şu anda ne yapacağını bilemiyor ya bilgi gizliyor ya da görüş yasağı getiriyor. İki hafta görüş yasağı getirdi, olmadı, iki hafta daha görüş yasağı getirdi. Olması gereken, aslında, bir an önce infaz yasasının çıkması ve cezaevlerinin boşaltılmasıydı ama şu anda Adalet Bakanlığı -böyle, taşıma suyla değirmen döndürüyor ve- iki hafta daha görüş yasağı getirdi. Bu, insanların tedirginliğini artırıyor. Şu anda cezaevlerinde 8-10 kişilik koşullarda 25-30 kişi kalıyor ve şu anda bakın, hepimiz sosyal mesafelere uymaya çalışıyoruz ama düşünün, 8-10 kişilik yerde 25-30 kişi kalırsa hangi sosyal mesafeden bahsedebiliriz?

Yine, revirle ilgili sorunlar var. İnsanlar hasta oluyor ve revire çıkarılmıyor. Şu anda Adalet Bakanlığı cezaevlerinde, maalesef, bu uygulamalar çok yapılıyor; koşusunda ateşli hastalığı geçsin diye bekleniyor. Birçok cezaevinden bana bu şikâyet geliyor. Hastanelere götürmeme yönünde bir eğilim var, yeter ki vakalar ortaya çıkmasın şeklinde bir anlayış görüyoruz.

Yine, karantina uygulamaları son derece acemice yapılıyor. Karantina koşulları oluşturuluyor ve zaten kalabalık olan koşullar daha da artıyor. Mesela, Silivri Cezaevinde 7 kişilik koşullarda 35 kişi varken bir koğu boşaltılıp karantina koğu hâline getirildi. 7 kişilik koşullarda 45 kişi kalıyor, hangi sosyal mesafeden bahsediyoruz? Bakın, bunlar hep tespitli olaylar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Bu insanlar birbirlerine bu hastalığı bulaştırıyorlar maalesef. Bakın, mahpuslar son derece dertli, bana çok iletici geliyor. Bir vatandaşın bana gelen iletisini okuyayım: "Eşim cezaevine girdiğinde kızım 10 aylıktı, şimdi 5 yaşında. 'Baban çalışıyor, işi bitince gelecek, az kalmış.' diyoruz. Annesi olarak ben de işe gidiyorum ama akşamları yanındayım. Bu çocuklar gayet zeki, arada fark olduğunu hemen anlıyorlar. Ben işe giderken her gün bana 'Anne, babama selam söyle.' diyor. Artık sormaya da başladı 'Ne zaman gelecek?' diye. Artık buna dayanamıyorum." diyor.

Değerli arkadaşlar, birçok kanser hastası var; Adalet Bakanlığı hazırlıksız yakalandığı için, şu anda, maalesef, kemoterapilere gidemiyorlar, hastanelerde önemli sıkıntılar var. Mesela, bakın, bir hasta mahpusun bilgisini okuyayım size: "Lütfi Koç, İzmir Menemen T Tipi Ceza İnfaz Kurumunda A-8'de; beyin tümörü, kasık fitiği ve ayrıca, kanser şüphesiyle kolonoskopi, endoskopi... Tedavisi de yarım kaldı. Bu ağır şartlarda coronavirüs yüzünden yaşamı tehlikededir."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Gergerlioğlu.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Bu ve benzeri hastalar kemoterapilere gidemiyorlar. Büyük bir sıkıntı olduğunu söylemiş olayım. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Evet, teşekkür ettim.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE AZERBAIJAN CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ARASINDA SÜRÜCÜ BELGELERİNİN KARŞILIKLI TANINMASI VE
TEBDİLİNE İLİŞKİN ANLAŞMA VE ANLAŞMADA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR
NOTALARIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 15 Mart 2016 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınması ve Tebdiline İlişkin Anlaşma" ve Anlaşma'da değişiklik yapılmasına dair "Notalar"ın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1'inci madde üzerinde gruplar adına ilk söz talebi İYİ PARTİ Grubu adına Sayın Bedri Yaşar'ın. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce coronavirus nedeniyle hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı, hastane köşelerinde ve evlerinde şifa bekleyen hastalarımıza da en kısa sürede acil şifalar diliyorum.

Geneli itibarıyla baktığımız zaman, değerli arkadaşlar, coronavirüsün, 1 kişinin 3 kişiye bulaştırdığını varsayarsak 10'uncu gün sonu itibarıyla yaklaşık 59-60 bin kişiye bulaştığı matematikçilerin yaptığı algoritmaya göre hesap ediliyor. İşe bu cepheden baktığımız zaman hepimiz de görüyoruz ki dünyada bu, olağanüstü bir hızla yayılmaya devam ediyor. Geneline baktığımız zaman, şu an, dünya da 800 binden fazla insana bulaşmış vaziyette. Aynı şekilde, bu salgın hastalık nedeniyle de bugün itibarıyla 38.714 kişi de hayatını kaybetmiştir. Tabii, dünyada durum böyleyken Türkiye'de de geç gelmiş olmasına rağmen, maalesef, istediğimiz seviyede önlemler alınmış değil; Türkiye'de de vaka hızla yükselmeye devam etmektedir.

İlk gün Sağlık Bakanının yaptığı konuşmayı hatırlıyorum; buğulu gözlerle demişti ki: "Bir hastamı kaybettim." Ama ilerleyen günlerde -artık bunlar sanki vakayiyeden gibi- işte 3 hasta, 5 hasta derken dün de 46 hastamızı kaybettik. Böyle giderse önümüzdeki günlerde çok daha farklı sonuçları göreceğimiz ortada.

Türkiye'deki son durum: Kaybettiğimiz hasta sayısı 214, vaka sayısı 13.531, test sayımız da 15.300 civarında. Bütün hekimlerin söylediği şu: "Çok fazla test yapmamız lazım, teste önem vermemiz lazım, test sayısını artırarak vakaları yakalayıp yakaladığımız vakaların uzantılarıyla da mevcut hastaları tespit edip karantina altına almamız lazım."

Daha ilk gün bu işte başarılı olan ülkelere baktığımız zaman ilk yaptıkları sokağa çıkma yasağını uygulamak oldu. Biz de 1'inci günden beri diyoruz ki: Bu artış çok hızlı, dünyada hızla yayılıyor; ilk etapta aldığımız tedbirlerin önemi sonradan alacağımız tedbirlere baktığımız zaman inanılmaz daha kolay; yayıldıktan sonra bunun önüne geçmenin imkânı yok. 1'inci gün dedik ki: Gelin, şu sokağa çıkma yasağını ilan edelim, hiç olmazsa yirmi bir gün süreyle, daha hastalık tam istediği seviyeye ulaşmadan zapturapt altına alalım ama maalesef, bunun yerine biz "Evde kal Türkiye" "Evinde kal Türkiye" dedik ve mecburen çalışan insanlar işe gitmek zorunda kaldılar. Hâlâ bugün bile, belli şehirlerde -televizyonlarda izliyoruz- sokağa çıkma yasağına ciddi oranda uyulmadığını görüyoruz. Hâlâ vatandaş bunu tam bir şekilde idrak etmiş değil.

Peki, bununla beraber Türkiye’de ne yaptık? Tabii, bu salgın hastalıklar dolayısıyla çok ciddi ekonomik sorunlar da yaşıyoruz. Artık, ülkemizde ihracat hedeflerinden bahsetmek hayal oldu, üretim hedeflerinden bahsetmek hayal oldu ama devlet de tam bugün için var. Tam bugün için, özellikle üretim yapan müesseselere, işini kaybeden insanlara devlet yanında olduğunu göstermek zorunda. Özellikle hizmet sektörünün ciddi manada kayıpları var. Bunlara faizli kredi vermek yerine, bunlara kredi açmak yerine ciddi manada ekonomik yardım yapmamız gerekiyor.

Şimdi ha bire biz ekonomik paket açıklıyoruz. Açıkladığımız 100 milyar dolar limit. Göreceksiniz, bunun önemli bir kısmı yine bilinen mevcut insanların kredilerini ertelemekten öbür tarafa gitmeyecek. Kaldı ki bu kredileri almak için bile hâlâ inanılmaz şartlar orta yere sunuyoruz. Hatta size şunu söyleyeyim: Bugün hepimiz devlet tarafına bakıyoruz. Özel bankaları hiç siz duydunuz mu? Bugünkü günde, bugünkü içinde bulunduğumuz şartlar altında özel bankalara bir bakın bakalım, hiçbir paket açıkladığımı duydunuz mu, hiçbir faiz oranı açıkladığımı duydunuz mu, hiç kredi kartlarıyla ilgili bir yapılanma yaptığımı duydunuz mu? Ben gelmeden önce birkaç bankayı aradım, söyledikleri şu: “Kendi kullandıkları faiz oranı çerçevesinde üç ay süreyle erteliyoruz veyahut da ertelediğimiz miktarı son taksitlerine ilave ediyoruz.” Hangi faiz oranıyla? “Krediyi kullandığı faiz oranı neyse, aynı faiz oranı şartlarında ertelemeler yapıyoruz.” Devletin de bugün yapmaya çalıştığı bu. Kullanılmış kredileri, belli bir faiz oranıyla, özel sektör bankaları kendi belirlediği faiz oranlarına göre, devlet de bir miktarını sübvansane etmek kaydıyla belli oranlara geri çekmeye çalışıyor.

Değerli arkadaşlar, burada, faiz ödemeleriyle, bu kredileri yapılandırılmayla bizim esnafımızı ancak palyatif olarak rahatlatmış oluruz. Bu, trafikte şuna benzer: 1’inci kavşağı yaparsınız, oradan geçen arabalar 2’nci kavşakta sıraya girmeye başlar. Yani bu ertelemelerden sonra, üç ay sonra, dört ay sonra da göreceksiniz, Türkiye’de ekonomik meseleler, iflas eden esnaf, evine eklemek götüremeyen yüzlerce işsiz insanla yüz göz olacağız, karşı karşıya kalacağız. Devlet sosyal devlettir, burada karşılıksız yardım yapması gerekiyor, bu kredilerin faizlerini kendisi ödemek üzere bunu yapılandırması gerekiyor.

Şimdi, diğer taraftan, tabii, bugün birlik ve beraberlik içerisinde olmalıyız. Bugün birlik ve beraberlik içerisinde olmamız lazım gelen günleri yaşıyoruz. Peki, Parlamentoda bugün bu meseleyi konuşurken Sayın Cumhurbaşkanımızın, madem birlik ve beraberlik içinde hareket ediyoruz, bütün muhalefet parti liderlerini çağırıp “Ya, bu mesele dünyada önemli bir mevzi kazanmış bir meseledir. Gelin bakalım, bu konuyla ilgili ne düşünüyorsunuz, ne tür önerileriniz var, nelere dikkat etmemiz lazım?” gibi... Biz beklerdik ki madem birlik ve beraberlik içinde bu işleri yapacağız, hiç olmazsa muhalefetin de bir fikrinin alınması gerekirdi. Bugün bakın, siz ısrarla “Uluslararası anlaşmaları konuşalım.” diye ifade ediyorsunuz ama biz ülkenin gündemini konuşuyoruz. Bugün ülkenin gündeminde uluslararası anlaşmalar değil, coronavirus var, esnafın durumu var, çalışanların durumu var, sağlıkçıların durumu var, bunları görüşmemiz lazım. Yani istesenez de suyu mecrasından dışarıya çıkaramazsınız ama bütün bunlara rağmen diyoruz ki: Tamam, yine birlik ve beraberlik içinde olalım. Gün, dayanışma günüdür; gün, birlik ve beraber olma günüdür.

Şimdi, kampanyalar düzenledik. Güzel, tabii ki bu kampanyalar olmalı ama şunu söyleyeyim: Bizim bu kampanyalar konusunda sicilimiz o kadar bozuk ki insanlar artık bir şeye yardım etmekten imtina eder hâle geldiler. Neleri yaşadık? Bir cemaat faciası yaşadık. Aynı, buna paralel olarak Deniz Feneri meselesi yaşandı. Aynı, buna paralel olarak Beşiktaş’taki şehit polisler için toplanan paralar meselesini yaşadık. Aynı şekilde, 15 Temmuz şehitleri ve gazileri için toplanan paralarla ilgili sorunlar yaşıyoruz. Değerli arkadaşlar, aynı, paralelinde, Kızılay, 8 milyon dolarlık bir yardımı alıyor, bir başka vakfa 60-70 bin dolar ekşiğiyle aktarıyor.

Arkadaşlar, bunlar, inanın insanların Kızılaya, kurum ve kuruluşlara olan güvenini zedeliyor, insanların yardım etme duygularını törpüleyiyor. Tabii ki bugün yardımlaşalım. Bırakın, insanlar belediyeler üzerinden mi yardım etmek istiyor, başka kurum ve sivil toplum kuruluşları üzerinden mi yardım etmek istiyor... Sizin, insanları nasıl yardım etmek istediğine dair yönlendirmeye bence hakkınız ve hukukunuz yok. İnsanlar içinden geldiği gibi, hangi sivil toplum kuruluşu üzerinden yardım etmek istiyorsa bunu rahatlıkla yapabilmeli.

Yine, şunu da söyleyeyim: Biliyorsunuz, Cumhurbaşkanımızın düzenlendiği kampanyalarda yapılan yardımların, ister ferdi yapın ister şirketleriniz üzerinden yapın, tamamı vergiden düşülüyor. Dolayısıyla o anlı şanlı firmaların bu amaçla yaptığı katkıların simitçinin 10 lirayla yaptığı katkıdan daha değersiz olduğunu ben bu kürsüden ifade ediyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Onun için, değerli arkadaşlar, burada gönülden yapılan yardım önemlidir; bunun elçisinin melçisinin kim olduğunun hiçbir önemi yok ama yine de biz, bugün, bu yardımlara gayet tabii ki devam edeceğiz; belediyelerimiz üzerinden, sivil toplum kuruluşları üzerinden devam edeceğiz ama unutmayalım ki bugün esnafımızın, özellikle çiftçimizin...

Bakın, süre olmadığı için ifade edemiyorum ama Sayın Başkanım, bir dakika bana müsaade ederseniz... Bunun arkasından gıda meselesi gelecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Toparlıyorum Başkanım. Martın sonunda, marttan itibaren ekim zamanı. Tarlalarda şu an çiftçilerimiz ekinlerini ekiyorlar. Bakın, bundan sonra savunma sanayimiz ne kadar stratejikse, sağıktaki o gördüğünüz solunum cihazı ne kadar stratejikse, o maskeler ne kadar stratejikse, gıda da en az onun kadar stratejik ve bugün harcamaların önemli bir kısmının gıdaya olduğunu hepimiz biliyoruz. E, o zaman bugün daha önümüzdeki... Belki mevcut stoklar götürür, götürebilir ama biliyorsunuz biz tarımda da çok ciddi ithalatla karşı karşıyayız. Burada sıralamayalım.

Dolayısıyla gün bugün, gelin çiftçimizi de destekleyelim, çiftçinin girdilerini de destekleyelim; mazot fiyatını, gübre fiyatını özellikle ham maddeye dayalı rakamlarla ilgili bunlara da bir katkı sağlayalım ki hiç olmazsa gıda güvenliği açısından ülkenin önümüzdeki günlerde çok ciddi problemi olmasın diyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.(İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Madde üzerinde ikinci söz talebi, gruplar adına Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Oya Ersoy'a ait. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA OYA ERSOY (İstanbul) – Sayın Başkan, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, coronavirüs salgını dünya haritasına göre Türkiye, dört gün önce 15'nci sıradaydı, üç gün önce 14'üncü sıraya, iki gün önce 13, şimdi de dün itibarıyla 10'uncu sıraya geldik. Çin'de virüs haberleri duyulduğu andan itibaren –bu, aralık sonuna tekabül ediyor- biz, bize hiç uğrayamayacak diye düşündük ve böyle davrandık. Arkasından, ocak ve şubatta tüm çevre ülkelerde bu duyulmaya başlandı ve tüm dünyada salgın konuşulmaya başlandı ama Türkiye'de iktidar başka şeylerle uğraşıyordu. Üç ay boyunca ne yapıyordu? Libya, Suriye, mültecileri Avrupa'ya gönderme gibi işlerle uğraşılıyordu bu ülkede.

Bakın, Ankara'da karantinada tutulan umrecilerin testleri pozitif çıktı ve bugün itibarıyla sosyal medyaya onların, pozitif çıkmayanların, kendi memleketlerine gönderilme görüntüleri düştü ve bunların her birinde yığınla insan saatlerce otobüs bekliyor otogarlarda. Şimdi, şunu sormak istiyorum: Salgın tehlikesini bildiğiniz hâlde -bu arada iktidarın tek iyi yaptığı şey bir Bilim Kurulu oluşturmaktı-bu Bilim Kurulunun umre gidişlerine ilişkin bir uyarısı oldu mu? Ve bunları dinleyip dinlemediğiniz...

İkincisi, futbol maçları; şimdi, futbol maçları da iptal edilmedi ve üstüne üstlük buralarda da testleri pozitif çıkanlar oldu. Şimdi, 21 bin kişi ülkeye umreden geldi ve ülkenin dört bir yanına dağıldı; artık bu saatten sonra kontrolü kaybettiniz. Burada, yıllardır, “Laiklik yaşamsaldır.” diyoruz, bunu bir kez daha -bunun üzerine de- ifade etmek istiyorum. Evet, herkes görüyor ki eğer biz laik bir ülkede yaşıyor olsaydık, bu konuda bir karar alma konusunda iktidar küçücük bir tereddüt bile etmezdi. Şu ana kadar coronaya karşı halkı koruyan en ufak bir tedbir alınmadı. Biz, bu kürsülerden iki haftadır konuşuyoruz “Gelin, coronaya karşı halkı koruyacak tedbirler alalım.” diye ve siz ne yaptınız? Halkı, bireysel sorumluluğa davet ettiniz, “Ekonomik İstikrar Kalkanı” adı altında patronlara 100 milyar lira para ayırdınız, peki ne oldu o geçtiğimiz hafta çıkan yasadın sonra? Şehirler arası uçak biletlerinde KDV’yi yüzde 1’e indirdiniz. Şimdi, bu hafta itibarıyla uçakları iptal etmek zorunda kaldınız. Evet, hesapsız ve kitapsız hareket ediyorsunuz, durumun ciddiyetinin farkında değilsiniz, sırf hava yolu şirketlerine kaynak aktarmak için bunu yaptınız, virüse karşı şehirler arası trafiği engellemiz gerekirken teşvik ettiniz ve durum ortada, uçuşlar iptal oldu. Ben bir kez daha, ısrarla “Şirket kurtarmayı bırakın, halkı kurtarın.” diyorum.

Şimdi de yardım çağrılarını yapıyorsunuz “yardım” adı altında salma salıyorsunuz aslında. Bakın, bu, BOTAS’tan cep telefonlarına gönderilen mesaj; bu da Yargıtay Başkanlığının duyurusu. “Bağış” dediğiniz gönüllü olur. “Bağış” dediğiniz salma salarak olmaz. Şimdi, halk can derdinde, siz Kanal İstanbul ihalesi açtınız; şimdi de halk can derdinde, siz bu ülkede bağış kavgası başlattınız çünkü derdiniz, kendi iktidarınızı korumak. Herhangi bir iktidar, normal bir iktidar olsa bu konuda yardım toplayan, dayanışmayı örgütleyen herkese, kalkar, teşekkür eder ve coronayla uğraşmak yerine mücadele edenlerle uğraşmazdı. Şimdi, Soylu itiraf etti, dedi ki: “‘Ben yardım topluyorum.’ dersiniz başka devlet, yeni hükümet oluşturmak istiyorsunuz demektir.” Bu bir itiraf. Halk kendi dayanışmasını zaten gösteriyor. Burada sizin işiniz yardım toplamak değil, kendi işinizin gereğini yapın.

Mesela, eğer bir bütçe oluşturmak istiyorsanız coronavirus salgınıyla mücadele için, buyurun, önce, milyarlarca vergi borcunu sildiğiniz şirketlerden başlayın. Burada şirketlerin listesi var; bu, sosyal medyada da bol miktarda dolandı. İyi bakınız, kimlere, hangi şirketlere rapor tutulmuş, uzlaşılan tutar neymiş ve indirim yüzdesi neymiş?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sosyal medyayı kaynak almayın, yanlış haber.

OYA ERSOY (Devamla) – Mesela Cengiz İnşaat, indirim oranı yüzde 100, verginin tamamı affedilmiş. Mesela, Gün-Er İnşaat aynı şekilde, TÜVTÜRK aynı şekilde.

Evet değerli milletvekilleri, sadece bunlar değil. Aynı zamanda, “kamu-özel iş birliği” adı altında geçmediğimiz köprüler, otoyollar, kullanmadığımız havalimanları için şirketlerinize artık boş yere ödeme yapmaktan vazgeçin.

Bu ülkede İşsizlik Fonu var, Varlık Fonu var, o kefen parası olan ihtiyat akçesi var, o fonlar bugünler içindir, bunları halk için kullanın. Yani, diyorum ki: Halkın bütçesini halk için kullanın; halk sadaka değil kendi hakkını istiyor, halka sadaka değil kendi hakkını verin, hakkı olanı verin. Halkın temel yaşamsal ihtiyaçları, gıda sağlığı, beslenme güvenliği için bu bütçeyi kullanın.

Evet, üç ayda şirket patronları ölmez ama halkın yaşaması için yapılacaklar belli: Bir: Kritik olmayan sektörler ücretli izin verilecek.

Bakın, bu da İstanbul Ömerli’de bir şantiye işçilerine imzalatılan taahhütname. Bu taahhütnamede işçilere deniyor ki: “Herhangi bir hastalık, ölüm olursa şirketin sorumlu olmadığına dair taahhütnemeyi imzalayacaksınız.” İşçiler bunu imzalamadığı takdirde işten atılmayla tehdit ediliyor. Muhtelif fotoğraflar var onları şimdi göstermeyeceğim ama biz burada fiziki mesafeyi koruyarak otururken, işçiler yığınlar hâlinde yan yana, dip dibe yemekhane kuyruklarında ve çalışmalarını yapmaya devam ediyorlar.

İki: İşten çıkarılmalar derhâl yasaklanacak. Faturaların ertelenmesi çözüm değil, halkın en temel ihtiyaçları, elektrik, su, doğal gaz parasız olacak. Halkın ne yeyip ne içeceğine dair İşsizlik Fonu'nda bulunan 131 milyar lirayı aşkın kaynağın sadece bir bölümünün kullanımıyla üç ay boyunca 15 milyon işçiye asgari ücret düzeyinde destek sağlanabilir.

Şimdi, evet, corona herkese eşit davranıyor ama tespit ve tedavide herkes eşit değil. Eşitsizliğin kaynağı da sizsiniz, sizin yarattığınız sağlık ortamı. Zenginler en ufak bir belirtide gidip testlerini yaptırır, pozitiflerse beş yıldızlı hastanelerde yatarlar ve tedavilerini olurlar.

Halka ise ne düşüyor biliyor musunuz? İşte, bunlar düşüyor. İstanbul Bakırköy Dr. Sadi Konuk Eğitim ve Araştırma Hastanesi. Buyurun, bunlar acil servis, yine yığınla hastanın birlikte olduğu yerler bunlar.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Hastane bunları yalanladı.

OYA ERSOY (Devamla) – Bakın, madem böyle diyorsunuz, gelin, burada, hemen şimdi bütün parti gruplarından 1'er kişi -ben varım, biz varız- yarından itibaren hastanelere gidelim. Yarını bile beklemeyelim, buradan hemen çıkalım, bütün kamu hastanelerini dolaşalım; durum neymiş?

LEYLA ŞAHİN USTA (Konya) – Dolaşalım.

OYA ERSOY (Devamla) – Sadi Konuk Hastanesinde başhekim herhangi bir maske olmadan dolaşiyor ve orada sağlık çalışanlarına maske dağıtılıyor “Bir ay boyunca bunu kullanacaksınız.” deniyor, “Alkolle temizleyin.” deniyor.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Yok ya!

OYA ERSOY (Devamla) – Gelin, gidip bakalım.

Şimdi, bir de Covid-19 testleriyle oynayanlar var kahkahalar eşliğinde. Yandaş Ethem Sancak'ın yeğeni Murat Sancak, vatandaşın bulamadığı testlerle birlikte çay kahve eşliğinde oyun oynuyor. Yine, Sağlık Bakanlığındaki dostları sayesinde hastaneye yatıp teste ulaşanlar var; Abdülkadir Özkan gibi.

“Özel hastanelerin ‘pandemi hastanesi’ ilan edilmesi ne anlama geliyor?” diye sormak istiyorum çünkü özel hastaneler hâlâ insanlardan para almaya devam ediyor. Burada yapılacak şey, sağlık sistemini güçlendirmek, herkese parasız, ulaşılabilir ve nitelikli sağlık hizmetini derhâl, hemen, şimdi sağlamak. Ama siz bildiğinizi yapmaya devam ediyorsunuz.

Şimdi, bugüne kadar koruma alanlarındaki doğal alanları yapılaşmaya açtınız. Salda Gölü'nde inşaat başladı, 8 HDP'li belediye başkanımızı aldınız görevden ve kayyum atadınız. Gerçekleri söyleyenleri gözaltı tehdidiyle, polisle, yargı sopsasıyla susturmaya çalışıyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OYA ERSOY (Devamla) – Ek süre rica ediyorum.

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi Sayın Ersoy.

OYA ERSOY (Devamla) – İzmir Tabip Odasının rapor paylaştığı sosyal medya hesaplarına erişim engeli getirdiniz. Yine, sosyal medya hesaplarında kendi görüntüsünü çekip paylaşan tır şoförünün söylediklerine kulak asmak yerine onu gözaltına aldınız. Diyordu ki tır şoförü: “‘Evde kal.’ diyorsunuz, nasıl olacak? Emekli değilim, memur değilim, zengin değilim; işçiyim. Çalışmazsam ekmek yok.” Bu sözler gerçekler, eğer siz kendinize güveniyorsanız gerçeklere bu kadar tahammülsüz olmazsınız. Yapacağımız şey, gerekli tedbirleri almak.

Buradan sürem bitmek üzere olduğu için son olarak söylüyorum. İdari kararlarla, genelgelerle, kararnamelerle süreci yönetemezsiniz. Bakın, bugün bir yazı geldi, artık burada nöbetçi Bakan uygulamasına da son verilmiş. Eğer Bakanlar görevini yapmazsa, milletvekilleri olarak bizler görevimizi yapmazsak sağlık işçilerine, temizlik işçilerine “Kalkın, siz en ön saflarda çalışın.” diyemezsiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Ersoy, teşekkür ediyorum. İlave süreniz de doldu.

OYA ERSOY (Devamla) - O yüzden yapılacak şey “Maaşlarımızdan para veriyoruz.” değil, eğer burada çalışmıyorsak milletvekillerine de maaşı ödenmesin. Burada, halkın başışa, sadakaya değil, kendi haklarını almaya ihtiyacı var.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, bir açıklama yapabilir miyim?

BAŞKAN – Sayın Turan, buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

5.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un görüşülmekte olan 85 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkanım, neresini düzeltereğimi inanın bilemedim.

OYA ERSOY (İstanbul) – Kendinizi düzeltereksiniz önce.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - İzin verirseniz beş on dakika konuşma hakkım vardır diye düşünüyorum çünkü çok garip konuşma oldu. Artık kızmak, darılmak değil, tebessümle izliyoruz konuşmaları. Yani hepsi problem, hepsi ihtimal dışı.

Bakınız, Sayın Başkan, örneğin, umreciler...

OYA ERSOY (İstanbul) – Ağlanacak hâlinize gülüyorsunuz, ağlanacak hâlinize. İnsan hayatı; insan hayatını koruyacaksınız, iktidarınızı değil.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ayıp ya! Bırak muhalefet konuşsun ya!

BAŞKAN – Sayın Ersoy, bakın, siz konuşurken hiç müdahale eden olmadı, lütfen...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Hanımefendi, dinlemezseniz yanlışınız var mı, belki anlayamazsınız.

OYA ERSOY (İstanbul) – Hanımefendi değil...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Beyefendi mi diyeceğim, ne diyeceğim?

OYA ERSOY (İstanbul) – Vekil desen yeter.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Vekil, dinlerseniz belki hatanız varsa revize etme imkânı bulursunuz, bir izin verin bir dakika.

Bakınız, “Umreciler dağıtıldı, tedbir alınmadı.” Bu külliye yalan Sayın Başkan. İlk bu konu gündem olduğundan bugüne kadar tüm umrecilerimiz, o ziyareti yapan insanların evlerinde karantinaya alındı, aile hekimlerimizin özel takibinde evlerinde karantinaya alındılar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Sonraki artma döneminde tüm umrecilerimizin -ki binlerce ifade edilen- hepsi yurtlarımızda misafir edildiler. On dört günün bitiminde eğer testleri negatifse evlerine gönderildi...

MURAT EMİR (Ankara) – Yok...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bugün gönderildi Murat Bey.

Yine takibimiz devam ediyor. Bugün eğer pozitifse karantina süresi uzatıldı. Yani Avrupa'nın, dünyanın çok farklı ülkelerine ziyaretler yapan arkadaşlarımız, vatandaşlarımız varken sadece bir sosyal kesimi risk olarak göstermek de bana çok garip geldi Sayın Başkan.

Onun dışında, patronlara 100 bin lira para verildiği iddiası, bu da külliye yalan. Onun tüm karşılığı işçimiz, çalışanımız, orta gelir grubumuz. Madem böyleydi de bu kanun yani 100 milyarın dağıtımına izin veren bu kanun bu Mecliste gururla, hepimizin ittifakıyla bir günde geçmedi mi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – O zaman sizin Grup Başkan Vekilleriniz geçen hafta 100 milyar zenginlere verdiklerine imza atmış oldu. Böyle bir şey olabilir mi? Ya siz Meclisi takip etmiyorsunuz ya da partinizi takip etmiyorsunuz.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Grup Başkan Vekilleri mi yönetiyor ülkeyi?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Onların hepsi vatandaşımızın lehine olan düzenlemelerdi; tüm arkadaşlarımız, partilerimiz bir arada bunu yaptılar, siz dâhil.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Siz bir torba yapıyorsunuz, mecburen, halkın yararına olduğu için...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Onun dışında, Sayın Başkan, sosyal medyadan bir evrak çıkarıp “Bunlar vergi affına tabi tutulan şirketler.” demek trollüğün başka bir versiyonu. Bir vekil sosyal medyadan evrakları paylaşır mı Allah aşkına! Sorarsın Bakana, incellersin, alırsın, bunu paylaşırsın.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Hiçbir sorumuz cevaplandırılmıyor. Bakanlar soruları cevaplamıyor.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Yanlış varsa beraber takip edip kınarız ama sosyal medyada her gün yalanlanan, her gün dalga geçilen bir belgeyi alıp da gerçek diye paylaşırsanız bu, vekillik onuruyla, Meclisin adabıyla açıklanamaz. Yapmayın ne olur Sayın Vekilim.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Nasıl bir sakıncası var?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Onun dışında, Sayın Başkan, bir evrak daha gösterdi sayın hatip, hastane fotoğrafı gösterdi.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Böyle bir usul yok Sayın Başkan.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Böyle bir usul var mı?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Hastane yalanlamış, belgesi burada.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Sayın Başkan, her şeye cevap veriyor. Böyle bir şey olabilir mi? Madde, madde...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, bitiremedim.

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi Sayın Turan.

OYA ERSOY (İstanbul) – Siyaset Meydanı yapalım, buyurun; Siyaset Meydanı yapalım, buyurun; beraber tartışalım.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Vay, vay, vay; rahatsız mı oldunuz?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Hayır, bu konuşmanın üzerinden konuşma yapıyor Sayın Başkan. Usule aykırı bu yaptığı.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, hastane yalanlamış, hastane “Böyle bir şey yok.” demiş ve bunu hâlâ belge diye burada paylaşıyor. Sayın Vekil, bura ciddi bir müessese. Gidin Twitter’da bunu paylaşın, burada bu iş olmaz. Böyle yalan belgelerle olur mu böyle bir şey!

OYA ERSOY (İstanbul) – Twitter buradan daha ciddi bir müessese şu an, sizin söylediklerinizden.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Onun dışında, zengine imkân varmış, fakire yokmuş. Bakın, eski Türkiye’de bu olabilir ama şimdi bütün insanlarımızın hepsi -zengin-fakir, BAĞ-KUR’lu-sigortalı, işçi-memur- aynı hastaneden istifade edebiliyor Sayın Başkan.

Teşekkür ediyorum.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) - Sayın Başkan, sataşmaya, hakarete söyley; her şeye cevap veriyor.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Bizi şu anda Türkiye seyrediyor, izliyor ve dinliyor, takip ediyor.

BAŞKAN – Müsaade ediniz arkadaşlar, müsaade ediniz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale)- Peki, vermeyelim bundan sonra, siz konuşun, biz cevap vermeyelim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sen konuş, sabaha kadar otur, konuş.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Her eleştiriye cevap mı vereceksiniz?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Altay, buyurun.

6.- İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın, konuşma yeri olan Meclisin zamanının gereksiz polemiklerle işgal edilmesini doğru bulmadığına, Türkiye Büyük Millet Meclisinde yaptığı basın toplantısında “Biz Bize Yeteriz Türkiye’im” başlı başına zorunlu katılım uygulandığına dikkat çektiğine ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkanım, sınırsızca konuşma talep ediyorum, peşinen.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Altay.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – İki dakika konuşsun.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Onun için bir dakika, bir dakika açmaktansa süresiz açın konuşayım Sayın Başkan.

Böyle bir şey olabilir mi ya! Şimdi...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Kürsüye mi çıkayım o zaman?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Çık.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ama öyle bir şey olur mu ya?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Siz neden söz aldınız ben merak ediyorum. 60’a göre değil, sataşmadan değil. Sayın Başkanın Grup Başkan Vekillerine, gruplara olan saygısından dolayı toleransını böyle kullanarak, on dakika yerinden her konuşmacıya yorum yaparak Meclisi çalıştıramayız ki Sayın Turan. Evet, bir sataşma vardır, bir katkı gerekir, tamam, ben saygı ve anlayışla... Biz raf elması değiliz ki burada, bak, zaman ekonomisi ve corona tehdidi nedeniyle Meclisin süratli çalışması için bir gayret ve çaba içindeyiz.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Yalan söylüyor, yalan.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Kim yalan söylüyor?

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Siz değil ya.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Siz değil, siz değil.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Yalancısınız, yalancı.

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Hayatınız yalan, hayatınız.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Efendim, kabul etmezsiniz falan, benim şimdi söyleyeceğim bir şey var Sayın Başkan.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – İade ediyoruz misliyle.

ENGİN ALTAY (İstanbul) - “Yalan söylüyor.” denince 5 bin lira yazıyor tazminat davası açılırsa, bilginiz olsun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – “Doğru söylemiyor.” diye de...

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Tehdit ediyorlar ya.

BAŞKAN – Sayın Altay, siz de Sayın Erim’i buldunuz yani bunun için.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Şimdi, bugün Türkiye Büyük Millet Meclisi Basın Bürosunda bir basın toplantısı yaptım, “Corona dayanışmasını elbette milletçe, devletçe yapacağız, yürüteceğiz ama corona dayanışmasını corona haracına ve corona vergisine dönüştürmenin bir âlemi yok.” dedim, birkaç tane de örnek gösterdim. Bir tanesi şuydu: Adıyaman Valisi şöyle bir yazı yazmış: “Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan, yevmiyeyle geçim sürdüren kesimler başta olmak üzere, Covid-19 hastalığına karşı alınan tedbirlerden dolayı mağdur olan dar gelirli vatandaşlarımıza ilave destek sağlamak amacıyla ‘Biz Bize Yeteriz Türkiyem.’ diyerek -evet ben de katılıyorum tabii ki- Millî Dayanışma Kampanyası başlatmış, kampanyayla ilgili Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının Covid-19 bağış hesap numaraları aşağıda sunulmuş olup –buraya kadar bir sorun yok- kampanyaya destek olmak amacıyla okul ve kurumlarımızda toplanan yardım paralarının ilgili hesap numaralarına yatırıldığına dair banka dekontlarının müdürlüğümüze gönderilmesi hususunda gereğini rica ederim.” Yani haraç istemiş. Sayın Cumhurbaşkanı da kızıyor “Devlet böyle haraç istemez, bu konuda dilenci durumuna kendini düşürmez.” deyince. Fakat Meclis niye var? Meclis bunun için var. Biz bu konuyu bugün Mecliste gündeme getirince aynı Ahmet Alagöz hemen saat 14.05’te yeni bir tamim yayınlamış ve bu tamimde bu sefer dekontların müdürlüklerine gönderilmemesini istemiş. Bu Ahmet Alagöz’e hitap ediyorum buradan yani ağzımı da bozmak istemiyorum ama işgüzarlığa, riyakârlığa, edepsizliğe pes diyorum sadece. İşte, daha önce bizim elimize geçen –hangi kamera bilmiyorum da- bu yazı için Türkiye Büyük Millet Meclisinde “Bunun adı edepsizliktir.” denince Ahmet Alagöz -Vali adına yazmış, Millî Eğitim Müdürü olabilir- hemen bunu düzeltmiş. İşte, Meclis bunun için var arkadaşlar, Meclis konuşma yeridir. Mecliste her şey konuşulur ve yapılan yanlışlardan yürütme ya da yürütmenin bürokratları döner. Sayın Turan her söze, eleştirel her konuşmaya cevap verme âdetine de biraz ara versin diye bu vesileyle söz aldım, bunu da belirttim ama bu iyi oldu, vesile oldu.

İşte, Sayın Bülent Turan, Meclis konuşma yeri olduğu için bu sorunlar sonradan geç de olsa düzeliyor. Bırakın millet konuşsun, düşünce özgürlüğü var, ifadeyi hürriyet var, bırakın konuşsun. Sizi eleştirirlerse, haksız eleştiri varsa çıkın, cevap verin. Hem siz birinci partisiniz. Burada “Şu kadar uluslararası anlaşmayı şu kadar kısa sürede geçirelim.” diyorsunuz, ondan sonra Meclisin zamanını, mesaisini gereksiz polemiklerle işgal ediyorsunuz. Bunu da doğru bulmadığımı beyan ediyorum.

Sayın Başkan, size de müsamahanız ve konuşma özgürlüğüne olan saygınızdan dolayı teşekkür ediyorum efendim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Turan, müsaade ederseniz Sayın Tiryaki var sırada.

Sayın Tiryaki, buyurun.

7.- Batman Milletvekili Mehmet Ruştü Tiryaki'nin, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve iktidarı yapılan eleştirilerle ilgili önlem almaya çağırıldığına, kurumların başış kampanyası için alt limit belirleyerek para topladığına ilişkin açıklaması

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Sayın Başkan, önce, Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili hatibimize “Yalan söylüyorsunuz.” dedi; bu, bir sataşma, hatibimiz kürsüden cevap hakkını kullanacak. Ayrıca grubumuzu itham eden sözler var, ona da birkaç şey söylemek istiyorum müsaade ederseniz.

BAŞKAN – “Yalancı” demedi de, “Söyledikleri doğru değil.” dedi.

OYA ERSOY (İstanbul) – Hayır.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – “Yalancı.” demedim Sayın Başkan, “Belgeler yanlış.” dedim Sayın Başkan.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Söyledikleriniz yalan, söylediklerinizin hepsi yalan.

BAŞKAN – O, yalancı anlamına gelmiyor yani.

OYA ERSOY (İstanbul) – Hayır.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Ya, yumuşatıyorsunuz Başkan, ya.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Nezaketinizden kaynaklı olduğunu düşünüyorum. Biz öyle anlayalım Başkanım.

BAŞKAN – Siz devam edin, buyurun.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Teşekkür ederim.

Şimdi, “Atfedilen belge gerçek mi?” diye soruyor milletvekilimiz. Yani “Böyle bir belge dolaşüyor, bu büyük şirketlere yüzde 90-95, yüzde 100 oranında vergi affı getirdiniz.” diyor. Bu, doğru mu yanlış mı buna cevap vereceksiniz, “Böyle bir şey yok.” diyeceksiniz. Ama asıl sorun şu: Bu 5 büyük şirketin Türkiye'deki bütün ihaleleri aldığını herkes biliyor.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Evet, beşli çete.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Yani diyelim ki son on yılda, on beş yılda 1 trilyonluk ihale verilmişse eğer, bu 1 trilyonluk ihalenin hepsi neredeyse, tamamı bu 5 şirkete verilmiş. Bu, doğru mu değil mi?

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Yüzde yüz doğru.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Yani bunların dışında bu ülkede hiç mi şirket yok, hiç mi kimse inşaat yapmayı bilmiyor.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Hadi, buna cevap ver.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Onların istediği biçimde teklif hazırlıyorsunuz, bunu herkes biliyor, onların beğenmediği teklifleri geri çekip düzeltiyorsunuz; bu, bu kadar açık bir gerçek.

Şimdi, hastane meselesi; bir tane hastane görüntüsü dolaşüyor. Biri diyor “Urfa” biri diyor “Aydın” birisi diyor başka bir şehir. Yeri sorun değil. Orası hastane değil mi, otobüs durağı mı, o görüntü nerede çekildi? Bu, coronavirüsten sonra çekilmiş bir görüntü değil mi? Hastanelerimiz bomboş mu, yoğun bakımda hiç hasta yatmıyor mu? Yani, arkadaşlarımız veya milletvekillerimiz hastanelerin bu içler acısı durumunu gösterirken yanlış bir şey mi söylüyorlar? O hastane değil de bu hastanedir ama sonuçta hastanelerimizin, acil servislerin, yoğun bakımların tıklım tıklım olduğunu herkes biliyor, sadece bunun için gerekli önlemleri alalım diyoruz.

Şimdi, “100 milyarlık yardımı herkes birlikte destekledi.” diyorsunuz ya, bir torba yasa getirdiniz ve bu torba yasada özellikle KOBİ'lerin desteklenmesine ilişkin bir madde vardı ve henüz bu madde görüşülmeden sanki yeni bir şeymiş gibi “100 milyarlık paket açıklıyoruz.” dedi Cumhurbaşkanı, daha

henüz burada yasa geçmeden. Yani emir telakki ettiniz, o 15 milyarı 30 milyara, 45 milyara çıkardınız, bu desteğe kimse karşı çıkmadı, bu kadar açık bir şey. Yani bu bizim teklifimizmiş gibi, biz sermayeye para aktarılmasını destekliyormuşuz gibi bir yansıtmanın doğru olmadığını düşünüyorum.

Şimdi, son olarak şunu söyleyeyim: Yani her şey tozpembe, her şey güllük gülistanlık, biz abartıyoruz, öyle mi?

RECEP ÖZEL (Isparta) – Öyle bir şey yok.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) - Ya, arkadaşlar, vaka sayılarına bakın ya, günde 2 bin tane yeni hasta vakası görülüyor. On gün, on beş gün, yirmi gün sonra hangi rakamlara geleceğiz biliyor musunuz? Gerçekten bu ülkede yaşayan herkes bundan ciddi kaygılar duyuyor. Bu yüzden bu tür eleştirilerle ilgili ciddi bir şekilde önlem almaya çağırıyorum.

Bir de, son olarak şunu söyleyeyim: Kurumlar neredeyse zorla para topluyor arkadaşlar. Alt miktar belirliyorlar ya. Bunu kim yapıyor biliyor musunuz? Yargıtay yapıyor, “Personel 100 TL’den aşağı olmamak üzere, hâkim ve savcılar 1.000 TL’den aşağı olmamak üzere yardım yapsın.” diyorlar ya, rayiç belirliyor Yargıtay arkadaşlar, böyle bir dönemden geçiyoruz. Ve siz bizim eleştirellerimizi abartıyormuşuz gibi, yalan dolu sözler söylüyormuşuz gibi söylüyorsunuz, bunu doğru bulmuyorum.

Çok teşekkür ederim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Hadi, yeter ya. Beş dakika ara ver Başkan, ara ver.

BAŞKAN – Efendim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Yeter ya. Konuşmacımız bekliyor.

BAŞKAN – Sayın Turan’ı da dinleyeyim.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Sayın Başkan...

OYA ERSOY (İstanbul) – Sayın Başkan, sataşmaya karşı söz istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Turan, buyurun.

8.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın, usul ekonomisine riayet ederek az konuşmaya özen gösterdiklerine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Usul ekonomisi gereği HDP’nin Grup Başkan Vekili arkadaşlarımıza cevap vermeyeceğim, eyvallah. Ama Engin Bey’in tatlı sert takılmasına şunu demek isterim: Usul ekonomisine ne kadar çok riayet ettiğimi en çok Engin Bey bilir. Bugün sözleşmelerde -14 tane hedeflememize rağmen- bir tek söz almadık. Onun dışında, sataşma oldu, Tüzük gereği kürsüye çıkma hakkımız var, çıkmadık, buradan konuştuk.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ben “Çık, konuş.” diyorum zaten, buradan on dakika konuşuyorsun, oradan iki dakika konuşacaksın.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Dolayısıyla az konuşmaya dikkat ediyoruz. Ancak sahte belge açıklayacaksınız, doğru olmayan bir beyanda bulunacaksınız, Twitter belgesini vereceksiniz, toplam bir buçuk dakika konuşmamıza da müdahale edeceksiniz; bu, doğru değil Sayın Başkan.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Hayır, bir buçuk değil.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Bu müdahaleleri yaparken de konuşmacıların konuşma içeriğinin doğru olmadığını vurgulayalım ama yalan olduğunu söyleyip bir tartışma ya da sataşmadan dolayı söz vermek durumunda da bırakmayın kürsüyü.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkanım “Doğru değil.” dedim yahu.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Ersoy.

Süreniz iki dakikadır.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, bir dakika... Hangi gerekçeyle konuşuyor?

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Tazminat ne öder Sayın Başkanım?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – 5 bin lira gider.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Tamam, 5 bin lira.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, eğer hanımefendi cevap verecekse -ki versin, saygı duyuyorum- o zaman diğer arkadaş niye cevap verdi?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – “Yalan söylüyor.” Dediniz.

BAŞKAN – Müsaade eder misiniz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Aynı konuyu konuşuyoruz.

BAŞKAN – Hayır.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Engin Bey...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – “Yalan söylüyor.” dediniz ya.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Hayır, sizin...

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade edin ...

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Ben, yalana yalan...

ENGİN ALTAY (İstanbul) - 5 bin lira da tazminat davası aldıracağız.

BAŞKAN – Bir dakika...

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Soru-cevaba döndüğü için...

BAŞKAN – Sayın Turan, o zaman bir bilgi vereyim, müsaade edin.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Konuşsun Sayın Başkan, razıyım ama doğru değil İç Tüzük gereği.

BAŞKAN – Müsaade edin. Sayın Oluç ile Sayın Beştaş bir toplantı için ayrıldıklarından Grup Başkan Vekiline vekâleten Sayın Günay ile Sayın Tiryaki'yi görevlendirdiler.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Biliyorum, Grup Başkan Vekiliyim zaten.

Lütfen, Sayın Başkan, bu uyarınız da gereksiz, şöyle gereksiz: Ben, zaten az önce arkadaşımızla ilgili... Sayın Grup Başkan Vekili, konuyu biliyorum.

BAŞKAN – Yani ben açıklama yapmayayım mı sizin bu söylediğinizden dolayı?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ama diyorum ki: “Konuşmayla ilgili eleştiriye cevabı Sayın Grup Başkan Vekili verdi zaten, o zaman vekil niye konuşuyor?” diyorum.

BAŞKAN – Sayın Grup Başkan Vekili aynı zamanda şunu söyledi: “Sataşmadan dolayı da arkadaşımızın da söz hakkı bakidir.”

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Evet, evet.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Olur mu böyle bir şey, size bile muhalefet yapıyor.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Şimdiye kadar bitmişti ya.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sonra, Engin Bey “Bülent Bey çok konuşuyor.” diyor.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Ersoy.

OYA ERSOY (İstanbul) – Bitti mi?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bitti.

BAŞKAN – Sayın Ersoy, bitti, buyurun.

VII.- SATAŞMALAR İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

OYA ERSOY (İstanbul) – Sadece şunu söyleyeceğim. Burada gösterdiğim hiçbir şeyi sizin ifadenizle yalan olarak nitelendiremezsiniz. Bu halk gerçeklerin ne olduğunu, kimin gerçeği söylediğini çok iyi biliyor. O yüzden sizin ağzınıza değil kalkıp Türk Tabipleri Birliğine bakıyor.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Hadi oradan! Türk Tabipleri Birliğini dikkate bile almıyor.

OYA ERSOY (Devamla) – Hayır, hekimlerin ne dediğine bakıyor ve o yüzden siz buna yasaklama getirmek zorunda kalıyorsunuz. Artık bırakın bunu. Bakın, uyarıyorum, şu an gülüyorsunuz, ağlanacak hâlinize gülüyorsunuz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Gülüyorsunuz, Twitter'dan belge sunuyorsunuz.

OYA ERSOY (Devamla) – Bu, sizin herhangi bir dönemdeki yaptıklarınızı tekrar etmenizi gerektirecek bir süreç değil. Böyle kendi iktidarınızı da koruyamazsınız, ekonomik kriz karşısında yaptıklarınızı tekrar ederek...

RECEP ÖZEL (Isparta) – Hadi oradan!

OYA ERSOY (Devamla) – Aynen, aynen.

...Neoliberal politikalarla sadaka dağıtarak, dini kullanarak bu halka yedirdiğiniz gibi yapamazsınız bu süreci, ölüm kalım süreci bu süreç. O yüzden halkın sağlığı için gerekli önlemleri bu Meclis almak zorunda, bu kadar net. Bu Meclis bu önlemleri almak zorunda. Ve bunu almayan...

RECEP ÖZEL (Isparta) – Hadi, al bakalım. Hadi, al.

OYA ERSOY (Devamla) – “Hadi, al.” ne demek, sen almak zorundasın. Orada halkın adına oturuyorsan birlikte almak zorunda bu Meclis. Yapılacaklar belli. Gelin, bunların her birini tek tek yapalım. Deminden beri gösterdiklerime inanmıyorsanız -bu Meclis ne güne duruyor, her grup kaç defa araştırma önergesi verdi- yeniden öneriyorum. Gelin, hemen, hemen şimdi buradan çıkarak hastaneleri dolaşalım; ben varım, sizi de davet ediyorum.

İyi çalışmalar. (HDP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, Twitter'dan belge olmaz.

BAŞKAN – Sayın Turan, Twitter'dan belge olmayacağı kayıtlara geçti.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Teşekkür ediyorum Başkanım, bir tanesiniz.

V.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

2.- İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınması ve Tebdiline İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1595) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 85) (Devam)

BAŞKAN – Gruplar adına son konuşmacı, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Fikret Şahin.

Buyurun Sayın Şahin. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama başlamadan önce, coronavirüs salgını sebebiyle hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet diliyorum, tedavileri devam eden vatandaşlarımıza da acil şifalar diliyorum.

Evet, tüm dünyada olduğu gibi, biz de ülkemizde coronavirüs salgınıyla mücadele vermeye çalışıyoruz. “alışıyoruz” diyorum, keza, bu mücadele yeteri kadar mı? Bunu da sormak zorundayım nk bir hekim gözüyle baktığımız zaman, maalesef yeteri kadar mücadele ettiğimiz kanısında değilim. Eksiklerimiz var ve bir an önce bunları tamamlamak durumundayız. Bu eksiklikleri de iki başlık altında toplayabiliriz: Bir, sağlık hizmetlerindeki eksiklikler ve tamamlanması gerekenler; diğeri de, sosyal hizmetler bakımından yapmamız gerekenler.

Sağlık hizmetlerindeki eksiklerin başında, öncelikle, bu salgınla en n safhada hayatları pahasına mücadele eden sağlık personelimizin, sağlık çalışanlarımızın kişisel koruyucu ekipmanlarının eksikleri geliyor ve bir an önce bu eksikliklerin tamamlanması hayati önem taşıyor. Bu vesileyle, sağlık emekçileri arkadaşlarımıza da hizmetlerinden dolayı çok teşekkür ediyor, hepsine en derin minnet ve saygılarımı ifade ediyorum.

Diğer bir husussa, coronavirüs enfeksiyonu şüphesi olan hastalar ile kronik hastalıkları olan hastaların başvurduğu hastaneler maalesef aynı, ayrılmadı. Ayrılmadığı için de riskli grup ile bulaşıcı grup aynı hastanede hizmet almak durumunda kalıyorlar ve enfeksiyon artıyor. Aynı zamanda, bu salgın esnasında en büyük risk altında olan sağlık çalışanları da yine bu bulaşıyla yüz yüze kalıyor. O nedenle, zaman kaybedilmeden hastanelerin ayrılmasında büyük fayda var. Böylece hem riskli grupla bulaşıcı grubu birbirinden ayırmış oluruz hem de ileriki dönemlerde bu riskten sağlık personelinin de bir kısmını koruyarak yedek bir sağlık personeli gücümüzü de kronik hastalıklarla ilgilenen hastanelerde koruma altına almış oluruz.

Diğer bir nokta ise, son zamanlarda da bir hayli kamuoyunun gündemine geldi, özel hastanelerin coronavirsl hastaları kabulüne ait çekincelerle ilgili haberler alıyoruz. Bu noktada gerekli nlemleri Bakanlığın ivedilikle alması gerekmektedir. Ayrıca, vatandaşlarımız normal bir sağlık problemi için dahi hastaneye başvuramamaktadır ve bu özel hastanelerden de rahatlıkla faydalanabilmesi açısından bir an önce Bakanlığın zel hastanelerin almış oldukları sağlık hizmetlerindeki ek katkı payını bu süreçte hiç olmazsa kaldırması gerektiğini ivedilikle ifade etmek istiyorum. Yine, özellikle yoğun bakım konusunda sıkıntılar yaşıyoruz. şehir hastaneleri açılırken kapatılan hastanelerinin de hizmete uygun olanlarının bir an önce tekrar hizmete alınarak yoğun bakım üniteleri hâline dönüştürülmesinde büyük fayda var.

Yaşadığımız salgın yine sosyal hizmetler alanında da eksiklikleri bize gösterdi. Bakınız, bu salgın da tıpkı bir deprem gibi, sel felaketi gibi bir felakettir, bir afettir. Ve bu felaket, afet durumlarında Kızılay vatandaşlarımızın nasıl barınma, yeme ve hijyen ihtiyaçlarını karşılıyorsa aynen bu salgın da bir felakettir ve biz de maalesef Kızılayı bu süreçte sahada göremiyoruz, Kızılay mutlaka görevini yerine getirmelidir. Türkiye’de göremediğimiz Kızılayı, İtalya’ya gemiyle yardım gönderirken, İspanya’ya uçakla yardım gönderirken görüyoruz. Bakınız, dn Trump ne diyor biliyor musunuz: “Ventilasyon cihazlarını yapmaya başladık. nce kendi ihtiyacımızı karşılayacağız, daha sonra ihtiyacı olan ülkelere vereceğiz.” diyor. Ben Kızılayı bir milletvekili olarak öncelikle kendi ülkemdeki kendi yoksul vatandaşlarımıza hizmet ederken görmek istiyorum. İtalya’ya gemiyi daha sonra göndersin, İspanya’ya gemiyi daha sonra göndersin. Bu arada, Kızılay, evet, dışarıya yardım götürürken vatandaşlar da iktidardan yardım bekliyor. İktidar ne yapıyor? İktidar da yardım kampanyası açarak vatandaştan fedakârlık bekliyor. Evet, iktidar yetkililerine buradan seslenmek istiyorum: Bakınız, vatandaşlar kimlerden fedakârlık bekliyor biliyor musunuz? Kamu-zel iş birliği modeliyle Hazine garantili döviz bazında ödeme yaptığımız otoyol, köprü, tünel, havaalanı ve şehir hastaneleri işletmecilerinden, işte o

bir avuç müteahhitten, yandaş müteahhitlerden bu dönemde fedakârlık bekliyor vatandaşımız. Yine, kimlerden fedakârlık bekliyor? Kızılayı kullanarak vergiden mi kaçınıyor, vergi mi kaçırıyor ne olduğu belli olmayan doğal gaz ve elektrik dağıtım şirketlerinden fedakârlık bekliyor. Hiç olmazsa vatandaşın faturalarını üç ay süreyle, sıfır faizle ertelemelerini bekliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi Sayın Şahin.

FİKRET ŞAHİN (Devamla) – Ve yine, vatandaşımız Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinden, TÜSİAD’dan, MÜSİAD’dan, TESK gibi kurumlardan vatandaşın işsiz kalmaması yönünde fedakârlık bekliyor.

Vatandaş fedakârlık beklerken siz “Biz Bize Yeteriz Türkiyem” kampanyası yapıyorsunuz. Evet, biz bize yeteriz çünkü Kurtuluş Savaşı’nı veren bir milletiz ama siz maalesef 5 tane müteahhide on sekiz yıldır yetemediniz. Ne diyorsunuz? “Dünya 5’ten büyüktür.” Şimdi, işte “Türkiye 5’ten büyüktür”ü gösterme zamanınız gelmiştir. Türkiye’nin 5 tane müteahhitten büyük olduğunu göreceğiz hep birlikte. O müteahhitlerden vatandaş adına fedakârlık bekliyoruz ve bunu takip ediyoruz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.04

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 16.20****BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ****KÂTİP ÜYELER: Nurhayat ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa), Emine Sare AYDIN (İstanbul)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 76’ncı Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

85 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon? Yerinde.

1’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Madde üzerinde gruplar adına ilk söz, İYİ PARTİ Grubu adına Sayın İbrahim Halil Oral’a aittir.

Buyurun Sayın Oral. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; uluslararası sözleşmeler hakkında İYİ PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, küresel bir salgın olarak ülkemizi de etkileyen coronavirus sebebiyle, dün akşamki verilere göre 13.531 vatandaşımız enfekte olmuş, maalesef 214 vatandaşımız hayatını kaybetmiştir. Bu vesileyle, hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Yüce Allah’tan rahmet, yakınlarına ve milletimize başsağlığı diliyorum.

Bu süreçte, üstün gayret ve fedakârlık gösteren sağlık çalışanlarımıza teşekkürlerin en güzeliyle Allah razı olsun diyorum.

Salgınla alakalı yapıcı eleştiri olarak kabul edilmesini istediğim birkaç konuyu da ifade etmek istiyorum. Öncelikle, aile hekimlerimiz başta olmak üzere bütün sağlık çalışanlarımız steril maske, gözlük ve tulum sıkıntısı çekmektedirler. Sayın Bakan “Gönderiyoruz.” demektedir ama bize günde 10-15 sağlık çalışanı ulaşmakta ve bu yöndeki sıkıntılarını dile getirmektedirler. Eczacı arkadaşlarımız, kardeşlerimiz kendilerine doktorların sürekli gelerek maske ve dezenfektan talep ettiklerini ve onlar da maliyetine vermeye çalıştıklarını anlatıyorlar. Bu durum Ankara’da, İstanbul’da, Kırkkale’de ve diğer şehirlerimizde de hep böyledir.

Sağlık çalışanlarımız farklı bir kulvarda âdeta millî bir mücadele vermektedirler. Görünmeyen bir düşmana karşı verilen mücadeledeki sağlık ordumuza maske ulaştırılmamak, Sakarya Savaşı’nda orduya “Silah yok, kurşun yok.” demek gibi bir şeydir.

Bir diğer husus da yakınlarının bilgilendirilmesi konusudur. Ankara Şehir Hastanesinde, Zekai Tahir Burak Hastanesinde bizzat takip ettiğim birkaç hastayla alakalı ne hasta yakınları bilgi alabilmekte ne de biz aradığımızda bize bilgi verilmektedir. Bu durum ülkede korkuya ve paniğe sebep olmaktadır. En azından sürekli olmasa da belli vakitlerde hasta yakınları bilgilendirilmelidir.

Aynı şekilde, hayatını kaybeden vatandaşlarımızın definleriyle alakalı bir bilgi kirliliği mevcuttur. Bazı vatandaşlarımız definlerin kendilerine bilgi verilmeden yapıldığını hatta rahmetlilerin yakınları, coronavirus olduklarından dâhi bilgi sahibi olmadıklarını bildirmektedirler. Sosyal medyada doğruluğu

teyde muhtaç görüntüler dolaşmakta, yol kenarında, açık arazilerde definler yapıldığı görülmektedir. Bunların aslı astarı tespit edilmeli ve topluma doğru bilgi açıklanmalıdır. Bütün bu hususlarla alakalı Sağlık Bakanlığımızın tetkikler yapması ve çözüm üretmesi şarttır.

Kıymetli milletvekilleri, salgın bir sağlık krizi yaratmıştır ancak hepimizin bildiği gibi bunun bir de ekonomik boyutları vardır, bütün dünya bu ekonomik boyutla yüzleşmektedir. Ancak başta Avrupa ülkeleri olmak üzere pek çok devlet halkını mağdur etmeyecek tedbirler almaktadır ve alabilmektedir. Hatta ekonomisi bizden geri olan Türk Cumhuriyetleri'nde, örneğin Kazakistan'da sağlık çalışanlarına risk durumuna göre 20 maaşa kadar prim verilmekte, Özbekistan'da pek çok kamu hizmeti ücretsiz hâle getirilmekte, Azerbaycan'da devlet kasasında virüsle mücadele fonu oluşturulmaktadır. Türkiye'de ise durum faciadır. Devlet, ekonomi kalkanı olarak açıkladığı tedbirlerde palyatif çözümler sunmuş, büyük sermayeye kolaylık, vatandaşa ise kolonya vereceğini söylemiştir. Büyük sermaye kolaylıklarını görmekte ancak vatandaş daha kolonyasına bile ulaşamamıştır. Avrupa'yı geçtim, vaka sayıları çok az olan Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Azerbaycan, Kırgızistan gibi ülkelerde sokağa çıkma yasağı ilan edilirken Türkiye'de hâlâ "Herkes kendi OHAL'ini ilan etsin." denilmektedir. Üstüne üstlük tarih boyunca unutulmayacak, millet vicdanında asla yarası kapanamayacak bir uygulamayı da dün Sayın İçişleri Bakanından duymuş olduk. Millet İttifakı tarafından kazanılan Ankara ve İstanbul Büyükşehir Belediyelerinin Hükûmetten önce davranıp başlattıkları dayanışma kampanyalarının hesaplarına bloke konulmuştur. Cenab-ı Allah Kur'an-ı Kerim'de "İyilikte ve hayırdan yarışınız." buyurmaktadır, iktidar ise resmen tek parti dönemindeki zihniyetle "Yardım toplanacaksa da bunu ancak biz toplarız." diyerek Nevzat Tandoğan kafasında bir uygulama başlatmıştır.

Saygıdeğer milletvekilleri, Belediye Kanunu açıktır. Belediyeler hiçbir yoruma muhtaç olmayacak şekilde bağış toplayabilir. Bu ortadayken, hileşeriyeyle, bugün sivil toplum kuruluşlarına uygulanan yasal düzenlemeyi belediyelere uygulamak çok açık bir yanlıştır. İslam hukukunda, medeni hukukta ve evrensel hukukta, her zaman söylediğim gibi, iki şey birbirinden farklıdır. Biri kasıt, diğeri hatadır. Eğer İçişleri Bakanlığı bu işi hatayla yaptıysa bugün Grup Başkan Vekilimiz Sayın Müsavat Dervişoğlu'nun da basın toplantısında belirttiği gibi "1 nisan şakası" diyerek hatasını düzeltmesi gerekir. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar) Ha, eğer durum kasıtlıysa, kimse kusura bakmasın, bu milletin dayanışma duygularına karşı işlenmiş bir insanlık suçudur, bir gaffettir, hatta dalalettir.

Kıymetli milletvekilleri, siyaset biliminde devlet bir toplumsal sözleşmedir. Yüzlerce, binlerce yıldır insanlar bir kısım hak ve iradelerini devlete teslim ederek korunma sağlamaktadırlar. Bu korunma, dâhilî ya da haricî düşmanlara karşı korunma olabildiği gibi, sağlık sorununa ya da ekonomik krize karşı da korunmayı içerir. Vatandaş vergi verir, devlet de o vergiyle vatandaşa hizmet eder. Bugün AK PARTİ iktidarı binlerce yıllık bu toplumsal sözleşmeyi bozma noktasına gelmiştir. Vatandaş kendi OHAL'ini ilan edecekse, kendi ekonomik krizine Cumhurbaşkanının verdiği IBAN numarasına para yatırarak çözüm bulacaksa devletin ne manası kalmaktadır. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar) Hele ki Türk devleti gibi ebet müddet bir yapının, Hunlardan, Göktürklerden Osmanlı'ya ve Cumhuriyete kadar süren bir devlet geleneğinin sahibi olan milletimiz bunu asla kabul etmeyecektir. Bağış kampanyası yapıp kamu kurumlarına, memurlarımıza "Sen maaşından 200 lira vereceksin, sen 500 lira vereceksin." demek Hükûmetin açık ve seçik bir acziyettir. Vatandaş maaşından dünya kadar vergiyi zaten vermektedir, üstüne bir de -turnak içinde söylüyorum- zorunlu bağış mı yapacaktır? Bu böyle mi olur arkadaşlar? Üstüne bir de muhalefet belediyelerinin yardımlarını da engellemeye çalışmanız gelince, sizin iyi niyetli olduğunuzu düşünmemiz asla mümkün olmamaktadır. Tabiri caizse AK PARTİ virüsle birlikte siyaset yapmakta, bir coronavirus ittifakı kurmaktadır. Milletimizin biyolojik ya da siyasi virüslere artık tahammülü kalmamıştır.

Sayın Cumhurbaşkanımız bari bu dönemde, bir an önce, sadece AK PARTİ Genel Başkanı olmadığını, 82 milyon insanın Cumhurbaşkanı olduğunu hatırlamalı ve ona göre siyaset yapmalıdır. İktidar, resmen bu virüs meselesini siyasi ranta çevirmeye çalışmaktadır; “Muhalefete nasıl zarar veririm?” derdiyle hareket etmekte -virüs gündeminde sağlık çalışanlarının bulunmadığı- eldiven ve maskelerle Kanal İstanbul ihalesi yapmakta, kapalı kapılar ardında infaz düzenlemesi planlamaktadır. Hatta vazgeçilirse burada Bekçi Kanunu Teklifi bile görüşecek durumdaydık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi Sayın Oral.

İBRAHİM HALİL ORAL (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Türkiye kadim bir devlettir; çadır devleti değildir, muz cumhuriyeti değildir, hele şahsın devleti hiç değildir.

Değerli milletvekilleri, bu görüşlerimi sizinle paylaşırken yüce heyetimizi saygıyla selamlıyor, milletimize geçmiş olsun diliyor, hürmetlerimi sunuyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Turan.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

9.- *Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Ankara Milletvekili İbrahim Halil Oral'ın görüşülmekte olan 85 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesi üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve bağışın gönüllülük esasına dayandığına, zorlama ve baskı iddialarını reddettiklerine ilişkin açıklaması*

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli konuşmacıyı dikkatle dinledim. Bakınız, teknik tartışma yapmak, vaktinizi almak istemem ama kanunen bir engel var, bunu dün konuşmuştuk, bunu bir yere bırakıyorum fakat diğer taraftan, “bağış” zaten, adı üzerinde gönüllülük esaslı olan bir işlem, bunun dışında yapılan ne varsa doğru bulmuyoruz. Bağış, gönülden gelen bir işlemdir. Cumhurbaşkanımızın daveti var, imkân olan bütün insanlarımıza. Garibanlarımız için bir kampanya başlatıldı, buna, isteyen, gönülden, yüreğinden gelen kim varsa destek olur, bunun dışındaki bir zorlama, baskı vesaire iddiaların hepsini biz reddediyoruz.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Yürekten desteklediğinizi açıkladınız hatibimizi, teşekkür ederim.

V.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) *KANUN TEKLİFLERİ (Devam)*

2.- *İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınması ve Tebdiline İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1595) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 85) (Devam)*

BAŞKAN – Evet, Sayın Başaran, buyurun.

HDP GRUBU ADINA AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Değerli arkadaşlar, ben de herkesi saygıyla selamlıyorum.

Dünya gerçekten bir eşikten geçiyor, belki birkaç yıl sonra “coronadan önce” ve “coronadan sonra” diye söze başlayacağız. Çünkü dünya kendiyle de biraz yüzleşiyor. Tabii, dünya kendiyle, siyasetiyle, yürüttüğü siyaset biçimiyle yüzleşirken -çünkü bu hastalık bir insan icadı olmayabilir ama insanların doğaya yaklaşımının aslında bir sonucu olarak ortaya çıkmış bir hastalık, tıpkı daha önceki

virüsler ve salgınlar gibi- maalesef Türkiye’de AKP iktidarı kendiyile, siyasetiyle yüzleşeceğine, bu dönemi böyle bir fırsat olarak görüp yaklaşacağına, birçok arkadaşımızın da ifade ettiği gibi, maalesef bu coronaya bir siyasi fırsat, muhalefeti ezme fırsatı, kendi ideolojisini toplum içerisinde örgütleme fırsatı ve önümüzdeki seçimde bu coronanın yarattığı etkiyle tekrar bir biçimde başarılı olma hevesiyle yaklaştığını görüyoruz.

Değerli arkadaşlar, bu konuyla ilgili iki konu üzerinde konuşacağım: Şimdi, bir, biz biliyoruz ki tıpkı diğer birçok mesele gibi bu corona meselesinin sağlık açısından etkileri var, toplumsal açıdan etkileri olacak; psikolojik olarak, ekonomik olarak etkileri olacak ama bu Mecliste de çok az konuşulan, aslında iktidarın da gündeminde çok az olan, tıpkı diğer bütçeler gibi, bu meseleden en çok etkileneceklerden en büyük kesim de maalesef yine kadınlar olacak.

Şimdi, dünyanın birçok örneğinde araştırılan ve istatistiklere de yansıyan bir durum var ki coronanın pandemi olmasından sonra ya da salgının yaygınlaşmasıyla beraber “Evde kal.” çağrıları yapıldıktan sonra, tabii ki biz parti olarak “Evde kalın.” çağrılarını en yüksek sesle ifade edeniz. Buradan bir kez daha özellikle halkımıza “Evlerinizde kalın, coronaya karşı iktidar sizi korumayacak, onun için siz kendinizi koruyun.” diye bir daha çağrı yapalım. Tabii ki evde kalmayı en çok savunanlarız ama bildiğiniz gibi kadına yönelik şiddetin, kadın cinayetlerinin en fazla işlendiği yerler evlerin içi çünkü kadına yönelik şiddet ve cinayet eylemlerinin failleri genel olarak -büyük çoğunlukla- kadınların eşleri, sevgilileri. Dünyada, özellikle Çin’in Wuhan kentinde salgının yaygınlaşmasıyla beraber kadına yönelik şiddet vakaları yüzde 90 artmış. Bakın, Türkiye’de de koronavirüs gündeme geldiği tarihten bugüne, 11 Marttan bu yana 18 kadın katledilmiş erkek eliyle, erkek şiddetiyle ve bunların 12’si evin içerisinde olmuş. Yani işte, bizim çağrı yaptığımız, “güvenli” diye gösterdiğimiz evlerin içerisinde kadınlar katledilmiş. Ama maalesef, bugüne kadar, iktidar cephesinde bu konuyla ilgili herhangi bir hazırlık yok, herhangi bir çalışma yok; hatta, var olan mekanizmalar bile doğru ve düzgün bir biçimde işletilmiyor.

Bakın, kadın sığınaklarının birçoğunda sığınaklara kabul koşulu olarak kadınlardan artık darp raporu isteniyor. Darp raporunu polis alacak. O yüzden, kadınlar buraya gitme konusunda büyük çelişki içerisinde ve gidemiyorlar. Kadın sığınaklarının kendisinde şu anda güvenli bir ortam yok. O açıdan, kadın sığınakları, kadınların gidebileceği, başvurabileceği bir mekanizma hâlinde değil.

Alo 183 Hattı var. Alo 183 Hattı’nı -arkadaşlarımız deneyerek bunu tespit ettiler ki- açanlar kadın ve uzman değil. Yani kadınlar, bilgi alabilecekleri uzmanlardan ve yine güvenebilecekleri kadınlardan bilgi alamıyorlar.

Bu koronavirüsün ortaya çıkmasıyla beraber yine istatistiklerde ortaya çıkan bir sonuç var ki, zaten güvencesiz olarak çalışan kadınların birçoğu ya işlerinden çıkarılmış ya da ücretsiz bir biçimde izne ayrılmaya zorlanmış. Kadınların zaten şiddeti kabullenmelerinin en büyük nedeni birçok zaman ekonomik olarak kendilerini yürütememelerinden kaynaklanıyor. Bir kadının, şiddete uğradığında, şiddete uğradığı mekândan uzaklaşmak için ekonomik olarak ayaklarının üzerinde durabilme olanaklarına sahip olması gerekiyor ama maalesef, kadınlar işlerinden edildikleri zaman şiddet ortamlarından uzaklaşma olanaklarını elde etmiyor ve mecbur bir biçimde bu şiddetle yüz yüze kalmak, maruz kalmak zorunda kalıyorlar.

Şimdi, biz, buradan bir kez daha çağrı yapmak istiyoruz: Bu sürecin içerisinde Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı mutlaka olmalı, bütün şehirlerde bu kadına yönelik şiddetin engellenmesi için koordinasyonlar mutlaka kurulmalı. Alo 183 Hattı ciddi bir biçimde aktifleştirilmeli ve kadınlar ulaştıklarında uzman kişilerden bilgi alabilmeli ve ulaşabilmelidirler.

6284 sayılı Kanun var ama şu anda adliyelerin birçoğu kapalı olduğu için ve kadına yönelik şiddet ya da kadınlara ve çocuklara karşı işlenen suçlar acil işlerden görülmediğinden, bu kanun için başvuru yapan kadınlar bunun korumasından yararlanamıyorlar. O açıdan, 6284 sayılı Kanun'un işletilmesi için adliyelerde, özellikle kadına ve çocuklara yönelik suçlar acil işlerden kabul edilmeli ve kadınlara bu ilan edilmeli, bu yaygınlaştırılmalı. Yani kadınlar, şiddete uğradıklarında, gittiklerinde bu kanun çerçevesinde korumadan yararlanabileceklerini bilmeleri gerekiyor.

Sığınaklar... Dünya örneklerinde yine gördüğümüz gibi bu pandeminin daha da yayılmasıyla beraber sığınaklar bir biçimde karantina alanları hâline getirilmiş, o açıdan, sığınakların daha da artırılması, kadınların uğramış oldukları şiddet sonucunda ola ki gidip yerleşebilecekleri yerlerin yaratılması gerekiyor.

Şimdi, biz bu çağrılar yapıyoruz, iktidarın bunu yapması gerekiyor. Şimdi, iktidar ne yapıyor? Yine bir fırsatçılığı ifade edelim. Geçen hafta, yani 22 Mart tarihinde aralarında Batman Belediyemizin de olduğu 8 tane belediyemize kayyum atandı. Kayyumların, biz, kadın düşmanı olduğunu, Kürt düşmanı olduğunu buradan söylediğimizde iktidar partisi tarafından çokça itirazlar geliyor ama ben, kayyumun yaptığı ilk icraatları söyleyeyim varsın halkımızın takdirine kalsın, buradaki arkadaşlarımızın takdirine kalsın.

İlk iş, belediyenin "web" sitesindeki Kürtçe butonunu kaldırmak. Açıklama ne? "Orada biz yeni bir düzenleme yapıyoruz, teknik bir mesele." Teknik bir mesele olduğunda "web" sitesi kapatılır ama ilk Kürtçenin kaldırılması, aslında, belediyelere niye kayyum atandığının arka planında, beyinlerin arka planında, iktidarın gizli ajandasında ne olduğunu açık bir biçimde ortaya koyuyor. Yine, ilk faaliyetlerinden biri neydi arkadaşlar? Biz kadın sistemimize, eş başkanlık sistemimize bir saldırı olduğunu ifade ediyoruz ve bunun bir sonucunu da biz yine Batman'daki kayyumda gördük: Kadın Müdürlüğünün başına bir erkek getiriliyor. Bu iktidar nerede bir kadın görse başına bir erkeği; söz söyleyecek, onun adına karar alacak birini koymasına gerekiyormuş gibi bir yaklaşım içerisinde. İşte, iktidarın aslında bir taraftan da kadın düşmanı siyasetinin bir göstergesidir. Bütün kayyumların, ilk geldiklerinde yaptıkları etkinlik buydu. Bakın, istatistikleri söylüyorum; kadına karşı şiddetin bu kadar artacağı öngörülen, kadın cinayetlerinin artacağı öngörülen, mekanizma ihtiyacı olan bu günlerde bir kadın müdürlüğüne niye bir erkek atanır, niye atanır? İşte, bu, aslında, dediğimiz gibi, yerel yönetimlerde bizim oturtmak istediğimiz sisteme nasıl bir saldırı olduğunun göstergesi olarak karşımızda duruyor. Önceki kayyumlarda da aynı şekilde yapılmıştı, kayyum ilk geldiğinde kadın kurumları ya kapatılmış ya işlevsiz hâle getirilmişti. Bence siz, kadın kurumlarımızla uğraşmaktansa, bu şiddetin önüne nasıl geçeceğimiz konusunda fikir üretirseniz gerçekten daha sağlıklı sonuçlar alabilirsiniz.

Yine, dediğim gibi, biz bu kadar öneri sunarken AKP iktidarı ne yapıyordu? 2 belediye eş başkanımızı gözaltına aldı; yine, hiçbir somut delil yoktu ortada arkadaşlar. Ben defalarca burada, gözaltına alınan, tutuklanan belediye eş başkanlarımızla ilgili iddianameleri, sorulan soruları ifade ettim. Burada da iki şey sorulmuştu: Birinci olarak, ön seçim sürecinde katılmış oldukları eylem ve etkinlikler, yaptıkları propaganda çalışması; ikinci olarak da eş başkanlık sistemimiz sorulmuştu: "Siz eş başkanlık sistemini uyguladınız mı?" Bu gizli kapaklı yaptığımız bir iş değil arkadaşlar; HDP olarak, şurada, bu Mecliste verdiğimiz büyük mücadele sonucunda -Siyasi Partiler Kanunu'na- partiler açısından eş genel başkanlık düzenlemesini, hep beraber, bu Meclisten geçirerek yasallaştırdık. HDP olarak yerel seçim döneminde yaptığımız bütün propagandalarda, biz, eş başkanlık sistemiyle yani kadın ve erkeğin eşit yönetimiyle, eşit aklıyla yöneteceği bir sistemle yöneteceğimizi ifade ettik. Bu, gizli kapaklı yürüttüğümüz bir çalışma değildi; bunda herhangi bir kamu zararı da yoktu ama mesele, AKP, zaten bu koronavirüs günlerini de kendine oluşturmak istediği tekçi, muhafazakâr, Kürt düşmanı,

kadın düşmanı sistemini daha da oturtmak üzerine bu saldırıları geliştiriyor ama buradan bir kez daha ifade edelim: Biz, HDP olarak, ne oluşturmak istediğimiz demokratik, kadın özgürlükçü, komünal yerel yönetimler bakış açısından geri adım atacağız ne de sizin bize dikte ettiğiniz gibi toplumsal roller içerisine bizi büründüğünüz kadın rolleri içerisinde olmayacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Devamla) – Kadınlar olarak hem sizin yürüttüğünüz kadın düşmanı, kadın karşıtı siyasetinizle hem de toplumda yerleştirmek istediğiniz bu toplumsal cinsiyet ayrımcılığıyla her alanda mücadele etmeye devam edeceğiz. Belediyeler bizimdi, eş başkanlık sistemimize tekrar geleceğiz. Müdürünüzü alabilirsiniz, daha önce de söylemiştik, o kadın müdürlükleri bizimdir. Biz, orada, yine siyasetimizi, bakış açımızı ve kadınlarla dayanışmayı ilerletmeye devam edeceğiz.

Teşekkür ederim arkadaşlar. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Engin Altay.

Buyurun Altay. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan, sizi ve yüce Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, Sayın Cumhurbaşkanımıza dün samimi ve halisane bir çağrıda bulunmuştum. Şimdi, bugün, Sayın Cumhurbaşkanımız vatandaşlarımızın belediyelerimize yapacakları şartsız, gönüllü bağışları engelleyen tutumuna gerekçe olarak “Devlet içinde devlet olmanın anlamı yoktur ve bütün bu işleri ben yapacağım kimse karışmasın.” mesajı vermiş.

Sayın Cumhurbaşkanını, belediyeleri kapatacağın o zaman. Sayın Cumhurbaşkanımıza, birisi, Anayasa'nın 127'nci maddesini ve bu maddeye dayalı olarak yürürlükte olan 5216 ve 5393 sayılı Kanunları hatırlatmalıdır. Devlet yardım ediyor. Belediyeler kampanya başlatmış değil; belediyeler, kendi imkânlarıyla, şu anda evde kalmak zorunda kalan aç açık vatandaşlarımızın imdadına kendi bütçeleriyle yetişmeye çalışıyor, tıpkı devlet gibi; biri genel yönetim, merkezî yönetim, biri yerel yönetim. Sayın Cumhurbaşkanımız diyor ki: “Bir dakika, sen karışma.” “Karışma.” da demiyor, “Bağışları kabul etme.” diyor. Sayın Cumhurbaşkanım, size kim yanlış bilgi veriyor bilmiyorum, sizi yanıltıyorlar. Belediyelerimiz 2860 sayılı Kanun'a göre bir kampanya açmış da buradan yürüyor değil. Öyle bir şey olsa belediye başkanlarımız bunun için valiliklerden izin alınması gerektiğini bilir ve ona göre bir yol yürür. Belediyelerimiz 5216 ve 5393 sayılı Kanunların kendilerine verdiği yetki çerçevesinde şartsız bağışları kabul ediyorlar ve bunu evlerinde kalan aç açık insanlara hizmet olarak nakdî ve aynı olarak iletiyorlar, bir köprü vazifesi görüyorlar. Şimdi, Cumhurbaşkanını diyor ki: “Devlet olarak ben yardım ediyorum ama yetmiyorum, kasam boş. Ey ahali, herkes para toplansın, getirsin.” Belediye başkanları bunu söylemiyor, zaten yardımını yapıyor, şartsız bağışları kabul edeceklerini söylemişler. Sen belediyeye “Şartsız bağış yapamazsın.” diyorsun. Hep söylüyoruz ya, Sayın Cumhurbaşkanını, tek adam tek adam diyoruz ya size, buradan benim anladığım şu: Siz kendiniz yönetemiyorsanız yerel yönetimleri de yerinden yönetimi de reddediyorsunuz, tahammül etmiyorsunuz. Konya Belediyesi ve benzer belediyelerde bu uygulamalar var, bunlara serbest, CHP'li belediyelere vatandaş gidip para yatırmak isteyince yasak ve adına üstelik ne diyorsunuz: “Devlet içinde devlet olmaz.” Sayın Cumhurbaşkanını, Türkiye, devlet içinde devleti gördü, AK PARTİ döneminde gördü. Devletin kozmik odalarından, yargısından, ordusundan, emniyetinden, sağlığından eğitimine kadar devletin içine devleti sokan tek örnek var, o da sizin dönemimize nasip oldu. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Korkmayın, bundan sonra, siz bile isteseyiz devletin içine hiçbir terör örgütünün sızmasına izin vermeyeceğiz.

Sayın Cumhurbaşkanı, dün söyledim, tekrar söylüyorum: Yangın bir kovayla söndürülmez. Bir ev yanyor, millet eline kova almış geliyor, sen diyorsun ki: “Sen o kovaları bırak, bu yangını ben elimdeki kovayla söndüreceğim.” Söndüremezsın. Yarın tekrar “Milletimden özür diliyorum, Allah beni affetsin, milletim beni bağışlasın.” demeni istemiyoruz. Bu egodan kurtul; belediyelere vatandaşların gönüllü, şartsız bağışlarının önüne engel olma. Belediyelerimiz, sana rağmen, sorumlu buldukları bölgede herkese yetiştirilecekler. Gölge etme, başka ihsan istemiyoruz Sayın Cumhurbaşkanı.

Teşekkür ederim Sayın Başkan. (CHP sıralarından alkışlar)

İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Şener Şen’in filminin örnek alınması lazım.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Turan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – 60’a göre bir dakika söz istiyorum izin verirseniz.

BAŞKAN – 60’a göre yerinizden bir dakika söz vereceğim.

Buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

10.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın, İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın görüşülmekte olan 85 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 2’nci maddesi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve millî dayanışma kampanyasının AK PARTİ’nin değil, devletin, tüm kurumların kampanyası olduğuna ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, Engin Bey’in -duygu dolu diyeyim- konuşmasına şöyle bir katkı sunmak isterim: Bakınız, burada bir teknik tartışma var. Yardım başka, bağış başka mevzuata tabi. İlgili belediyelerin içerisinde AK PARTİ’li olanlar da var, onlar da aynı hukuka tabi oldu. Geçiyorum; cari hesap verilmiş, suç işlenmiş, 150 liralık koli aslında 90 liraymış tarzı farklı konular da var ama o gün, bugün değil. Ben diyorum ki madem bugün beraber olacağız, gelin, hep beraber bu kampanyaya destek olalım. Bu kampanya -Cumhurbaşkanının kampanyası- AK PARTİ’nin kampanyası değil, devletimizin kampanyası, tüm kurumlarımızın kampanyası. Gelin, hep beraber bu kampanyaya destek verelim; çıkan tabloda garibanlarımıza, ihtiyaçlarımıza hep beraber omuz verelim. Bugün kavga etmenin, bugün farklı bir mevzuatı öne çıkarmanın hiçbir anlamı yok.

Ben, bu vesileyle, tekrar, kampanyamızı beraber yapmayı ve tüm sorunların çözümüne beraber omuz vermeyi teklif ediyorum Sayın Başkan.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Altay...

11.- İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve millî dayanışma kampanyasıyla toplanacak paraların yerine ulaşip ulaşmayacağı konusunda endişeleri olduğuna ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, Sayın Cumhurbaşkanı Çankaya Köşkü’nde, Mecliste grubu bulunan 5 siyasi partinin grup başkanlarını davet etmek suretiyle ya da genel başkanlarını “Gelin, böyle bir iş birliği yapalım, bu işi birlikte göğüsleyelim.” niyet ve arzusunda olmadığı ve benim biraz önce söylediğim gibi “Yangın varsa onu da tek başıma ben söndürürüm.” kafasıyla hareket ettiği için... Kaldı ki, biz bu kampanyayı karalamıyoruz, geçmiş sabikalara rağmen, 15 Temmuz şehitleri, Beşiktaş Stadi’ndeki saldırı ve benzeri toplanan paraları -iç ettiniz demem ama- yerine ulaştırmadığınız için kuşumuz var. Kızılayın kara para aklama, vergi kaçırma manivelası olduğu için endişelerimiz var.

İsteyen, Sayın Cumhurbaşkanımızın kampanyasına elbette yardım yapar ama kurumlar, Yargıtay, il müdürlükleri personeline “Şuraya para yatırın en az şu kadar ve makbuzu bana getirin.” derse bu kampanya olmaktan çıkar, bunun adı “haciz” olur, bir bunun altını çizeyim.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Haraç olur, haraç.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Haraç olur, pardon, haraç olur.

İkincisi de belediyelere direkt yapılan yardımlar, yerinde harcanacağı, bir komşu dayanışması içinde değerlendirileceği için daha makbul sayılabilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Açalım mikrofonu.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Biz, Diyanet İşlerinin fetva fonu kurduğu bir yerde belediyelerimize vatandaşlar tarafından gönüllü bağışın önünün Cumhurbaşkanı tarafından kesilmesini, bu krizi siyaseten art niyetle yürütmek, bu krizden siyaseten nemalanmak arzu ve güdüsü içinde olduğunu maalesef düşünmek durumunda kalıyoruz.

Teşekkür ederim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Turan...

12.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve devletin vakfi aracılığıyla imkânı olmayan vatandaşlara hep birlikte destek olunması gerektiğine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, Sayın Grup Başkan Vekilinin şehit ve gazi yakınlarıyla ilgili iddiasını çok kez konuştuğumuzdan dolayı bir daha girmeyeceğim. Buna ilişkin, Aile Bakanımız çok ayrıntılı cevap verdiler zaten.

Bunun dışında, bu yardım, iddia edildiği gibi bir vakıf, bir dernek çalışması değil, devletin tüm kurumlarının da destek verdiği, Cumhurbaşkanımızın öncülük yaptığı özel bir kampanya. Bu kampanyanın sonucunda ortaya çıkacak tabloda, Sosyal Yardımlaşma Vakfı aracılığıyla, en ihtiyaçlımıza, mahalleyi, sokağı bilen insanlarımız, muhtarımız, kaymakamımız ve valimizce dağıtılacağını hep paylaştık. Bir daha ben diyorum: Bugün kavga etmemin zamanı değil, polemiklerin zamanı değil; herkes gelsin, bu kampanyaya destek olsun, devletin kendi vakfi aracılığıyla, imkânı olmayan vatandaşlarımıza beraber destek olalım.

BAŞKAN – Teşekkür ettim.

V.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

2.- İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınması ve Tebdiline İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1595) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 85) (Devam)

BAŞKAN – Şahsı adına ilk söz Sayın Hüseyin Kaçmaz'ın.

Sayın Kaçmaz, buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; daha önce de aslında bu kürsüden belirttim, tekrar etmek istiyorum. Doğa, bize gerçek beka sorunlarının ne olduğunu anlatmıştı, bir mesaj veriyor aslında bize. Kimyasal kirlilik, iklim krizi, salgın hastalıklar aslında bize gerçek beka sorunlarının ne olduğunu net bir şekilde anlatıyor. Ancak tüm insanlığın tehdit altında olduğu bu dönemde, ortak akıl, dayanışma ve yardımlaşmanın gerektiği bu dönemde bile maalesef ki iktidar ayrılıkçı politikalarında ve ayrımcı politikalarda ısrar ediyor.

Değerli arkadaşlar, fark ettiniz mi? Halk, ilk defa, bir olayda partileri konuşmuyor, Türk-Kürt-Arap-Ermeni'yi konuşmuyor, Alevi-Sünni'yi konuşmuyor, Müslüman-Yahudi-Hristiyan'ı konuşmuyor çünkü doğa, dininize, renginize, ırkınıza bakmaz. Aslında, doğa, burada net bir şey söylüyor, diyor ki: "Benim için siz insanlar 1,8 milyon canlı türünden herhangi birisiniz." Aslında, doğa, net bir şekilde, bize bir mesaj veriyor.

Değerli arkadaşlar, içinde bulunduğumuz coğrafyada sürekli savaşlar, acılar, mezhepler üzerinden, etnisite üzerinden bölünmeler sebebiyle bir sürü acı yaşadık ve hâlen de devam ediyor bunlar. Ancak bu dönemde, arkadaşlar, doğa, ortak akıl üretmemizi ve ortak gelecek, ortak beka sorunlarının ne olduğu konusunda aslında bizi birleştirebilecek bir fırsat da sunuyor. Bizler, bugün, eğer hâlâ günlük politikalarda ısrar edersek, iktidarın yaptığı gibi hâlâ HDP'li belediyelere kayyum atarsak, diğer muhalefet belediyeleri yardımlaşma ve dayanışma ağını örmeye çalışırken bunun önüne engel koymaya çalışırsak, kusura bakmayın, bunun cezasını herkes çok ağır bir şekilde ödeyecek, onu net bir şekilde söylemek isterim.

Değerli arkadaşlar, iktidarın virüs karşısındaki tutumunu, evet, eleştiriyoruz. Birçok ülke halkına destek ve güven verirken maalesef ki halkımızın nasibine nasihat, reklam ve kampanya kaldı, bir de IBAN düştü maalesef ki payımıza. Gerçekten, arkadaşlar, halk şu an televizyonlarından bizi izliyor. Bağırıyor ve sloganlardan da bıktı, bizlerden ortak bir akıl üretmemizi istiyor.

Bugün, bu virüse karşı bile eğer biz ortak akı üretmezsek, iktidarıyla muhalefetiyle, ilgili kurum ve kuruluşlarının içinde yer aldığı bir ortak akılla buna karşı mücadele etmezsek, biz, hem kendi halkımıza hem tarihe karşı sorumluluğumuzu yerine getirmemiş oluruz.

Dolayısıyla, bu dönemde, arkadaşlar, gerçekten, bize, bu kriz aynı zamanda bir fırsatta sunuyor. Bizler, bu dönemde, barışı tesis edebiliriz; bizler, bu dönemde, sürekli tartıştığımız, sürekli halkın bütçesinin harcandığı bağırıyor ve sloganlarla üretilen politikayı bir kenara bırakıp gerçekten ortak geleceğe ilişkin bir mekanizma oluşturabiliriz; bize bu fırsatı da sunuyor. Bu fırsatı, gelin, hep birlikte yaratalım. Öncelikle, tabii ki iş iktidara düşüyor, maalesef ki şu ana kadar bu yardımlaşma, dayanışma aklının oluşabilmesi için, kurulabilmesi için herhangi bir olumlu adım görmedik. Ama biz ısrarla bunu istemeye devam edeceğiz. Virüs belası varken, bu dönemde bile, iktidarın getirdiği infaz yasasındaki pakette biz yine ayrımcılık olduğunu görüyoruz. Arkadaşlar, bu kabul edilemez. Siyasi suçlu olduğu iddia edilen on binlerce arkadaşımız, siyasi mahpuslar cezaevinde; ne adam öldürdüler ne uyuşturucu sattılar, herhangi bir sabit suçları yok. Birçok arkadaşımız paylaştığı düşüncesinden dolayı, ne idiği belirsiz, Terörle Mücadele Kanunu kapsamında bugün -tırnak içerisinde- sanki teröristmiş gibi lanse ediliyor; bu yanlış, bu bize bir şey kazandırmaz ve bu, enerjimizi sürekli birbirimiz üzerinden aynı şeyler üzerinden harcamamıza neden olur.

Dediğim gibi, arkadaşlar, gelin, biz bu coronavirus krizini fırsata dönüştürelim ama tabii, Allah'ın lütfü olarak değil, gerçek anlamda, bu ülkede ortak akıl üretme anlamında kullanabiliriz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HÜSEYİN KAÇMAZ (Devamla) - Sayın Başkanım, çok kısa bir selamlama...

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

HÜSEYİN KAÇMAZ (Devamla) – Arkadaşlar, konuşmamı bitirirken öncelikle şunu söylemek istiyorum: Bizim şu an gerçekten ihtiyacımız olan şey dayanışma, yardımlaşma ve sevgidir; umuttur bizi gerçekten ileriye taşıyacak olan. Siz, bu dönemde, dediğim gibi, hâlen HDP’li belediyelere kayyum, diğer muhalif belediyelerin yardımlaşma hesaplarına bloke koyarsanız -kusura bakmayın- yirmi beş yıllık o millî görüş çizgisinden gelen, yoksula ulaşma aracı olan yardımlaşma ve dayanışmayı sadece kendinize helal kılırsanız halk bunun hesabını sorar.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. Daha sağlıklı günlerde tekrar görüşmek dileğiyle arkadaşlar.

Saygılar. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahsı adına ikinci söz Sayın Suat Özcan’ın.

Sayın Özcan, buyurun.

SUAT ÖZCAN (Muğla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Ülkemizi ve bütün dünyayı etkisi altına alan coronavirüs salgınıyla karşı karşıyayız. Gün geçmiyor ki bizde ve pek çok ülkede salgın nedeniyle ölümlerin ve vakaların tespit edilmediği görülsün. Bu nedenle, önümüzdeki yıllarda ülkelerarası ticaret, strateji, sağlık ve dostluk ilişkileri yeniden gözden geçirilecek, şekillenecektir, bundan kimsenin kuşkusu olmamalıdır.

Dünyanın pek çok ülkesinde olduğu gibi, bizim de virüs salgınına dönüşeceğini düşünmeyip ciddiye almadığımız görülüyor. Dünyayı izledik, hep konuştuk; ilk vaka tespitine kadar okulların kapatılması, spor karşılaşmalarının, sanatsal etkinliklerin, akademik, sosyal toplantıların, umre ziyaretlerinin durdurulması, cuma namazlarının öğle namazı olarak evde gerçekleştirilmesi kararları alınmadı. Hatta, İdlib’de 34 Mehmetçik’in şehit düşmesinden sonra, mülteciler sınır kapısına toplu olarak gönderilirken bile corona virüsü akla gelmedi. Olayın önem ve ciddiyeti anlaşıldıktan sonra corona virüsü salgınına karşı dünyanın pek çok ülkesinde tedbirler bilim, ortak akıl ve devlet akıyla uygulamaya konmuşken bizde ise ayrıştırıcı, ötekileştirici söylem ve uygulamalarla karşılaşmaktayız.

Unutmayalım ki cumhuriyetimizin kurulduğu ilk yıllarda halk sağlığını korumak için Hıfzıssıhha kurulmuş; üretilen kuduz, çiçek, kolera, tetanos, difteri aşılı dünyanın pek çok ülkesine gönderilmiştir. Ancak ülkemize ve dünyaya şifalar dağıtan Hıfzıssıhha 2011 yılında kapatıldı, salgınlar için çalışmalarda çok önemli bir kurum yok edildi, bilim ve akıl terk edildi; okulların tatili kararına kadar tüm öğrencilere virüs salgını tedbirlerinin, izolasyonun anlatılmasında ve 20 milyona yakın öğrencinin ailelerini bilinçlendirmede kullanılabildi diyoruz.

Uzaktan eğitim, başta televizyon olmak üzere, internetle kullanılan tablet ve bilgisayar gibi teknolojik araçlar üzerinden verilmektedir. Ancak bugün 18 milyon 108 bin 860 öğrencinin 3 milyon 621 bin 772’sinin internet ulaşımı yoktur. Eğitim Bilişim Ağı –EBA- üzerinden başlatılan eğitim uygulamasında, ders arasında çocuklarımıza Adnan Menderes’in idam animasyonu ve baş kesen şiddet içerikli görüntüler izletilmiştir. Yaşamın pamuk ipliğine bağlı olduğu bir süreçte Millî Eğitim Bakanlığının görevi bu mudur yoksa ana sınıftan ilkokul, ortaokul, lise ve üniversitelerde okuyan öğrencilerin mağduriyetlerini giderecek tedbirler almak mıdır? Afet dönemlerinde yardımlaşma sadece bizde değil dünyada da başlıca yöntemlerden biridir. Elbette toplumsal dayanışma duygusunu güçlü tutmak gerekir. Ancak yaşadığımız günler, afet ortamından farklı, devletin devlet olduğunu, kurumların ayakta olduğunu göstermesi gereken günlerdir. Birbirinize yardım edin, devlete yardım edin... Ülkemizin ve devletimizin en önemli kurumlarından biri olan belediyelere de “Sen yardım toplayamazsın, ben toplayacağım.” diyorsun. Belediyelerin yardımı paylaşacağı yurttaşlar bizim ülkemizin yurttaşları değil midir? Zaten corona virüsü salgını nedeniyle de daha kötüye giden ekonomi belediye gelirlerini bu süreçte zorlayacaktır. Vatandaşlarımızın vergilerini ödeyemez durumda olması... Belediyelere iktidardan, Hükûmetten bütçeden ödenek ve borç erteleme gerekirken siz ne diyorsunuz? “Sen yardım toplayamazsın.”

Sonuç olarak, uygun televizyon, internet bağlantısı olmayan çocuklara destek verilsin; özel eğitim gerektiren özel çocuklarımızın da eğitimleri telafi edilsin; yoksul ailelere, el emeğiyle geçimini sağlayan lokanta, kahvehane, berber vesaire yerlerde çalışırken tedbirler nedeniyle işinden olanlara aile yardımı sigortası uygulamaya sokulsun.

2019-2020 eğitim öğretim yılının ikinci yarısı her ne kadar uzaktan eğitimle devam ettirilmeye çalışılsa da birçok belirsizlik hâlâ devam etmektedir. Bu bağlamda öğrencilerin mezun olması neye göre düzenlenmiştir? Yıl kaybetme durumu bu dönem yaşanacak mıdır? Öğrenciler ve öğretmenler sene sonuna güvenle bakabilecek midir? Ücretli öğretmenlere corona virüsü tatilinde ücretler ödensin. Kızılay coronavirus mücadelesinde halkımızın yanında olsun.

Bugün itibarıyla Muğla'da coronavirus nedeniyle yaşamını yitiren vatandaşlarımıza rahmet diliyorum. Coronavirus salgını mücadelesinde başta Muğla Büyükşehir Belediyesinin ve ilçe belediyelerinin çalışmalarını destekliyor, başarılar diliyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.
3'üncü maddeyi okutuyorum.

Madde 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN - Madde üzerinde gruplar adına ilk söz İYİ PARTİ Grubu adına Sayın Hüseyin Örs'ün.
Sayın Örs, buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HÜSEYİN ÖRS (Trabzon) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; hepimizi en derin saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, corona vakasıyla karşılaştığımız ilk günden bu yana, gerek seçim bölgemden gerekse Türkiye'nin dört bir tarafından vatandaşlarımızın bana ulaştırdığı bir serzeniş dile getirmek istiyorum bugün. Biz Trabzonlular için derler ki: “Trabzonlular candırlar, candandırlar ama tez canlıdırlar.” Evet, öyle, ben de birazcık tez canlıyım. O yüzden konuşmamın en sonunda söyleyeceğimi en başında söyleyerek sözlerime bir giriş yapmak istiyorum ve soruyorum: Arkadaşlar, bizim Kızılayımız nerede? Zor günlerimizde yanımızda olması gerektiğini bildiğimiz Kızılayımız coronayla mücadelenin neresinde.

ÖZKAN YALIM (Uşak) - Afrika'ya gitti.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Eve kapandı.

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – Birçok vatandaşımız bu soruyu bizlere soruyor. Ben de bu yüce Meclisin kürsüsünden vatandaşlarımızın bize sorduğu soruyu vatandaşlarımız adına soruyorum ve Kızılay bu dönemde inisiyatif almayacak da ne zaman alacak diyorum.

Değerli milletvekilleri, şimdi size bu corona belasıyla mücadele sürecinde basit bir kronolojik hatırlatmada bulunacağım. Tarih 31 Ocak, Anadolu Ajansının bir haberi var: Özel bir iş güvenliği firmasının sahibi “Türkiye’de maske stokları tükenmiş durumda, imalatçılar şu an teslimatlar için sekiz hafta sonrasına zaman veriyorlar, pazar günü dâhil üç vardiya üretim yapıyor. Sağlık Bakanlığı virüse rastlanmadığını açıkladı. Allah muhafaza eğer ülkemize yayılırsa şu an maske stokumuz yok. Bu yüzden çok ciddi sıkıntılar çekebiliriz. Karaborsa başlar ve vatandaşlarımız mağdur olabilirler.” diyor. Kime konuşuyor bunu? Anadolu Ajansının muhabirine konuşuyor. Ne zaman konuşuyor? 31 Ocakta. Anadolu Ajansının arşivleri orada, bakabiliriz.

Şimdi, bir 2'nci bir tarih vereceğim 17 Mart. Yine Anadolu Ajansının haberi: “Piyasada maske bulma sıkıntısı yaşanması üzerine, meslek liseleri önemli bir boşluğu doldurmaya hazırlanıyor. Coronavirus tedbirleri kapsamında dezenfektan üretiminin ardından, meslek liseleri maske üretimine de başlayacak. Millî Eğitim Bakan Yardımcısı, konuya ilişkin yaptığı açıklamada, Bakanlık olarak il millî eğitim müdürlükleriyle süreci koordineli şekilde yürüttüklerini belirtti.” Güzel.

Şimdi gelelim 19 Martta. 19 Martta da Türk Kızılay Genel Müdür Yardımcısı, Twitter hesabından “Türk Kızılaydan coronavirüsle mücadelede Erbil’e 30 bin maske yardımı.” diye fotoğrafı “tweet” paylaşıyor. Birazcık daha yürüyelim, 22 Mart... İçişleri Bakanımız Sayın Süleyman Soylu, Posta Gazetesi yazarı Candaş Tolga Işık’ın Instagram canlı yayınında sorularını cevaplarken aynen şöyle söylüyor: “Maske stoku yapan firmaları tespit ettik. Bu firmalara gerekli süreyi verdik. On-on iki saat içinde depolarında yaptıkları stokları piyasaya sürmezlerse işlem başlatacağız. Gerekirse fabrikalara el koyacağız. Bununla ilgili yetkimiz var.”

Şimdi, bakar mısınız arkadaşlar, Kızılay Martın 19’unda “Erbil’de 30 bin maske dağıttık.” diye “tweet” atıyor, Millî Eğitim Bakanlığı maske dikimi için ilave tedbirler alıyor, 22 Mart günü İçişleri Bakanımız Sayın Süleyman Soylu da maske sıkıntısına çare bulmak için “Stok yapanların gerekirse fabrikalarına el koyarız.” diyor. Şimdi, burada sormak istiyorum: Ülkede bu salgın belasıyla mücadele ederken, maske konusundaki sıkıntıları -az evvel söylediğim basit bir kronolojiyle- yaşadığımız bir süreçte “Erbil’e 30 bin maske gönderdik.” deyip bir de bunu “tweet” hesabında paylaşarak hangi akla hizmet edilmiştir?

Değerli milletvekilleri, Türkiye Cumhuriyeti’nin kuruluşundan beri ve hatta Osmanlı döneminden 93 Harbi’nden bugüne kadar, seferde ve hizada, afette ve bayramda, salgın hastalıklarda ve doğal afetlerde hazır ve nazır olan, hatta bir nevi Hızır olan Kızılay şimdi nerede?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Her yerde var, her meydanda var ya.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Eve kapandı, eve! “Evede kal.”a uydu.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Afrika’da, Afrika’da!

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – Türk Kızılayı, kurulduğu tarihten bugüne, kendi kaynakları ve halk tarafından yapılan bağışlarla, çalışanlar için devletten herhangi bir ödenek almadan ayakta duran bir gönüllüler ordusudur.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Her ilin meydanına bak.

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – Bu gönüllüler ordusu çok güzel işler başarmıştır. Hatta Kızılayın uluslararası kuruluşlardaki katkıları ve çalışmalarıyla oluşturduğu itibar sadece alkışlanmakla kalmamış, örnek olarak başka ülkelerde model oluşturmuştur. Kızılayın en büyük başarıları 93 Harbi, Çanakkale Savaşı ve Kurtuluş Savaşı’ndaki özverili çalışmalarıdır. Halide Edip Adıvar başta olmak üzere binlerce edip, yazar, doktor ve iş insanı gönüllü olarak İstiklal Mücadelesi veren millî ordumuzun yazdığı destanda yanlarında durmuş iâşe, ibate ve sağlık gibi konularda orduda hiçbir eksikliğe mahal vermemek için ellerinden gelenin fazlasını yapmışlardır.

Kızılay, düşkünü kaldıran, yoksulu doyuran, mağduru mağrur eden, çıplağı giydiren, evsize yuva, depremedeye çadır kuran sıcak bir çorba, sıcak bir yuva, sıcak bir eldir arkadaşlar. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Büyük veya küçük çaplı olsun her türlü afette Kızılay o ilde ve o ilçededir. Yüz binleri bulan gönüllüler ordusuyla, her mahallede ve her sokaktadır. İşte, bu yüzden de vatandaş tarafından hiçbir zaman “Nerede bu Kızılay” sesi haykırılmamıştır ama “Nerede bu devlet?” denilen birçok hadiseyi biliyoruz.

Değerli milletvekilleri, günümüzde yaşanan coronavirus salgını üzerine ülkemizde vefa grupları oluşturuldu. Bu grupların kurulması elbette yardımlaşma ve dayanışma açısından çok güzel bir uygulamadır ancak daha önce Kızılay gönüllüleri zaten bu işleri hâlihazırda yapıyorlardı. Peki, neden bu vefa gruplarına gerek duyuldu? Çünkü Kızılayın 600’e yakın şubesi kapatıldı ve il, ilçe teşkilatları böylece zayıflatıldı. Buna kılıf olarak da yeni yapılanma denildi. “Yeni yapılanma” adı altında bu faaliyetleri yürüten yöneticiler, eski birer Kızılay gönüllüleri olsalar bunu anlamak mümkün olabilirdi.

Ancak hayatında çadır kurmayı bile bilmeyen sadece bayramlarda ve ramazan aylarında kumanya dağıtan bu insanlara şu soruyu sormak gerekiyor: Siz hiçbir Doğal Afet Stratejisi hazırladınız mı? Bu konu hakkında pratik eğitiminiz ya da teorik eğitiminiz var mıdır? Peki, 600 civarında şubenin kapatılarak yüz binlerce Kızılay üyesi ve daha binlerce gönüllüsünü küstürmenin ne anlamı vardı da ve bu insanların ayıbı neydi? Evet, bugün, Vefa Grubu, insanlarımıza gidip soruyor ve ihtiyaçlarını karşılamaya çalışıyor ancak evinde komşularının yardımıyla yaşayan ve kimsesi olmayan bu insanların hiç tanımadığı bir görevliye “Benim param yok.” demelerinin mahcubiyetinin ne olduğunu ancak bu zorluğu çekenler bilir.

Keşan’dan Yüksekova’ya, Hayrat’tan İskenderun’a her türlü afet ve felakette yardıma koşan ve hatta tüm dünyada bayrağımızı gururla taşıyan ve tanıtan, böylesine tarihi ve köklü bir kuruluşu şirket gibi ya da küçük bir ahbap grubunun kontrorlünde olan bir dernek gibi yönetmeye kimsenin hakkı yoktur. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

Her yerde deva, her yerde hazır ve nazır olan koskoca Türk Kızılayı, Kızılay Gayrimenkul Yatırım Ortaklığının kurulmasıyla iktisadi ve kâr amacı güden değişimlerle şirketleşmekte, yöneticilere ballı maaşlar bağlanmaktadır ve yine benzer uygulamalarla vergi vermekten kaçınmaya aracılık eden bir taşerona döndürülmüştür.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Aynen.

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) - Kızılay’ın, günümüzde geldiği noktayı bir vatandaşımızın deyişiyle özetlemek gerekirse “Kızılay amblemleri maskeleri keşke her yerde görebilseydik.” ama ne gezer. Doğal afet deyince akıllarına sadece deprem ve sel baskısı gelen Kızılayın tüzüğünü bile okumamış idarecilerle “Hızır” olan Kızılay’ın şimdi nerede olduğu bilen varsa açıklasın. Elazığ depreminde sıcak insan bedenlerinin beton bloklar arasında ezildiği saatlerde para toplama derdine düşerek kamuoyuna “SMS atın.” diyen bir Başkanla, geçmiş dönemlerde Kızılay’ın yerine geçmeye çalışan derneklerden devşirilen yönetici ve amirlerle mi Kızılay “Hızır” olacaktır? (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

Değerli milletvekilleri, coronayla mücadele sürecinde bildiğiniz gibi bir ekonomik istikrar paketi açıklandı, bu pakette açıklanan destekler birçok sektörde yetersizdir. Avrupa Birliği ülkelerinde corana mücadelesi kapsamında açıklanan ekonomik paketlerde teşvik ve yardımlar millî gelirin yüzde 10’unun üzerinde bir oranla yer tutarken, bizim pakette millî gelire oranı sadece yüzde 2 seviyelerindedir. 30 Martta Sayın Cumhurbaşkanımız, verdiği hesap numaralarına bağış yapılması çağrısında bulunmuştur. Bu tür bağış kampanyaları tabii ki zor dönemlerde yapılır ancak kriz dönemlerinde devletin kendini güçlü göstermesi de çok ama çok önemlidir. Aslında Türk Kızılayının yapması gereken bu kampanyayı Cumhurbaşkanı bizzat kendi yapmaktadır. Kızılay, maalesef “şartlı bağışlar” adı altında toplanan paraları başkaca vakıf ve derneklere aktardığı için vatandaş nezdindeki güvenilirliğini büyük ölçüde yitirmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – Çok özür dilerim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayın Sayın Örs.

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – Bu noktada da şu soru akla geliyor: Böyle bir kampanyanın Kızılay üzerinden yapılmasıyla toplanan bağış miktarının istenen seviyenin çok altında kalacağı düşüncesinden dolayı mıdır ki bu bağış kampanyasında Kızılaya görev verilmemiştir? Değerli milletvekilleri, bugünlerde koronavirüs dolayısıyla aşıta, maskede ve Sağlık Bakanlığımızca sınırlarda kurulan sahra hastanelerinde yaşanan olumsuzluklar maalesef Kızılayın bugünkü yöneticilerinin omuzlarındadır.

Türkiye, yeniden Kızılay şube ağlarıyla örülmeli, Kızılay üye ve gönüllülerini tekrar Kızılay çatısı altında seferber etmeli diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Turan...

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

13.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs'ün görüşülmekte olan 85 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve yüz elli iki yıldan beri Kızılayın görevinin başında olduğuna ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, bir konuyu zapta geçirmek isterim.

Kızılay ve benzeri kurumlar bu süreçte büyük bir inisiyatif alarak çok büyük adımlar attılar. Sosyal medya hesaplarında var, paylaşıyorlar. Çanakkale'yi ben takip ediyorum, biliyorum. Elllerinden geldiği kadar, bilabedel çalışan insanlar var. Onların motivasyonunu bozan söylemler çok şık olmaz diye düşünüyorum. Dolayısıyla, yüz elli iki yıldan beri Kızılay neredeyse bugün yine orada, görevinin başındadır Sayın Başkan.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Kızılay uykuda, uykuda! Kızılay “Evide kal.”a uymuş.

BAŞKAN – Sayın Öztunç...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Buyurun Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Grup Başkan Vekilimizin yerinde oturuyorsunuz, bilginize.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Biliyorum, sıkıntı yok, sonuçta o da milletvekili, biz de milletvekiliyiz.

V.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

2.- İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınması ve Tebdiline İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1595) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 85) (Devam)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Mehmet Ruştü Tiryaki. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Dün, Adalet ve Kalkınma Partisi milletvekilleri -ortaklarıyla beraber diyelim- İnfaz Yasası'nda bir dizi değişikliği öneren yasa teklifini Türkiye Büyük Millet Meclisinde sundular. Cuma günü Adalet Komisyonu toplanacak, önümüzdeki hafta da Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündemine geleceği bekleniyor, bekliyoruz. Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündemine gelecek, tartışılacak elbette, hepimiz birkaç gündür çok şey söyledik, üzerine söylenecek çok şey var fakat içerden insanların ne hissettiğini duyumsamak gerekir, hepimiz o duyguları içten yaşayarak bunu ifade edemeyebiliriz ama ben, sizlere yirmi yedi yıldır cezaevinde olan bir mahpusun mektubunu okuyacağım. Öyle duygu sömürüsü içeren bir mektup değil, kişisel bir talebi de yok, umutsuzluk da yok mektubunun içerisinde.

Tersine ülkemiz için de, insanlık için de umut verici bir mektup. Duygu yüklü çokça mektup aldık, birçok milletvekilimize mektup geldi. Emin olun, bunların hiçbirisinde Adalet ve Kalkınma Partisine de, Meclise de hakaret yoktu, küfürler yoktu. Tersine adil bir çözüm, infazda eşitlik isteme vardı bu mektupların hepsinde. Eminim sizlere de bu tür mesajlar, mektuplar gelmiştir.

Mektup şöyle başlıyor: “Dostlara... Hey, siz dışarıdaki içerdekiler merhaba. İyi ve sağlıklı olmanız dileğiyle hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum. Özlemle kucaklıyorum, öpüyorum da. Korkmayın, sözlü kucaklaşma serbest, üstüne, gönül rahatlığıyla sizleri öpebilirim. Dikkatli olduğunuz ve meseleyi ciddiye aldığınızı düşündüğüm için -televizyonlarda yedi gün yirmi dört saat söylenenler yetmezmiş gibi- uyarılar yapıp sizleri bunaltmak istemem. Yalnız şunu söyleyebilirim, corona günlerinde yapılacak en ciddi şey ne dersiniz gülmek derim. Sakın ha, gülmeyi ve güldürmeyi unutmayın. Geçenlerde televizyonda bir görüntü izledim, “...”(x) oldum, gülmekten kırıldığımın Kürtçesidir “...”(x) Bir işyerinde dört adam oturmuş konuşurlarken, birisinin hapsiyle, hapsi olan da dahil hepsi, depreme yakalanmışçasına kaçıyorlardı. Hele biri vardı ki hapsi sesini duyar duymaz montunu kafasına geçiriyordu.

Gülme ve güldürmenin dışında ne yapabilirsiniz? Hazır, corona sizlere de dünyanın ölümlü bir dünya olduğunu hatırlatmışken uzun “keşkeler” listenizden azaltmalara gidebilirsiniz. İşe sevmeye başlayın; iş, kariyer, okul ve para kazanma koşuşturmasında unuttuğunuz sevmeye içinde ukde kalmış şeyleri yapın. Evlerinizde çocuklarla oyunlar oynayın, derslerine ve Kürtçe öğrenmelerine yardımcı olun. Ev sakinleriyle -kiminiz varsa artık- eşinizle, çocuklarınızla, anne babalarınızla, kardeşlerinizle konuşun. Yalnız, öyle havadan sudan, coronadan değil; birbirinizin yüreklerine dokunarak, dinleyerek konuşun. İnternet ve telefonla olması koşuluyla -yakın temas yasak- sevdiğinizle, dostlarınızla görüşün. Okuyun ve güzel filmler izleyin. Ha, bir de yazmak isterseniz ben buradayım. Eskiden de yazmanız yok gibiydi, üstüne bir de sokak başlarında pusuya yatmış corona dururken yazı postalayacağınızı pek sanmam ama ben yine de söylemiş olayım: Olur da yazan olursa taahhütlü göndermeyi unutmayın. Televizyondan izlediğim profesörlere göre, mektuplarınızı aldığımızda kaynar suyla dezenfekte edebilirim. Şaka yapmıyorum, bir profesör “Ellerinizi kaynar suyla yıkayın.” diyordu. Çamaşır suyuyla yıkayabilirim, havalandırmadaki çamaşır ipine mandalla asıp üç dört gün havalandırabilirim ya da mektubunuzu okuduktan sonra ellerimi yirmi saniye sabunla yıkayabilirim. Ne dersiniz? Hangisini yapayım? D şıkkı aklıma yattı.

Şaka bir tarafa, hayatlarınızda belki de ilk kez biz içeridekilerle az da olsa empati yapabilecek bir hapis hayatı yaşıyorsunuz. Sizleri özgürlüğünüzden alıkoyan mahpusluk, kimse için arzu etmediğimiz bir şey. Umarız geçici olarak dışarıda olan ama esasında içeride olan milyonlar, kalıcı olarak içeride olan bizleri anlar. Ne dersiniz, anlarlar mı? Corona akıllandırır mı?

Yalnız şunu da söyleyeyim: Siz de biz de içeride olsak da şartlarımız yine de eşit değil. Hapis içinde yaşadığımız zamanlar da olmuştur ama böylesiyle ilk kez karşılaşyoruz. Spor, sohbet gibi iç etkinlikler ile açık ve kapalı ziyaretler anlaşılır bir gerekçeyle iptal edildi. Dış dünyayla tek bağımız haftada bir yirmi dakika telefon ve mektuplarla sınırlı. Alınması gereken tedbirleri anlayışla karşılıyor insan ama toplumun en dezavantajlı kesimi zindanlara gösterilmesi gereken özen de gösterilmiyor.

İçeridekiler, bağımsızlık sistemi en zayıf insanlar. Zaten, yıllardır sağlıklı beslenemeyen, yoğun stres altında olan, kronik hastalıklarla mücadele eden, tedavileri yeterince yapılmayan insanlarız. Sözü öz, corona için kolay avız. Emin olun, tek bir vaka bile hızla yayılır ve kitlesel ölümlerle sonuçlanır. Hiçbir ilin hastanesi haphanelerden yüzlerce hastayla uğraşamaz, altyapısı, insan kaynakları buna yetmez.

(x) Bu bölümlerde hatip tarafından Türkçe olmayan bir kelime ifade edildi.

Ne mi olur? Hapishanelerde kapalı kapılar ardında ailelerimizle, sevdiğimizle vedalaşmadan ölüme terk edilirim. Realite bu iken, bugünlerde infaz indirimiyle tahliyelerden söz ediyor, biz siyasileri kapsam dışında tutacaklarını söylüyorlar. Gözden çıkarılan ilk avız. Bu, nasıl bir kin ve nefret ki yaşam hakkı için sayılmakla kalmıyor, bir ülkenin önümüzdeki onlarca yıllık toplumsal barışını ve iç siyasetini çatışmalı hâle getirecek bir yaklaşım sergileniyor. 10 bin kişinin aile ve yakın çevresine, yüz ile çırpılırsa yüz binlerce insana verilen mesaj şu oluyor: Ben, ulusal ve uluslararası hukuku ve etiği takmıyorum, kan davası güdüyorum, toplumsal barış beni ilgilendirmiyor. Bu yolla, corona da bir lütuf mu sayılacak? Yüreklarına taş basarak, asmayıp da beslediklerinden mi kurtulacak?

12 Eylül 1980 vahşetinin halklarda yarattığı travma ve sonuçları, bir ülkenin kırk yılını, en değerli evlatlarını, toplumsal kaynaklarını aldı. Yaşanacak kitlesel ölümlerle 12 Eylül travması da sonuçları da yüze katlanır. Bu görülüyor mu? Kin ve nefret bu kadar mı kör etti gözleri? Corona safarisinde, kafeslere kapatılmış avlar olarak avcıya altın tepside sunulmamız ülkeye ne kazandırır, tersine ülkenin tamamına kaybettirir.

Corona, tüm dünyaya ve insanlığa ölümlü bir dünyada olduğumuzu hatırlattı. Belki de yeni bir dünyanın kurulmasına vesile olacak, yeni dünyaya hiç kimse dünün bagajıyla ulaşamaz. Yalnız, yerel ve ulusal tüm meselelerini çözmüş, iç barışını sağlamış, demokratik, özgür, eşit ve katılımcı bir siyaseti hâkim kılmış, doğanın cıglığı duymuş, doğaya zarar vermekten vazgeçen ülkeler ve devletler yeni dünyada yer bulabilecekler. Görmek isteyen gözler ve duymak isteyen kulaklar için corona çok yalın bir hakikati ifşa ediyor aslında. İstatistiklerde görülüyor ki hayatını kaybedenlerin 10 katı, 100 katı insan enfekte olmuş olmasına rağmen tedavi edilebiliyor aslında. Devletleri asıl panikleten, kısa süreden on binlerce, yüz binlerce insanın enfekte olup sağlık altyapılarının buna yetmediği gerçeğidir. Bu da gösteriyor ki öldüren corona değil, öldüren kapitalizmdir; daha doğrusu, kapitalizmin ve ulus devletlerin sağlığa, bilime, eğitime, insana ve doğaya aktarması gereken kaynaklarını silahlanmaya, savaşa, işgallere bir zümrenin zenginleşmesine, doğanın talan edilmesine, toplumlara hiçbir faydası olmayan şatafatlı dev yapılarla, küresel ısınmayı artıran gazların salınmasına aktarmasıdır.

Tarihin bir ironisi olsa gerek, nükleer bir savaşın dünyanın sonunu getireceği düşünülürken mikroskobik bir virüs, dünyanın süper hegemonu ABD'sinden, türlü ırkçı ritüellerle övünen tüm ulus devletleri ışığa tutulmuş tavşan misali şaşkına çevirdi.

Şimdi oturduğumuz, kapandığımız evlerimizden soru sorma zamanı. Yirmi yedi yıllık deneyiminden bilirim mahpushanenin soruların en çok sorulduğu yer olduğunu. Haftalarca, belki de aylarca bu içerikli hayat deneyiminiz de dileriz çok sorulu geçer. Misal şöyle sorular sorulabilir: Hiroşima, Nagazaki, ve Halepçe'ye atılan bombalarla, depolardaki yüzlerce nükleer silahla corona imha edilebilir mi? Enfâl ve tenkille yok edilebilir mi? Dev savaş gemileri, F-35, F-16'larla ya da milyonluk ordularla virüsle savaşılabilir mi? S-400'ler ya da Patriot'lar coronaya kalkan olabilir mi? SİHA'lar, İHA'lar onları etkisiz hâle getirebilir mi? Dev gökdelenler, yüzen palmye şehirler, plazalar, beton yığıntı kentler, milyonlarca araba; yüzlerce hektar ormanlık alanın yok edilmesine, suların siyanürle kirletilmesine sebep bir avuç altın insanlığı virüsten koruyabilir mi? Bir zamanlar yapıldığı gibi, 80 ilde yüzlerce camide kılınacak fetih namazları, okunacak selalar işe yarar mı? Ve virüsü yaymanın bir aracı hâline gelen en kirli nesnesi para bizi kurtarabilir mi?

Kaderin cilvesi işte, coronayla artık her koyun kendi bacağından asılmıyor, küresel bir köye dönen dünyamızda birimizin virüsü hepimizin virüsü oluyor. Kurtuluş hep birlikte mümkün. O nedenle, zaman evde miskin ve umutsuz bir şekilde oturma zamanı değil, zaman soru sorma ve düşünme zamanı. Dünyada Ekvator kuşağında henüz tanımlanmamış 5 bin virüs olduğu, küresel ısınmayla daha da hareketlendiği söyleniyor.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi lütfen.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

“Yarın mutasyon geçirmiş daha güçlü, daha inatçı bir virüsle karşılaşıldığında eğer bugün sorulması gereken sorular sorulmamış ve doğru yanıtlar üzerinde bir araya gelinmemişse işte o zaman insanlık corona günlerini arar. Maşhure dört atıyla kıyametime mi koşacağız yoksa dersimizi alıp yeni bir dünyanın arayışına mı gireceğiz? Evlerine kapanan bu mola anında insanlık buna karar verecek. Dünün bagajıyla düşünen ve davranan devletlerden umutlu değilim ama insanlıktan yana umutluyum. Alaca karanlık corona günlerinin ardından insanlığın şafağında kazanan hayat, umut, sevgi ve barış olur umundayım, yeter ki coronanın Sokrat’ın ‘at sineği’ misali sorularına uyanalım. Birilerinin ceza sürelerinde on beş, yirmi yıl indirimlere gidilirken bizlerin de ne yaşı 70, 80’lerinde olanların ne de bir asrı içeride devirmiş olanın, üç yıl beş yıl kalanın, ne kronik ölümcül olanın ne de çocuklu kadının toplumsal barışa vesile pahasına da olsa bırakılmayacağımız görülüyor. Siz dışarıdakilerin, içeridekilerin, demokratik parti ve örgütlerin, aydın ve toplum önderlerinin karar alıcılar üzerinde bir baskısı olursa belki. Varlığımızın da ölümümüzün de yeni kavgalara, acılara vesile olmasını istemiyoruz, tek kaygımız bu. Kalın sağlıcakla.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı.)

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – “Selam ve saygılarımızla altına imza atıyoruz, hepimizi saygıyla selamlıyorum.” (HDP sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkanım, söz istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Tiryakinin konuşmasına mı itiraz edeceksiniz?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yok, yok, hayır etmeyeceğim.

BAŞKAN - Sayın Beştaş buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

14.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın, vatandaşların Halkbankın kredileri yapılandırmasına yönelik şikâyetlerine, Bilim Kurulunun corona salgınına ilişkin iktidar partisine, yürütmeye önerilerinin neler olduğunu ve bu önerilerinden ne kadarının kabul gördüğünü öğrenmek istediklerine, eksik bir uygulama varsa bunun sorumluluğunun Bilim Kuruluna da ait olacağına ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Elime birkaç vatandaştan bir şikâyet geldi açıkçası. Bu banka kredileriyle ilgili biliyorsunuz geçen hafta bir paket açıklandı ve kredilerin faizsiz ertelenmesi ve yapılması yasalaştı fakat elimde 2 tane kredi örneği var, Halk Bankasından alınmış.

BAŞKAN – Faizsiz ertelemeyen mi dediniz?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yapılandırma. Tabii tabii, faizsiz erteleme bu ilan edildi zaten. Tüketici kredisi şu anda 97 bin 970 TL’den 100 bin 302 TL’ye çıkmış. Başka bir örnekte, 83 bin 974’ten 85 bin 974’e çıkmış. Şimdi, bu açıkçası yasaya aykırı faiz alma yöntemidir; bunu, halkın bu şekilde zarara uğratılmasını bu salgın döneminde kabul etmek mümkün değildir.

BAŞKAN – Bankalar da belli mi? Hangi bankalar?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Halkbank, direkt adını vererek söylüyorum.

Bu, halkı kandırma yani dolandırma kapsamına girer ve neticede Mecliste yasallaşan, ilan edilen, bizzat Cumhurbaşkanının kendisinin ifade ettiği ve burada hepimizin tanıklık ettiği bir yasal düzenlemeden bu şekilde kötüye kullanma ve faiz alma hiçbir şekilde kabul edilemez.

Tabii, şunu da kamuoyuna hatırlatmak istiyorum: Diğer bir mesele Sayın Varank'ın konuşması; işte, bu bankalar da galiba bu şekilde yaklaşıyorlar: “Daha salgın, coronavirüs Türkiye’ye gelmeden siparişler Türkiye’ye gelecek.” ve Sabah gazetesi şöyle bir manşet atmıştı 16 Şubatta: “Dünyayı vuran virüs Türkiye’ye yarıyor.” Bu virüs nemalanılacak bir virüs değil, bu virüs bütün dünya gibi bizi de vuruyor, halkımızı da vuruyor ve bütün dünyadaki insanlık ailesini tehdit ediyor.

Son olarak, Bilim Kurulu biliyorsunuz düzenli toplantılar yapıyorlar ve kamuoyu bunu çok ciddi bir şekilde merak ediyor çünkü herkes kendisinin ve sevdiklerinin hayatından endişe ediyor fakat Bilim Kurulu hiçbir şey açıklamıyor. Biz Bilim Kuruluna bir çağrı yapmak istiyoruz buradan: Bu toplantılarda sizin salgına ilişkin iktidar partisine, yürütmeye önerileriniz nedir? Bu önerilerin ne kadarı kabul ediliyor? Eğer bunlar açıklanmazsa ve eksik bir uygulama varsa bunun vebali, sorumluluğu aynı zamanda maalesef üzülerek belirtmeliyim ki Bilim Kuruluna da ait olacaktır.

Teşekkür ediyorum Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ettim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Uygulamada hata varsa uyarınız arkadaşlarımızı.

BAŞKAN – Tabii, tabii.

V.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

2.- İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınması ve Tebdiline İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1595) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 85) (Devam)

BAŞKAN – Madde üzerinde şahıslar adına söz talebi Sayın Serkan Topal'ın.

Sayın Topal, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Sataşmaya mahal vermeden Sayın Topal, buyurun.

SERKAN TOPAL (Hatay) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; bizleri ekranları başında izleyen bütün vatandaşlarıma selamlarımı, saygılarımı iletiyorum.

Değerli arkadaşlar, şu an beş dakikalık süre içerisinde AK PARTİ iktidarının on sekiz yıl içerisinde yaptıkları beceriksizlikleri anlatmayacağım. Kısaca şunu ifade etmek istiyorum değerli arkadaşlar: Şimdi, sürekli hepimiz diyoruz ki “Evde kal.” Evet, gerçekten de evde kalmaları için biz neler yapıyoruz arkadaşlar; yani vatandaşlarımızı evde tutmak için neler yapıyoruz? Yaptığımız hiçbir şey yok, değerli arkadaşlar. Bakın, geçen Hataylı hemşehrim tır şoförü Malik Yılmaz “Virüsten ölmek, açlıktan öleceğiz.” diyerek bir ironi yapmış. Yani şimdi, bu vatandaşımızı bir şekilde karakola alıyorlar ve denetimli serbestlikten dolayı şu anda serbest bırakıyorlar.

Değerli arkadaşlar, şimdi bu adama diyorsunuz ki siz “Çalışma, evde kal.” Ama gerçekten de bu adam virüsten değil açlıktan ölecek. Ben de söylüyorum, vatandaşlarımız gerçekten bu gidişle virüsten değil açlıktan ölecek. İşte, vatandaşlarımız şimdi işsiz kaldı, esnaflar kepenk kapattı, birçok vatandaşımız mağdur; bunun için biz ne yapıyoruz? Şimdi, bağış toplamaya başladı Sayın Cumhurbaşkanı; iyi, güzel. Sosyal devlet nedir? Sosyal devlet, vatandaşların sorunlarının çözümü noktasında sosyal devlet devreye girer. Sosyal devlet dilenmez, sosyal devlet bağış toplamaz, bağış yapar.

Değerli arkadaşlar, insan doğduğunda vergi alınıyor, insan iş yeri açtığında vergi alınıyor; her türlü konuda, uçan kuştan sosyal devlet vergi alıyor. Eyvallah, alması gerekiyor ama şimdi bakıyoruz, deprem oluyor bağış toplanıyor, darbe oluyor bağış toplanıyor, salgın oluyor bağış toplanıyor; ondan sonra... Yani şimdi, arkadaşlar, vatandaşın artık bağış yapacağı bir şeyi mi kaldı? Vatandaş nereye bağış yapsın? Virüse mi, salgına mı, sele mi, depreme mi, darbeye mi? Yani vatandaşın artık bir tek şeyi kaldı bağış yapacağı, nedir biliyor musunuz? O da canı. Şunu da söyleyeyim: Evet, bizim de bir canımız var, eğer canımızı vereceksek bu vatan uğruna canımız feda, burada bunu ifade etmek istiyorum ama vatandaşlarımız gerçekten de o tır şoförümüzün dediği gibi, samimi söylüyorum, virüsten değil açlıktan ölecek, ben de bu kürsüde ifade etmek istiyorum. O yüzden, sosyal devletin gereği, mağdur olan vatandaşlarımızın sorununu lütfen çözelim. Özellikle bunu bu kürsüde defalarca dile getirdim, bir kez daha dile getireceğim. Hatta dün de Kahramanmaraş Milletvekilimiz Sayın Ali Öztunç da dile getirdi: Yurt dışında birçok vatandaşımız mağdur. Bakın, özellikle Orta Doğu'da, Suudi Arabistan'da, Kuveyt'te, Katar'da, Libya'da, Cezayir'de çok ciddi anlamda işçi vatandaşımız gerçekten mağdur. Bakın, orada bir odada 8 kişi, 10 kişi kalıyor. Sadece, bana –isimlerini vermeden- atılan birkaç mesajı okumak istiyorum: Bakın, “10 kişi Riyad'dayız, para yok, yemek yok, ‘1 Nisanda evi boşaltın.’ diyorlar. Büyükelçilikte -virüste- kendi kaderimizi mi bekleyeceğiz?” diyor. Bakın, “İlla ki intihar mı edeyim, yoksa çocukları mı atayım devlet görüp duymasın için?” diyor vatandaş. “Konsolosluk cevap vermiyor, kendimi öldürüp intihar mı edeyim?” bir başka mesaj. “Eşim hamile, yurttan şu anda, lütfen, yardım edin.” diyor ve binlerce mesaj, binlerce.

Değerli arkadaşlar, bunu defalarca dile getirdim, maalesef AK PARTİ Grubu Başkan Vekilleri dâhil duyarsız kaldı, iktidar duyarsız kaldı. Sayın Meclis Başkan Vekilim, Türkiye Büyük Millet Meclisinin Meclis Başkan Vekilisiniz, bu konuda duyarlı olacağınıza olan inancım bir kez daha sizden talep ediyorum: Bakın, Suudi Arabistan'da, Kuveyt'te, Katar'da şu anda dışarıda olan vatandaşlarımız var, aç olan vatandaşlarımız var. Bir an önce ya uçak gönderelim ya da oradaki bu vatandaşlarımızın bu sorunlarını çözelim. Bakın, orada işçi pozisyonundalar. Yani orada içerideler, para kazanamıyorlar, buradaki vatandaşlarımıza, buradaki ailelerine para gönderemiyorlar; buradakiler de aç, oradakiler de aç.

Değerli arkadaşlar, bu işe bir çözüm bulmamız gerekiyor. Gerekirse gerçekten Meclis kapanmasını, samimi söylüyorum; Allah aşkına, Muhammed aşkına, Ali aşkına, sizden rica ediyorum, lütfen. Gerçekten benim telefonum susmuyor şu anda, binlerce mesaj geliyor değerli arkadaşlar.

Son olarak şunu da ifade etmek istiyorum: Özellikle devletin yapması gerekenleri bir kez daha burada ifade etmek istiyorum. Yurt dışında çalışanlar olmak üzere esnaf, çiftçi, konut kredisi alanlar, dar gelirli vatandaşlarımız...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SERKAN TOPAL (Devamla) – Sayın Başkanım, herhâlde son konuşmacı olduğum için iki dakika verirsiniz

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

Buyurun.

SERKAN TOPAL (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Son konuşma değil, sizden sonra üç konuşma daha var.

SERKAN TOPAL (Devamla) – Bir kez daha tekrar ediyorum: Yurt dışında çalışanlar olmak üzere, esnafımız, çiftçimiz, konut kredisi olanlar dâhil, nakliye yapanlar, taşıt kredisi olan vatandaşlarımız, öğrenim kredisi alan öğrencilerimiz ve birçok esnafımız... Lütfen, bunları bir yıl öteleyelim, öteleyelim, öteleyelim.

Bakın, yine çok hızlı bir şekilde, sosyal devlet olmanın gereği... Şimdi, hani diyoruz ya işte “İtalya'ya, İspanya'ya yardım ettik.” Arkadaşlar, o yardımı oraya yapmayın; gelin, Hatay'ın Samandağ ilçesine,

Defne ilçesine, gazi Reyhanlı'ya, Kırıkhan'a, Belen'e gönderelim arkadaşlar. Gerçekten orada insanlar mağdur. Hatay halkı her türlü felakette her türlü konuda barış harekâtında bir numaraydı ama maalesef şu anda orada bırakın Kızılayı, devleti bile göremiyoruz. Lütfen, rica ediyorum, hem yurt dışındaki vatandaşlarımızın hem de Hataylı vatandaşlarımızın sorunlarını çözelim, sizlerden de arz ediyorum.

Saygılarımı sunuyorum, teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Bu konuda bir şeyler söylersiniz herhâlde, yurt dışındakilerle ilgili Sayın Başkanım, gerçekten mağdurlar.

BAŞKAN – Sizin bu talepleriniz aktarılacaktır.

Buyurun Sayın Zengin.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

15.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın görüşülmekte olan 85 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, çok değerli milletvekili arkadaşlarım; sayın hatip biz Grup Başkan Vekillerini duyarsız kalmakla suçladı, doğrusu buna üzültüyor insan. Böyle bir olayda duyarsız kalmak ne mümkün? İsim söylemeyeceğim belki ama...

BAŞKAN – Sayın Altay da söz istedi zaten, o da alındı, evet.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Kendi gruplarındaki milletvekili arkadaşlarımızın da bütün taleplerini süreç içerisinde, ben kendi adıma -ama eminim diğer arkadaşlarım da böyle yapmışlardır- tek tek takip ettim. Hatta şu anda da bir yazışmamız oldu bir vekil arkadaşımızla, CHP grubundan.

Şimdi, burada tabii yurt dışında kalan insanlarımızla ilgili operasyon çok geniş bir operasyon. Hatta Türk Hava Yolları, ben biliyorum ki, uçuşlar biliyorsunuz özellikle Avrupa ve Amerika arasında tamamen kesilince, uzun süre uçabilen, 15-20 gün kadar devam eden bir tek Türk Hava Yolları vardı. Sade Türk vatandaşları için değil 14 gün kuralına uyan başka ülke vatandaşlarının da başvurdukları en önemli en önemli ülke Türkiye oldu bu manada, bu seyahat imkânının sağlanması için. Kuveyt'te mahsur kalanlarla ilgili de üç tane uçak... Mahsur kalmak şununla alakalı: Uçuşlar kapatıldığı için başka prosedürler gereği, bazen o ülkelerin kendi iç prosedürü gereği kendi uçuş hatlarını kapatan ülkeler var. Bu manada, bu vatandaşlarımızla ilgili, yeni, 3 tane uçak gidecek ve onları alıp gelecek. Bunun altını çizmek istiyorum. Bence, bu süreçte karşılıklı olarak birbirimize yardım ederek, en azından, hissiyat olarak aynı noktada hemfikir olduğumuzun farkında olarak meseleleri anlatmak lazım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Ben teşekkür ediyorum.

Tabii, benzer durum pek çok ülkede var. Aynı şey İngiltere'de de var yani, mesela, orada da öğrencileri de aldık ama onun dışındaki vatandaşlarımız gelmedi gibi. Yani değişik ülkelerde benzer sorunlar var ama Türkiye bu konuda da çok başarılı oldu, hakkını da teslim etmek lazım.

ENGİN ALTAY (İstanbul) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Buyurun Sayın Altay.

16.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın görüşülmekte olan 85 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasında yapıcı muhalefet anlayışı içerisinde, eksikleri, ihmal ve yetersizlikleri ortaya koyduğuna, Çayırdere Barajı'nın sulama sahasının AK PARTİ'li Pınarhisar Belediyesine devredildiğine yönelik haberlere ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sizi ve yüce Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum efendim.

Sayın milletvekillimizin “duyarsızlık”tan kastettiği, olsa olsa yapıcı muhalefet anlayışı içerisinde, eksikleri, ihmali ve yetersizlikleri ortaya koymaktır; bu da onun doğal görevidir.

Sayın Başkanım, bu vesileyle, pek kısa bir hususu arz etmek istiyorum. Coronayla mücadele devam ederken tabii hayat da devam ediyor. Kırklareli Kaynarca beldesinin hemen kuzeyinde Devlet Su İşleri tarafından yapılan Çayırdere Sulama Barajı bitirildikten sonra, baraj sulama sahasının 30 bin dönümlük sahanın, 25 bin dönümü Kaynarca sınırlarındayken AK PARTİ’li Pınarhisar Belediyesine devredildiğiyle ilgili bir haber aldık. Bir yandan Sayın Cumhurbaşkanı “birlik” diyor “beraberlik” diyor, şöyle diyor, böyle diyor ama bir yandan da sırf Kaynarca Belediyesi Cumhuriyet Halk Partili diye barajı ve sulama eklentilerini Pınarhisar Belediyesine vermek ve o Pınarhisar Belediyesi marifetiyle kurulacak bir kooperatif tarafından işletilmesini öngörmek olsa olsa bir öngörüsüzlük olur, partizanlık olur. Sayın Bakanın bir dahli var mı, yok mu bilmem ama ben yazının Ankara DSİ Genel Müdürlüğüne gittiğini biliyorum. Başvuru dilekçelerini de huzurunuzda Sayın Özlem Zengin’e veriyorum. Bu konuda hakkaniyetin ve adaletin tesis edilmesini talep ediyorum.

Teşekkür ederim.

V.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

2.- İzmir Milletvekili Binali Yıldırım’ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınması ve Tebdiline İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1595) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 85) (Devam)

BAŞKAN - Madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, teklifin tümünün oylanması açık oylamaya tabidir. İç Tüzük’ün 145’inci maddesinin ikinci fıkrasında “Başkanın gerekli görmesi hâlinde açık oylama oturumun sonuna veya haftanın belli bir gününe bırakılabilir.” denilmektedir. Bu hüküm çerçevesinde, teklifin tümünün açık oylaması 2 Nisan 2020 Perşembe gününe bırakılmıştır. Belirtilen gündeki birleşimde, Gündemin “Oylaması Yapılacak İşler” kısmında teklifin tümünün açık oylaması yapılacaktır. Ayrıca, bugün görüşmeleri tamamlanarak tümünün oylamasına geçilecek tüm tekliflerin oylamaları da bu şekilde, 2 Nisan 2020 Perşembe gününe bırakılacaktır.

Bilgilerinize sunulur.

3’üncü sırada yer alan, Türkiye Büyük Milleti Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım’ın Türkiye Cumhuriyeti ile Moğolistan Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlayacağız.

3.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım’ın Türkiye Cumhuriyeti ile Moğolistan Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1196) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 107) (x)

BAŞKAN - Komisyon? Yerinde.

Komisyon raporu 107 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde söz talebi, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Hakkı Saruhan Oluç’un.

Buyurun Sayın Oluç. (HDP sıralarından alkışlar)

(x) 107 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

HDP GRUBU ADINA HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın vekiller; bu konuyu tartışmaya devam edeceğiz. Umarım çok uzun zaman olmaz bu, ayları almaz ama koronavirüs salgınını tartışmaya devam edeceğiz. O nedenle, ilk defa karşı karşıya kalınan bir durum olduğu için, iktidar partilerinin bu konudaki eleştirileri ve önerileri ciddiyetle dinlemesinin önemli olduğunu bir kez daha vurgulamak istiyorum. Bu konuda her şeyi bilirizci tutumun hiçbir karşılığı yok yani Türkiye’de de yok, dünya’da da yok. O nedenle, özellikle iktidar için söylüyorum, toplumsal ve siyasal muhalefetin bu konudaki eleştirilerini ve önerilerini dikkate almamak gerçekten çok ciddi bir yanlış ortaya çıkarmaktadır. Bakın, toplumsal ve siyasal muhalefet diyorum. Bunu kastederken hem sivil toplum kuruluşlarını, sendikaları, meslek örgütlerini, siyasi partileri, yöre derneklerini; yani bu toplumda, yurttaşların içinde örgütlenmiş olduğu bütün kurum ve kuruluşları kast ederek bunu söylüyorum.

Şimdi, taleplerine baktığımızda, birkaç maddede toplanıyor aslında bu talepler; kısaca bunlara değinmek istiyorum.

Bir: Diyorlar ki “Temel, zorunlu ve acil mal ve hizmet üreten işler dışında bütün işlerde salgın süresince çalışma acilen durdurulmalıdır.” Bu çok önemli, buna gerçekten ihtiyaç var.

İki: Diyorlar ki “Salgın süresince işten çıkarmalar yasaklanmalı, küçük esnaf desteklenmeli, çalışanlara ücretli izin verilmeli ve işsizler için ise koşulsuz işsizlik maaşı ödenmelidir.”

Üç: Diyorlar ki “Tüketici, konut ve taşıt kredileri ile kredi kartı borçları ve elektrik, su, doğal gaz ve iletişim faturaları salgın riski boyunca faiz işletilmeden ertelenmelidir.”

Dört: Diyorlar ki “Bu süreçte özel sağlık kuruluşları kamu kontrolüne geçirilmeli; yurttaşların sağlık hizmetlerine erişimi, istisnasız ve ön koşulsuz, bütünüyle parasız olmalıdır.”

Beş: Diyorlar ki “Salgınla mücadelede koordinasyonda katı bir disiplin uygulanmalı, bilimsel yaklaşım ve bilgi paylaşımında açık ve şeffaf olunmalıdır. Güven kriteri hâline gelen Covid-19 testleri konusunda bilimsel, yaygın, hakkaniyetli ve sonuçların hızla açıklandığı bir işleyiş hâkim kılınmalıdır.”

Altı: Diyorlar ki “Başta hekimler, sağlık ve belediye çalışanları olmak üzere, tüm zorunlu işlerde koruyucu ekipman başta olmak üzere bütün eksiklikler giderilmeli, herhangi bir aksama yaşanmayacağına dair güven verilmeli ve bu işlerde çalışan herkes düzenli olarak testten geçirilmelidir.”

Yedi: Diyorlar ki “Salgın dönemlerinde dezavantajlı kesimler olarak kabul edilen, hiçbir geliri ve birikimi olmayan yoksullar, göçmenler ve tutuklu, hükümlüler için yaşamlarını ve sağlıklarını koruyacak fiilî ve yasal düzenlemeler hayata geçirilmelidir.”

İşte, sivil toplum kuruluşlarının, sendikaların, meslek örgütlerinin, Türkiye Devrimci ve İşçi Sendikaları Konfederasyonunun, Kamu Emekçileri Sendikaları Birliği Konfederasyonunun (KESK), Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinin (TMMOB), Türk Tabipleri Birliğinin (TTB) ve birçok sivil toplum kuruluşunun, meslek birliğinin, vakfın, siyasi partinin talepleridir bunlar. Bu talepleri iktidarın gerçekten ciddiye alması son derece önemlidir. Neden? Çünkü sorun kamusal bir sorundur; sorun sadece sizin sorunuz değildir ve iktidarın görevi esas olarak –defalarca bunu vurguladık ve vurgulamaya da devam ediyoruz- kamu kaynaklarını kullanarak vatandaşları ekonomik ve sosyal bakımdan rahatlatmaktır, güven vermektir yani “Evde kalın.” dediğimiz yurttaşların hepsinin ihtiyaçlarının karşılanması gerekir ki insanlar evde kalmanın kendileri açısından güveni ortadan kaldıracak, güvencesizliği ortadan kaldıracak bir durum olmadığını hissetsinler ve düşünsünler; dolayısıyla, evlerinde kalırken ihtiyaçlarının karşılanacağını görsünler. Bu, ciddi bir meseledir o nedenle. Bütün ülkelerin iktidarları bunu yapıyor ve Türkiye’de de yapılması gereken esas olarak budur. Bunu yapmadığımız zaman, bu gerçekleşmediği zaman, bu şeffaflık, bu güvence sağlanmadığı zaman gerçekten bu virüse karşı mücadelede başarılı olunması son derece zordur.

“Kaynak yok.” diyorsa iktidar, bakın, kaynak var. Kaynak var, bunu siz de biliyorsunuz biz de biliyoruz; önemli olan, bu kaynağın hangi tercihler doğrultusunda kullanıldığıdır. Esas itibarıyla, kaynak nerede var? Bakın 2020 bütçesine, bu kaynakları göreceksiniz. Tercihler önemlidir. Silahlanma ve güvenlik harcamalarına bakın, kaynak oradadır; örtülü ödeneye bakın, kaynak oradadır; saray harcamalarına, israfa, şatafata bakın, kaynak oradadır; İşsizlik Fonu’na bakın, kaynak oradadır. Esas itibarıyla, İşsizlik Fonu, yıllardan beri ya sermayeye ya bankalara, zorda olan çeşitli iş çevrelerine hizmet olarak sunulmaktadır, kaynak oradadır. İşsizlik Fonu, esas itibarıyla işsiz, bugün kendini güvencesiz hissedenin, işsiz kalma tehlikesi yaşayanın, evde oturanın, esnafın, çiftçinin, yoksulun kaynağı olarak kullanılmalıdır. Bugün kullanılmayacaksa İşsizlik Sigortası Fonu, ne zaman kullanılacak? İşsiz için, yoksul için, emekçi için, işçi için ne zaman kullanılacak? Dolayısıyla, bu konu, halk ve toplum sağlığı konusu olduğu için de son derece önemlidir. Bakın, önlemleri bunun için tartışıyoruz. “Test” derken bunun için önemsiyoruz bu meseleyi. “Test” deyince kızılıyorsunuz. Test sayısı yetersiz. Günde 20 bin mutlaka aşılmalıdır; 30 bine, 40 bine ulaşılmalıdır, bu imkânlar var. Nasıl olmalıdır bu testler biliyor musunuz? Hani, kamuoyu araştırmaları yapılıyor ya seçimlerden önce; İşte, bu ay siyasi partilerin durumu şudur, bu ay budur; liderlerin durumu şudur, budur diye açıklanıyor ya, aynı o mantıkla, her hafta test sonuçlarının açıklanması gerekir, bu şeffaflığın herkes tarafından görülmesi gerekir. Bu takip yapılırsa ancak bu corona virüsü karşısında, gerçekten test sayısı 20 binleri, 30 binleri, 40 binleri bulduğu zaman coronavirüsle mücadele, onu bastırma ve durdurma mücadelesi; bakın, hafifletme demiyorum, bastırma ve durdurma mücadelesi başarılı olarak gerçekleştirilebilir. Bu çok önemli bir şey.

Bakın, bir şeye daha değinmek istiyorum. Bu krizi siyasette merkezleşme için bir fırsat olarak değerlendirme anlayışı gerçekten doğru bir anlayış değildir, bunun yanlış olduğunu sizler göreceksiniz. Bakın, neden bunu söylüyorum: Şimdi, kriz yönetiminde çeşitli imkânlara sahip olan yerel yönetimlerle iktidarın iş birliği yapması -bütün yerel yönetimleri kastediyorum- şarttır. Şimdi ne yapılıyor? Bizim yerel yönetimlerimize, geçen hafta 8 yerel yönetime kayyum atandı. Dolayısıyla corona virüsü karşısında mücadele eden yerel yönetimler etkisizleştirildi, hâlbuki tersi yapılmalıydı. Şimdi ne yapılıyor? Bağış toplayan yerel yönetimlerin bu imkânları engelleniyor. Bu doğru bir tutum değil, bu kesinlikle yanlış. Bakın, İçişleri Bakanınız diyor ki “Devlet, vali izin vermeden ‘Ben yardım topluyorum.’ dersiniz başka devlet, yeni hükümet oluşturmak istiyorsunuz demektir.” Böyle bir anlayış olabilir mi, böyle bir demokrasi anlayışı olabilir mi? Bu despotik, bunun demokratik anlayışla hiçbir alakası yok. Üstelik de şunu da bilmiyor İçişleri Bakanı: Belediyeler bağış kabulü dayanağını Belediyeler Kanunu’ndan alıyor, 5216 ve 5393 sayılı Kanunlardan alıyor. İçişleri Bakanının bu yaptığı açıklama Anayasa’ya da aykırı, Anayasa’nın 127’nci ve 137’nci maddelerine de aykırı. Ama tabii İçişleri Bakanının Anayasa, yasa ya da uluslararası demokratik sözleşmeler, teamüller filan gibi meselelerle bir alakası yok. O, bunların hepsini bir kenara itmiş vaziyette ve gerçekten bunu, yaşanan bu salgın felaketini merkezleşme için bir fırsat olarak görüyor İçişleri Bakanı. Eğer siz de bunu böyle görüyorsanız iktidar olarak, böyle adımlar atıyorsanız ve atacaksanız bunun gerçekten vebali çok ağır olur. Bunu bilin, bunu bir kez daha vurgulamış olalım özellikle.

Son bir noktaya değinmek istiyorum. Burada çeşitli arkadaşlarımız konuştu, önümüzdeki hafta da konuşmaya devam edeceğiz. Bakın, cezaevleri; çok ciddi bir konudur bu. Bu konu neden önemli? Cezaevinde bulunan her insanın -ister tutuklu olsun ister hükümlü olsun- yaşam hakkı vardır, sağlık hakkı vardır ve bu haklar devlet güvencesi altındadır. Devlet diyemez ki “Ben onları cezaevine attım, ne olursa olsun.” Böyle bir anlayış olamaz. Böyle bir anlayış günümüz devletlerinde, hiçbir devlette, en despotik devlette bile olamaz. Dolayısıyla, cezaevlerinde bulunan tutuklu ve hükümlülerin yaşam ve sağlık hakkını korumak zorundadır bu iktidar. Dolayısıyla eğer bugün tartıştığımız konularda, yarın daha yoğun olarak tartışacağımız konularda infaz eşitliğini göz önünde bulundurmazsanız, cezaevlerinde tutuklu ve hükümlü bulunan bütün insanların infaz eşitliği çerçevesinde haklarını,

yaşam ve sağlık haklarını korumazsanız bu çok büyük bir vebal doğuracaktır. Aynı zamanda, vebal doğurmanın ötesinde, Anayasa'ya da demokratik uluslararası sözleşmelere de aykırı olacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Oluç, sözlerinizi tamamlayın lütfen.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Toparlıyorum, bitiriyorum efendim.

Bu konuyu elbette ki tartışmaya devam edeceğiz ve şunu göz ardı etmeyin: Bir coronavirüs salgınıyla, büyük bir belayla bütün dünya ve Türkiye’de hepimiz karşı karşıyayız. Bunu en az zararlarla atlatacak için herkes mücadele ediyor, bu mücadeleyi ortaklaştırmak büyük önem taşıyor ve şunu söylüyoruz; bakın, diyoruz ki, önümüzdeki dönem yani bu salgın tehlikesini, bu salgın belasını atlattıktan sonraki dönem için söylüyorum: Önümüzdeki dönem Türkiye’ye de yeni bir beyaz sayfa açma dönemi olmalıdır. Hukuk açısından, demokrasi, barış ve adalet açısından, toplumsal barış açısından yeni bir sayfa açılmalıdır. Bu yeni sayfayı açmanın yolu, özellikle cezaevleri konusunda ve alınan önlemler konusunda toplumsal ve siyasal muhalefetin önerilerini, taleplerini ve eleştirilerini dikkate almaktır. Bir kez daha iktidar partilerine bunu hatırlatmak istiyorum.

Dinlediğiniz için teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Beştaş, buyurunuz.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

17.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Türkoğlu Açık Cezaevinde 12 kişinin karantinaya alındığı yönündeki haberlere ve salgının en büyük tehdidi oluşturduğu cezaevlerinin bir an önce boşaltılması gerektiğine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Doğrusu Saruhan Bey kürsüye gittikten sonra not geldiği için aldım, yoksa almazdım; çok kısa, Özlem Hanım buradayken...

Şimdi Maraş Türkoğlu Cezaevinde -açık cezaevinden aradılar, aileler de sonra aradılar- hâlihazırda bugün itibarıyla A blok A3 koğuşundan 12 kişi karantinaya alınmış, maskeleri de kantinden 2,5 TL’ye satın alabiliyorlarmış. “Çok endişeliyiz.” diye iletiler. Hani, bunu bir teyit edelim, bir araştıralım ve tabii ki şunu söylüyoruz: Cezaevlerini bir an önce boşaltmamız gerekiyor çünkü salgın en büyük tehdidi orada oluşturuyor.

Teşekkür ederim.

V.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

3.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti ile Moğolistan Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1196) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 107) (Devam)

BAŞKAN – Evet, gruplar adına söz talepleri karşılandı, şahıslar adına ilk söz Sayın Servet Ünsal’ın Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

SERVET ÜNSAL (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmama Victor Hugo’dan bir sözle başlamak istiyorum: “Siz yardım edilmiş yoksullar istiyorsunuz, biz ise ortadan kaldırılmış yoksulluk.” (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

Evet arkadaşlar, ülkemiz çok kritik bir dönemden geçiyor. Herkes Hükûmetten, ülkeyi yönetenlerden bu süreci en az zararlarla atlatabilmek için yeni yollar, yeni destekler beklerken karşımıza çok çok garip bir tablo çıktı yani dağ fare doğurdu. Ülkeyi yönetenler çıktı milyonların karşısına; işçiyi, köylüyü,

dar gelirliyi, esnafı rahatlatacak çözüm yerine bir de baktık ki hesap numarası dağıtarak para istedi. Evet, arkadaşlar bunun anlamı nedir, bu ne demektir? İnsanlarımız zaten çok zor günler geçiriyor, bu çok kabul edilecek bir durum değil. Deprem oluyor Kızılay para istiyor, salgın oluyor Hükümet para istiyor. Bir bakıyorsun bugünler için Merkez Bankasındaki kefen paraları uçmuş, yok. Milyonlarca vatandaş senelerdir bu vergilerini niye veriyor, nereye veriyor, nerede bu paralar arkadaşlar? Aslında tabii, herkes biliyor bunu, nerede olduğunu. Borçlanarak iş adamlarına, belli kişilere; saraylar, köprüler, en büyük köprüler, en büyük saraylar, en büyük hastaneler, şatafat, lüks, yaşandı bu ülkede.

Biraz önce, sevgili Bülent Turan “15 Temmuz şehit ve gazilerine toplanan 309 milyon sorununu Aile Bakanlığı çözdü.” dedi ama çözüldüğü yok arkadaşlar. Aile Bakanı bu konuyla ilgili konuştuğunda ben de buradaydım, “309 milyon 338 milyon oldu, bankada duruyor.” denildi yani ne şehide verildi ne gaziye verildi. Beşiktaş’ta 46 kişinin öldüğü bir olay oldu, saldırı oldu; toplanan 52 milyon da hâlâ kişilere verilmiş değil. Yani zor duruma düşünce yine “Vatandaş parayı versin.” arkadaşlar; olmaz, bu da olmuyor artık, insanlarımız zaten kaygılı, perişan. Arkadaşlar, Hükümet yardım isteyen değil, yardım edendir. Bu konuyu özellikle bir kere daha söylüyorum: Hükümet yardım isteyen değil, yardım edendir. (CHP sıralarından alkışlar)

Çözüm mü? Evet, arkadaşlar, çözüm içinde zaten, bu ülkede yaşandı. Milyarlarca lira borcu affedilen yandaş şirketlerin ödemeleri gereken vergileri toplarsak gerçekten ciddi bir sıkıntı çözülür. İraftan, şatafattan biraz da tasarrufa, böyle bir uygulamaya geçilse tüm ihtiyaçlar karşılanır.

Dokuz senedir, 5 milyona varan Suriyeli vatandaşlar var. Arkadaşlar, dokuz yıldır bakıyoruz bunlara, 40 milyar doların üzerinde para sarf edildi. Biz şu ülkedeki vatandaşlarımıza iki ya da üç ay, dört ay bakamayacak mıyız ya? Bu bizim, gerçekten, kendi iç sorunumuz. Bakmalıyız, Suriyeliye bakıyorsa bu ülkenin Hükümeti, kendi vatandaşlarına da bakacak.

Evet, “çılgın projeler” denilerek milyarlar harcandı ama İşsizlik Fonu’nda toplanan 131 milyarı ben hâlâ göremiyorum. Daha birkaç ay önce, yapmayın etmeyin dedik, Merkez Bankasındaki ihtiyat akçelerini de göremedik, bu zor zamanlar için olan bu paralar da gitti.

Evet, maskeler ve eldivenlerle bir ihale yapıldı ya, bir komedi ya, ben şaşırdım yani böyle bir şey nasıl oldu ama uçuş garantisi verilen yeni havalimanlarını, geçiş garantisi verilen köprüleri, bunları hep yaşadık. Yöneticiler, bugün olmuş, halktan para istiyor.

Evet arkadaşlar, bu ara bir kurumu soracağım sizlere ya -hepinizin de bu konu aklımıza geliyor ama- Kızılay diye bir kurumumuz var ya, nerede ya bu Kızılay? Evet arkadaşlar, milyonların döndüğü, bağışların aktığı, astronomik maaşların ödendiği Kızılay şu an nerede? Kaynaklar nerede, açık bir şekilde niye kullanılmıyor? En çok ihtiyaç duyulan zamanda sessizlik var. Sözde hayırseverlik adı altında milyonlar vakıflara, derneklere aktarıldı. Arkadaşlar, o vakıfların bir kısmını hepiniz hatırlıyorsunuz; işte, TÜRGEV’ler, TÜGVA’lar, Okçular, Ensar, Limak, Kolin, Kalyon, Cengiz, Çalık, Torunlar, Demirören derken... Hadi görelim; bir de saydığım kişilerin hayırseverliğini bir görmek istiyoruz, millet sevdasını, devlet bağlılığını görmek istiyoruz.

Evet arkadaşlar, corona vakasından sonra turizmin sıkıntıya gireceğini burada söylemek istiyorum. Bu sene o ÖTV’siz mazotu çiftçilere verin arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar)

Evet değerli arkadaşlar, bugünlerde gene de bir sıkıntı oldu: Vatandaşa yardım elini uzatan Ankara, İstanbul Belediyeleri, Konya’nın da, Urfa’nın da, Antep’in de gördük...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Ünsal, tamamlayın sözlerinizi.

SERVET ÜNSAL (Devamla) – Evet, ama Acun bile para toplarken hiçbir sorun yok, yasak yok ama bu belediyelere geldiğinizde sıkıntı var arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar)

Ben bir hekim olarak buna bir tanı koyamadım, insanların yardım duygularını bile ayırıştırmak ne kadar büyük bir travmadır; tekrar ediyorum, insanların yardım duyguları ayırıştırmaz. Arkadaşlar “Ekonomiyi ben batırdım, ben düzeltereğim.” diye bir hava var, bir görüntü var.

Evet arkadaşlar, salgına karşı en büyük gücümüz, en büyük silahımız sağlık çalışanlarımız; bunu, burada özellikle vurgulamak istiyorum. Bir-bir buçuk yılı geçkindir yaptığım bütün konuşmalarda sağlıkta şiddeti hep konuşmamda belirttim. Tekrar ediyorum, Nazım’ın dizeleriyle son vereceğim konuşmama; diyor ki Nazım:

“Dert çok derman yok,
Yüreklerin kulakları sağır,
Hava kurşun gibi ağır,
Bağır bağır bağıryorum,
Koşun, kurşun eritmeye çağırıyorum.” (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SERVET ÜNSAL (Devamla) – Ben de hepinize, bütün siyasi partilere sağlıkta şiddet yasası için bir araya gelmenizi öneriyorum.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Zengin, buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

18.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin’in, Adalet Bakanlığından alınan bilgiye göre Kahramanmaraş ilinde corona testi pozitif çıkan hiçbir tutuklu ya da hükümlünün olmadığına ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkanım, araya çok vakit girmesin diye, Sayın Beştaş’ın sorduğu soruya binaen bir açıklama yapmak istiyorum.

Adalet Bakanlığımızdan aldığımız bilgi: “Kesinlikle, Kahramanmaraş’ta hiçbir hapisanede, hiçbir cezaevinde corona testi pozitif çıkan bir kimse yok. Fakat uygulama olarak eğer orada bulunanlar içerisinde öksüren, gribal bir enfeksiyonu olan varsa onları içeride bulundurmuyarak hastaneye alıyoruz, hastanede tedavisi yapıldıktan sonra da yine koğuşa koymayarak onları farklı bir yerde muhafaza ediyoruz, başka bir yerde kalıyorlar bir tedbire binaen. Şu ana kadar Kahramanmaraş’ta testleri pozitif çıkan hiçbir tutuklu ya da hükümlü olmamıştır, yoktur. Tedbire binaen böyle bir uygulama yapılmıştır.” Bakanlığımızdan gelen açıklama böyle. Belki kurşunların erimesine bir vesile olur diye söylemiş olayım.

Sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

V.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

3.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım’ın Türkiye Cumhuriyeti ile Moğolistan Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1196) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 107) (Devam)

BAŞKAN - Şahsı adına ikinci söz Sayın Erkan Baş’a aittir.

Sayın Erkan Baş, buyurun. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

ERKAN BAŞ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri izleyen, ülkemizin, emeğiyle, alın teriyle yaşayan tüm insanlarını saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Şimdi, Genel Kurulun içinde bulunan arkadaşlarıma bir çağrı yapmak istiyorum: Şu sık salonun büyüğü atmosferinden biraz çıkalım. İnsan bütün gün burada oturunca gerçeklikle olan bağı biraz kaybediyor, bu atmosfere fazla kaptırıyoruz kendimizi. Hatırlayalım, burası Millet Meclisi, biz milletin vekiliyiz. Soru şu: Şu kapıdan dışarı çıktığımız andan itibaren bu ülkedeki milyonlarca insan ne düşünüyor? Bu insanların derdi ne? Biz burada ne konuşuyoruz? Herkes kendisine bu soruyu sorsun istiyorum değerli arkadaşlar.

Bakın, geçen hafta ne oldu burada? Saraydan gelen bir fermanı apar topar “Hop!” diye ekledik torba pakete, yasallaştırdık, ondan sonra, aç-kapayla tatile çıktık. Bu hafta, toplanacak 50-60 milletvekili buradayız, ne yapıyoruz? Uluslararası anlaşmaları görüşüyoruz. Şimdi ben konuşuyorum, televizyonda, burada “uluslararası anlaşmalar” yazıyor. Bir sorun kendinize, vatandaş ne düşünüyor? Yani, ben, bu hâldeyken uluslararası anlaşma... Hiç baktınız mı bilmiyorum arkadaşlar, ben hepsini çıkarttım, görüşeceğimiz uluslararası anlaşmaları. Bak, bu, 107 sayılı 2018’de imzalanmış, bir sonra konuşacağımız 2015’te imzalanmış, 2018’de imzalanmış, 2016’da imzalanmış. Yani, bunlar dört beş yıldır Meclisin tozlu raflarında bekliyor, bula bula bugünü mü bulduk bunları konuşacak? “Memleketin sorunu bu mu, bunları mı konuşmalıyız?” diye sormak gerekiyor.

Değerli arkadaşlar, başka zaman sorsak, hani “Milletvekili milletin yanında.” diyeceğiz, vallaha çoğu evde oturuyor, “Evde kal.” kampanyasına katılıyor; oradan, sosyal medyadan yazıyoruz “Evde kal, evde kal.” diye ama açık söyleyeceğim: “Bir tek yurttaşımız bile evde kalamadığı zaman, milletin vekilinin evde kalma hakkı yoktur, şansı yoktur.” Bu bir mücadele. Yani, biz, doktorlara, sağlık emekçilerine “Evde kalın.” diyebiliyor muyuz ya? Bu sadece sağlıkla ilgili bir sorun değil ki aynı zamanda sosyal ve toplumsal bir sorunla karşı karşıyayız. Bunu burası çözmeyecekse, bunu burası konuşmayacaksa kim konuşacak? Gerçekten sormak gerekiyor. Tekrar ediyorum, bir yurttaşımız bile gönül rahatlığıyla evinde kalamıyorsa, milletvekilinin evde kalma hakkı yoktur. Biz, halkın sorunlarını çözmek üzere görev aldık, görevimizi yerine getirmek durumundayız ve gerçek sorunları tartışmalıyız, gerçek sorunları konuşmalıyız.

Bakın, dün turizm işçisi arkadaşlarla bolca konuştum. Milyonlarca işçi şu anda işsiz; ne diyorlar biliyor musunuz? “Ya Başkanım, biz mağdur değiliz, mahkûmuz.” diyorlar, “Mahkûm, mahkûm olduk.” diyorlar. Biz, bu arkadaşlara ne diyeceğiz? Uluslararası anlaşmaları imzaladık merak etme mi diyeceğiz arkadaşlar? Gerçekten, herkes elini vicdanına koysun ve bu soruya cevap versin.

Şimdi, yeni bir şey oldu, ne oldu? “Biz Bize Yeteriz” Değerli arkadaşlar, bakın, burada biz haftalardır bağınıyoruz, diyoruz ki: Halk yoksul, çaresiz. Siz diyorsunuz ki: “Yok öyle bir şey; yok, öyle değil.” Peki, bu yardım kampanyasını niye yapıyorsunuz? Madem bu halk yoksul ve çaresiz değil, bu yardım kampanyasını niye yapmak zorunda kalıyoruz? Çünkü biz, bu insanların çaresizliğine çözüm üretmiyoruz. Bakın, gerçekten “Biz Bize Yeteriz”i en son söyleyecek olan sizsiniz. Siz, bu toplumu “teröristler” diye suçlamadınız mı bundan bir sene önce? “Zillet ittifakı” diye suçlamadınız mı kendiniz dışındaki her şeyi? Şimdi “Biz Bize Yeteriz” diyorsunuz. Vatandaşın birisi aynen şöyle söylemiş: “Vallahi, biz bize yeteriz de biz size bir türlü yetiremiyoruz; sizin sarayınıza yetiremiyoruz, müteahhidinize yetiremiyoruz, patronlarınıza yetiremiyoruz.” Yani “Biz bize yetiyorsak size ne ihtiyacımız var?” diyor vatandaş. Gerçekten bu soruları sormamız gerektiğini düşünüyorum.

Değerli arkadaşlarım, yapılması gereken şey aslında çok açık: Öncelikle, o tır şoförü kardeşim var ya “Beni virüs öldürmezse sizin düzeniniz öldürür.” diyen kardeşim, onun sözünü dinlemek zorundayız biz. Milyonlarca işçiye, emekçiye, işe gitmediği zaman nasıl yaşayacağını formüllerini üretmek durumundayız biz; demeliyiz ki “Merak etme; sen işe gitme, kendini koru, evinde otur; biz senin çoluğunu çocuğunu, evini barkını, geleceğini güvence altına alıyoruz.” (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

İşsizlik Fonu diye bir şey var, değil mi? Niye var bu fon ya? İnsanlar zor durumda kaldığında, işçiler zor durumda kaldığında kullanılsın diye işçiden alınan para bu zaten. İşçiden aldığımız parayı şimdi işçiye vermeyi bile konuşmuyoruz çünkü bilmiyoruz ki o para var mı yok mu, başka bir yerde mi kullandınız, ne yaptınız; kimsenin haberi yok.

Değerli arkadaşlar, ben diyorum ki bu virüs öldürme bile bu düzen insanları öldürüyor, o yüzden bu düzeni değiştirmemiz lazım. Gelin, bunu fırsata çevirelim. Yani, büyük bir musibetle, büyük bir belayla karşı karşıyayız ama burada yapmamız gerekenleri görelim çünkü zamanla yarışıyoruz ya.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN BAŞ (Devamla) – Sayın Başkan, toparlayayım izin verirseniz.

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ERKAN BAŞ (Devamla) – Değerli arkadaşlarım, ben başka zamanlarda da geliyorum buraya, diyorum ki: “Bakın, işçiler zor durumda. Bu Meclis, işçileri düşünmüyor; bu Meclis, işçiler için bir şey yapmıyor.” Defalarca bu konuşmayı yaptım; hepsinde inandığım şeyi, gördüğüm şeyi, duyduğum şeyi, hissettiğim şeyi sizlerle paylaşmaya çalıştım fakat bugün... Bakın, gün gün insanlarımız ölüyor; her gün, kaybettiğimiz her gün... Hani, biz, maden işçisine bugün “Madene gitmeye devam et.” diyoruz ya, yarın ölebilir; otobüslere, minibüslere tıklım tıklım bindiriyoruz ya, yarın ölebilir. Yarattığımız bu düzen insanları artık kopartıp alıyor bizden; buna karşı ayağa kalkalım diyorum.

Bakın, Cumhurbaşkanı “Biz Bize Yeteriz” diyor. 17,1 milyar lira bütçesi var. Bu ne demek, biliyor musunuz arkadaşlar? Saniyede 500 lira harcıyor. Cumhurbaşkanlığı sarayının dört saniyede harcadığı parayla vatandaş bir ay geçinmek zorunda. Ya, harcamasın bu saray artık bu parayı, verelim şu vatandaşımıza ve yaşasın, insanlarımız yaşasın diyorum. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Evet, teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1’inci maddeyi okutuyorum:

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE MOĞOLİSTAN ARASINDA SOSYAL GÜVENLİK
ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA
DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 7 Mart 2018 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti ile Moğolistan Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Evet, madde üzerinde söz talebi yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz talebi yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz talebi yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, teklifin tümü açık oylamaya tabidir. Açık oylama 2 Nisan 2020 Perşembe gününe bırakılmıştır.

4'üncü sırada yer alan, Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

4.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2022) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 115) (x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 115 sıra sayısı ile bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde söz talebi yok.

Görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE SİRBİSTAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA HAVA ULAŞTIRMA ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 19 Ekim 2015 tarihinde Antalya'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz talebi yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Söz talebi yok madde üzerinde.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz talebi yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümü açık oylamaya tabidir. açık oylama 2 Nisan 2020 Perşembe gününe bırakılmıştır.

5'inci sırada yer alan, Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Veri Paylaşımına İlişkin İş Birliği Uygulama Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

(x) 115 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

5.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Veri Paylaşımına İlişkin İş Birliği Uygulama Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2057) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 122) (x)

BAŞKAN - Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 122 sıra sayısı ile bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde söz talebi yoktur.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ARASINDA VERİ PAYLAŞIMINA İLİŞKİN İŞ BİRLİĞİ UYGULAMA
PROTOKOLÜNÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN
TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 7 Şubat 2019 tarihinde Lefkoşa'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Veri Paylaşımına İlişkin İş Birliği Uygulama Protokolü"nü onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz talebi yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz talebi yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz talebi yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, teklifin tümü açık oylamaya tabidir. Açık oylama 2 Nisan 2020 Perşembe gününe bırakılmıştır.

Birleşime bir dakika ara veriyorum.

Kapanma saati: 18.13

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 18.14****BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ****KÂTİP ÜYELER: Nurhayat ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa), Emine Sare AYDIN (İstanbul)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 76’ncı Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

163 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine başlıyoruz.

6.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop’un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2401) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 163)

BAŞKAN - Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

192 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine başlıyoruz.

7.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım’ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1413) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 192)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Bundan sonra da komisyonun bulunamayacağı anlaşıldığından, alınan karar gereğince, kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 2 Nisan 2020 Perşembe günü saat 14.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 18.16

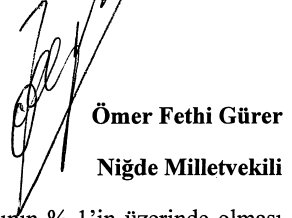
VIII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, çimento içinde kullanılan alkali oranının düşürülmesi önerisine ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan'ın cevabı (7/26313)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Ve 99. Maddeleri uyarınca T.C. Ticaret Bakanı Sn. Ruhsar Pekcan tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Saygılarımla. 02.03.2020

Ömer Fethi Gürer
Niğde Milletvekili

ABD ve AB ülkelerinde alkaninin çimento içindeki oranının % 1'in üzerinde olması durumunda kullanımı yasakken ülkemizde bu oran % 6 olarak uygulanmaktadır. Alkaninin, süreç içinde betonu tükettiği uzmanlar dile getirmektedir.

1. Deprem bölgesinde konumlanan ülkemizde, deprem riski de dikkate alınarak çimento da alkali oranının % 1'e düşürülmemesinin sebepleri nelerdir?

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

Sayı : 69602026-610 - 636 21304
Konu : Soru Önergesi (7/26313)

01.04.2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 12.03.2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.631915 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde yer alan, Niğde Milletvekili Sayın Ömer Fethi GÜRER tarafından verilen 7/26313 sayılı yazılı soru önergesi konusu itibarıyla Bakanlığımız görev ve yetki alanına girmemesi nedeniyle ekte iade edilmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Ruhsar PEKCAN
Bakan

2.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, TBMM'de koronavirüse karşı alınan önlemlere ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in cevabı (7/26476)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın TBMM Başkanı Sayın Mustafa Şentop tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gereğinin yapılmasını saygılarımla arz ederim.

Murat Emir
Ankara Milletvekili

Sağlık Bakanı Fahrettin Koca 11 Mart 2020 saat 00:30'da yaptığı açıklamada Türkiye'de 1 vatandaşımızda koronavirüs tespit edildiğini açıklamıştır. Resmi açıklamanın ardından ülke genelinde vatandaşlar belediyeler, kurum ve kuruluşlar, uzmanların uyarıları doğrultusunda önlem almaya başlamış, toplu ulaşım istasyonları başta olmak üzere önemli kalabalık noktalarda dezenfeksiyon çalışması başlatılmıştır.

TBMM ise ülkemizin en çok ziyaret edilen kamu kurumudur. Özellikle 3 siyasi partinin grup toplantısı olduğu salı günleri 5000'e yakın, diğer günler de ortalama 2000 kişi TBMM'ye giriş yapmaktadır. TBMM bünyesinde bugüne değin koronavirüse karşı ciddi bir tedbir alınmamış olması ise düşündürücüdür. Lavabolara, hijyen kuralları ile ilgili bilgilendirici tabela asılmasının dışında hiçbir koruyucu önlem alınmaması koronavirüs başta olmak üzere pek çok virüse de davetiye çıkarmaktadır. Bakan Fahrettin Koca'nın açıklamasını takiben sadece belli noktalara sıvı el dezenfektanı konulduğu görülmüştür.

Bu bağlamda;

- 1) Pek çok belediye, kurum ve kuruluş günler öncesinden olası bir koronavirüs vakasına karşı tedbir alırken, ülkemizin en çok ziyaretçi ağırlayan kurumu olan TBMM'de neden bugüne değin, uyarı tabelaları asmak dışında hiçbir tedbir alınmamıştır?
- 2) Grup toplantı salonları ile milletvekilleri odalarının bulunduğu halkla ilişkiler binası başta olmak üzere TBMM yerleşkesinin tamamının rutin temizlik dışında belirli periyodlarla dezenfekte edilmesi düşünülmekte midir?
- 3) TBMM halkla ilişkiler binasının tuvalet kapıları başta olmak üzere belirli noktalara ne zaman sıvı dezenfektan konulması planlanmaktadır?
- 4) Koronavirüse karşı alınan önlemler kapsamında havalimanlarında olduğu gibi ziyaretçi kabul salonlarına termal kamera konulması düşünülmekte midir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

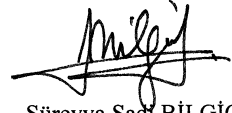
Sayı : 43452547-120.07- 641224
Konu : Soru Önergesi

01.04.2020

Sayın Murat EMİR
Ankara Milletvekili

İlgi : 12.03.2020 tarihli ve 7/26476 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

TBMM'de koronavirüse karşı alınan önlemlere ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.
Bilgilerinizi rica ederim.

Süreyya Sadı BİLGİÇ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Soru Cevabı

CEVAPLAR:

Cevap 1, 2 ve 3.- TBMM'de koronavirüse karşı alınan tedbirler kapsamında, TBMM Yerleşkesi ve ek hizmet binalarında belirlenen periyotlarla dezenfeksiyon işlemi yapılmaktadır. Buna göre, TBMM Genel Kurul Salonu, TBMM'ye girişte kullanılan üç ana giriş kapısındaki kart bankoları, Ziyaretçi Kabul Salonu, turnikeler ve ziyaretçilerin yoğun kullandığı alanlar düzenli olarak dezenfekte edilmektedir. 29.02.2020 tarihi itibarıyla, el dezenfektanlarının, TBMM Yerleşkesi ve ek hizmet binalarının genel kullanım alanlarına montajına başlanmıştır. Sağlık Bakanlığının hazırlamış olduğu koronavirüsten korunmayla ilgili uyarı afişleri de aynı tarih itibarıyla asılmıştır. Çalışanların kolay ulaşabilmeleri için uygun noktalara el dezenfektanı konulmuştur. Sağlık, temizlik, güvenlik ve ikram hizmetinde görev yapan personele ücretsiz eldiven ve maske dağıtımı yapılmıştır. Ayrıca, Ana Bina'da bulunan Üyeler Lokantası hariç bütün lokantalar kapatılmış, 24.03.2020 tarihi itibarıyla personele odalarında kumanya dağıtımına başlanılmıştır. Aynı zamanda, 13 Mart-30 Nisan 2020 tarihleri arasında TBMM'ye ziyaretçi kabul edilmemesi yönünde alınan kararın eksiksiz uygulanması için gerekli tedbirler alınmıştır. TBMM Eğitim ve Sosyal Tesisi ile Yalova Atatürk Köşkü ve Sosyal Tesisi hizmete kapatılmıştır. Florya Sosyal Tesisi ve Beşiktaş Personel Misafirhanesinde yemek hizmeti durdurulmuş olup konaklama hizmeti devam etmektedir. TBMM tarafından alınan tüm tedbirler Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler Başkanlığı tarafından basın yolu ile kamuoyuna duyurulmuştur.

Ayrıca Meclis Devlet Hastanesine başvuruların işlemleri gecikmeye mahal verilmeden yapılmakta ve sonuçlandırılmaktadır.

Cevap 4.- Koronavirüse karşı alınan önlemler doğrultusunda demo termal kamera incelemeleri yapıldıktan sonra giriş kapılarına vücut ısısını ölçen termal kameralar yerleştirilmiştir.

DÖNEM: 27

YASAMA YILI: 3

**76'NCI BİRLEŞİM
1 NİSAN 2020 ÇARŞAMBA
SAAT: 14.00**

GRUP ÖNERİLERİ

1.- 174 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin, İçtüzüğün 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ila 9 uncu maddelerden, ikinci bölümünün Geçici Madde 1 dahil olmak üzere 10 ila 18 inci maddelerden oluşması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 18.02.2020 tarihli 57'nci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

2.- Genel Kurulun, 1, 2, 7, 8, 9, 14, 15, 16, 21, 22, 28, 29 ve 30 Nisan 2020 Salı, Çarşamba ve Perşembe günü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmesiyle bu Birleşiminde Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesi ve anılan birleşimlerde çalışmalarını saat 24:00'e kadar sürdürmesi önerilmiştir.

(Genel Kurulun 31.03.2020 tarihli 75'inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

76'NCI BİRLEŞİM

1 NİSAN 2020 ÇARŞAMBA

SAAT: 14.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3 – SEÇİM

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

1.- (S. Sayısı: 50) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Filistin-Türkiye Dostluk Hastanesi'nin Gazze'de Ortak İşletilmesi ve Devri ile Filistin Vatandaşlarının Tıpta Uzmanlık Eğitimini Türkiye'de Almasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1456) ve Dışişleri Komisyonu Raporunun Açık Oylaması (Oylama Tarihi: 02.04.2020)

2.- (S. Sayısı: 24) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Transit ve Ulaştırma İşbirliği Anlaşması (Lapis Lazuli Güzergâh Anlaşması)'nın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1195) ve Dışişleri Komisyonu Raporunun Açık Oylaması (Oylama Tarihi: 02.04.2020)

3.- (S. Sayısı: 51) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1460) ve Dışişleri Komisyonu Raporunun Açık Oylaması (Oylama Tarihi: 02.04.2020)

4.- (S. Sayısı: 61) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari ve Ekonomik İşbirliği Mutabakat Zaptınının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1589) ve Dışişleri Komisyonu Raporunun Açık Oylaması (Oylama Tarihi: 02.04.2020)

5.- (S. Sayısı: 63) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Eğitim Öğretim Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1599) ve Dışişleri Komisyonu Raporunun Açık Oylaması (Oylama Tarihi: 02.04.2020)

6.- (S. Sayısı: 65) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Eğitim ve Öğretim İş Birliği Anlaşmasına Dair 1 Numaralı Değişiklik Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1601) ve Dışişleri Komisyonu Raporunun Açık Oylaması (Oylama Tarihi: 02.04.2020)

7.- (S. Sayısı: 77) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Hükümeti Arasında Gelir ve Servet Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasını Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1800) ve Dışişleri Komisyonu Raporunun Açık Oylaması (Oylama Tarihi: 02.04.2020)

8.- (S. Sayısı: 78) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Avrupa Bölge Ofisi Vasıtasıyla Dünya Sağlık Örgütü Arasında İnsani ve Sağlık Acil Durumlarına Hazırlıklılık DSÖ Coğrafi Ayrık Ofisi'nin İstanbul Türkiye'de Kurulmasına İlişkin Ev Sahibi Ülke Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1803) ve Dışişleri Komisyonu Raporunun Açık Oylaması (Oylama Tarihi: 02.04.2020)

9.- (S. Sayısı: 80) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1359) ve Dışişleri Komisyonu Raporunun Açık Oylaması (Oylama Tarihi: 02.04.2020)

10.- (S. Sayısı: 81) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Uluslararası Demiryolu Taşımalarına İlişkin Sözleşme (COTIF) Hakkında Kısmi Revizyonun Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1544) ve Dışişleri Komisyonu Raporunun Açık Oylaması (Oylama Tarihi: 02.04.2020)

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

1.- (S. Sayısı: 174) Kilis Milletvekili Mustafa Hilmi Dülger ile 55 Milletvekilinin Çarşı ve Mahalle Bekçileri Kanunu Teklifi (2/2555) ve İçişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2020) (**)

2.- (S. Sayısı: 85) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınması ve Tebdiline İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1595) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

3.- (S. Sayısı: 107) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti ile Moğolistan Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1196) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

4.- (S. Sayısı: 115) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2022) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

5.- (S. Sayısı: 122) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Veri Paylaşımına İlişkin İş Birliği Uygulama Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2057) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

6.- (S. Sayısı: 163) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2401) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.01.2020) (X)

7.- (S. Sayısı: 192) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1413) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.03.2020) (X)

8.- (S. Sayısı: 195) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2499) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.03.2020) (X)

9.- (S. Sayısı: 139) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2273) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

10.- (S. Sayısı: 141) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasına İlişkin Olarak İmzalanan Mevcut Protokol I'nın Yerini Alan Protokol I ile Anlaşmaya Eklenen Protokol III'ün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2275) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

11.- (S. Sayısı: 29) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması Tarafından Kurulan Ortak Komite'nin Serbest Ticaret Anlaşması'nın 'Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'sini Değiştiren 1/2017 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına İlişkin Yetki Verilmesine Dair Kanun Teklifi (2/1362) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

(**) İçtüzüğün 91'inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi kabul edilmiştir.
(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

12.-**(S. Sayısı: 95)** İzmir Milletvekili Binalı Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1593) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

13.-**(S. Sayısı: 66)** İzmir Milletvekili Binalı Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bişkek Kırgız-Türk Dostluk Devlet Hastanesi Açılması, Ortak İşletilmesi ve Devri ile Kırgız Cumhuriyeti Vatandaşlarının Türkiye'de Tıp ve Tıpta Uzmanlık Eğitimi Almasına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1602) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.05.2019) (X)

14.-**(S. Sayısı: 34)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binalı Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Şili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1245) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

15.-**(S. Sayısı: 47)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binalı Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1411) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

16.-**(S. Sayısı: 76)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kongaz Süleyman Demirel Moldova Türk Lisesi Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1797) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

17.-**(S. Sayısı: 88)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Kullanılmış Yakıt İdaresinin ve Radyoaktif Atık İdaresinin Güvenliği Üzerine Birleşik Sözleşmeye Türkiye Cumhuriyeti'nin Beyanlarla Birlikte Katılmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1801) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

18.-**(S. Sayısı: 33)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binalı Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması Tarafından Kurulan Ortak Komite'nin Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması'nın 'Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemleri Hakkında Protokol II'sini Değiştiren 1/2016 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/1364) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

19.-**(S. Sayısı: 54)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binalı Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Orman ve Su İşleri Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Su Kaynakları Bakanlığı Arasında Su Alanında Mutabakat Zaptı ve Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1542) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

20.-**(S. Sayısı: 21)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binalı Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında Eğitim ve Öğretime İlişkin İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1191) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

21.-**(S. Sayısı: 23)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binalı Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetlerine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1193) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

22.- (S. Sayısı: 25) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Brezilya Federatif Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1197) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

23.- (S. Sayısı: 26) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1194) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

24.- (S. Sayısı: 30) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Burundi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1367) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

25.- (S. Sayısı: 31) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1363) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

26.- (S. Sayısı: 55) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1543) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

27.- (S. Sayısı: 60) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lesoto Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1537) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.05.2019) (X)

28.- (S. Sayısı: 67) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Üye Devletleri Arasında Yatırımların Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ile Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Üye Devletleri Arasında Yatırımların Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma'nın 9/7'nci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1782) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.05.2019) (X)

29.- (S. Sayısı: 70) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Savunma Sanayinde Gizlilik Dereceli Bilgilerin Karşılıklı Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1548) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

30.- (S. Sayısı: 72) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1773) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

31.- (S. Sayısı: 73) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyona ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1774) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

32.- (S. Sayısı: 74) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1777) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

33.- (S. Sayısı: 75) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlı Kullanımı İçin İşbirliği Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1778) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

34.- (S. Sayısı: 82) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1582) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

35.- (S. Sayısı: 83) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1590) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

36.- (S. Sayısı: 86) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon veya Konsolosluk Mensuplarının Aile Üyelerinin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/1772) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

37.- (S. Sayısı: 87) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekretaryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin Anlaşma ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekretaryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin 4 Nisan 2016 Tarihinde Bonn'da İmzalanan Anlaşmayı Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1799) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

38.- (S. Sayısı: 89) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Yirmi Sekizinci Taraflar Toplantısı'nda Üzerinde Mutabakata Varılan Montreal Protokolü'ne Yönelik Değişikliğin (Kigali Değişikliği-2016) Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1896) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

39.- (S. Sayısı: 96) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında Gemiadamı Belgelerinin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1775) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

40.- (S. Sayısı: 97) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Doğu Karayip Devletleri Örgütü Arasında Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1780) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

41.- (S. Sayısı: 98) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1794) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

42.- (S. Sayısı: 101) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Hirvatistan Cumhuriyeti Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1950) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

43.- (S. Sayısı: 108) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1454) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

44.- (S. Sayısı: 109) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1534) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

45.- (S. Sayısı: 110) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1535) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

46.- (S. Sayısı: 111) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1802) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

47.- (S. Sayısı: 114) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Tamamlayıcı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2021) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

48.- (S. Sayısı: 119) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gine Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1539) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

49.- (S. Sayısı: 120) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşması ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1796) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

50.- (S. Sayısı: 121) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT) Kültür Enstitüsü Şartının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2020) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

51.- (S. Sayısı: 123) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Altyapı Projeleri Alanında İş Birliği Konulu Anlaşma Ek-1'in Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2217) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

52.- (S. Sayısı: 124) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Kör, Görme Engelli veya Başka Bir Nedenle Basılı Materyal Okuma Engelli Kişilerin Yayınlanmış Eserlere Erişiminin Kolaylaştırılmasına Dair Marakeş Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2218) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

53.- (S. Sayısı: 125) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve İsviçre Federal Konseyi Arasında Diplomatik Misyön, Konsolosluk ve Daimi Temsilcilik Mensuplarının Refakatçilerine İlişkin Kazanç Getirici Faaliyetler Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2223) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

54.- (S. Sayısı: 126) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Standardizasyon, Uygunluk Değerlendirmesi, Akreditasyon ve Metroloji Bölgesel Enstitüsü Tüzüğü'nün 5.4.1.10 Maddesinin Tadiline İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2224) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

55.- (S. Sayısı: 127) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un İslam İşbirliği Teşkilatı Polis İşbirliği ve Koordinasyon Merkezi Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2034) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

56.- (S. Sayısı: 136) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücü Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2023) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

57.- (S. Sayısı: 137) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kendi Sınırları Dahilinde ve Ötesinde Tarifeli Hava Hizmetlerine İlişkin İkili Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2027) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

58.- (S. Sayısı: 138) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nikaragua Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2028) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

59.- (S. Sayısı: 140) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Bosna-Hersek Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokol ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2274) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

60.- (S. Sayısı: 142) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2276) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

61.- (S. Sayısı: 147) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Güney Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1536) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

62.- (S. Sayısı: 148) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1545) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

63.- (S. Sayısı: 150) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamboçya Krallığı Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1596) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

64.- (S. Sayısı: 151) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Paraguay Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1779) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

65.- (S. Sayısı: 152) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tayland Krallığı Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1949) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

66.- (S. Sayısı: 153) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2025) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

67.- (S. Sayısı: 154) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Sudan Cumhuriyeti Arasında Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2278) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

68.- (S. Sayısı: 156) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile EFTA Devletleri Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2372) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.12.2019) (X)

69.- (S. Sayısı: 157) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile İsviçre Konfederasyonu Arasında Tarım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2373) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.12.2019) (X)

70.- (S. Sayısı: 164) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2403) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.01.2020) (X)

71.- (S. Sayısı: 165) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Sistemi Hakkında Ev Sahibi Hükümet Anlaşması" Hakkında Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1246) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.01.2020) (X)

72.- (S. Sayısı: 166) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Karayoluyla Uluslararası Yük ve Yolcu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2222) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.01.2020) (X)

73.- (S. Sayısı: 167) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1583) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

74.- (S. Sayısı: 168) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Çad Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Kalkınma İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1795) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

75.- (S. Sayısı: 169) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2370) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

76.- (S. Sayısı: 170) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Güneydoğu Avrupa Çokuluslu Barış Gücü Anlaşması'na Ek Altıncı Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2402) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

77.- (S. Sayısı: 171) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Gelir ve Servet Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasını Tadil Eden Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/2496) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

78.- (S. Sayısı: 172) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2498) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

79.- (S. Sayısı: 177) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mozambik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1457) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

80.- (S. Sayısı: 178) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1458) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

81.- (S. Sayısı: 179) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1532) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

82.- (S. Sayısı: 180) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Madencilik ve Hidrokarbon Alanlarında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1587) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

83.- (S. Sayısı: 181) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Madencilik Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptı ile Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1588) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

84.- (S. Sayısı: 182) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1594) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

85.- (S. Sayısı: 183) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Svaziland Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1781) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

86.- (S. Sayısı: 184) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı ile Ekvator Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2026) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

87.- (S. Sayısı: 185) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2221) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

88.- (S. Sayısı: 186) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1898) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

89.- (S. Sayısı:187) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1947) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

90.- (S. Sayısı: 188) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Guatemala Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2032) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

91.- (S. Sayısı: 189) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2219) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

92.- (S. Sayısı: 190) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2599) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

93.- (S. Sayısı: 191) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Devriye Polis Hizmetlerinin Uygulanması Hususunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2600) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

94.- (S. Sayısı: 193) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Honduras Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2029) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.03.2020) (X)

95.- (S. Sayısı: 194) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2371) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.03.2020) (X)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

2

SIRA SAYISI: 85

İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınması ve Tebdiline İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1595) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda

“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic” internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/1595 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 4

- Genel Gerekçesi 4

• Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi 5

• Dışişleri Komisyonu Raporu 6

• Teklif Metni 8

• Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin 8

• Anlaşma Metni 9

• Notalar 18

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi'nde yayımlanan 427457 evrak numaralı “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınması ve Tebdiline İlişkin Anlaşma” ve Anlaşma’da değişiklik yapılmasına dair “Notalar”ın onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Binali Yıldırım

İzmir

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1595)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	İçişleri Komisyonu

GENEL GEREKÇE

“Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınması ve Tebdiline İlişkin Anlaşma” 15 Mart 2016 tarihinde Ankara’da imzalanmıştır. Anlaşmada, taraflardan birinin yetkili makamlarınca verilmiş olan sürücü belgelerinin diğer tarafın yetkili makamlarınca tanınması ve sürücü belgelerinin tebdiline ilişkin usul ve esaslar düzenlenmiştir.

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: 68244839-599-22319

7 Şubat 2019

Konu: Anlaşma ve Notalar

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

15 Mart 2016 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınması ve Tebdiline İlişkin Anlaşma” ve Anlaşmada değişiklik yapılmasına dair Notaları Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

30/5/2019

Esas No: 2/1595

Karar No: 57

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Cumhurbaşkanlığınca 7/2/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınması ve Tebdiline İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notalar” 14/2/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım imzasıyla “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınması ve Tebdiline İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi” olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 27/3/2019 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak İçişleri Komisyonuna havale edilen 2/1595 esas numaralı Kanun Teklifi, Komisyonumuzun 27’nci Yasama Dönemi 29/5/2019 tarihli 9’uncu toplantısında Dışışleri Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti arasında 15 Mart 2016 tarihinde Ankara’da imzalanan ve taraflardan birinin yetkili makamlarınca verilmiş olan sürücü belgelerinin diğer tarafın yetkili makamlarınca tanınması ile sürücü belgelerinin tebdiline ilişkin usul ve esasların düzenlenmesini teminen imzalanan Anlaşmanın ve Anlaşmada değişiklik yapılmasına dair Notaların onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

Komisyonumuzda Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

Azerbaycan Cumhurbaşkanının 15 Mart 2016 tarihinde ülkemizi ziyareti sırasında imzalanan bu Anlaşmanın ilişkilerimizde bir eksikliği kapatmak üzere hayata geçirildiği,

Anlaşma uyarınca ülkemizde ve Azerbaycan’da turistik olarak bulunan veya ticari olarak transit geçiş yapan ticari araç sürücülerinin sürücü belgelerinin karşılıklı olarak tanınmasıyla taraf ülkelerden birinde yasal olarak ikamet eden şahısların usulüne uygun olarak aldıkları sürücü belgelerinin diğer ülkede herhangi bir sınava tabi olmaksızın tebdil edilebilmesinin hedeflendiği,

Bu çerçevede, sürücü belgesi hamillerinin ikamet ettikleri ülke mevzuatına uygun olarak edindikleri sürücü belgesinin tebdilini diğer ülke mevzuatının gerektirebileceği fiziki ve akli yeterliliğe ilişkin sağlık kurumlarının düzenleyeceği belgeler ile değişim ücret bedellerinin karşılanması koşuluyla gerçekleştirebilecekleri,

Anlaşma kapsamında sürücü belgelerinin tanınması veya değişiminin yasal ikamet şartına bağlı olduğu,

Anlaşmanın ülkemizde veya Azerbaycan’da ikamet eden şahısların günlük yaşantılarını kolaylaştıracağı gibi, ülkemiz ve Azerbaycan arasındaki yakın iş birliğinin geliştirilmesine de katkı sağlayacağı,

Her iki ülkenin de Karayolu Trafik Konvansiyonuna üye olduğu,

Dost ve kardeş Azerbaycan Cumhuriyeti ile Türkiye Cumhuriyeti arasında ikili Protokol yoluyla karşılıklı sürücü belgelerinin tebdil edilmesindeki amacın, Yönetmeliğimiz gereği sadece B sınıfı ve B sınıfı BE dediğimiz araçlara kadar olan ehliyetin tebdil edilebilmesi yetkisinin genişletilerek diğer sınıflarda olan ehliyetlerin de iki ülke vatandaşları arasında tebdil edilmesi, değiştirilmesi ve dönüştürülmesi olduğu,

Anlaşmanın Azerbaycan'daki iç hukuk onay sürecinin devam ettiği,
İfade edilmiştir.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oybirliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklifin 1'inci, 2'nci ve 3'üncü maddeleri ile tümü aynen ve oybirliği ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Karabük Milletvekili Niyazi Güneş, Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey, Gaziantep Milletvekili Ali Şahin, Bursa Milletvekili Atilla Ödünç Teklif ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Üye
<i>Volkan Bozkır</i>	<i>Ahmet Yıldız</i>	<i>Tulay Hatımoğulları Oruç</i>
İstanbul	Denizli	Adana
Üye	Üye	Üye
<i>Mustafa Canbey</i>	<i>Atilla Ödünç</i>	<i>Ali Şahin</i>
Balıkesir	Bursa	Gaziantep
(Bu raporun özel sözcüsü)	(Bu raporun özel sözcüsü)	(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Ahmet Hamdi Çamlı</i>	<i>Ahmet Ünal Çeviköz</i>	<i>Ahmet Berat Çonkar</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Ümit Özdağ</i>	<i>Niyazi Güneş</i>	<i>İsmail Özdemir</i>
İstanbul	Karabük	Kayseri
	(Bu raporun özel sözcüsü)	

İZMİR MİLLETVEKİLİ BİNALİ YILDIRIM'IN
TEKLİFİ

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE AZERBAJCAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA SÜRÜCÜ BELGELERİNİN KARŞILIKLI TANINMASI VE TEBDİLİNE İLİŞKİN ANLAŞMA VE ANLAŞMADA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR NOTALARIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 15 Mart 2016 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınması ve Tebdiline İlişkin Anlaşma" ve Anlaşma'da değişiklik yapılmasına dair "Notalar"ın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ
METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE AZERBAJCAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA SÜRÜCÜ BELGELERİNİN KARŞILIKLI TANINMASI VE TEBDİLİNE İLİŞKİN ANLAŞMA VE ANLAŞMADA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR NOTALARIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- Teklifin 1'inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Teklifin 2'nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Teklifin 3'üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
VE
AZERBAYCAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA SÜRÜCÜ BELGELERİNİN KARŞILIKLI TANINMASI VE
TEBDİLİNE İLİŞKİN
ANLAŞMA

Her iki ülkenin sınırları içerisinde karayolu trafiğinin geliştirilmesi adına ve Türkiye Cumhuriyeti'nde ve Azerbaycan Cumhuriyeti'nde verilen sürücü belgelerinin karşılıklı tanınması ve tebdilini sağlamak amacıyla,
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti (bundan sonra "Taraflar" olarak adlandırılacaktır)

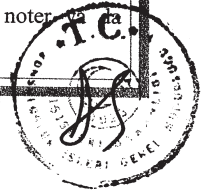
Aşağıdaki hususlarda anlaşmaya varmışlardır:

Madde 1

1. Taraflardan birinin yetkili makamlarınca tanzim edilmiş sürücü belgesine sahip olan ve diğer taraf ülke topraklarında turistik amaçla bulunan veya transit geçiş yapan ticari araç sürücülerinin sürücü belgeleri karşılıklı olarak tanınır.
2. Taraflar, ulusal mevzuatları uyarınca, diğer Taraf yetkili makamları tarafından verilmiş olan sürücü belgesini tanıyacaklardır. Sürücü belgelerinin tebdili, işbu Anlaşma Ek'inde belirtilen denklik tablosu uyarınca herhangi bir sınav olmaksızın gerçekleştirilir.
3. Taraflardan birinin yetkili makamları tarafından verilmiş geçerli ve geçici olmayan bir sürücü belgesine sahip olan ve diğer tarafta ikamet izni bulunan kişi, işbu anlaşmanın hükümleri uyarınca, ikamet ettiği ülke sınırları içerisinde motorlu araç kullanmak istiyorsa, diğer tarafın yetkili makamları tarafından kendisine verilen sürücü belgesinin tebdili için bu tarafın yetkili makamlarına her zaman başvuruda bulunabilir.
4. Taraflar işbu maddenin 3. bendi uyarınca, başvuru sahiplerini motorlu araç kullanma kabiliyetine ilişkin herhangi bir sınava tabi tutmaksızın tebdil işlemini gerçekleştirirler.
5. İşbu maddenin 4. Bendi sürücü belgesi almak için başvuran kimsenin yaş, sağlık durumu ve akli durumuna ilişkin belirlenen sınırlamalar açısından her iki tarafın da ulusal mevzuatına hâlel getirmez.
6. Tarafların iç mevzuatı gereğince tanzim tarihinde yürürlükte bulunan olası kısıtlama ve müeyyideler, değişimi talep edilen sürücü belgesinin ilk veriliş tarihleri itibarıyla uygulanır.
7. Tarafların kendi ulusal mevzuatı uyarınca sürücü kursuna katılan kişilere veya araç kullanmayı öğrenen kişilere verilen geçici sürücü belgeleri işbu karşılıklı tanıma ve tebdil anlaşması kapsamına girmez.

Madde 2

1. Tebdil işlemini gerçekleştirecek olan Tarafın yetkili makamları başvuruda bulunan kişiden diğer Taraf tarafından verilen orijinal sürücü belgesini, tebdil işlemini gerçekleştirecek olan Tarafın resmi dilinde ya da İngilizce dilinde noter konsolosluk tarafından onaylı çevirisiyle birlikte talep edebilirler.

2. Tebdil işlemi gerçekleştirecek olan Tarafın yetkili makamları başvuruda bulunan kişiden kişinin ilgili sürücü belgesi sınıfında motorlu araç kullanmak için gerekli olan fiziki ve akli yeterliliğini kanıtlayan bir belge talep edebilir ve kişinin fiziki ve akli yeterliliği ilgili sürücü belgesini almak için gereken koşulları karşılamıyor ise tebdili gerçekleştirmeyebilir.
3. Tebdil işlemi gerçekleştirecek olan Tarafın yetkili makamları, kendi ulusal mevzuatları uyarınca, başvuruda bulunan kişiden gerekli olan diğer tüm belge ve ücretleri talep edebilirler.
4. İkamet edilen Devlette sürücü belgesinin alınması sonrasında, sürücü belgesi sahibi söz konusu ülkenin yenileme veya kontrol ile ilgili mevzuatına uymak zorundadır.

Madde 3

Tarafların yetkili makamları, uygulamaya konduktan sonra, sürücülerin kayıt altına alınmasına ilişkin ulusal mevzuatlarına işbu Anlaşmayı ekleyebilirler.

Madde 4

Tebdil için verilen bir sürücü belgesinin geçerliliğinden ve doğruluğundan şüphe edilmesi durumunda, Tebdil işlemi gerçekleştirecek olan Tarafın yetkili makamları diğer tarafın yetkili makamları tarafından söz konusu belgenin geçerliliğinin ve doğruluğunun onaylanması talebinde bulunabilirler.

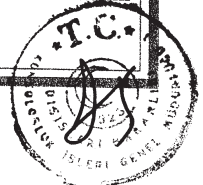
İşbu Anlaşmanın uygulanması sırasında bir ihlal veya ceza gerektiren eylem meydana gelmesi halinde doğabilecek sorumluluklar, eylemin gerçekleştiği tarafın yetkili makamları tarafından, bu devletin yürürlükteki mevzuatına göre belirlenecektir.

Madde 5

1. Yetkili makam tarafından tebdil amacıyla alınan orijinal sürücü belgesi diğer Tarafın büyükelçiliğine teslim edilir.
2. Orijinal bir sürücü belgesini alan yetkili makam, sürücü belgesinde herhangi bir yanlışlık ve hata varsa ya da doğruluğundan ve geçerliliği ile ilgili bir şüphe varsa, bu hususta, belgeyi gönderen Tarafın yetkili makamlarına bilgi verir.
3. Sürücü belgelerinin dönüştürülmesi prosedürleri esnasında taraf ülkelerin yetkili makamlarınca teslim alınacak olan eski sürücü belgeleri sürücü belgesinin hamiline iade edilecektir.

Madde 6

- 1- Taraflar birbirlerine diplomatik kanallar aracılığıyla, işbu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden önce yetkili makamlarının tam isim, adres, telefon, faks numarası ve e-posta adresleri ile bu Anlaşmanın ekinde yer alan geçerli sürücü belgeleri örneklerini verecektir.

- 2- Tarafların yetkili makamları, irtibat bilgilerinde ve sürücü belgesi örneklerinde meydana gelen her türlü değişiklikle ilgili olarak birbirlerini bilgilendirecektir.

Madde 7

Tarafların yetkili makamları arasında gerçekleşecek iletişim, İngilizce dilinde ve yazılı metinde olacaktır.

Madde 8

İşbu Anlaşma tarafların karşılıklı yazılı rızalarıyla her zaman değiştirilebilir. Değişiklikler, Anlaşmanın 11. Maddesinin ilk paragrafında öngörülen usule uygun şekilde yürürlüğe girer.

Madde 9

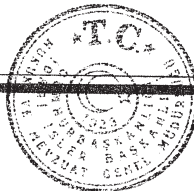
1. İşbu Anlaşma, Tarafların; taraf oldukları diğer uluslararası anlaşmalardan doğan hak ve yükümlülüklerini etkilemeyecektir.
2. İşbu Anlaşma, her bir Tarafın yürürlükteki ulusal mevzuatı ile uyumlu olarak uygulanacaktır.
3. İşbu anlaşma üçüncü bir devletten alınarak, iki taraf devletten birince değişimi yapılmış sürücü belgelerine uygulanmayacaktır.

Madde 10

İşbu Anlaşmanın yorumlanması ya da uygulanmasından doğabilecek herhangi bir ihtilaf, Taraflar arasında müzakere ve istişare yoluyla çözülecektir.

Madde 11

1. İşbu Anlaşma, ayrılmaz bir parçası olan Eki'yle birlikte, Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için gerekli ilgili yurtiçi prosedürlerin tamamlanmasının tasdiki ile diplomatik kanallar vasıtasıyla tarafların son yazılı bildirim alınmasının ardından otuzuncu (30.) gün yürürlüğe girecektir. Süresiz süre ile yürürlükte kalacaktır.
2. Her bir taraf, diplomatik yollar vasıtasıyla bir diğer tarafa yazılı bildirim ile işbu anlaşmayı feshedebilecektir. Bu durumda fesih, diğer Tarafın yazılı bildirim aldığı tarihe müteakip otuzuncu (30.) günde gerçekleşecektir.

YUKARIDAKİ HUSUSLARA KANIT OLARAK altında imzası bulunan ilgili Hükümet murahhas tarafından işbu Anlaşma imzalanmıştır. Ankara şehrinde 15 Mart 2016 tarihinde Türkçe, Azerice ve İngilizce dillerinde olmak üzere iki nüsha halinde hazırlanmış olup bütün metinler özgündür. Herhangi bir ihtilaf söz konusu olduğunda İngilizce metin esas alınacaktır.

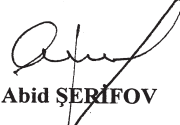
**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA**

Efkan ALA

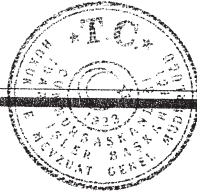
Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanı

**AZERBAIJAN CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA**

Abid ŞERİFOV

**Azərbaycan Cumhuriyyəti Başbakan
Yardımcısı**

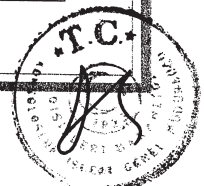
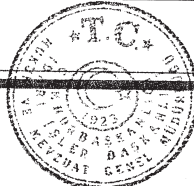
EK

**01/01/2016 TARİHİNDEN ÖNCE TÜRKİYE CUMHURİYETİ SÜRÜCÜ BELGESİ
SINIFLARI VE KULLANMAYA YETKİLİ OLDUKLARI ARAÇLAR**

A1 (motorlu bisiklet)
A2 (motorlu bisiklet, motosiklet)
B (lastik tekerlekli traktör, otomobil, minibüs, kamyonet)
C (lastik tekerlekli traktör, otomobil, minibüs, kamyonet ve kamyon)
D (lastik tekerlekli traktör, otomobil, minibüs, kamyonet, kamyon ve çekici)
E 27/04/1997 tarihinden önce verilenler (lastik tekerlekli traktör, otomobil, minibüs, kamyonet, kamyon, çekici ve otobüs)
E 27/04/1997 tarihinden sonra verilenler (lastik tekerlekli traktör, otomobil, minibüs, kamyonet, kamyon ve otobüs)

**01/01/2016 TARİHİNDEN ÖNCE DÜZENLENEN SÜRÜCÜ BELGELERİNİN
KARŞILIKLARINI GÖSTERİR TABLO**

TÜRKİYE	AZERBAYCAN
A1	A1
A2	A
B	B
C	C, B
D	CE, C, B
E 27/04/1997 tarihinden önce verilenler	B, C, D, BE, CE, DE
E 27/04/1997 tarihinden sonra verilenler	B, C, D,

AZERBAIJAN	TÜRKİYE
A1	A1
A	A2
B	B
C, BC	C
D, CD, BD, BCD	E
BE	B
CE	D
DE	D, E

01/01/2016 TARİHİNDEN SONRA TÜRKİYE CUMHURİYETİ SÜRÜCÜ BELGESİ SINIFLARI VE KULLANMAYA YETKİLİ OLDUKLARI ARAÇLAR

M sınıfı sürücü belgesi iki, üç ve dört tekerlekli motorlu bisikletleri (moped) kullanacaklara verilir.

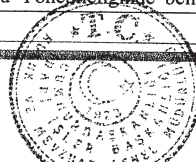
A1 sınıfı sürücü belgesi silindirik hacmi 125 santimetreküpü, gücü 11 kilovatt ve gücünün ağırlığına oranı 0,1'i geçmeyen, sepetli veya sepetsiz iki tekerlekli motosikletler ile gücü 15 kilovattı geçmeyen üç tekerlekli motosikletleri kullanacaklara verilir.

A2 sınıfı sürücü belgesi gücü 35 kilovatt ve gücünün ağırlığına oranı 0,2'yi geçmeyen, sepetli veya sepetsiz iki tekerlekli motosikletler ile gücü 15 kilovattı geçmeyen üç tekerlekli motosikletleri kullanacaklara verilir.

A sınıfı sürücü belgesi sepetli veya sepetsiz iki tekerlekli motosikletler ile gücü 15 kilovattı geçen üç tekerlekli motosikletleri kullanacaklara verilir.

B1 sınıfı sürücü belgesi net motor gücü 15 kilovatt, net ağırlığı 400 kilogramı, yük taşımacılığında kullanılanlar için ise net ağırlığı 550 kilogramı geçmeyen dört tekerlekli motosikletleri kullanacaklara verilir. Elektrik ile çalışan araçların net ağırlıklarının hesaplanmasında batarya ağırlıkları dikkate alınmaz.

B sınıfı sürücü belgesi otomobil ve kamyonet kullanacaklara verilir. Belge sahibi, ilgili tip onayı yönetmeliklerine aykırı olmamak ve 29/5/2013 tarihli ve 28661 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Özel Motorlu Taşıtlı Sürücüleri Kursu Yönetmeliğinde belirtilen; eğitimi

tamamlamak ya da yetenek ve davranış sınavını geçmiş olmak kaydıyla azami yüklü ağırlığı 4.250 kilograma kadar olan birleşik araçları da kullanabilir.

BE sınıfı sürücü belgesi B sınıfı sürücü belgesiyle kullanılan araçlara takılan ve azami yüklü ağırlığı 3.500 kilogramı geçmeyen römork veya yarı römork içeren birleşik araçları kullanacaklara verilir.

C1 sınıfı sürücü belgesi azami yüklü ağırlığı 3.500 kilogramın üzerinde olan ve 7.500 kilogramı geçmeyen kamyon ve çekicileri kullanacaklara verilir.

C1E sınıfı sürücü belgesi C1 sınıfı sürücü belgesiyle kullanılan araçlara takılan ve azami yüklü ağırlığı 750 kilogramı geçen römork veya yarı römorktan oluşan ve katar ağırlığı 12.000 kilogramı geçmeyen birleşik araçlar ile B sınıfı sürücü belgesiyle kullanılan araçlara takılan ve azami yüklü ağırlığı 3.500 kilogramı geçen römork veya yarı römorktan oluşan ve katar ağırlığı 12.000 kilogramı geçmeyen birleşik araçları kullanacaklara verilir.

C sınıfı sürücü belgesi kamyon ve çekici kullanacaklara verilir.

CE sınıfı sürücü belgesi C sınıfı sürücü belgesiyle kullanılan araçlara takılan ve azami yüklü ağırlığı 750 kilogramı geçen römork veya yarı römorktan oluşan birleşik araçları kullanacaklara verilir.

D1 sınıfı sürücü belgesi minibüs kullanacaklara verilir.

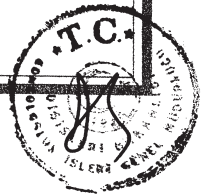
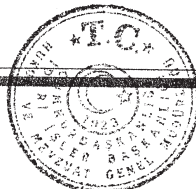
D1E sınıfı sürücü belgesi D1 sınıfı sürücü belgesiyle kullanılan araçlara takılan ve azami yüklü ağırlığı 750 kilogramı geçen römorktan oluşan birleşik araçları kullanacaklara verilir.

D sınıfı sürücü belgesi minibüs ve otobüs kullanacaklara verilir.

DE sınıfı sürücü belgesi; D sınıfı sürücü belgesiyle kullanılan araçlara takılan ve azami yüklü ağırlığı 750 kilogramı geçen römorktan oluşan birleşik araçları kullanacaklara verilir.

F sınıfı sürücü belgesi lastik tekerlekli traktör kullanacaklara verilir.

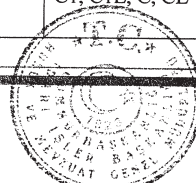
G sınıfı sürücü belgesi iş makinesi türündeki motorlu araçları kullanacaklara verilir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ SÜRÜCÜ BELGESİ SINIFLARI	
01/01/2016 TARİHİNDEN ÖNCE DÜZENLENEN SÜRÜCÜ BELGESİ SINIFLARI	01/01/2016 TARİHİNDEN SONRA DÜZENLENEN SÜRÜCÜ BELGESİ SINIFLARI KARŞILIĞI
A1	M ve A1
A2	M, A1, A2, A ve B1
B	M, B1, B, D1 ve F
C	M, B1, B, D1, C1, C ve F
D	M, B1, B, BE, C1, C1E, C, CE, D1E ve F
E (28.04.1997 ÖNCE)	M, B1, B, BE, C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D, DE ve F
E (28.04.1997 SONRA)	M, B1, B, C1, C, D1, D ve F
F	M ve F
G	M ve G
H	Engel durumuna göre A veya B

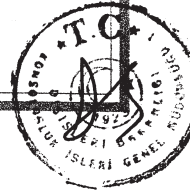
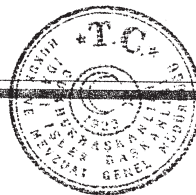
01/01/2016 TARİHİNDEN SONRA DÜZENLENEN SÜRÜCÜ BELGELERİNİN KARŞILIKLARINI GÖSTERİR TABLO

AZERBAIJAN	TÜRKİYE
A1	M, A1
A	M, A1, A2, A
B	B1, B
C, BC	B1, B, D1, C1, C
D, CD, BD, BCD	B1, B, C1, C, D1, D
BE	B1, B, BE
CE	C1, C1E, C, CE

DE	D1, D1E, D, DE
----	----------------

TÜRKİYE	AZERBAYCAN
M	A1
A1	A1
A2	A
A	A
B1	A
B	B
C1	C
C	C
CE	CE
D1	B
D	D
BE	BE
C1E	CE
D1E	DE
DE	DE
F	
G	

2017/59032949-Bakü BE/12202423

Türkiye Cumhuriyeti Büyükelçiliği Azerbaycan Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı'na saygılarını sunar ve Bakanlığın 17 Haziran 2014 tarih ve 5/11-1198/02/14 sayılı Notasına atıfla aşağıdaki hususları bildirmekten şeref duyar.

Ankara'da 15 Mart 2016 tarihinde imzalanmış olan "Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınması ve Tebdiline İlişkin Anlaşma"nın Türkiye'deki iç onay süreci bağlamında yapılan incelemelerde; Türkçe, İngilizce ve Azerbaycan dilinde akdedilen Anlaşma'nın eklerinde bazı maddi hataların tespit edildiği, bu hataların Nota teatisi ile düzeltilmesinin mümkün olduğu bildirilmektedir. Düzeltilmesinde yarar görülen hususlar aşağıda yer almakta olup, yapılan değişikliklerin esasa müteallik olmadığı belirtilmektedir.

- Türk tarafında kalan Türkçe nüshanın başlangıç kısmında yer alan ilk iki paragrafın yerleri değiştirilerek Türk tarafında kalan İngilizce nüsha ile uyumlu hale getirilmesi.

- Türkçe nüshanın 11. maddesinde yer alan "Süresiz süre ile yürürlükte kalacaktır." ifadesinin "Süresiz yürürlükte kalacaktır." olarak değiştirilmesi.

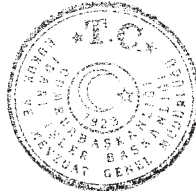
-Türk tarafında kalan Türkçe nüshanın 3. maddesinde yer alan "ekleyebilirler" ifadesinin "eklerler" şeklinde değiştirilmesi.

-Türk tarafında kalan Türkçe nüshanın Ek kısmının başlığına "EK" ve "EŞDEĞERLİK TABLOSU" ifadelerinin eklenerek Türk tarafında kalan İngilizce nüsha ile uyumlu hale getirilmesi.

- Türk tarafında kalan Türkçe nüshanın Ek kısmında yer alan "01/01/2016 TARİHİNDEN ÖNCE DÜZENLENEN SÜRÜCÜ BELGELERİNİN KARŞILIKLARINI GÖSTERİR TABLO" ve "01/01/2016 TARİHİNDEN SONRA DÜZENLENEN SÜRÜCÜ BELGELERİNİN KARŞILIKLARINI GÖSTERİR TABLO" başlıklarının altındaki "Türkiye Sürücü Belgesine Eşdeğer" ifadesinin "Türk Sürücü Belgesine Eşdeğer" olarak, "Türkiye Sürücü Belgesi" ifadesinin "Türk Sürücü Belgesi" olarak değiştirilmesi."

-Türk tarafında kalan Türkçe nüshanın Ek kısmında yer alan "01/01/2016 TARİHİNDEN ÖNCE DÜZENLENEN SÜRÜCÜ BELGELERİNİN KARŞILIKLARINI GÖSTERİR TABLO" ve "01/01/2016 TARİHİNDEN SONRA DÜZENLENEN SÜRÜCÜ BELGELERİNİN KARŞILIKLARINI GÖSTERİR TABLO" başlıklarının altındaki tablolarda sürücü belgesi sınıflarından sonra "Sınıfı Sürücü Belgesi" ifadesinin eklenmesi. (Örneğin, "C, BC Sınıfı Sürücü Belgesi", "A Sınıfı Sürücü Belgesi" gibi.)

- Türk tarafında kalan İngilizce nüshanın Ek kısmında yer alan "CHART EQUIVALENCES OF DRIVING LICENSES ISSUED BEFORE 01/01/2016" ve "CHART EQUIVALENCES FOR THE CATEGORIES OF DRIVING LICENSES ISSUED AFTER 01/01/2016" başlıklarının altındaki tabloların yerlerinin değiştirilerek Türk tarafında kalan Türkçe nüsha ile uyumlu hale getirilmesi.

- Türk tarafında kalan İngilizce nüshanın Ek kısmında yer alan "CHART EQUIVALENCES OF DRIVING LICENSES ISSUED BEFORE 01/01/2016" başlığının "CHART EQUIVALENCES FOR THE CATEGORIES OF DRIVING LICENSES ISSUED BEFORE 01/01/2016" olarak değiştirilmesi.

- Türk tarafında kalan İngilizce nüshanın Ek kısmında yer alan "CHART EQUIVALENCES OF DRIVING LICENSES ISSUED BEFORE 01/01/2016" ve "CHART EQUIVALENCES FOR THE CATEGORIES OF DRIVING LICENSES ISSUED AFTER 01/01/2016" başlıklarının altındaki "Turkey Driving License" ifadesinin "Turkish Driving License" olarak, "Corresponding (Equivalent) Turkey Driving License" ifadesinin "Corresponding (Equivalent) Turkish Driving License" olarak değiştirilmesi.

Büyükelçilik, yukarıda maruz ve ilişikte sunulan metin üzerine işlenmiş hususların incelenerek, uygun bulunması halinde Azerbaycan'ın yazılı muvafakatının Büyükelçiliğe iletilmesi hususunda saygıdeğer Bakanlığın nazik yardımlarını rica eder.

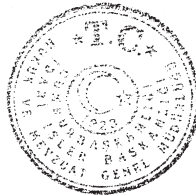
Türkiye Cumhuriyeti Büyükelçiliği bu vesileyle Azerbaycan Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı'na en derin saygılarının teminatını yineler.

Bakü, 2 Mayıs 2017

M. Z. S.

Ek: Tk.

Azerbaycan Cumhuriyeti
Dışişleri Bakanlığı
Bakü

(gayr-ı resmi çeviri)

**AZERBAJYAN CUMHURİYETİ
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI**

No. 5/11-1353/03/17

Azerbaycan Cumhuriyeti Dışışleri Bakanlığı Türkiye Cumhuriyeti Bakü Büyükelçiliği'ne saygılarını sunar ve "Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Olarak Tanınması ve Değişimi Hakkında Anlaşma" eklerine yapılan düzeltmelerle ilgili Büyükelçiliğin 2 Mayıs 2017 tarih ve 2017/590329949-Bakü BE/12202423 sayılı Notasının alındığını ve söz konusu düzeltmelerin Azerbaycan tarafından kabul edildiğini bildirmekten şeref duyar.

Azerbaycan Cumhuriyeti Dışışleri Bakanlığı Türkiye Cumhuriyeti Bakü Büyükelçiliğine en derin saygılarının teminatını yineler.

Bakü, 16 Haziran 2017

**Türkiye Cumhuriyeti
Bakü Büyükelçiliği
Bakü**

TBMM Basımevi - 2019

Türkiye Büyük Millet Meclisi

(Sıra Sayısı: 85)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

3

SIRA SAYISI: 107

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti ile Moğolistan Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1196) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda

“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic” internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/1196 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	4
- Genel Gerekçesi	4
• Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi	5
• Dışişleri Komisyonu Raporu	6
• Teklif Metni	8
• Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin	8
• Anlaşma Metni	9

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

30/10/2018 tarihli Gelen Kâğıtlar Listesi'nde yayımlanan 372669 evrak numaralı "Türkiye Cumhuriyeti ile Moğolistan Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşması"nın onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

30.10.2018

Binali Yıldırım

İzmir

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1196)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

"Türkiye Cumhuriyeti ile Moğolistan Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşması", 7 Mart 2018 tarihinde Ankara'da imzalanmıştır.

Her iki ülkenin vatandaşları ve çalışanlarının sosyal güvenlik haklarının mütakabiliyet esasları çerçevesinde korunması ve güvence altına alınması amacıyla imzalanan Anlaşma ile;

a) Her iki akit taraf mevzuatına tabi olanların sosyal güvenlik hak ve yükümlülükleri bakımından eşit işlem görmeleri,

b) Tarafların mevzuatında öngörülen sosyal güvenlik yardımlarına hak kazanılması için akit taraf devletlerde geçen hizmet sürelerinin birleştirilmesi,

c) Geçici olarak diğer akit tarafta çalışanların, kendi nam ve hesabına çalışan ve diğer akit taraf ülkesinde bulunanların, diplomatik misyon mensuplarının ve devlet hizmeti görmek üzere diğer akit taraf ülkesinde bulunanların tabi olacağı sosyal güvenlik mevzuatının belirlenmesi ve böylece mükerrer sigortalılığın önlenmesi,

ç) Aylık veya gelir almakta iken diğer akit taraf ülkesinde ikamet edenlerin aylık ve gelirlerinin yeni ikamet yerinde de ödenmesi,

d) Her iki akit taraf sigortalılarının geçici iş göremezlik hallerinde sağlık yardımlarından yararlanmaları,

e) Her iki taraf yetkili makam ve kurumlarının sosyal güvenlik alanında birbirlerine her türlü yardımı sağlaması ve gereken kolaylığı göstermesi,

amaçlanmaktadır.

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: 68244839-599-126463

25 Ekim 2018

Konu: Anlaşma

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

7 Mart 2018 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti ile Moğolistan Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşması”nı Anayasanın 90 ncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

14/10/2019

Esas No: 2/1196

Karar No: 76

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Cumhurbaşkanlığınca 25/10/2018 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan “Türkiye Cumhuriyeti ile Moğolistan Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşması”, 30/10/2018 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım imzasıyla “Türkiye Cumhuriyeti ile Moğolistan Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi” olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 30/10/2018 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna havale edilen 2/1196 esas numaralı Kanun Teklifi, Komisyonumuzun 27’nci Yasama Dönemi 10/10/2019 tarihli 11’inci toplantısında Dışışleri Bakanlığı ile Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile: her iki ülke vatandaşları ve çalışanlarının sosyal güvenlik haklarının, müttekabiliyet esasları çerçevesinde korunmasını ve güvence altına alınmasını teminen imzalanan Anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

Komisyonumuzda Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

Moğolistan ile Orhun Yazıtlarında da tescil altına alındığı şekliyle hem tarihsel hem kültürel anlamda derin bağlarımızın olduğu,

Fiziksel olarak birbirimize çok uzak olmamıza rağmen bu uzaklığın avantaja çevrilmesi niyetiyle özellikle havacılık alanında iş birliği süreçleriyle karşılıklı olarak yakınlaşmak istediğimiz,

Aramızdaki gerçek potansiyeli hayata geçirmek amacıyla karşılıklı ziyaretlerle ilişkilerimizin ivme kazandığı, Temmuz 2019’da Sayın Meclis Başkanımızın Moğolistan’ı ziyaret ettiği,

Aramızdaki bağları güçlendirmek adına hem Moğolistan’da yaşayan Türk vatandaşlarının hem Türkiye’de yaşayan Moğolistan vatandaşlarının sosyal güvenlik haklarının kayıt altına alınması ve korunması ihtiyacının karşılanmasının önemli olduğu,

Özellikle, ülkemizde yaşayan yaklaşık 2 bin civarında Moğol vatandaşı ile Moğolistan’da yaşayan yaklaşık 150 civarında Türk vatandaşımızın sosyal güvenlik haklarının korunması anlamında bu Anlaşmanın hayata geçirilmesinin önemli olduğu,

2013 yılından itibaren vatandaşlarımızın karşılıklı sosyal güvenlik ihtiyaçlarının gündemde olduğu, bu anlamda Anlaşma müzakerelerine 2016 yılında başladığı ve mezkur Anlaşmanın 2018’de Ankara’da imzalandığı,

Moğolistan tarafının iç hukuk onay sürecini tamamladığı,

İfade edilmiştir.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklifin 1’inci, 2’nci ve 3’üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden İstanbul Milletvekili Aziz Babuşcu, Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan, Bursa Milletvekili Atilla Ödünç ve Karabük Milletvekili Niyazi Güneş Teklif ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Volkan Bozkır</i>	<i>Ahmet Yıldız</i>	<i>Sena Nur Çelik</i>
İstanbul	Denizli	Antalya
Üye	Üye	Üye
<i>Tulay Hatumoğulları Oruç</i>	<i>Asuman Erdoğan</i>	<i>Ahmet Haluk Koç</i>
Adana	Ankara	Ankara
	(Bu raporun özel sözcüsü)	
Üye	Üye	Üye
<i>Aydın Adnan Sezgin</i>	<i>Mustafa Canbey</i>	<i>Atilla Ödünç</i>
Aydın	Balıkesir	Bursa
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Kamil Aydın</i>	<i>Utku Çakırözer</i>	<i>Mehmet Güzelmansur</i>
Erzurum	Eskişehir	Hatay
Üye	Üye	Üye
<i>Aziz Babuşcu</i>	<i>Ahmet Hamdi Çamlı</i>	<i>Yunus Emre</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
(Bu raporun özel sözcüsü)		
Üye	Üye	Üye
<i>Zafer Sırakaya</i>	<i>Niyazi Güneş</i>	<i>İsmail Özdemir</i>
İstanbul	Karabük	Kayseri
	(Bu raporun özel sözcüsü)	

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANI
İZMİR MİLLETVEKİLİ BİNALİ YILDIRIM'IN
TEKLİFİ

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE MOĞOLİSTAN
ARASINDA SOSYAL GÜVENLİK
ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 7 Mart 2018 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ile Moğolistan Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE MOĞOLİSTAN
ARASINDA SOSYAL GÜVENLİK
ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- Teklifin 1'inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

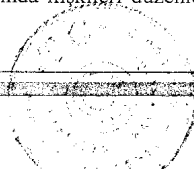
MADDE 2- Teklifin 2'nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Teklifin 3'üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
İLE
MOĞOLİSTAN
ARASINDA
SOSYAL GÜVENLİK ANLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moğolistan Hükümeti, (bundan sonra "Akit Taraflar" olarak anılacaktır.) sosyal güvenlik alanında ilişkileri düzenlemek amacıyla aşağıdaki konularda mutabık kalmışlardır:

Handwritten signature

I. BÖLÜM GENEL HÜKÜMLER

Madde 1 Terimlerin Tanımı

(1) Bu Anlaşmada kullanılan terimler aşağıdaki gibi tanımlanmıştır:

a) Ülke:

Türkiye bakımından, Türkiye Cumhuriyeti ülkesi,
Moğolistan bakımından, Moğolistan ülkesi,

b) Vatandaş:

Türkiye bakımından, Türk vatandaşlığını haiz kimse,
Moğolistan bakımından uygulanabilir mevzuata göre Moğolistan vatandaşı olduğu kabul edilen kimse,

c) Mevzuat:

Bu Anlaşmanın 2 nci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen sosyal güvenlik rejimleri ile ilgili kanun, tüzük, yönetmelik, diğer yasal ve idari düzenlemeler,

d) Yetkili Makam:

Türkiye Cumhuriyeti bakımından Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı,
Moğolistan bakımından Çalışma ve Sosyal Koruma Bakanlığı,

e) Yetkili Kurum:

Bu Anlaşmanın 2 nci maddesinde belirtilen mevzuatın uygulamasından ve yardımlar ile aylıkları sağlamakla sorumlu kurum veya kurumlar,

f) Sigortalılar:

Bu Anlaşmanın 2 nci maddesinde belirtilen mevzuatın uygulandığı ve uygulanmış olduğu Akit Taraflardan birinin vatandaşları,

g) Sigortalılık Süreleri:

Bu Anlaşmanın 2 nci maddesinde belirtilen mevzuata göre sigorta primi ödenmiş ya da ödenmiş sayılan süreler,

h) Aylıklar:

Bu Anlaşmanın 2 nci maddesinde belirtilen tüm aylıklar ile diğer nakdi yardımlar,

i) İkamet:

Sürekli ikamet,

j) Bulunma:

Geçici ikamet,

k) Geride Kalanlar:

Akit Tarafların mevzuatına göre hak sahibi olarak tanımlanan veya öyle kabul edilen Akit Taraflardan birinin vatandaşıları.

- (2) Bu Anlaşmada tanımlanmayan her bir terim, Akit Tarafların mevzuatında hangi anlamda kullanılmış ise o anlamı ifade eder.

Madde 2

Maddi Uygulama Alanı

- (1) Bu Anlaşma aşağıdaki sosyal sigorta kollarına ilişkin mevzuata uygulanır:

A. Türkiye Cumhuriyeti bakımından;

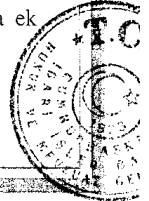
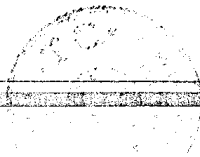
- a) Hizmet akdi ile bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılanlar açısından malullük, yaşlılık, ölüm, iş kazası ve meslek hastalıkları sigortaları ile hastalık ve analık sigortası,
- b) Hizmet akdine bağlı olmaksızın kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlar açısından malullük, yaşlılık, ölüm, iş kazası ve meslek hastalıkları sigortaları ile analık sigortası,
- c) Devlet memurları açısından malullük, yaşlılık, ölüm sigortaları.

B. Moğolistan bakımından;

- a) Zorunlu sigortalılar için yaşlılık, maluliyet, ölüm sigortası, geçici iş göremezlik yardımı, analık yardımı, cenaze yardımı, iş kazası ve meslek hastalığı fonundan sağlanan yardımlar,
- b) Gönüllü sigortalılar için yaşlılık, maluliyet, ölüm sigortası, geçici iş göremezlik yardımı, analık yardımı, cenaze yardımı ve iş kazası meslek hastalığı fonundan sağlanan yardımlar.

- (2) Bu Anlaşma, bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen mevzuatı değiştiren, yeniden düzenleyen veya bu mevzuatın yerine geçen ya da bu mevzuata ek hükümler getiren her türlü mevzuata da uygulanır.

IK.

- (3) Bu Anlaşmanın yeni bir sosyal güvenlik rejimine veya yeni bir sosyal sigorta koluna dair mevzuata uygulanması, Akit Taraflar arasında bu amaçla yeni bir anlaşma imzalanması yolu ile gerçekleştirilir.

Madde 3
Kişisel Uygulama Alanı

Bu Anlaşmada aksine bir hüküm bulunmadıkça, bu Anlaşma hükümleri, Akit Taraflardan birinin veya her ikisinin mevzuatına tabi olmuş veya halen tabi olan Akit Tarafların vatandaşları ile bunların geride kalanlarına uygulanır.

Madde 4
İşlem Eşitliği

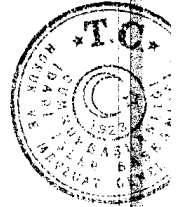
Bu Anlaşmada aksine bir hüküm bulunmadıkça, Akit Taraflardan birinin ülkesinde ikamet eden ve kendilerine bu Anlaşma hükümleri uygulanan kişiler, ikamet ettikleri Akit Tarafın vatandaşları ile o Akit Tarafın mevzuatının sağladığı aynı hak ve yükümlülüklerle aynı koşullarda sahiptir.

Madde 5
Aylıkların İhracı

Bu Anlaşmada aksine bir hüküm bulunmadıkça, ödmeden sorumlu Akit Tarafın mevzuatına göre hak kazanılan aylıklar, bu Anlaşmanın 3 üncü maddesi kapsamında bulunan kimselere, diğer Akit Tarafa veya üçüncü bir ülkede ikamet etmeleri halinde de bu Akit Tarafın mevzuatına uygun olarak ödenir.

Madde 6
Aylıkların Azaltılması, Durdurulması ve İptali

Aylıkların azaltılması, durdurulması veya iptalinde Akit Taraflar kendi mevzuatını uygular.

II. BÖLÜM UYGULANACAK MEVZUATA İLİŞKİN HÜKÜMLER

Madde 7 Genel Hükümler

Bu Anlaşmada aksine bir hüküm bulunmadıkça;

- (1) Bir Akit Tarafıta ücretli olarak çalışan kişi, çalıştığı Akit Tarafın mevzuatına tabi olur.
- (2) Bir işyerinin diğer Akit Tarafıta bulunan temsilciğinde ücretli olarak çalıştırılan kişi, bu temsilciliğın bulunduğu Akit Tarafın mevzuatına tabi olur.
- (3) Aynı zamanda her iki Akit Tarafıta ücretli olarak çalışan kişi, sadece ikamet ettiği Akit Tarafın mevzuatına tabi olur.
- (4) Bir Akit Tarafıta bağımsız olarak çalışan kişi, ikameti diğer Akit Tarafıta olsa dahi, çalıştığı Akit Tarafın mevzuatına tabi olur.
- (5) Her iki Akit Tarafıta bağımsız olarak çalışan kişi sadece ikamet ettiği Akit Tarafın mevzuatına tabi olur.
- (6) Aynı zamanda Akit Tarafılardan birinde bağımsız, diğer Akit Tarafıta ücretli olarak çalışan kişi, sadece ikamet ettiği Akit Tarafın mevzuatına tabi olur.
- (7) Akit Tarafılardan birinin memurları, kendilerini çalıştıran idarenin bağılı olduğu Akit Tarafın mevzuatına tabi olur.

Madde 8 Geçici Görevlendirme

- (1) Akit Tarafılardan birinin ülkesinde istihdam edilen kişi, işvereni tarafından belirli bir işin ifası için diğer Akit Tarafa görevli olarak gönderilirse, bu kimse aynı işverenin ücretli çalışanı sıfatını koruması kaydıyla, 24 ayı geçmemek koşulu ile ilk Akit Taraf mevzuatına tabi olmaya devam eder.
- (2) Akit Tarafılardan birinin ülkesinde bağımsız olarak çalışan kişi, geçici olarak faaliyetini sürdürmek üzere diğer Akit Tarafa gittiği takdirde, 24 aya kadar birinci Akit Tarafın mevzuatına tabi olmaya devam eder.
- (3) Birinci fıkradaki süre, her iki Akit Tarafın yetkili makam veya yetkili kurumlarının önceden onayının alınması şartıyla toplam 60 aya kadar uzatılabilir.

Madde 9

Uluslararası Taşımacılık İşletmeleri Personeli

- (1) Merkezi bir Akit Tarafıta bulunan ve kendi adına veya başkası hesabına karayolu, demiryolu, havayolu ya da denizyolu ile uluslararası yolcu veya mal taşımacılığı yapan bir işyerinin, dolaşan veya sefer yapan personeli, işyeri merkezinin bulunduğu Akit Tarafın mevzuatına tabi olur.
- (2) İşyeri merkezinin bulunduğu Akit Taraf dışındaki diğer Akit Taraf ülkesinde bulunan şube veya daimi temsilcilikte istihdam edilen kimse, bu şube veya daimi temsilciliğin bulunduğu Akit Tarafın mevzuatına tabi olur.

Madde 10

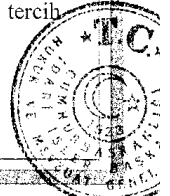
Gemi Mürettebatı ve Gemide Çalışanlar

- (1) Akit Taraflardan birinin bayrağını taşıyan gemide çalışan bir kimse, bu Akit Tarafın mevzuatına tabi olur.
- (2) Akit Taraflardan birinin limanında veya karasularında istihdam edilen ve gemi mürettebatından olmayan bir kimse, diğer Akit Tarafın bayrağını taşıyan bir geminin yükleme, boşaltma veya tamir işlerinde çalışır ya da bu işlere nezaret ederse, limanın veya karasularının bulunduğu Akit Tarafın mevzuatına tabi olur.
- (3) Akit Taraflardan birinin bayrağını taşıyan bir gemide bir faaliyet icra eden ve bu faaliyet için kendisine işyeri merkezi veya ikametgahı diğer Akit Tarafıta bulunan bir müessese veya kimse tarafından ücret ödenen kimse, ikinci Akit Tarafın mevzuatına, o Akit Tarafın ülkesinde ikamet ediyorsa tabi olur; ücreti ödeyen müessese veya kimse anılan mevzuatın uygulanmasında işveren sayılır.

Madde 11

Diplomatik Misyonlar ve Konsolosluk Görevlileri

- (1) Akit Taraflardan birinin diplomatik misyon veya konsolosluk mensupları ile bunların özel hizmetlerinde çalıştırılmak üzere diğer Akit Tarafa gönderilenler, gönderen Akit Tarafın mevzuatına tabi olur.
- (2) Diplomatik misyon veya konsolosluklarda çalıştırılmak üzere mahallinden istihdam edilenler, ikamet edilen Akit Tarafın mevzuatına tabi olur. Ancak, bu kişiler istihdam eden Akit Tarafın vatandaşı iseler, işe alındıkları tarihi takip eden üç ay içerisinde, istihdam eden Akit Tarafın mevzuatının uygulanmasını tercih edebilir.

Madde 12
İstisnalar

Akit Tarafların yetkili makamları, bir kişi veya kişi grupları hakkında uygulanacak mevzuat bakımından bu Anlaşmanın 7 ilâ 11 inci maddelerine istisna teşkil eden hükümler üzerinde anlaşabilir.

III. BÖLÜM
ÖZEL HÜKÜMLER

1. KISIM
YARDIMLAR

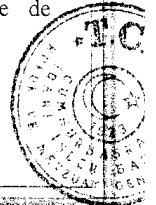
Madde 13
Geçici İş Göremezlik Yardımları

Bu Anlaşmanın 2 nci maddesi kapsamında yapılacak geçici iş göremezlik yardımı ödemelerinin miktarı, süresi ve ödeme şekli yardımı yapan Akit Tarafın geçerli mevzuatına göre belirlenir.

2. KISIM
YAŞLILIK, MALULLÜK VE ÖLÜM AYLIKLARI

Madde 14
Sigortalılık Sürelerinin Birleştirilmesi

- (1) Akit Taraflardan birinin mevzuatına göre aylıklardan yararlanma hakkı, bir sigortalılık süresinin tamamlanmış olması koşuluna bağlı ise, bu mevzuatı uygulayan yetkili kurum, gerekiyorsa, diğer Akit Tarafın mevzuatına tabi olarak geçen sigortalılık sürelerini, kendi mevzuatına göre geçmiş süreler ile birleştirir. Sigortalılık sürelerinin birleştirilmesinde diğer Akit Tarafın geçen ve çakişan süreler dikkate alınmaz.
- (2) Bu maddenin birinci fıkrasının uygulanması sonucu, sigortalının aylığa hak kazanamadığı durumlarda, Akit Tarafların her birinin yetkili kurumu kendi mevzuatına göre geçen sigortalılık sürelerini, bu Akit Tarafın sosyal güvenlik anlaşması imzaladığı üçüncü taraflarda geçen sigortalılık süreleriyle de çakişmaması koşuluyla birleştirir.

- (3) Akit Taraflardan birinin mevzuatına göre aylık hakkı, özel rejim kapsamında belirli bir sürenin tamamlanmasına bağlı ise ve diğer Akit Taraf da aynı rejimi uyguluyorsa, diğer Akit Taraf ta aynı rejim kapsamında geçen süreler de dikkate alınır. Diğer Akit Taraf ta böyle bir rejimin olmaması durumunda bu süreler, genel rejim kapsamında geçen sürelerle birleştirilir.
- (4) Türk mevzuatına göre prim veya kesenek ödenmiş sürelerden bir ay 30 gün, bir yıl ise 360 gün olarak kabul edilir. Moğolistan bakımından prim veya kesenek ödenmiş süreler kendi geçerli mevzuatına göre belirlenir.

Madde 15

Bir Yıldan Az Sigortalılık Süresi

- (1) Bir Akit Tarafın mevzuatına göre tamamlanan sigortalılık sürelerinin toplamı 12 aydan az ise, o mevzuata göre sadece bu sigortalılık süresine bağlı aylık hakkı olması durumu hariç, aylık bağlanmaz.
- (2) Diğer Akit Tarafın yetkili kurumu, aylık hakkının kazanılması ve tutarının belirlenmesinde, birinci fıkrada geçen süreleri kendi mevzuatına tabi geçmiş süreler olarak kabul eder.

Madde 16

Aylıkların Hesaplanması

- (1) Akit Taraflardan birinin mevzuatına göre aylıklardan yararlanma hakkı bu Anlaşmanın 14 üncü madde hükmü uygulanmaksızın kazanılıyorsa, o Akit Tarafın yetkili kurumu, ödenmesi gereken aylık miktarını yalnız kendi mevzuatına göre geçen sigortalılık sürelerini dikkate alarak belirler.
- (2) Sigortalı, Akit Taraflardan birinin mevzuatına göre bu Anlaşmanın 14 üncü maddesi hükümlerinin uygulanması suretiyle aylığa hak kazanıyor ise o Akit Tarafın yetkili kurumu aylığı aşağıda belirtildiği şekilde hesaplar:
 - a) Yetkili kurum, her iki Akit Tarafın mevzuatına göre geçen bütün sigortalılık sürelerini yalnız bu yetkili kurumun uyguladığı mevzuata göre geçmiş gibi değerlendirerek aylığın toplam nazari miktarını hesaplar.
 - b) Yetkili kurum, toplam nazari miktar üzerinden, kendi mevzuatına göre geçen sürelerin oranını dikkate alarak ödenecek gerçek aylık miktarını hesaplar.
- (3) Yetkili kurum, sadece kendi mevzuatına göre ödenen kazanç veya primleri dikkate alarak aylığı hesaplar.

- (4) Aylığın tutarı, aile bireylerinin sayısına bağlı olarak belirleniyorsa yetkili kurum, varsa diğer Akit Tarafıta ikamet eden aile bireylerini de dikkate alır.

3. KISIM CENAZE YARDIMI

Madde 17

Sigortalılık Sürelerinin Birleştirilmesi ve Cenaze Yardımı Ödenmesi

- (1) Akit Taraflardan birinin mevzuatına göre cenaze yardımına hak kazanılması, bir sigortalılık süresinin tamamlanması koşuluna bağlı ise bu Akit Tarafın yetkili kurumu, gerekiyorsa diğer Akit Tarafıta geçmiş olan sigortalılık sürelerini, kendi mevzuatına göre geçmiş sürelerle birleştirir. Sigortalılık sürelerinin birleştirilmesinde diğer Akit Tarafıta geçen ve çakışan süreler dikkate alınmaz.
- (2) Akit Taraflardan birinin mevzuatına göre sigortalı bulunan bir kimse, diğer Akit Tarafıta öldüğü takdirde, sigortalı olduğu Akit Tarafıta ölmüş gibi kabul edilir ve hak sahipleri cenaze yardımına hak kazanır.
- (3) Her iki Akit Tarafın mevzuatına göre cenaze yardımından yararlanma hakkı bulunuyorsa, sadece ölen kişinin ikamet ettiği Akit Tarafın mevzuatı uygulanır.
- (4) Ölümün üçüncü bir ülkede meydana gelmesi halinde, sigortalı veya aylık sahibinin ölmenden önce en son tabi olduğu Akit Tarafın mevzuatı uygulanır.

4. KISIM İŞ KAZALARI VE MESLEK HASTALIKLARI

Madde 18

Meslek Hastalıkları

- (1) Akit Taraflardan birinin mevzuatına göre meslek hastalığı yardımlarından yararlanma hakkı, hastalığın ilk kez bu ülkenin kendi topraklarında meydana gelmiş olması koşuluna bağlı bulunuyorsa, bu koşul, bu hastalığın ilk kez diğer Akit Tarafıta meydana gelmiş olması halinde de yerine getirilmiş sayılır.
- (2) Bir Akit Tarafın mevzuatına göre meslek hastalığı halinde yardıma hak kazanılması, mesleğin bu tür bir hastalığa yol açabileceği süre kadar yapılması koşuluna bağlı ise, Akit Tarafın yetkili kurumu, gerekli hallerde diğer Akit Tarafın mevzuatına göre bu meslekte geçen süreyi de dikkate alır.

Madde 19
Nakdi Yardımlar

- (1) Her iki Akit Tarafın mevzuatına göre iş kazası veya meslek hastalığı halinde nakdi yardım hakkı doğuyorsa, yardım, sadece iş kazası veya meslek hastalığının meydana gelmesine sebep olan mesleki faaliyetin en son gerçekleştiği Akit Tarafın mevzuatına göre yapılır.
- (2) Akit Taraflardan birinin mevzuatına uygun olarak meslek hastalığı yardımı yapılmış sigortalının diğer Akit Tarafıta ikamet ettiği sürede, bu hastalığının ağırlaşması halinde,
 - a) Sigortalı, ikinci Akit Tarafın mevzuatına göre anılan hastalığa neden olacak veya hastalığı ağırlaştırarak bir faaliyet icra etmemişse, birinci Akit Tarafın yetkili kurumu, uyguladığı mevzuat hükümlerine göre ağırlaşmayı dikkate alarak yardımları üstlenir.
 - b) Sigortalı, böyle bir faaliyeti ikinci Akit Tarafın mevzuatına göre icra etmişse, birinci Akit Tarafın yetkili kurumu, yardımları, ağırlaşmayı dikkate almaksızın uyguladığı mevzuata göre üstlenir. İkinci Akit Tarafın yetkili kurumu ise kendi mevzuatına göre ilgilinin ağırlaşmadan sonraki durumuna göre hesaplanacak yardım miktarı ile ağırlaşmadan önce ödemesi gereken yardım miktarı arasındaki farkı öder.

IV. BÖLÜM
ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

Madde 20
İdari Önlemler ve İşbirliği Usulleri

- (1) Akit Tarafların yetkili makamları bu Anlaşmanın uygulanması için gerekli idari düzenlemeleri yapar.
- (2) Akit Tarafların yetkili makamları bu Anlaşmanın uygulanmasında alınan önlemler konusunda birbirlerine mümkün olan en kısa zamanda gerekli bilgileri verir ve bu Anlaşmanın uygulanmasını etkilediği ölçüde ulusal mevzuatında yapılan değişiklikleri bildirir.
- (3) Akit Tarafların yetkili makamları bu Anlaşmanın uygulanmasını kolaylaştırmak üzere yetkili kurumlar ve irtibat kurumları belirler.

- (4) Akit Tarafların yetkili kurumları, Anlaşma ve İdari Anlaşmaya ilişkin bilgilerin yayım ve yayınından sorumludur.
- (5) Bu Anlaşmanın uygulanmasına ilişkin her sorun için Akit Tarafların yetkili makam ve yetkili kurumları sanki bu sorunlar kendi ulusal yasalarını etkiliyormuş gibi birbirlerine yardımcı olur. Bu idari yardımlaşma ücretsiz yapılır.
- (6) Sadece bir Akit Tarafın mevzuatının uygulanması çerçevesinde diğer Akit Tarafta ikamet eden veya bulunan kişiler için yapılan tıbbi muayene, ikamet edilen veya bulunulan ülkenin yetkili kurumu tarafından, birinci yetkili kurumun talebi üzerine ve bu yetkili kurumun hesabına yapılır. Her iki Akit Tarafın mevzuatının uygulanmasıyla ilgili tıbbi muayeneleri ikamet edilen veya bulunulan yerdeki yetkili kurumca ve bu yetkili kurumun hesabına yapılır.

Madde 21

Kişisel Verilerin Korunması

Bu Anlaşma kapsamında bulunan kişilere ilişkin diğer Akit Tarafa iletilecek her türlü bilgi, bu Anlaşmanın uygulanmasında gizlilik değeri taşır ve yalnızca bu Anlaşmanın ve onun tatbik edildiği mevzuatın uygulanmasında kullanılabilir. Diğer Akit Taraf kendisine iletilen bilgileri açıklamaz.

Madde 22

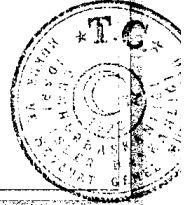
Diplomatik Temsilciliklerin Yetkisi

Akit Tarafların diplomatik temsilcileri ve konsolosluk yetkilileri, kendi vatandaşlarının bu Anlaşmadan doğan menfaatlerini korumaya yönelik işlemler için diğer Akit Taraf yetkili makamları, yetkili kurumları ile irtibat kurumlarından doğrudan bilgi talebinde bulunabilir.

Madde 23

Resmi Dillerin Kullanılması

- (1) Bu Anlaşmanın uygulanmasında Akit Tarafların yetkili makamları ve kurumları, Türkçe, Moğolca veya İngilizce haberleşir.
- (2) Hiçbir talep veya belge, Türkçe, Moğolca veya İngilizce yazılmış olduğu gerekçesiyle reddedilemez.

Madde 24
Giderlerden ve Tasdikten Bağısıklık

- (1) Akit Taraflardan birinin mevzuatında, o mevzuat uyarınca yazı ve ekindeki belgeler için uygulanan resim ve harç muafiyeti veya indirimi, diğer Akit Tarafın mevzuatının ya da bu Anlaşmanın uygulanması için sunulan bildirim veya diğer her türlü belgeye de uygulanır.
- (2) Bu Anlaşmanın uygulanması amacıyla Akit Tarafların resmi makamlarınca ibraz edilen herhangi bir kimlik beyanı, belge veya bildirim diğer Akit Tarafça onaylanmasına gerek yoktur.

Madde 25
Yazılı Taleplerin Verilmesi

- (1) Bu Anlaşma kapsamındaki başvurular, sigortalının veya aylık sahibinin ikamet ettiği Akit Taraf yetkili kurumuna yapılır.
- (2) Bu Anlaşma kapsamında Akit Taraflardan birinin mevzuatı uyarınca Akit Taraflardan birinin yetkili makamına, yetkili kurumuna veya irtibat kurumuna yapılan başvurular, verilen beyannameler veya itirazlar diğer Akit Tarafın yetkili makamına, yetkili kurumuna veya irtibat kurumuna verilmiş sayılır.
- (3) Bu Anlaşma kapsamında Akit Taraflardan birinin mevzuatı uyarınca yapılan bir aylık veya yardım talebi, diğer Akit Tarafın mevzuatına göre yapılmış sayılır.
- (4) Akit Taraflardan birinin mevzuatına göre yapılması gereken başvurular, itirazlar veya verilmesi gereken beyannameler, aynı süre içerisinde diğer Akit Tarafın yetkili makamına, yetkili kurumuna veya irtibat kurumuna sunulabilir.
- (5) Bu maddenin 1 ilâ 4 üncü fıkralarında belirtilen durumlarda yukarıda belirtilen kurumlar, başvuruları, beyannameleri veya itirazları diğer Akit Tarafın yetkili kurumuna doğrudan veya irtibat kurumları aracılığıyla gecikmeksizin iletir.

Madde 26
Zararların Tazmini

- (1) Bir kimse, Akit Taraflardan birinin mevzuatı uyarınca, diğer Akit Tarafta meydana gelen bir zarardan dolayı yardım görmekte ise ve o Akit Tarafın mevzuatı uyarınca üçüncü kişilere karşı tazmin hakkı var ise, bu durumda tazmin hakkı, birinci Akit Taraf mevzuatı uyarınca kendi yetkili kurumuna geçer.

- (2) Aynı zarar durumundan doğan tazmin hakkı, aynı tür yardımlarla ilgili ise ve bu hak bu maddenin birinci fıkraya hükmüne uygun olarak her iki Akit Tarafın yetkili kurumları için de doğuyor ise, üçüncü taraf, tazminatı bir Akit Tarafın veya diğer Akit Tarafın yetkili kurumuna ödeyebilir. Yetkili kurumlar, alınan tazminatı, ödedikleri yardımların oranına göre aralarında paylaşır.

Madde 27

Haksız Ödenen Meblağların Geri Alınması

Akit Taraflardan birinin yetkili kurumu, sigortalya bu Anlaşma hükümleri çerçevesinde yersiz ödeme yapmışsa, sigortalya mütakabil yardımları ödemekle yükümlü olan diğer Akit Tarafın yetkili kurumundan yersiz ödenen miktarı, sigortalya ödeyeceği meblağlardan mahsup etmesini talep edebilir. Söz konusu yetkili kurum, bu şekilde mahsup ettiği meblağı diğer Akit Tarafın yetkili kurumuna transfer eder.

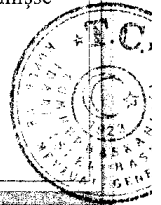
Yersiz ödenmiş meblağın bu şekilde geri ödenmesinin mümkün olmadığı durumlarda, aşağıdaki usul uygulanır:

- a) Akit Taraflardan birinin yetkili kurumu sigortalya yersiz ödeme yapmışsa, bu yetkili kurum, uyguladığı mevzuatta öngörülen şartlar ve sınırlar dahilinde, sigortalya yardım sağlamakla yükümlü diğer Akit Tarafın yetkili kurumundan yersiz ödemeyi, bu sigortalya ödeyeceği meblağlardan mahsup etmesini talep edebilir.

Diğer Akit Tarafın yetkili kurumu, bu yersiz ödeme sanki kendisi tarafından yapılmış gibi kesintiyi mevzuatında öngörülen şartlar ve sınırlar dahilinde yapar ve mahsup ettiği meblağı diğer Akit Tarafın yetkili kurumuna transfer eder.

- b) Akit Taraflardan birinin yetkili kurumu, sigortalya kendi mevzuatı uyarınca avans ödemişse, diğer Akit Tarafın yetkili kurumundan, sigortalya aynı süre için mevzuatına göre ödeyeceği meblağlardan avans tutarını mahsup etmesini talep edebilir. Diğer Akit Tarafın yetkili kurumu kesintiyi yapar ve söz konusu meblağı talepte bulunan Akit Tarafın yetkili kurumuna transfer eder.

- c) Bu maddenin (a) ve (b) fıkraları kapsamındaki talepler, diğer Akit Tarafın yetkili kurumunca bu sigortalya aynı süre için aylık veya yardım ödenmişse karşılanmaz.

Madde 28
Primlerin Tahsili

- (1) Akit Taraflardan birinin yetkili kurumuna borçlu olunan primlerin tahsili, diğler Akit Taraf üzerinden, diğler Akit Tarafın benzer bir kurumuna ödenecek primlerin tahsil edilmesinde uygulanan süreç izlenerek aynı güvence ve önceliklerle yapılır.
- (2) Bu maddenin uygulanma usulleri yetkili makamlar arasında yapılacak İdari Anlaşmada düzenlenir.

Madde 29
Ödemelerde Kullanılacak Para Birimi

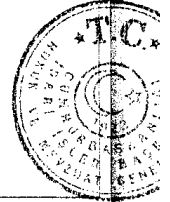
- (1) Bu Anlaşma uyarınca yapılacak aylık ve yardımlara ilişkin ödemeler, ödemeyi yapan Akit Tarafın para birimi ile yapılır. Yersiz ödemelerle ilgili diğler Akit Tarafa yapılacak ödemelerde de birinci cümle hükmü uygulanır.
- (2) Bu Anlaşma uyarınca Akit Taraflardan birinin yetkili kurumu, diğler Akit Tarafın yetkili kurumunca sağlanan tıbbi kontrol muayenesine ilişkin masrafları ödemekle yükümlü ise, borç ikinci Akit Tarafın para birimi ile ifade olunur. Birinci Akit Tarafın yetkili kurumu kendi para birimiyle ödeme yaparak yükümlülüğünü yerine getirmiş olur.

Madde 30
İstatistiklerin Değişimi

Akit Taraf irtibat kurumları, Anlaşma uyarınca sigortalılara yapılan ödemelere ilişkin yıllık istatistikleri, bir sonraki yılın 31 Temmuz tarihine kadar karşılıklı olarak gönderirler. Bu istatistikler, sigortalıların sayısı ve ödenen toplam aylık ve yardım miktarı ile türü hakkında bilgiler içerir. Bu istatistiki bilgiler, bir formüler ile iletilir.

Madde 31
Anlaşmazlıkların Çözülmesi

Bu Anlaşmanın yorumlanmasında ve uygulanmasında ortaya çıkan her türlü anlaşmazlık, Akit Tarafların yetkili makamları veya yetkili kurumları arasında görüşmeler yoluyla çözümlenecektir.

V. BÖLÜM
GEÇİCİ VE SON HÜKÜMLER

Madde 32
Geçici Hükümler

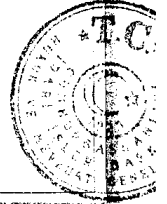
- (1) Bu Anlaşma, yürürlüğe girmesinden önceki dönem için hiçbir yardım hakkı doğurmaz.
- (2) Bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden önce bir Akit Tarafın mevzuatına göre geçen bir sigortalılık süresi, bu Anlaşma hükümlerine göre doğan hakların belirlenmesinde dikkate alınır.
- (3) Bu Anlaşma uyarınca ödenmesi gereken herhangi bir aylık veya yardım, önceden tasfiye edilmiş haklar dahil olmak üzere, ilgilinin bu Anlaşma hükümlerine uygun olarak talepte bulunması halinde, bir toptan ödemeye yer verilmemiş olması kaydıyla, bu Anlaşmanın yürürlük tarihinden geçerli olarak ödenecektir.
- (4) Bu maddenin üçüncü fıkrasında sözü edilen talep, bu Anlaşmanın yürürlük tarihinden itibaren iki yıl içinde yapılırsa bu Anlaşmaya göre doğan haklar, ilgili Akit Tarafın mevzuatındaki zaman aşımı nedeniyle hak kaybına ilişkin hükümler ilgili hakkında uygulanmaksızın o tarihten itibaren kazanılır. İki yıl geçtikten sonra yapılan taleplerde ise talep tarihi esas alınır.

Madde 33
Onay ve Yürürlük

Bu Anlaşma her iki Akit Tarafın ulusal mevzuatında öngörülen onay sürecine tabi olup, Akit Tarafların anılan belgenin yürürlüğe girmesi için gerekli iç yasal usullerinin tamamlandığını birbirlerine diplomatik yollarla bildirdikleri son yazılı bildirim alınıldığı tarihi izleyen üçüncü ayın birinci günü yürürlüğe girer.

Madde 34
Anlaşmanın Tadili

Bu Anlaşma, Tarafların karşılıklı yazılı rızalarıyla herhangi bir zamanda değiştirilebilir. Değişiklikler, 33 üncü maddede belirtilen usule uygun şekilde yürürlüğe girer.

12.

11

Madde 35
Anlaşmanın Süresi ve Feshi

Bu Anlaşma süresiz olarak yürürlükte kalacaktır. Akit Taraflardan biri, diplomatik kanallar aracılığıyla diğer Akit Tarafa altı ay önceden yazılı bildirimde bulunmak suretiyle Anlaşmayı feshedebilir.

Madde 36
Kazanılmış Hakların Korunması

- (1) Bu Anlaşmanın feshi halinde. Anlaşma uyarınca kazanılmış olan haklar saklıdır.
- (2) Bu Anlaşmanın feshi halinde henüz karara bağlanmamış aylık veya yardım hakları ile ilgili tüm işlemler, bu Anlaşma hükümlerine göre sonuçlandırılır.

Yukarıda yer alan hükümleri tasdiklen aşağıda belirtilen yetkili temsilciler bu Anlaşmayı imzalamışlardır.

Bu Anlaşma, 07 Mart 2018 tarihinde Ankara'da Türkçe, Moğolca ve İngilizce dillerinde, her üç metin de aynı derecede geçerli olmak üzere ikişer orijinal nüsha olarak düzenlenmiş ve imzalanmıştır. Yorum farklılıklarında İngilizce metin esas alınacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

MOĞOLİSTAN
HÜKÜMETİ ADINA

JÜLİDE SARİEROĞLU
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK
BAKANI

CHİNZORİG SODNOM
ÇALIŞMA VE SOSYAL KORUMA
BAKANI

TBMM Basımevi - 2019

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

3

SIRA SAYISI: 115

**Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Sırbistan
Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava
Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının
Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi
(2/2022) ve Dışişleri Komisyonu Raporu**

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda

“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic”
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/2022 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı4

- Genel Gerekçesi4

• Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi5

• Dışişleri Komisyonu Raporu6

• Teklif Metni8

• Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin8

• Anlaşma Metni9

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi'nde yayımlanan 493182 evrak numaralı "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması"nın onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Mustafa Şentop
Tekirdağ

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/2022)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu

GENEL GEREKÇE

5 Haziran 1945 tarihli ve 4749 sayılı Kanunla tasdik olunan 7 Aralık 1944 tarihli Şikago Milletlerarası Sivil Havacılık Anlaşmasında ticari hakların düzenlenmesi konusunda bir mutabakata ulaşılamamış, bu nedenle ticari hakların ikili sözleşmeler yolu ile düzenlenmesi gereği doğmuştur. Gerek Türkiye gerek diğer devletler, 11 Şubat 1946 tarihinde ABD ve İngiltere arasında imzalanan Bermuda Anlaşmasına dayanarak ikili anlaşmalar tesis etmek yoluna gitmişlerdir.

Ülkemizin coğrafi durumu ve uluslararası hava servislerinin ülkemizden geçmesinin sağlayacağı çıkarlar göz önünde tutularak, aynı zamanda milli sivil havacılığımızı teşvik etmek ve kalkındırmak amacı ile bugüne kadar birçok ülke ile hava ulaştırma anlaşması imzalanmıştır. Türkiye'nin yaptığı bu anlaşmalar Bermuda tipine uygun olup esas olarak çerçeve anlaşma niteliğindedir ve mütekabiliyet esasına dayanmaktadır.

Bu itibarla, "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması" 19 Ekim 2015 tarihinde Antalya'da imzalanmıştır.

Türkiye ile Sırbistan arasında gelişmekte olan ilişkilere katkıda bulunmak gayesi ile imzalanan Anlaşma, hava trafiği ile ilgili ulusal kanun ve nizamla uyulmak şartı ile iki ülke arasında hava seferlerinin yapılmasını öngörmektedir.

Söz konusu Anlaşma, iki ülke arasındaki ekonomi, kültür ve turizm alanlarındaki işbirliğinin daha ileri bir düzeye getirilmesini sağlaması bakımından faydalı bulunmaktadır.

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: 68244839-599-106810

25 Haziran 2019

Konu: Anlaşma

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

19 Ekim 2015 tarihinde Antalya’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması”nı Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

14/10/2019

Esas No: 2/2022

Karar No: 72

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Cumhurbaşkanlığınca 25/6/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması”, 11/7/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop imzasıyla “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi” olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 18/7/2019 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonuna havale edilen 2/2022 esas numaralı Kanun Teklifi, Komisyonumuzun 27’nci Yasama Dönemi 10/10/2019 tarihli 11’inci toplantısında Dışışleri Bakanlığı ile Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile; Türkiye ile Sırbistan arasında, hava trafiğı ile ilgili ulusal kanun ve nizamla uyulmak şartı ile hava seferlerinin yapılmasını teminen imzalanan Anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunmasının öngörüldüğü görülmektedir.

Komisyonumuzda Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

Sırbistan ile imzalanan Sivil Havacılık Anlaşmasının bu ülkeyle son dönemde hızla gelişen ve derinleşen ilişkilerimiz adına çok önemli olduğu,

Sivil havacılık anlamında uluslararası alanda temel olarak 1944 tarihli Şikago Milletlerarası Sivil Havacılık Anlaşmasının alındığı ancak bu anlaşma ile ticari hakların kayda geçirilmesi hususunun biraz zorlaştığı, daha sonra Amerika Birleşik Devletleri ve İngiltere arasında 1946 yılında imzalanan Sivil Havacılık Anlaşmasıyla kayda geçirilemeyen ticari hakların ikili anlaşmalarla kayda geçirilmesi sürecinin başlatıldığı, bu anlamda ülkelerin sivil havacılık anlaşmalarıyla uluslararası rejimin kayda geçiremediği hususları ikili anlaşmalarla kayda geçirebildiği,

Esasen Türkiye ile Sırbistan arasındaki Hava Ulaştırma Anlaşmasının tamamen bu sivil havacılık alanındaki iş birliğimizin ticari boyuta da yansımaları açısından çok önemli olduğu ve bu amaçla 2015 yılında imzalandığı,

Balkanların istikrarı ve barışı açısından Sırbistan’ın son derece önemli bir konumda olduğu, Anlaşmanın bu ülkeyle ekonomik ve ticari iş birliği ile turizmin geliştirilmesi bakımından destekleyici ve kilit öneme olacağı,

Son yıllarda gelişen karşılıklı ziyaretlerle ilişkilerin daha da derinleşmesi ve geliştirilmesi için 9 farklı anlaşmaya daha imza atıldığı, Bosna Hersek-Sırbistan-Türkiye Üçlü Liderler Zirvesi’nin gerçekleştirildiği, bunların bölgesel iş birliği ve refah havzası oluşturulması açısından son derece önemli adımlar olduğu, bu anlamda Hava Ulaştırma Anlaşmasının da bunları destekleyici mahiyette olduğu,

Türkiye’nin sivil havacılıkta son on yedi yılda çok önemli gelişmeler kaydederek bugün itibarıyla şirketlerimizin 126 farklı ülkede 326 farklı şehre tarifeli seferler düzenlediği, Sırbistan’ın da Türk Hava Yolları başta olmak üzere hava yolu şirketlerimizin mevcut genişleme ve açılım stratejileri kapsamında ticari ortaklıklarını geliştirmek istedikleri bir ülke olduğu,

Sırbistan tarafınca iç onay süreci tamamlanan anlaşmanın kabulü halinde ilişkilerimizin bu alanda hız kazanacağı,

İfade edilmiştir.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklifin 1'inci, 2'nci ve 3'üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan, Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey, Karabük Milletvekili Niyazi Güneş ve İstanbul Milletvekili Zafer Sırakaya Teklif ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Volkan Bozkır</i>	<i>Ahmet Yıldız</i>	<i>Sena Nur Çelik</i>
İstanbul	Denizli	Antalya
Üye	Üye	Üye
<i>Tulay Hatımoğulları Oruç</i>	<i>Asuman Erdoğan</i>	<i>Ahmet Haluk Koç</i>
Adana	Ankara	Ankara
	(Bu raporun özel sözcüsü)	
Üye	Üye	Üye
<i>Aydın Adnan Sezgin</i>	<i>Mustafa Canbey</i>	<i>Atilla Ödünç</i>
Aydın	Balıkesir	Bursa
	(Bu raporun özel sözcüsü)	
Üye	Üye	Üye
<i>Kamil Aydın</i>	<i>Utku Çakırözer</i>	<i>Mehmet Güzelmansur</i>
Erzurum	Eskişehir	Hatay
Üye	Üye	Üye
<i>Aziz Babuşcu</i>	<i>Ahmet Hamdi Çamlı</i>	<i>Yunus Emre</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Zafer Sırakaya</i>	<i>Niyazi Güneş</i>	<i>İsmail Özdemir</i>
İstanbul	Karabük	Kayseri
(Bu raporun özel sözcüsü)	(Bu raporun özel sözcüsü)	

TEKİRDAĞ MİLLETVEKİLİ
MUSTAFA ŞENTOP'UN TEKLİFİ

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE
SİRBİSTAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA HAVA ULAŞTIRMA ANLAŞ-
MASININ ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 19 Ekim 2015 tarihinde Antalya'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ
METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE
SİRBİSTAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA HAVA ULAŞTIRMA ANLAŞ-
MASININ ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- Teklifin 1'inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Teklifin 2'nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Teklifin 3'üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
VE
SIRBİSTAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA HAVA ULAŞTIRMA ANLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti (Bundan sonra "Akit Taraflar" olarak nitelendirileceklerdir),

7 Aralık 1944 tarihinde Şikago'da imzaya açılan Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesine ve Uluslararası Hava Hizmetleri Transit Anlaşmasına taraf olarak,

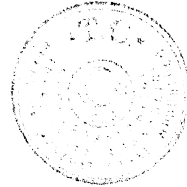
Uluslararası hava hizmetlerine ilişkin fırsatların genişletilmesini kolaylaştırmak isteyerek,

Etkin ve rekabetçi uluslararası hava hizmetlerinin ekonomik büyüme, ticaret, turizmi, yatırımı ve tüketicilerin refahını arttırdığını bilicinde olarak,

Hava araçlarının güvenliğine karşı yapılan, kişilerin ve mülklerin emniyetini tehdit eden, hava hizmetlerini olumsuz etkileyen ve sivil havacılığın emniyeti konusunda halkın güvenini sarsan tehdit eylemleri konusundaki ciddi endişelerini teyit ederek ve uluslararası hava hizmetlerinde en üst seviyede emniyet ve güvenliği sağlamayı isteyerek:

Kendi ülkeleri arasında ve dışında tarifeli hava hizmetleri tesis etmek amacıyla bir anlaşmaya varmayı arzu ederek,

aşağıdaki maddelerde anlaşmışlardır:

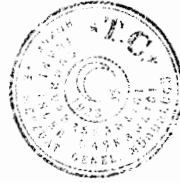

MADDE 1

TANIMLAR

İşbu Anlaşma'da kullanılan terimler aşağıda belirtilen anlamları taşıyacaklardır:

- a) "Sözleşme" terimi; 7 Aralık 1944 tarihinde Şikago'da imzaya açılan Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesini ifade etmekte ve her iki Akit Tarafça yürürlüğe konması veya kabul edilmesi koşuluyla, Sözleşmenin 90. Maddesi altında kabul edilen tüm Ekleri ve 90. ve 94. Maddeler uyarınca Eklerde veya Sözleşmede yapılan tüm değişiklikleri içermektedir.
- b) "Havacılık otoriteleri" terimi, Türkiye Cumhuriyeti için, Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünü (SHGM) ve Sırbistan Cumhuriyeti için Sırbistan Cumhuriyeti Sivil Havacılık Müdürlüğünü veya bahse konu her iki ülke için hâlihazırda bu otoritelere tevdi edilmiş olan görevleri yerine getirmeye yetkili herhangi bir kurum veya kişiyi ifade etmektedir.
- c) "Anlaşma" terimi işbu Anlaşmayı, işbu anlaşmanın Ek'ini ve işbu Anlaşma'yı ya da Ek'ini vadi eden herhangi bir protokolü ifade etmektedir.
- d) "Ek" terimi, işbu Anlaşmanın Ek'ini veya işbu Anlaşmanın 18. Maddesinin (İstisnalar) ve 19. Maddesinin (Değişiklikler) hükümleri doğrultusunda bu Ek üzerinde yapılan değişiklikleri ifade etmektedir.
- e) "Tayin edilen havayolu şirketi" terimi, işbu Anlaşmanın 3. Maddesi uyarınca tayin edilmiş ve yetkilendirilmiş herhangi bir havayolu şirketini ifade etmektedir.
- f) "Ücret Tarifesi" terimi, postanın taşınmasına ilişkin ücretler ve koşullar hariç tutulmak kaydıyla, acentelik hizmetleri ile diğer ek hizmetlerin ücretleri ve koşulları da dahil olmak üzere, yolcuların, bagajların ve kargonun taşınması için ödenecek ücretleri ve bu ücretlerin tabii olduğu koşulları ifade etmektedir.
- g) "Ülke" terimi, Sözleşmenin 2. Maddesinde tanımlanan anlamında kullanılmaktadır.
- h) "hava hizmetleri", "uluslararası hava hizmetleri", "havayolu şirketleri" ve "trafik amacı dışındaki duraklama" terimleri, Sözleşmenin 96. Maddesinde tanımlanan anlamlarında kullanılmaktadır.
- ı) "Kapasite" terimi hava aracı için, bu hava aracı tarafından hatta veya hattın belirli bir kısmında taşınabilen yükü, mutabık kalınan hizmetler için, bu hizmette kullanılan hava aracının kapasitesinin, bu hava aracı için bir hatta veya hattın bir kısmında belirli bir dönemde işletilen frekans sayısının çarpımını ifade etmektedir.
- j) "Betirlenen hatlar" terimi, işbu Anlaşmanın Ekinde onaylanmış veya onaylanacak hatlar: ifade etmektedir.

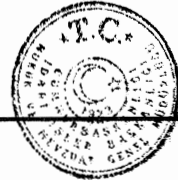

- k) "Mutabık kalınan hizmetler" terimi yolcuların, bagajların, kargonun ve postanın birlikte veya birbirinden ayrı olarak taşınması amacı ile, belirlenen hatlarda, işbu Anlaşma hükümlerine uygun bir şekilde işletilebilecek tarifeli uluslararası hava hizmetlerini ifade etmektedir,
- l) "Kullanıcı ücretleri" terimi, bir Akit Tarafça diğerine sağlanan havalimanlarının, hava seyrüsefer tesislerinin, ilgili diğer hizmetlerin veya havacılık güvenliği ve emniyeti tesislerinin ve hizmetlerinin kullanımı için tarh edilen harçları ve ücretleri ifade etmektedir.
- m) "Birden çok taşıma türü kullanılarak sunulan hizmetler" terimi yolcuların, bagajların, kargonun ve postanın ücret veya kira karşılığında hava aracı ve bir ya da daha fazla sayıda yer aracı ile toplu olarak taşınmasını ifade etmektedir,
- n) "Yedek parçalar" terimi, motorlar da dâhil olmak üzere, yenileme veya onarım amacı ile hava aracına monte edilecek kısımları ifade etmektedir,
- o) "Trafik" terimi; yolcular, bagaj, kargo ve postayı ifade etmektedir,
- p) "Yer hizmetleri" terimi, yolcu, kargo ve bagaj hizmetleri ve ikramı servisleri ve/veya hizmetleri de dahil olmak ancak bunlarla sınırlı kalmamak kaydıyla çeşitli hizmetlerin teminini ifade etmektedir,
- q) "Olağan teçhizat" terimi çıkartılabilir nitelikteki yedek parçalar ve malzemeler dışında ilk yardım ve yaşamsal teçhizat da dâhil olmak üzere, uçuş sırasında kullanılan tüm malzemeleri ifade etmektedir;

MADDE 2

HAKLARIN TANINMASI

1. Her bir Akit Taraf, belirtilen hatlar üzerinde, tayin edilen havayolu şirketleri tarafından, mutabık kalınan hizmetlerin tesis edilebilmesi ve işletilebilmesi amacı ile diğer Akit Tarafa işbu Anlaşmada belirtilen hakları tanımaktadır.
2. Akit Taraflarca tayin edilen havayolu şirketleri aşağıda belirtilen haklardan yararlanacaklardır:
- a) diğer Akit Tarafın ülkesi üzerinden iniş yapmaksızın uçuş hakkı,
- b) diğer Akit Tarafın ülkesinde trafik dışındaki amaçlar için duraklama hakkı,
- c) mutabık kalınan hizmetlerin işletilmesi sırasında, yolcuları, kargoyu ve postayı almak ve/veya indirmek amacıyla diğer Akit Tarafın ülkesinde, işbu Anlaşmanın Ek'inde belirtilen noktalarda duraklama hakkı.
3. İşbu Maddenin 2. fıkrasında yer verilen hiçbir husus, bir Akit Tarafça tayin edilen havayolu şirketine, diğer Akit Tarafın ülkesinde, bu diğer tarafın ülkesindeki noktalar arasında ücret veya kira karşılığı taşınmak üzere yolcu, kargo ve posta alma hakkı verdiği şeklinde anlaşılabilir.

MADDE 3

HAVAYOLU ŞİRKETLERİNİN TAYİNİ VE İŞLETME YETKİSİNİN TANINMASI

1. Her bir Akit Taraf, diğer Akit Tarafa yazılı olarak bildirmek suretiyle belirlenen hatlarda, mutabık kalınan hizmetleri yürütmesi amacıyla bir veya daha fazla havayolu şirketi tayin etme hakkına sahip olacaktır.
2. Akit Taraflardan herhangi birinin havayolu şirketi tayinine ilişkin bildirimimin tebellüğ edilmesi üzerine, diğer Akit Tarafın Havacılık Otoriteleri işbu Maddenin 3. ve 4. fıkralarına tabi olarak, gereken işletme yetkisini gecikmeksizin taniyacaktır.
3. Bir Akit Tarafın Havacılık Otoriteleri, işletme yetkisini tanımadan önce, diğer Akit Tarafa tayin edilen havayolu şirketinin, sözü geçen havacılık otoritelerince, uluslararası hava hizmetlerinin yürütülmesinde uygulanan yasa ve yönetmeliklerin şartlarını yerine getirebilecek yeterlilikte olduğunu kanıtlamasını talep edebilecektir.
4. Her bir Akit Taraf, söz konusu havayolu şirketinin mülkiyetinin büyük bir kısmının ve etkin kontrolünün söz konusu havayolu şirketini tayin eden Akit Tarafın kendisinde veya uyuşmuşlukların yetkisinde olduğundan ve/veya söz konusu havayolu şirketini tayin eden Akit Devletin, işbu Anlaşmanın 15. Maddesinde (Havacılık Emniyeti) ve 16. Maddesinde (Havacılık Güvenliği) belirtilen standartlara sahip olduğundan ve bu standartları uyguladığından emin olamaması halinde, işbu Maddenin 2. fıkrasında atıfta bulunulan işletme yetkilerini tanımayı reddedebilecek veya tayin edilen havayolu şirketinin işbu Anlaşmanın 2. Maddesinde belirlenen hakları kullanılabilmesi için birtakım şartlar uygulanmasını gerekli görebilecektir.
5. Bu şekilde tayin edilip yetkilendirilmiş bir havayolu şirketi, işbu Anlaşma'da yer verilen diğer şartlara uyması koşuluyla, mutabık kalınan hizmetleri sunmaya istediği herhangi bir zamanda başlayabilecektir.

MADDE 4

İŞLETME YETKİSİNİN İPTALİ VE ASKIYA ALINMASI

1. Her bir Akit Taraf, aşağıdaki hallerde, diğer Akit Tarafa tayin edilen havayolu şirketine verilmiş bulunan işletme yetkisini iptal etme veya bu havayolu şirketi tarafından işbu Anlaşmanın 2. Maddesinde belirtilen hakların kullanılmasını askıya alma veya bu hakların kullanılmasına yönelik olarak gerekli gördüğü şartları tatbik etme hakkına sahip olacaktır:
 - a) söz konusu havayolu şirketinin mülkiyetinin büyük bir kısmının ve etkin kontrolünün söz konusu havayolu şirketini tayin eden Akit Tarafın kendisinde veya uyuşmuşlukların yetkisinde olduğuna kanaat getirememesi.

- b) söz konusu havayolu şirketinin, yetkileri tanıyan Akit Tarafın Sözleşme hükümleri uyarınca uluslararası hava hizmetlerinin yürütülmesinde uyguladığı yasalara ve yönetmeliklere uygun davranmaması,
- c) tayin edilen havayolu şirketinin mutabık kalınan hizmetleri işbu Anlaşma'da belirtilen koşullara göre işletmemesi
2. İptalin, askıya alma işleminin veya bu Maddenin 1. fıkrasında belirtilen şartların derhal uygulanması kanunların veya yönetmeliklerin ihlalinin devam etmesini önlemek açısından zaruri değilse, sözü geçen hak, ancak işbu Anlaşmanın 18. Maddesi hükümleri uyarınca diğer Akit Tarafın Havacılık Otoriteleri ile istişare edildikten sonra kullanılabilir.

MADDE 5

KULLANICI ÜCRETLERİ

1. Akit Taraflar diğer Akit Tarafın tayin etmiş olduğu havayolu şirketlerine, benzer uluslararası hava hizmetlerini işleten kendi havayolu şirketlerine tarh edilen ücretlerden daha yüksek ücretler tarh etmeyecek veya tarh edilmesine izin vermeyeceklerdir.
2. Bir Akit Tarafa tayin edilen havayolu şirketinin, diğer iki Akit Tarafın ulusal yasa ve yönetmeliklerine uygun bir şekilde, diğer Akit Tarafın ülkesinde kendisi tarafından belirlenmiş yer hizmetlerini yürütmesine ve kendi tercihi doğrultusunda, yerel kanun ve yönetmelikler uyarınca gerekli görülmesi halinde, tamamen ya da kısmen, diğer Akit Tarafın yetkili makamları tarafından yetkilendirilmiş herhangi bir acenteden sağlanan yer hizmetlerini almasına izin verilecektir.
3. Akit Taraflar, söz konusu ücretleri ve harçları tarh eden yetkili mercileri ile söz konusu hizmetlerden ve tesislerden faydalanan havayolu şirketleri arasında, pratikte mümkün olması halinde, söz konusu havayolu şirketlerini temsil eden kuruluşlar vasıtasıyla görüşmeler ve müzakereler yapılmasını destekleyecekler ve teşvik edeceklerdir. Kullanıcılar, değişiklikler yapılmadan önce görüşlerini belirtebilmelerini sağlamak üzere, kullanıcı ücretlerindeki her değişiklik teklifi hakkında mümkün olduğu kadar önceden bilgilendirilecektir.

MADDE 6

GÜMRÜK HARÇLARINDAN VE VERGİLERİNDEN MUAFİYET

1. Beraberindeki olağan teçhizatı, yedek parçaları, yakıt ve yağ stokları ve ikmal malzemeleri (uçuş sırasında yolculara ikram edilen veya satışı yapılan yiyecek, içecek, alkol ve diğer ürünler ile sigara) de dahil olmak üzere, herhangi bir Akit Tarafa tayin edilen havayolu şirketinin mutabık kalınan hizmetlerde işletilen hava aracı diğer Akit Tarafın ülkesine varışta, bu teçhizat, yedek parçalar, sarf malzemeleri ve ikmal malzemeleri bu Akit Tarafın ülkesinden ayrılana kadar hava aracında kalmak kaydıyla, her türlü gümrük harcından, sair ithalat vergilerinden, muayene ücretinden ve vergilerden muaf olacaktır.

2. Aşağıda sayılan maddeler de, ifa edilen hizmetlere ilişkin ücretler dışında, benzer harç ve vergilerden muaf tutulacaktır:

a) hava aracına alındıkları Akit Tarafın ülkesi üzerindeki uçuşların bir kısmında kullanılacak olsalar dahi, diğer Akit Tarafça tayin edilen havayolu şirketi tarafından mutabık kalınan hizmetlerde işletilen hava aracına tedarik edilen yakıt ve yağlar,

b) motorlar da dahil olmak üzere, herhangi bir Akit Tarafça tayin edilen havayolu şirketi tarafından mutabık kalınan hizmetlerde kullanılan hava aracının bakım ve onarımı için diğer Akit Tarafın ülkesine giren yedek parçalar ve olağan havacılık teçhizatı,

c) Akit Taraflardan herhangi birinin ülkesinde, bu Akit Tarafın yürürlükteki yasalarına ve yönetmeliklerine uygun bir şekilde, diğer Akit Tarafın mutabık kalınan hizmetlerde işletilen hava aracında kullanılmak üzere söz konusu hava aracına alınan ikmal malzemeleri.

İşbu fıkrada atıfta bulunulan maddelerin gümrük nezaretinde veya kontrolünde tutulması gerekebilecektir.

3. Herhangi bir Akit Tarafın, hava aracında bulundurulana olağan havacılık teçhizatı, malzemeler, ikmal malzemeleri, yakıt ve yağ stokları ve yedek parçalar diğer Akit Tarafın ülkesine sadece bu Akit Tarafın gümrük otoritelerinin onayı ile indirilebilecektir. Bu durumda, bu teçhizat ve malzemeler söz konusu Akit Tarafın gümrük mevzuatına göre yeniden ihraç edilene veya sair şekillerde elden çıkartılana kadar söz konusu gümrük otoritelerinin gözetiminde tutulabilecektir.

4. Uçak biletleri, havayolu konşimentoları, tayin edilen havayolu şirketinin amblemini taşıyan sair basılı malzemeler ve tayin edilen havayolu şirketi tarafından ücretsiz olarak dağıtılan reklam ve tanıtım materyalleri de dahil olmak üzere herhangi bir Akit Tarafça tayin edilmiş bir havayolu şirketi tarafından kullanılan gerekli belgeler diğer Akit Tarafın ülkesinde gümrük harçlarından ve benzeri sair harçlardan muaf tutulacaktır.

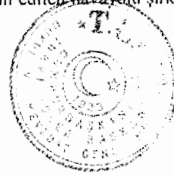
5. Depolama ve gümrüklemeyle ilişkin hizmetler için tarh edilen harçlar Akit Tarafların ulusal yasa ve yönetmeliklerine uygun olarak tahsil edilecektir.

MADDE 7

MUTABIK KALINAN HİZMETLERİN YÜRÜTÜLMESİNE İLİŞKİN PRENSİPLER

1. Akit Taraflarca tayin edilen havayolu şirketlerine, mutabık kalınan hizmetleri iki Akit Devletin ülkeleri arasında yürütmeleri için adil ve eşit düzeyde imkan sağlanacaktır.

2. Mutabık kalınan hava hizmetlerinin herhangi bir Akit Tarafça tayin edilen havayolu şirketleri tarafından işletilmesinde, aynı hatların tümünde veya bir kısmında sunduğu hizmetlerin haksız yere etkilenmesini önlemek amacıyla, diğer Akit Tarafça tayin edilen havayolu şirketinin çıkarları dikkate alınacaktır.

3. Akit Taraflarca tayin edilmiş havayolu şirketleri tarafından sunulan, mutabık kalınan hizmetler, Akit Tarafların vatandaşlarının belirlenen hatlardaki ulaşım ihtiyaçları ile yakından ilintili olacak ve bu hava hizmetlerinin asli amacı Akit Tarafların ülkeleri arasında yolcular ve posta da dâhil olmak üzere kargo için mevcut ve makul olarak beklenen ulaşım ihtiyaçlarını makul bir yük faktörü ile karşılayacak bir kapasiteyi sağlamak olacaktır.

4. Mutabık kalınan hizmetlerin işletilmesinde her bir Akit Tarafça tayin edilen havayolu şirketleri tarafından sağlanacak toplam kapasite ve hizmet frekansları, Akit Tarafların Havacılık Otoriteleri tarafından karşılıklı olarak belirlenecektir. Başlangıçta belirlenen kapasite ve hizmetlerin frekansı söz konusu otoriteler tarafından zaman içerisinde gözden geçirilebilecek ve yeniden düzenlenebilecektir.

5. Akit Taraflarca tayin edilen havayolu şirketleri, yayımlanması öncesinde, uçuş programlarını, mutabık kalınan hizmetlerin belirlenen hatlarda işletilmeye başlanacağı tarihten en az otuz (30) gün önce, onay için diğer Akit Tarafın Havacılık Otoritelerine sunacaklardır. Uçuş programları sunulacak hizmetin türüne ve frekansına, hava aracının tipine ve uçuş programlarının geçerlilik süresine ilişkin bilgileri içerecektir. Bu koşullar uçuş tarifeleri üzerinde bilahare yapılabilecek değişiklikler için de geçerli olacaktır.

MADDE 8

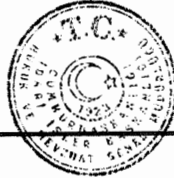
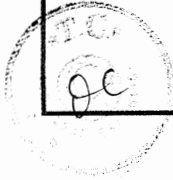
BİRDEN ÇOK TAŞIMA TÜRÜ KULLANILARAK SUNULAN HİZMETLER

Akit Taraflarca tayin edilen havayolu şirketlerinin, Akit Tarafların yürürlükteki yasalarına ve yönetmeliklerine uygun bir şekilde, mutabık kalınan hizmetlerin işletilmesi ile bağlantılı olarak, Akit Tarafların ülkelerinde veya üçüncü ülkelerde bulunan noktalar arasında her türlü yer aracı vasıtasıyla ulaşım hizmeti sunmalarına izin verilecektir. Havayolu şirketleri bu hizmetleri kendi yer araçları vasıtasıyla sunabilecekleri gibi, kod paylaşımı da dahil olmak üzere, yer araçları ile taşımacılık hizmeti sunan diğer şirketlerle yapacakları düzenlemeler vasıtasıyla da sunabileceklerdir. İlgili ulaşım hizmeti tedarikçilerinin yolculara ve sevkiyat yapmak isteyen kişilerle kuruluşlara bildirilmesi koşuluyla, birden çok taşıma türü kullanılarak sunulan hizmetler uzun menzilli hizmet olarak ve hava ulaşımını yer araçları vasıtasıyla gerçekleştirenler: ulaşım ile birleştirmek suretiyle tek bir fiyat karşılığında sunulabilecektir.

MADDE 9

İSTATİSTİK RAPORLARININ SUNULMASI

Akit Tarafların havacılık otoriteleri, talep edilmesi halinde, diğer akit Tarafın Havacılık Otoritelerine, müştereken belirlenen bir süre içerisinde yürütülen mutabık kalınan hizmetlere ilişkin periyodik istatistik raporlar veya sair istatistik raporlar sunacaklardır. Bu raporlar söz konusu havayolu şirketinin mutabık kalınan hizmetler ile ilgili olarak taşımış olduğu trafik miktarını ve bu trafiğin başlangıç ve varış noktalarını belirlemek için gerekli tüm bilgileri içerecektir.

MADDE 10

YASALARIN VE YÖNETMELİKLERİN UYGULANMASI

1. Bir Akit Tarafın, uluslararası hava hizmetinde bulunan bir hava aracının, ülkesine girişi, kalışı ve çıkışı veya bu hava aracının işletilmesi ve seyrüseferi ile ilgili yasa ve yönetmelikleri, diğer Akit Tarafça tayin edilen havayolu şirketinin hava araçlarına, bu hava araçlarının ilk Akit Tarafın ülkesinde buldukları sırada da uygulanacaktır.
2. Bir Akit Tarafın yolcu, bagaj, mürettebat, posta ve kargonun ülkesine girişi, kalışı veya ayrılışıyla ilgili pasaport, gümrük, döviz ve sağlık kontrolü gibi formaliteleri düzenleyen yasa ve düzenlemeler, söz konusu ülke sınırları dahilinde buldukları süre zarfında, diğer Akit Tarafça tayin edilen havayolu şirketlerinin hava araçlarına alınan yolcu, mürettebat, bagaj, kargo veya posta için de geçerli olacaktır.

MADDE 11

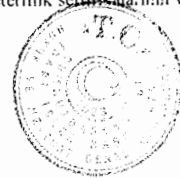
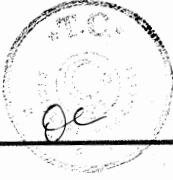
TRANSİT GEÇİŞ

1. Akit Tarafların yasa ve yönetmeliklerine tabi olmak kaydıyla, bir Akit Tarafın ülkesinden transit geçişlerde, havalimanının bu amaçla ayrılan kısmını terk etmemek kaydıyla yolcular, bagajlar, kargo ve posta, şiddete karşı alınan güvenlik önlemleri ve narkotik ve psikotrop madde kontrolü haricinde sadece basitleştirilmiş bir kontrole tabi tutulacaklardır.
2. Bir Akit Tarafın ülkesinden transit geçişlerde bagajlar, kargo ve posta, söz konusu akit Tarafın ülkesinde uygulanan gümrük vergilerinden, harçlardan ve sair vergilerden muaf tutulacaktır.

MADDE 12

SERTİFİKA VE LİSANSLARIN TANINMASI

1. Bir Akit Tarafça tanzim edilen veya geçerli kılınan ve halihazırda yürürlükte olan uçuş elverişlilik sertifikaları, yeterlilik sertifikaları ve lisanslar, söz konusu sertifikaların veya lisansların tanzim edildiği veya geçerli sayıldığı koşulların, Sözleşme uyarınca belirlenen asgari standartlara eşit seviyede veya daha yüksek seviyede olması halinde, mutabık kalınan hizmetlerin belirlenen hatlarda yürütülmesi amacıyla diğer Akit Tarafça da tanınacaktır.
2. Akit Taraflar, kendi ülkelerinin üzerinde yapılan uçuşlar ile ilgili olarak kendi vatandaşlarına diğer Akit Tarafça tanzim edilen veya geçerli kılınan yeterlilik sertifikalarının ve lisansların geçerliliğini tanımayı reddetme hakkını saklı tutmaktadır.

3. Akit Taraflardan herhangi birinin havacılık otoriteleri tarafından herhangi bir kişiye veya tayin edilen bir havayolu şirketine ya da mutabık kalınan hizmetlerin yürütülmesinde kullanılan bir hava aracına verilen ve işbu Madde'nin 1. fıkrasında atıfta bulunulan lisans ve sertifikalarla ilgili imtiyazlar ve koşullar, Sözleşmeye uygun olarak belirlenen asgari standartlardan farklı bir standardın uygulanmasına izin veriyorsa ve bu fark konusunda Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü'ne başvuruda bulunulmuş ise, diğer Akit Taraf, bu muallak uygulamanın açıklığa kavuşturulması amacıyla havacılık otoritelerinin istişarede bulunmasını talep edebilecektir. Uygun bir anlaşmaya varılamaması durumu, bu Anlaşmanın 4. Maddesinin (İşletme Yetkisinin İptali ve Askıya Alınması) uygulanmasına gerekçe oluşturacaktır.

MADDE 13

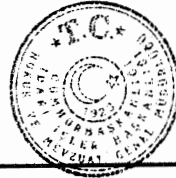
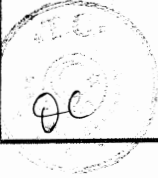
KAZANÇLARIN TRANSFERİ

1. Her bir Akit Taraf, mütakabiliyet esasına tabi olmak kaydıyla, diğer Akit Tarafça tayin edilen havayolu şirketlerine, kendi ülkelerinde, uluslararası hava hizmetlerinin işletilmesi ile ilgili olarak üstlendikleri giderlerden artan gelirleri, talep etmeleri halinde, havale etme hakkı taniyacaktır.
2. Bu havale işlemleri, bu işlemin gerçekleştirildiği Akit Tarafın ülkesinde yürürlükte olan yasalara ve yönetmeliklere uygun bir şekilde, işlem tarihinde geçerli olan resmi döviz kuru üzerinden, serbestçe çevrilebilir bir para birimi ile gerçekleştirilebilecek ve bu işlemler sadece bankalar tarafından bu tür işlemlere uygulanan ücretlere tabi olacaktır..
3. Akit Taraflar arasında çift vergilendirmenin önlenmesine yönelik özel bir anlaşmanın ya da kazançların transferine yönelik özel bir anlaşmanın imzalanmış olması durumunda bu Anlaşmaların hükümleri geçerli olacaktır.

MADDE 14

HAVAYOLU ŞİRKETLERİNİN TEMSİLCİLİKLERİ

1. Akit Taraflarca tayin edilen havayolu şirketleri, diğer akit Tarafın yasalarına ve yönetmeliklerine uygun bir şekilde, hava taşımacılığı hizmetinin ve hava taşımacılığı hizmetinin sunulabilmesi için gereken diğer fer'i ürünlerin ve tesislerin tanıtımı ve satışı için diğer Akit Tarafın ülkesinde temsilcilikler açma hakkına sahip olacaktır.
2. Bir Akit Tarafça tayin edilen havayolu şirketi, mutabık kalınan hizmetlerin yürütülmesi için gerekli olan idari, teknik ve operasyonel personelini, diğer Akit Tarafın ülkesine giriş, kamet ve istihdamla ilgili yasa ve yönetmeliklerine uygun bir şekilde, diğer Akit Tarafın ülkesine getirme ve burada bulundurma hakkına sahip olacaktır.

3. Bir Akit Taraflarca tayin edilen havayolu şirketi, diğer Akit Tarafın ülkesinde, bu Akit Tarafın yasalarına ve yönetmeliklerine uygun bir şekilde, kendi taşımacılık belgelerini kullanarak kendisi tarafından sunulan taşımacılık hizmetlerini satma hakkına sahip olacaktır. Bu satışlar doğrudan tayin edilen havayolu şirketlerinin temsilcilikleri tarafından gerçekleştirilebileceği gibi yetkili acenteleri vasıtasıyla da gerçekleştirilebilecektir.

MADDE 15

HAVACILIK EMNİYETİ

1. Akit Taraflardan herhangi biri, diğer Akit Taraflarca havacılık tesislerine ve hizmetlerine, mürettebata, hava aracına veya hava aracının işletilmesine ilişkin herhangi bir alanda benimsenmiş bulunan emniyet standartları ile ilgili olarak herhangi bir zamanda istişarelerde bulunmayı talep etme hakkına sahip olacaktır. Bu istişarelerin Akit Taraflardan birinin diğer Akit Taraflarca yapılan yazılı talebi tebellüğ ettiği tarihi izleyen otuz (30) gün içerisinde gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

2. İşbu Madde'nin 1. paragrafında atıfta bulunulan istişareleri müteakiben, Akit Taraflardan herhangi birinin diğer Akit Tarafın işbu Maddenin 1. paragrafında atıfta bulunulan alanlarda emniyet standartlarını ilgili tarihte Sözleşme uyarınca belirlenen asgari standartlara eşit şekilde sağlamadığını ve uygulamadığını tespit etmesi halinde, sözü geçen Akit Taraf bu tespitlerini ve bu standartlarına uygunluğun sağlanması için atılması gereken adımları diğer Akit Tarafa bildirecektir. Diğer Akit Tarafın on beş (15) gün ya da Akit Taraflarca, yazılı bildirimlerin diplomatik kanallar yoluyla teatisi marifetiyle müştereken kararlaştırılabilecek daha uzun bir süre içerisinde gerekli önlemleri almaması söz konusu tespitte bulunan Akit Tarafın işbu Anlaşmanın 4. Maddesini uygulanmasına gerekçe teşkil edecektir.

3. Sözleşmenin 33. Maddesindeki hükümlere bakılmaksızın, bir Akit Taraflarca tayin edilen havayolu şirketi tarafından diğer Akit Tarafın ülkesine incek veya ülkesinden kalkacak şekilde gerçekleştirilen uçuşlarda işletilen bir hava aracı diğer Akit Tarafın ülkesinde bulunduğu sırada, olağandışı bir gecikmeye yol açmamak şartıyla, bu hava aracında ve rampada, diğer Akit Tarafın yetkili temsilcileri tarafından hava aracının ve mürettebatın belgelerinin geçerliliği ile hava aracının ve teçhizatının görünürdeki durumunu kontrol etmek amacı ile denetimler (işbu Maddede "rampa denetimi" olarak adlandırılacaktır) gerçekleştirilebilecektir.

4. Bu şekilde icra edilen herhangi bir rampa denetimi; ya da bir dizi rampa denetimi sırasında:

a) bir hava aracının veya bir hava aracının işletilmesinin, Sözleşme uyarınca belirlenmiş olan ve denetimin gerçekleştirildiği tarih itibarıyla yürürlükte bulunan asgari standartlara uygun olmadığı yönünde ciddi kaygıların oluşması, veya,

b) Sözleşme uyarınca belirlenmiş olan ve denetimin gerçekleştirildiği tarih itibarıyla yürürlükte bulunan emniyet standartlarının etkin bir şekilde sağlanmadığı ve uygulandığı hususunda ciddi kaygıların oluşması halinde.

rampa denetimini icra eden Akit Taraf Sözleşmenin 33. Maddesine göre, ilgili hava aracının veya mürettebatın sertifika ve lisanslarının tanzimine veya geçerli kılınmasına veya hava aracının işletilmesine esas koşulların, Sözleşmeye göre belirlenen asgari standartlara eşit seviyede veya daha üst seviyede olmadığı sonucunu çıkarmakta serbest olacaktır.

5. İşbu Madde'nin 3. fıkrası uyarınca bir Akit Tarafça tayin edilen havayolu şirketi tarafından işletilen hava aracına rampa denetimi uygulanmasına söz konusu havayolu şirketinin temsilcisi tarafından müsaade edilmemesi durumunda, diğer Akit Taraf işbu Madde'nin 4. fıkrasında belirtilen ciddi kaygıların oluştuğu sonucuna varabilecek ve söz konusu fıkra da belirtilen sonuçları çıkarabilecektir.

6. Herhangi bir Akit Tarafın, bir veya bir dizi rampa denetimi sonucunda, bir rampa denetiminin engellenmesi sonucunda, istişareler sonrasında ya da sair nedenlerle, hava yolu şirketinin operasyonlarının emniyeti açısından derhal bir tedbir alınması gerektiği sonucuna varması durumunda, söz konusu Akit Taraf diğer Akit Tarafça tayin edilmiş olan havayolu şirketinin işletme yetkilerini derhal askıya alma veya tadil etme hakkına sahip olacaktır.

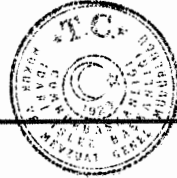
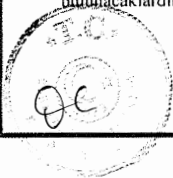
7. Akit Taraflardan herhangi birinin işbu Madde'nin 2. veya 6. fıkraları uyarınca aldığı tedbirler, bu tedbirin alınmasını gerektiren durumun ortadan kalkmasıyla sona erdirecektir.

MADDE 16

HAVACILIK GÜVENLİĞİ

1. Akit Taraflar, uluslararası hukuktan doğan hak ve yükümlülükleri doğrultusunda, sivil havacılık güvenliğinin yasa dışı müdahalelere karşı korunması amacıyla birbirlerine karşı üstlendikleri yükümlülüğün, işbu Anlaşmanın ayrılmaz bir parçasını teşkil ettiğini teyit ederler. Akit Taraflar, uluslararası hukuktan doğan haklarının ve yükümlülüklerinin genel niteliklerini kısıtlamaksızın, özellikle 14 Eylül 1963 tarihinde Tokyo'da imzalanan Hava araçlarında İşlenen Suçlara ve Diğer Bazı Eylemlere ilişkin Sözleşmenin, 16 Aralık 1970 tarihinde Lahey'de imzalanan Hava araçlarının Yasadışı Yollarla Ele Geçirilmesinin Önlenmesine İlişkin Sözleşmenin, 23 Eylül 1971 tarihinde Montreal'de imzalanan Sivil Havacılık Güvenliğine Karşı İşlenen Suçların Önlenmesine ilişkin Sözleşmenin, 24 Şubat 1988 tarihinde Montreal'de imzalanan Uluslararası Sivil Havacılığa Hizmet Veren Hava Limanlarında Yasadışı Şiddet Eylemlerinin Önlenmesine ilişkin Protokolün ve 1 Mart 1991'de Montreal'de imzaya açılan Piastik Patlayıcıların Teşhisi Amacıyla İşaretlenmesi Sözleşmesinin ve sivil havacılık güvenliğine ilişkin olarak düzenlenen ve her iki Akit Taraf için de bağlayıcı nitelik taşıyan diğer tüm sözleşmelerin hükümlerine uygun hareket edeceklerdir.

2. Akit Taraflar; sivil hava aracının yasadışı yollarla ele geçirilmesini önlemek, bu hava aracının, yolcularının ve mürettebatının, havaalanlarının ve hava seyrüsefer tesislerinin emniyetine karşı girişilebilecek diğer yasa dışı eylemleri ve sivil havacılığın güvenliğine ilişkin diğer tehditleri bertaraf etmek üzere, talep halinde birbirlerine gerekli her türlü yardımda bulunacaklardır.

3. Akit Taraflar karşılıklı ilişkilerinde, Akit Taraflara uygulanabilir olduğu ölçüde, Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü tarafından tesis edilen ve Sözleşmeye Ek olarak kabul edilen tüm havacılık güvenliği hükümlerine ve teknik şartlara uygun olarak hareket edecekler ve kendi tescillerindeki hava aracı işletmecilerinin veya işyeri merkezi ya da daimi ikametgahı kendi ülkelerinde bulunan hava aracı işletmecilerinin ve ülkelerindeki havaalanı işletmecilerinin bu tür havacılık güvenliği hükümlerine ve uygun hareket etmelerini sağlayacaklardır. Bu bağlamda her bir Akit Taraf, diğer Akit Tarafa kendi ulusal düzenlemeleri ve uygulamaları ile yukarıda belirtilen Ek'lerdeki havacılık güvenlik standartları arasındaki farklılıkları bildirmelidir. Her bir Akit Taraf herhangi bir zamanda diğer Akit Taraftan bu tip farklılıkları diğer Akit Tarafa görüşmek için işbu Anlaşmanın 18. Maddesi (İstisnalar) hükümleri uyarınca gerçekleştirilmek üzere acil istişare talebinde bulunabilecektir.

4. Akit Taraflar söz konusu hava aracı işletmecilerinin, diğer Akit Tarafın ülkesine giriş için, bu ülkeden çıkış için veya bu ülkende kalman süre zarfında diğer Akit Tarafa, işbu Madde'nin 3. fıkrasında atıfta bulunulan havacılık güvenliği hükümlerine uymalarının istenebileceği hususunda mutabıktır.

5. Akit Taraflardan her biri, kendi ülkelerinde hava aracının güvenliğinin sağlanması, yolcuların, mürettebatın, el bagajlarının, bagajların, kargonun ve ikmal malzemelerinin yükleme veya boşaltma sırasında ve öncesinde kontrol edilmesi amacıyla yeterli tedbirlerin alınmasını ve etkin şekilde uygulanmasını sağlayacaktır. Akit Taraflardan her biri, belirli bir tehdidin bertaraf edilmesi amacıyla diğer Akit Tarafın makul ölçülerde özel güvenlik tedbirleri alınması yolumda yapacağı herhangi bir talebi olumlu şekilde dikkate alacaktır.

6. Sivil hava aracının yasadışı yollarla ele geçirilmesi olayının veya bu doğrultuda bir tehdidin vuku bulması veya bu hava aracının, hava aracının yolcularının ve mürettebatının, havaalanlarının veya hava seyrüsefer tesislerinin emniyetine yönelik diğer yasadışı müdahalelerin meydana gelmesi halinde Akit Taraflar, haberleşmede ve bu tür bir olayın veya tehdidin insan hayatı konusunda riski asgariye indirmek suretiyle hızlı ve emniyetli biçimde sona erdirilmesini amaçlayan diğer uygun tedbirlerin alınmasında kolaylık sağlayarak birbirlerine yardımcı olacaklardır.

MADDE 17

ÜCRET TARİFELERİ

1. Her bir Akit Taraf kendi ülkesinde, kendi ülkesinden veya ülkesi üzerinden sunulacak uluslararası hava hizmetleri için uygulanacak ücret tarifelerinin, tayin edilen havayolu şirketleri tarafından, işletme maliyeti, makul bir kar oranı ve diğer havayolu şirketlerinin tarifeleri de dâhil olmak üzere ilgili tüm etkenlerin dikkate alınması suretiyle makul seviyelerde belirlenmesine izin verecektir. Akit Taraflarca müdahale aşağıdaki hallerde sınırlıdır:

- Makul olmayan ölçülerdeki ayrımcı ücret ve uygulamaları önlemek;
- Pazardaki hakim konumun kötüye kullanılmasından kaynaklanan çok yüksek veya kısıtlayıcı ücretlerden tüketicileri korumak; ve

c) Havayolu şirketlerini doğrudan veya dolaylı devlet sübvansiyonundan veya desteğinden kaynaklanan düşük ücretlerden korumak.

2. İşbu Maddenin (1) fıkrası uyarınca belirlenen ücret tarifeleri ile ilgili olarak herhangi bir Akit Tarafça tayin edilen havayolu şirketlerinin diğer Akit Tarafın Havacılık Otoritelerinden onay alması gerekmektedir.

3. Akit Taraflar, tayin ettikleri havayolu şirketlerinin ücret tarifelerini tek başlarına veya diğer havayolu şirketleri ile birlikte belirlerken, diğer Akit Tarafça tayin edilmiş havayolu şirketi olan rakibini ciddi bir biçimde zayıflatacak veya onu hat dışı bırakabilecek bir biçimde pazar gücünü suistimal etmesine izin vermeyecektir.

4. Akit Taraflar, ücret tarifelerinin havayolu şirketleri tarafından belirlenmesine ilişkin olarak aşağıda belirtilen uygulamaların daha yakından incelenmesi gerekebilecek, haksız rekabet uygulamaları olarak değerlendirilebileceği hususunda mutabaktır:

a) belirlenen hatlardaki hizmetlerin sağlanabilmesi için gereken maliyetleri tümüyle karşılamayacak ücretlerin ve fiyatların tatbik edilmesi;

b) söz konusu uygulamaların geçici olmak yerine süreklilik arz etmesi.

c) söz konusu uygulamaların diğer Akit Tarafça tayin edilmiş havayolu şirketi üzerinde önemli ekonomik etkileri olması veya bu şirketi önemli ölçüde zarara uğratması, ve

d) hattaki hakim konumun suistimaline işaret eden davranışlar.

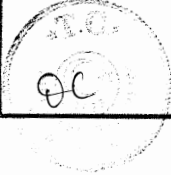
5. Havacılık Otoritelerinden herhangi birinin, diğer Akit Tarafça tayin edilen havayolu şirketi tarafından önerilen veya uygulamada olan ücret tarifesinden memnun olmaması halinde, içlerinden herhangi birinin talebi üzerine, Havacılık Otoriteleri sorunu istişare yoluyla çözmeye çalışacaklardır. Akit Taraflardan herhangi birinin Havacılık Otoritesi hiçbir surette diğer Akit Tarafın havayolu şirketinin ücret tarifesinin yürürlüğe girmesini veya hâlihazırda yürürlükte bulunan ücret tarifesinin uygulanmasının sürdürülmesini önlemek amacıyla tek tarafı müdahalede bulunmayacaktır.

6. Yukarıdaki hükümlere bakılmaksızın, bir Akit Tarafça tayin edilen havayolu şirketi, talep edilmesi halinde, diğer Akit Tarafın Havacılık Otoritelerine bu otoritelerin belirlediği şekil ve düzen çerçevesinde, ücret tarifelerinin oluşturulmasına dair bilgi verecektir.

MADDE 18

İSTİŞARELER

1. Herhangi bir Akit Taraf veya bu Akit Tarafın Havacılık Otoriteleri, herhangi bir zamanda, diğer Akit Tarafla veya diğer Akit Tarafın Havacılık Otoriteleriyle istişarelerde bulunmayı talep edebilecektir.

2. Akit Taraflarca aksi yönde bir mutabakata varılmadığı müddetçe, herhangi bir Akit Tarafça ya da bu Akit Tarafın Havacılık Otoritelerince talep edilen istişarelerin, en geç bu yazılı talebin tebellüğ edildiği tarihi izleyen altmış (60) günü içerisinde gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Bu istişareler müzakere veya yazışma yoluyla gerçekleştirilecektir. Her bir Akit Taraf bu istişareler sırasında mantıklı ve ekonomik kararların alınabilmesini kolaylaştırmak amacıyla, tutumunu destekleyen ilgili gerekçeleri hazırlayacak ve sunacaktır.

MADDE 19

DEĞİŞİKLİKLER

1. Akit Taraflardan herhangi biri, işbu Anlaşmanın herhangi bir hükmü üzerinde değişiklik yapması gerektiğine kanaat getirmesi halinde, işbu Anlaşmanın 18. Maddesi (İstişareler) hükümleri uyarınca Akit Tarafların Havacılık Otoriteleri arasında istişareler gerçekleştirilmesi talebinde bulunabilecektir.
2. İşbu Anlaşma üzerinde yapılacak değişiklikler, herhangi bir Akit Tarafça diğer Akit Tarafa söz konusu değişikliğin yürürlüğe girmesi için gereken tüm şartları yerine getirdiğini bildiren en son tarihli diplomatik notanın diğer Akit Tarafça tebellüğ edildiği tarihte yürürlüğe girecektir.
3. İşbu Anlaşma'nın Ek'ine yönelik değişiklikler doğrudan Akit Tarafların Havacılık Otoritelerinin karşılıklı mutabakatı ile yapılabilecek ve diplomatik nota teatisi ile teyit edildikten sonra yürürlüğe girecektir.

MADDE 20

ÇOK TARAFLI ANLAŞMALARA UYGUNLUK

İşbu Anlaşma'da yer verilen herhangi bir hususu ilgilendiren ve her iki Akit Tarafın da katıldığı çok taraflı bir anlaşmanın yürürlüğe girmesi halinde, işbu Anlaşma'nın ve Ek'inin hükümleri söz konusu çok taraflı anlaşmanın hükümlerine uygunluk sağlayacak şekilde değiştirilecektir.

MADDE 21

SONA ERME

İşbu Anlaşma süresiz olarak imzalanmıştır.

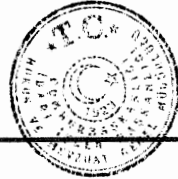
Akit Taraflar her an diğer Akit Tarafa işbu Anlaşmayı feshetmek istediklerini yazılı olarak bildirebileceklerdir. Bu bildirim eş zamanlı olarak Uluslararası Sivil Havacılık Örgütüne de gönderilecektir. Bu durumda, feshet bildirimini karşılıklı mutabakatla süre bitiminden önce geri çekilmediği takdirde, işbu Anlaşma, sona erme bildiriminin diğer Akit Tarafça tebellüğ edildiği tarihten on iki (12) ay sonra sona erecektir. Diğer Akit Tarafın bildirimini tebellüğ ettiğini teyit

etmemesi durumunda, bu bildirim, Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü'nün bildirimini tebellüğ ettiği tarihten on dört (14) gün sonra tebellüğ edilmiş olduğu kabul edilecektir.

MADDE 22

İHTİLAFLARIN ÇÖZÜMÜ

1. İşbu Anlaşmanın yorumlanmasında veya uygulanmasında Akit Taraflar arasında herhangi bir uyuşmazlık çıkması durumunda, Akit Taraflar öncelikle uyuşmazlıklarını Havacılık Otoriteleri arasında yürütülecek müzakereler yoluyla çözmeye çaba göstereceklerdir.
2. Havacılık Otoritelerinin müzakereler yoluyla çözüme ulaşamamaları halinde, uyuşmazlık diplomatik kanallar yoluyla çözüme kavuşturulacaktır.
3. Akit Tarafların, işbu Anlaşma'nın 1. ve 2. fıkralarının hükümleri doğrultusunda bir çözüme ulaşamamaları halinde, Akit Taraflardan herhangi birinin talebi üzerine, söz konusu uyuşmazlık, birer üyesi her bir Akit Tarafça belirlenecek, üçüncü üyesi ise Akit Taraf Devletlerden birinin vatandaşı olmamak ve bu hakemin belirlendiği tarih itibarıyla her iki Akit Tarafın da diplomatik ilişkide olduğu bir Devletin vatandaşı olmak kaydıyla, bu iki hakem tarafından belirlenecek, üç hakemden oluşan bir Hakem Heyetine sunulacaktır.
4. Uyuşmazlığın tahkime götürülmesi durumunda, Akit Taraflar, uyuşmazlığın tahkime götürüleceğine dair diğer Akit Tarafça diplomatik kanallar yoluyla yapılan bildirimini tebellüğ ettikleri tarihi izleyen altmış (60) gün içerisinde aday gösterecekleri hakemi belirleyeceklerdir ve üçüncü hakem ise bu tarihten itibaren altmış (60) gün içerisinde belirlenecektir. Akit Taraflardan herhangi birinin belirlenen süre içinde aday göstereceği hakemi belirlememesi veya üçüncü hakemin öngörülen süre içerisinde tayin edilmemesi halinde, her bir Akit Taraf Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü Konseyi Başkanından, duruma bağlı olarak bir ya da daha fazla sayıda hakem tayin etmesini talep edebilecektir.
5. Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü Konseyi Başkanının Akit Taraflardan herhangi birinin vatandaşı olması durumunda, hakemler Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü Konseyi Başkan Yardımcısı tarafından tayin edilecektir. Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü Konseyi Başkan Yardımcısının Akit Taraflardan herhangi birinin vatandaşı olması durumunda, hakemler Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü'nün, Akit Taraflardan herhangi birinin vatandaşı olmayan en kıdemli üyesi tarafından tayin edilecektir.
6. Üçüncü hakem Hakem Heyetinin Başkanı sıfatı ile hareket edecektir.
7. Hakem Heyeti, usullerini ve tahkim işleminin yerini Akit Taraflar arasında mutabık kalınan hükümlere tabi olmak kaydıyla belirleyecektir.
8. Hakem Heyeti tarafından verilen kararlar Akit Taraflar açısından bağlayıcı nitelik taşıyacaktır.
9. Her bir Akit Taraf kendi hakeminin masraflarının yanı sıra tahkim işlemlerinde temsil edilmesinden doğan masrafları da karşılayacaktır. Hakem Heyeti Başkanının masrafları ve diğer müşterek giderler Akit Taraflarca eşit olarak paylaşılacaktır.

MADDE 23

ANLAŞMANIN TESCİLİ

İşbu Anlaşma ve işbu Anlaşma'da veya Ek'inde yapılacak tüm değişiklikler Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü nezdinde tescil edilecektir.

MADDE 24

YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ

İşbu Anlaşma, Akit Tarafların işbu Anlaşma'nın yürürlüğe girmesi için gereken tüm prosedürlerini tamamladıklarını diplomatik kanallar yoluyla karşılıklı olarak birbirlerine bildirdikleri en son tarihli notanın tebellüğ edildiği tarihi izleyen ikinci ayın ilk gününde yürürlüğe girecektir.

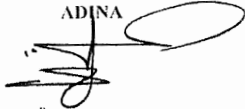
16 Nisan 1953 tarihinde, Yugoslavya Federal Halk Cumhuriyeti Hükümeti ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti arasında Ankara'da imzalanan Hava Ulaştırma Anlaşması, Sırbistan Cumhuriyeti ile Türkiye Cumhuriyeti arasındaki ilişkiler bakımından, işbu Anlaşma'nın yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla sona erecektir.

Yukarıdaki hususlar muvaceshinde, aşağıda imzaları bulunan ve kendi Hükümetleri tarafından usulüne uygun olarak yetkili kılınmış taraflar işbu Anlaşmayı imzalamışlardır

Her bir metin birbirine eşdeğer olmak üzere Antalya'da de 19 Ekim 2015 tarihinde, Türkçe, Sırpça ve İngilizce dillerinde çift nüsha halinde düzenlenmiştir.

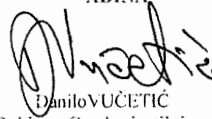
İşbu Anlaşma'nın hükümlerine ilişkin herhangi bir yorumlama tarkılığının oluşması durumunda İngilizce metin geçerli olacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ADINA

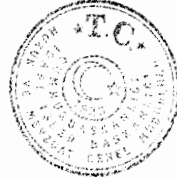

Özkan POYRAZ
Müsteşar Yardımcısı
Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı

SİRBİSTAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ADINA

Danilo VUČETIĆ
Sırbistan Cumhuriyeti'nin
Türkiye Büyükelçisi

EK

1. Türkiye Cumhuriyeti tarafından tayin edilen havayolu şirketi aşağıda belirtilen hatlar üzerinde her iki yönde tarifeli uluslararası hava hizmetleri işletme hakkına sahip olacaktır:

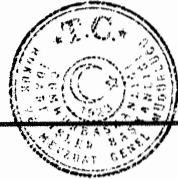
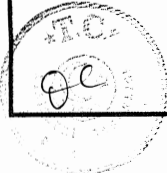
Türkiye Cumhuriyetindeki Noktalar	Ara noktalar	Sırbistan Cumhuriyetindeki Noktalar	İleri noktalar
Herhangi bir nokta	Herhangi bir nokta	Herhangi bir nokta	Herhangi bir nokta

2. Sırbistan Cumhuriyeti tarafından tayin edilen havayolu şirketi aşağıda belirtilen hatlar üzerinde her iki yönde tarifeli uluslararası hava hizmetleri işletme hakkına sahip olacaktır:

Sırbistan Cumhuriyetindeki Noktalar	Ara noktalar	Türkiye Cumhuriyetindeki Noktalar	İleri noktalar
Herhangi bir nokta	Herhangi bir nokta	Herhangi bir nokta	Herhangi bir nokta

NOTLAR:

- İlgili hat üzerindeki mutabık kalınan hizmetlerin başlangıç ve bitiş noktasının ilgili havayolu şirketini tayin eden Akit Tarafın ülkesinde herhangi bir uçuşta ya da tüm uçuşlarda yukarıda belirtilen ara noktaları veya ileri noktaları kullanmayabilecektir.
- Akit Taraflarca tayin edilen havayolu şirketleri beşinci trafik haklarını tatbik etmeksizin, tüm ara noktalara ve ileri noktalara uçabilecektir. Yukarıda belirtilen hatlar üzerindeki ara noktalar ve ileri noktalar her iki Akit Tarafın Havacılık Otoritelerince müştereken belirlenecektir.
- Akit Taraflarca tayin edilen havayolu şirketleri, Akit Tarafların Havacılık Otoritelerince onaylanması koşuluyla, herhangi bir ara noktaya veya herhangi bir ara noktadan ve herhangi bir ileri noktaya veya herhangi bir ileri noktadan, herhangi bir sınırlamaya tabi tutulmaksızın beşinci trafik haklarını tam olarak tatbik etmek suretiyle her türlü hizmeti (ayrı ayrı veya birlikte yolcu ve kargo) işletebileceklerdir.
- Yukarıda belirtilen hatlar üzerinde, mutabık kalınan hizmetlerin işletilmesi veya yürütülmesi sırasında, her bir Akit Tarafça tayin edilen havayolu şirketleri, aşağıda belirtilen havayolu şirketleri ile, ilgili tüm ülkelerin diğer Akit Tarafın havayolu şirketleri ile diğer havayolu şirketleri arasında, bu ülkeye, bu ülkeden veya bu ülke üzerinden düzenlenecek hizmetlerle ilgili olarak benzer düzenlemeler yapılmasına yetki veya izin vermesi koşuluyla, kod paylaşımı düzenlemeleri gibi işbirliği düzenlemelerine katılabileceklerdir.

- a) diğ er Akit Tarafın havayolu şirk eti veya şirketleri ve,
- b) herhangi bir üçüncü ülkenin havayolu şirk eti veya şirketleri.

Her iki Akit Tarafın Havacılık Otoriteleri, aşağıda belirtilen koşulların yerine getirilmesi kaydıyla bu tür düzenlemelere izin vereceklerdir:

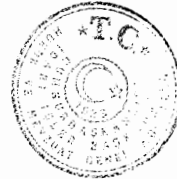
- a) ilgili tüm havayolu şirketlerinin ilgili yetkilere ve trafik haklarına sahip olmaları,
- b) normal koşullar altında bu tür düzenlemelere tatbik edilen şartları karşılamaları ve,
- c) satılan her bilet için, alıcıyı satış noktasında hizmetin hangi kısmında hangi havayolu şirketinin görev yapacağı ve alıcının hangi havayolu şirk eti ile akdi bir ilişkiye gireceği konusunda bilgilendirmeleri.

Kod Paylaşımı hizmetlerinin kod paylaşımı yoluyla başka bir havayolu şirk eti tarafından işletilen bir hava aracı ile hava ulaşımı hizmeti sunan pazarlamacı havayolu şirketinin frekans hakkından sayılmayacağı hususu her iki Akit Tarafın ortak anlayışıdır.

5. Her bir Akit Taraf kendi ülkesi içindeki Bilgisayarlı Rezervasyon Sistemleri'nin Düzenlenmesi ve İşletilmesi için ICAO Yönetmelik Kurallarını uygulayacaktır.

6. a) Her bir Akit Taraf, Akit Tarafların ülkeleri arasında kendi havayollarınca işletilen ve yolcu taşıyan tüm uçuşlarda sigara içilmesini yasaklayacak veya kendi havayollarının yasaklamasını sağlayacaktır. Bu yasak, hava aracının tüm bölümlerinde uygulanacak ve yolcular uçağa alınmaya başladığı andan, yolcuların uçağa alınmasının tamamlandığı ana kadar geçerli olacaktır.

b) Her bir Akit Taraf, kendi havayollarının, yolcularının ve mürettebatının sigara yasağına uymasını sağlamak amacı ile bu kurallara uyulmaması durumunda ilgili yasalar ve yönetmelikler doğrultusunda gerekli cezaların uygulanması da dâhil olmak üzere makul gördüğü tüm önlemleri alacaktır.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

3

SIRA SAYISI: 122

Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Veri Paylaşımına İlişkin İş Birliği Uygulama Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2057) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda

“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic” internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/2057 Esas Numaralı Teklifin	
- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	4
- Genel Gerekçesi	4
• Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi	5
• Dışişleri Komisyonu Raporu	6
• Teklif Metni	8
• Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin	8
• Protokol Metni	9

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi'nde yayımlanan 500027 evrak numaralı "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Veri Paylaşımına İlişkin İş Birliği Uygulama Protokolü"nin onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Mustafa Şentop
Tekirdağ

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/2057)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	İçişleri Komisyonu

GENEL GEREKÇE

7 Şubat 2019 tarihinde Lefkoşa'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Veri Paylaşımına İlişkin İşbirliği Uygulama Protokolü" kapsamında; kara, deniz, hava hudut kapılarında ve her iki ülke genelinde aranan ve kayıp şahısların, tahditli şahısların ve çalıntı oto bilgilerinin tespitini sağlamak amacıyla gerekli teknik çalışmaların yapılmasına yönelik usul ve esasların belirlenmesi ile bahse konu şahısların yakalanmalarını teminen ikili güvenlik işbirliği faaliyetleri çerçevesinde tarafların yardımlaşmaları öngörülmektedir.

Söz konusu Protokol ile Türkiye Cumhuriyeti ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti arasında yürütülmekte olan güvenlik işbirliği faaliyetlerinin daha da pekiştirilmesi amaçlanmaktadır.

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: 68244839-599-114571

5 Temmuz 2019

Konu: Protokol

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

7 Şubat 2019 tarihinde Lefkoşa’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Veri Paylaşımına İlişkin İşbirliği Uygulama Protokolü”nü Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

25/10/2019

Esas No: 2/2057

Karar No: 85

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Cumhurbaşkanlığınca 5/7/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Veri Paylaşımına İlişkin İş Birliği Uygulama Protokolü”, 17/7/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop imzasıyla “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Veri Paylaşımına İlişkin İş Birliği Uygulama Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi” olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 18/7/2019 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak İçişleri Komisyonuna havale edilen 2/2057 esas numaralı Kanun Teklifi, Komisyonumuzun 27’nci Yasama Dönemi 23/10/2019 tarihli 13’üncü toplantısında Dışışleri Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile; kara, deniz, hava hudut kapılarında ve Türkiye Cumhuriyeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti genelinde aranan, kayıp veya tahditli şahıslar ile çalıntı oto bilgilerinin tespitini sağlamak amacıyla gerekli teknik çalışmaların yapılmasına yönelik usul ve esasların belirlenmesini teminen imzalanan Protokolün onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

Komisyonumuzda Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile kader birliğimiz bağlamında son derece farklı alanlarda önemli iş birliğimizin olduğu, bu iş birliğinin akdi zeminin de güçlendirilmesi noktasında önemli adımlar atıldığı,

İki ülkenin İçişleri Bakanları arasında imzalanan bu Anlaşmayla özellikle organize suçlarla mücadele anlamında iki ülke arasındaki iş birliğini derinleştirecek bir adımın atıldığı,

Organize suçların ne kadar büyük bir tehdit olduğu ve bu tehditle mücadelede de karşılıklı iş birliğinin önemli olduğu, bu anlamda organize suçlara ilişkin her türlü verinin paylaşımı noktasında Emniyet Genel Müdürlüğümüz ve KKTC Polis Genel Müdürlüğü arasındaki veri paylaşımını öngören bu Anlaşmanın onaylanmasının önemsendiği,

Bu noktada Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Polis Genel Müdürlüğünün verileriyle Türkiye Cumhuriyeti Emniyet Genel Müdürlüğü-POLNET sistemi verilerinin anlık elektronik ortamda paylaşımının özellikle terörizm ve organize suçlarla mücadeleimizde etkinliğimizi artıracığı,

İfade edilmiştir.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklifin 1’inci, 2’nci ve 3’üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan, Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey, Gaziantep Milletvekili Ali Şahin ve İstanbul Milletvekili Ahmet Hamdi Çamlı Teklif ile ilgili özel sözcü seçilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Volkan Bozkır</i>	<i>Ahmet Yıldız</i>	<i>Sena Nur Çelik</i>
İstanbul	Denizli	Antalya
Üye	Üye	Üye
<i>Asuman Erdoğan</i>	<i>Ahmet Haluk Koç</i>	<i>Mustafa Canbey</i>
Ankara	Ankara	Balıkesir
(Bu raporun özel sözcüsü)		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Atilla Ödünç</i>	<i>Kamil Aydın</i>	<i>Ali Şahin</i>
Bursa	Erzurum	Gaziantep
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Güzelmansur</i>	<i>Ahmet Hamdi Çamlı</i>	<i>Yunus Emre</i>
Hatay	İstanbul	İstanbul
	(Bu raporun özel sözcüsü)	
Üye	Üye	Üye
<i>Ümit Özdağ</i>	<i>Niyazi Güneş</i>	<i>İsmail Özdemir</i>
İstanbul	Karabük	Kayseri

TEKİRDAĞ MİLLETVEKİLİ MUSTAFA ŞENTOP'UN
TEKLİFİ

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ARASINDA VERİ PAYLAŞIMINA
İLİŞKİN İŞ BİRLİĞİ UYGULAMA PROTO-
KOLÜNÜN ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 7 Şubat 2019 tarihinde Lefkoşa'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Veri Paylaşımına İlişkin İş Birliği Uygulama Protokolü"nin onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ
METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ARASINDA VERİ PAYLAŞIMINA
İLİŞKİN İŞ BİRLİĞİ UYGULAMA PROTO-
KOLÜNÜN ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- Teklifin 1'inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Teklifin 2'nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Teklifin 3'üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA
VERİ PAYLAŞIMINA İLİŞKİN İŞBİRLİĞİ
UYGULAMA PROTOKOLÜ

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA
VERİ PAYLAŞIMINA İLİŞKİN İŞBİRLİĞİ
UYGULAMA PROTOKOLÜ

Madde 1
Taraflar

Bundan sonra "Taraflar" olarak anılacak olan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) Hükümeti, Emniyet Genel Müdürlüğü ve KKTC Polis Genel Müdürlüğü'nün aşağıdaki alanlarda işbirliği yapması hususunda mutabakata varmıştır.

Madde 2
Hukuki Dayanak

İşbu Protokol, 30 Eylül 2002 tarihli "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Adalet ve İçişleri Alanında İşbirliği Anlaşması" hükümlerine dayanılarak hazırlanan bir Uygulama Protokolüdür.

Madde 3
Uygulayıcı Birimler

İşbu Protokolün uygulayıcı birimleri:

Türkiye Cumhuriyeti Tarafında : İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü,
KKTC Tarafında : Polis Genel Müdürlüğü'dür.

Madde 4
Protokolün Kapsamı

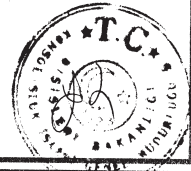
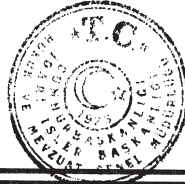
İşbu protokol, Emniyet Genel Müdürlüğü ile KKTC Polis Genel Müdürlüğü arasında kara, deniz, hava hudut kapılarında ve her iki ülke genelinde aranan ve kayıp şahısların, tahditli şahısların ve çalıntı oto bilgilerinin tespitini sağlamak amacıyla gerekli teknik çalışmaların yapılmasına yönelik usul ve esasları belirlemektir.

Madde 5
Emniyet Genel Müdürlüğü'nün Yükümlülükleri

Emniyet Genel Müdürlüğü, PolNet Bilgi Sisteminde yer alan verileri ve bu verilerde meydana gelen değişiklikleri elektronik ortamda EK-1'de belirtilen parametrelerle KKTC Polis Genel Müdürlüğü ile paylaşır.

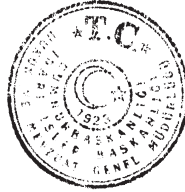
Madde 6
KKTC Polis Genel Müdürlüğü'nün Yükümlülükleri

KKTC Polis Genel Müdürlüğü, PGMNet Bilgi Sisteminde yer alan verileri ve bu verilerde meydana gelen değişiklikleri elektronik ortamda EK-1'de belirtilen parametrelerle Emniyet Genel Müdürlüğü ile paylaşır.

Madde 7
Ortak Hükümler

- (1) Gerekli olan iletişim altyapısının oluşturulması kapsamında, Emniyet Genel Müdürlüğü ile KKTC Polis Genel Müdürlüğü arasında çalışacak olan devre talebi ve kurulum çalışması ortak bir şekilde gerçekleştirilecektir.
- (2) Taraflar, bilgi paylaşımını noktadan noktaya data hattı üzerinden yapacaktır.
- (3) İşbu Protokol kapsamındaki veriler, yalnızca Tarafların görevlerini icrasıyla sınırlı olarak Protokol'de belirlenen amaçlar doğrultusunda kullanılacak ve üçüncü kişilerle paylaşılmayacaktır.
- (4) Veri paylaşımı, Emniyet Genel Müdürlüğü ile KKTC Polis Genel Müdürlüğü arasında kurulacak uygun veri paylaşım teknolojisi üzerinden sağlanacaktır.
- (5) İşbu Protokol kapsamında, uygulayıcı birimlerin mevcut altyapısı üzerinden ve/veya ihtiyaç duyulacak yeni bir fiber optik iletişim bağlantı üzerinden her iki uç noktada ileri güvenlik tedbirleri (Kriptolu tünelleme- IPSEC vb.) sayesinde veri paylaşımı gerçekleştirilecektir.
- (6) Taraflar, bu Protokol kapsamında kendileriyle paylaşılan verileri kullanırken yürürlükteki Kanunlar ve Uluslararası Sözleşmelerdeki verilerin gizliliğine ilişkin hükümlere uyacak, alınan verilerin gizliliği ve güvenliğini koruyacak, verilerin kullanılmasının cezai ve hukuki sonuçlarından sorumlu olacaktır.
- (7) Tarafların sisteme erişim ve/veya web servislerin kullanılması için birbirlerine vereceği kullanıcı adı, parola ve sertifikalar ile diğer bilgilerin gizliliğinden ve korunmasından, kendi sistemlerinin güvenliğini sağlamak üzere gerekli tedbirlerin alınmasından Taraflar sorumlu olacaktır.
- (8) Taraflarca, Protokolün işletimini ve koordinasyonunu sağlamak amacıyla karşılıklı olarak Emniyet Genel Müdürlüğü ve KKTC Polis Genel Müdürlüğü'nde koordinatör personel belirlenecektir. Koordinatör personelin ve/veya biriminin değişmesi durumunda, yapılan değişiklik karşı tarafa yazılı olarak derhal bildirilecektir.
- (9) Taraflar işbu Protokol ile belirlenen verilere ulaşmaya yetkili personelini belirleyecek ve söz konusu yetkili personelin ad, soyad, telefon ve e-posta bilgilerini karşı tarafa bildirecektir.
- (10) Taraflarca hizmetin kesintisiz olarak sağlanması amacıyla gerekli tüm tedbirler alınacaktır.
- (11) Mücbir sebep veya beklenmedik durumlarda ortaya çıkan/çıkacak aksamalar gecikmeksizin, mümkün olan en kısa sürede e-posta/telefon ile karşı tarafa bildirilecek, ayrıca yazılı olarak da bildirim sağlanacak, Taraflarca derhal çözüm yolları aranacaktır.
- (12) İşbu Protokol'ün yürürlüğe girmesini müteakiben gereklilikler tamamlandıktan sonra veri paylaşımına başlanacaktır.
- (13) İşbu Protokol, Tarafların karşılıklı yazılı rızalarıyla her zaman değiştirilebilir. Değişiklikler, işbu Protokolün 10'uncu maddesinin 1'inci fıkrasında öngörülen usule uygun şekilde yürürlüğe girer.
- (14) Protokol kapsamında yapılan her türlü işlemin log kaydı karşılıklı olarak 5 (beş) yıl süre tutulacaktır. Taraflar adli ve idari soruşturmaya esas olmak üzere log kayıtlarının incelenmesi talebinde bulunabilirler.

Madde 8
Genel Esaslar

- (1) Taraflar, işbu Protokol kapsamında kullanıma açılacak veri paylaşımı için tam bir işbirliği içinde çalışacak ve gerekli her türlü tedbiri ortaklaşa alacaklardır.
- (2) İşbu Protokolün gerçekleştirilmesi sırasında Türkiye Cumhuriyeti ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin yürürlükteki mevzuatlarının gerektirdiği hususlar dikkate alınır.

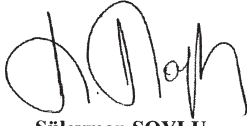
Madde 9
İhtilafların Çözümü

İşbu Protokoldeki işbirliğinin amacına ulaşabilmesi için, Protokol kapsamında görevlendirilen ilgili birim, kurum/kuruluş ve kişilerin, uygulama safhasında ortaya çıkabilecek sorunların çözümü için bir araya gelerek gerekli tedbirlerin alınması noktasında iyi niyetli çalışmalar yapmaları ve birbirine destek olmaları esastır.

Madde 10
Yürürlük ve Diğer Hükümler

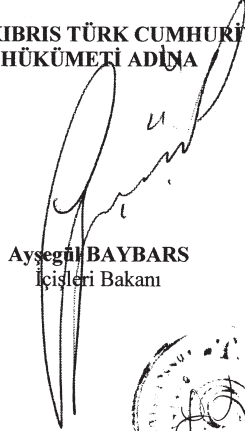
- (1) İşbu Protokol, Tarafların anılan belgenin yürürlüğe girmesi için gerekli iç yasal usullerin tamamlandığını birbirlerine diplomatik yollarla bildirdikleri son yazılı bildirim alındığı tarihte yürürlüğe girecektir.
- (2) İşbu Protokol 5 (beş) yıl süreyle yürürlükte kalacaktır. Taraflardan biri Protokolü sona erdirmeye niyetini, yürürlük süresi dolmadan 6 (altı) ay önce karşı Tarafa diplomatik kanallardan yazılı olarak bildirmedeği sürece, işbu Protokol 3'er yıllık süreler halinde otomatik olarak yenilenecektir.
- (3) 10 (on) madde, 3 (üç) sayfa, 1 (bir) adet ekten ibaret olan ve 2 (iki) nüsha olarak düzenlenen bu Protokol'ün birer nüshası Taraflara verilmiştir.
- (4) Bu Protokol 07.02.2019 tarihinde Lefkoşa'da imzalanmıştır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

Süleyman SOYLU
İçişleri Bakanı

KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

Aysegül BAYBARS
İçişleri Bakanı

EK-1: Paylaşılacak Veriler

1- ŞAHİS SAKINCA SORGULAMA

Açıklama: Şahısların yurtdışı çıkışı yasağı, kayıp şahıs olup olmadığı ve aranma bilgileri sorgulanır.

Metotlar

T.C. Kimlik Numarasından Şahıs Sakınca Sorgulama	
Girdi Parametresi	Çıktı Parametresi
Kimlik Numarası, Sorgulama Uygulaması(*), Sorgulama Yeri (**)	Sakınca Bilgisi(Var/Yok), Sakınca Türü(Tahdit, Kayıp, Aranma)
Kimlik Bilgilerinden Şahıs Sakınca Sorgulama	
Girdi Parametresi	Çıktı Parametresi
Ad, Soyad, Baba Adı, Doğum Yılı, Sorgulama Uygulaması(*), Sorgulama Yeri (**)	Sakınca Bilgisi(Var/Yok), Sakınca Türü(Tahdit, Kayıp, Aranma)
Pasaport Bilgilerinden Şahıs Sakınca Sorgulama	
Girdi Parametresi	Çıktı Parametresi
Pasaport No, Sorgulama Uygulaması(*), Sorgulama Yeri (**)	Sakınca Bilgisi(Var/Yok), Sakınca Türü(Tahdit, Kayıp, Aranma)

* Sorgulamanın yapıldığı uygulama: Masaüstü uygulaması, Mobil sorgulama, Hudut kapısı

** Mobil sorgulamada sorgu yapan cihazın X ve Y koordinatları, Hudut Kapısı sorgusunda sorguyu yapan hudut kapı kodu bilgisi gönderilecektir.

2- ÇALINTI OTO SORGULAMA

Açıklama: Plaka, Motor, Şase numarasından aracın çalıntı olup olmadığı bilgisi sorgulanır.

Metotlar

Plakadan Oto Sorgulama	
Girdi Parametresi	Çıktı Parametresi
Plaka No	Çalıntı Bilgisi(Var/Yok)
Motor Numarasından Oto Sorgulama	
Girdi Parametresi	Çıktı Parametresi
Motor No	Çalıntı Bilgisi(Var/Yok)
Şase Numarasından Oto Sorgulama	
Girdi Parametresi	Çıktı Parametresi
Şase No	Çalıntı Bilgisi(Var/Yok)

